ADĂPĂTOÁREA[1] (VNe) hidron. descr. (De obicei în sint. *La Adăpătoare*). Adăpătoarea situată pe cursul superior al p. Cacova. *Mă duc la Adăpătoare; am ajuns în dreptul Adăpătorii*. ANCH. Vne.

− Pron.: *Adăpătu̯árʲa* (*La Adăpătu̯ári*) VNe.

− Etim.: ent. **adăpătoare** în funcție topon. Aici este amenajată o adăpătoare pentru vite.

[+]**ADĂPĂTOÁREA**[2] (TgN) hidron. descr. Fostă adăpătoare amenajată pe P. Ursului. *Pârâul Ursului, la Adăpătoare.* ARH. BUC., PL. NMȚ., 110 (1852).

− Etim.: v. **Adăpătoarea**[1].

[+]**ADĂPĂTOÁREA**[3] (Plă) hidron. descr. (De obicei în sint. *La Adăpătoare*) Fostă adăpătoare situată pe şos. naț. Timişeşti−Târgul Neamț, pe cursul vechi al r. Neamț, în dreptul tarlalei La Unguroaica. *Mă duc la Adăpătoare.* ANCH. Plă.

− Pron.: *La Adăpătu̯ári* Plă.

− Etim.: v. **Adăpătoarea**[1]. În a doua jumătate a sec. al XX-lea aici era amenajată o adăpătoare.

AFINÍŞUL[1] (Bob) fiton. descr. (De obicei în sint. *La Afiniş*) Poiana situată în apropiere de vf. Pițigaia. *Mă duc la Afiniş; am ajuns în dreptul Afinişului.* ANCH. Bob.

− Pron.: *Afiníşu, La Afiníş*. Bob.

− Etim.: ent. **afiniş** în funcție topon.

AFINÍŞUL[2] (Stâ) fiton. descr. (De obicei în sint. *În Afiniş*) Poiana situată pe st. p. Dobreanu. *Mă duc în Afiniş.* ANCH. Stâ.

− Pron.: *Afiníşu, În Afiníş*. Stâ.

− Etim.: v. **Afinişul**[1].

AFINÍŞUL[3] (MNe) top. descr. I**.** Oron. Ramificația nordică a d. Dobreanul, între P. Icoanei (V) şi P. Afinişului (E). *Mă sui pe Afinişul*. ANCH. MNe. − (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) *Urc pe Piciorul Afinişului*. ANCH. MNe. − (În sint. homof.; silv.) *Piciorul Afiniş.* ARH. OC. TgN 2 (1976); *ib.* 3 (1987); *ib.* 5 (1997); *ib.* 6 (1997); *ib.* 6 (1998); *ib.* 6 (1998).

1. P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. dr. al p. Nemțişorul, între P. Icoanei (V) şi P. Nilului (E), care izvorăşte de sub Poiana Ascunsă (de pe Pic. Liniei). *Merg pe Pârâul Afiniş.* ANCH. MNe. − (Cu elipsa ent.) *Afinişu.* ARH. OC. TgN 2 (1976); *ib.* 3 (1987); *ib.* 8 (1998).

a) P. polar. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care merge alături cu P. Afinişului. *Drumul Afinişului*; *merg pe Drumul Afinişului.* ANCH. MNe. − (În sint. homof.) *Drumul Afiniş.* ANCH. MNe.

− Pron.: **(I)** *Kíŝóru Afiníşulu*; **(I.1)** *Pîrău̯u Afiníş*; **(I.1.a)** *Drúmu Afiníşulu* MNe.

− Etim.: v. **Afinişul**[1]. Pe picior este afiniş.

AFINÍŞUL[4] (TgN) fiton. descr. (De obicei în sint. *La Afiniş*) Poiana de pe versantul de S a D. Cetății, între P. Cetății (V) şi P. la Şipot (E). *Mă duc la Afiniş.* ANCH. TgN.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: *Afiníşu; La Afiníş* TgN.

− Etim.: v. **Afinişul**[1]; aici cresc multe afine.

AGĂPENI v. **Agăpieni (I).**

AGĂPIÉNI (Plu) top. pers. **I.** Oicon. (Uneori precedat de ent. *cătun*, în sint. homof.) Fost s., în prezent cătun al s. Pluton, situat la NV de acesta. *Agăpeni.* GIURESCU, P. (1835), 254, ARH. OC. Pip. 7 (1997). *Agăpieni*. DGN (1890), 11, ARH. COM. Pip. 1 (1959), ANCH. Pip.

1. P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. principal st. al p. Tărâţeni, afl. care izvorăşte de sub Vf. Moşneagului şi care trece prin s. Agăpieni. *Pariul Agapienei.* [sic] ARH. BUC. PL. (1880), 130. *Pârâul Agăpeni*. ICHIM, S. (1979), 109. *Pârâul Agăpieni*. DGN (1890), 12, HARTA MIL. (1961), ARH. OC. Pip. 7 (1997), *ib.* 8 (1997), ANCH. Pip, ANCH. Plu. *Pârâul Agapieni*. ARH. OC. Pip. 3 (1954). ◊ (Cu n. pers. nesufixat) *Agapie, pârău în j. Neamţu, ce se varsă în Neamţu*. FRUNZESCU, D. (1872), 2.

2. P. polar. Oron. (Precedat de entopicele *deal, măgură, munte* sau *obcină*, în sint. homof.) Dealul situat între p. Agăpieni, P. Arinilor[1] şi p. Dolia, la N de s. Agăpieni. *Dealul Agăpieni*. DGN (1890), 12. *Muntele Agăpieni.* HARTA MIL. (1961). *Mă duc pe Măgura Agăpieni.* ANCH. Pip. *Obcina Agăpieni.* ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 7 (1997). − (În sint. heterof.) *Mă sui pe Obcina Agăpienilor; am ajuns la poalele Obcinii Agăpienilor.* ANCH. Pip. *Măgura Agăpienilor.* ANCH. Pip.

3. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată pe Obcina Agăpenilor. *Mă duc în Poiana Agăpienilor; am ajuns în marginea Poienii Agăpienilor.* ANCH. Plu. − (În sint. homof.) *Poiana Găpeni.* [sic] HARTA MIL. (1961). *Poiana Agăpieni.* ANCH. Pip.

4. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *ţarină*, în sint. homof.) Fâneaţa de pe versantul de S al Obcinei Agăpienilor. *Ţarina Agăpieni.* ARH. COM. Pip. 4 (1959), *ib.* 7 (1959), ANCH. Pip. − (În sint. heterof.) *Am ajuns în marginea Ţarinii Agăpienilor*. ANCH. Pip.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, cu omisiunea determin., în perifr.) Drumul care străbate Ţarina Agăpieni. *Drumul pe Ţarină*. ANCH. Plu.

5. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *imaş*, în sint. homof.) Imaşul situat la S de căt. Agăpieni. *Imaşul Agăpieni.* ANCH. Pip.

− Pron.: **(I)** *Agăpiiénⁱ* Pip, **(I.1)** *Pîrắu̯u Agăpiiénⁱ* Pip, Plu, **(I.2)** *Mắgura Agăpiiénⁱ*, *ᵘÓbsina Agăpiiénilor* Pip, **(I.2.a)** *Poiána Agăpiiéni(lor)* Pip, Plu, **(I.3)** *Ţárna Agăpiiéni(lor)* Pip, **(I.3.a)** *Drúmu pi Ţárnâ* Plu, **(I.4)** *Nimáşu Agăpiiéni* Pip.

− Etim.: de la n. fam. **Agapie**, frecvent în această parte a satului.

ALÚNII (VNe) fiton. descr. Păşunea situată în Branişte, la gura de vărsare a Văii Rele în r. Neamţ. Cf. ARH. COM. VNe 1 (1959), *ib*. 3 (1959). *Mă duc la Aluni; am ajuns în marginea Alunilor*. ANCH. VNe.

− Pron.: *Alúniiu̯* VNe.

− Etim.: odinioară aici creşteau **aluni**.

ANTÓN (Dol) centru de polar. topon. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. al p. Agăpeni, între P. lui Gavriluţ (V) şi P. lui Niţă[1] (E),

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

care izvorăşte de sub vf. Ursoaia. *Pârâul lui Anton.* ARH. OC. Pip. 3 (1954), ARH. COM. Pip. 7 (1959), ANCH. Dol. − (În sint. homof.) *Pârâul Anton.* ARH. OC. Pip. 6 (1997), *ib.* 7 (1997).

2. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificaţia de S a mt. Ursoaia, între P. lui Anton (V) şi P. lui Niţă[1] (E). *Piciorul lui Anton.* ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997), ANCH. Dol.

3. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana de pe Pic. lui Anton. *Poiana lui Anton.* ANCH. Dol.

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u lu Antón* **(2)** *Cîșóru lu Antón / Ḱișóru lu Antón* **(3)** *Poi̯ána lu Antón* Dol.

− Etim.: n. fam. **Anton**, al proprietarului terenului de aici.

APA CARPĂNUL v. **Carpenul (I).**

ÁPA CEA GÁLBENĂ (Bob) hidron. descr. Afl. st. al P. Mânzatului, între p. Mânzăţelul (S) şi P. la Grohotiş (N). *Mă duc la Apa cea Galbenă; am ajuns la izvorul Apei Galbene*. ANCH. Bob.

− Pron.: *Ápa (șei̯) Gálbînâ* Bob.

− Etim.: sint. topon. motivată de culoarea **galbenă** a apei, datorată prezenţei sulfului în compoziţia sa.

APA COTNĂRELULUI v. **Cotnărelul (1).**

APA DOLHEŞTIULUI v. **Dolheşti (1).**

ÁPA GÁLBENĂ v. **Apa cea Galbenă.**

APA NEAMŢIŞORU v. **Târgul Neamţ (A.I.3).**

APA NEAMŢU v. **Târgul Neamţ (A.I).**

APA NEAMŢULUI v. **Târgul Neamţ (A.I).**

APA OZANA v. **Ozana (1).**

APA PEPERIGULUI v. **Pipirigul (I).**

APA PIPIRIGULUI v. **Pipirigul (I).**

APA UZANA v. **Ozana (1).**

ARDZIEL v. **Argelele (1).**

ARGÉLELE (Plu) centru de polar. topon. descr. **1.** Oron. (Precedat de ent. *deal* sau *picior*, în sint. homof.) Ramificaţia de N a mt. Petru-Vodă, între p. Petru-Vodă (V), p. Argelelor (S) şi p. Mihăieţ (E). *Dealul Bargilele* [sic]. DGN (1890), 25. *Piciorul Argele*. ANCH. Plu. − (În sint. heterof.) *Piciorul Argelelor*. ANCH. Dol. − (Germ., la sg.) *Die Berge Montischor und Ardziel.* OTZELLOVITZ (1790), 58. − (Cu elipsa ent., la sg.) *Ardziel*. OTZELLOVITZ H. (1790).

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful de pe culmea d. Petru-Vodă, din apropierea căruia izvorăşte P. Argelelor. *Mă urc pe Vârful Argelelor.* ANCH. Dol.

b) P. polar. [+]Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Fostă poiană, acum împădurită, de pe Pic. Argelelor. *Poiana Argele.* HARTA MIL. (1961). *Poiana Argelele.* ANCH. Dol.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Bargilele* [sic]. DGN (1890), 25. *Pârâul dintre Argele.* ARH. OC. Pip. 2 (1944). *Pârâul Argele.* ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 7 (1997), ANCH. Plu. *Pârâul Argelea.* ARH. OC. Pip.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

6 (1997). [sic] − (Germ., la sg.) *Die Bache Petrowoda und Ardziel.* OTZELLOVITZ (1790), 58.

− Pron.: **(1)** *Ḱíŝóru Arźéli(lor)* Dol, Plu, **(1.a)** *Vḯrvu Arźélilor*, **(1.b)** *Poi̯ána Arźélili* Dol, **(2)** *Pîră̯u Arźéli* Plu.

− Etim.: conform documentului de la 16 octombrie 1604, pe acest munte au fost cel puțin trei argele: una pe culme, la bour („pe vârful Argelei, la bour"), „Argeaua cea de mijloc şi cea de jos" (DIR, A, XVII-I, 177 (trad. ed.); cf. şi *ib*. 184, 237). Astăzi, apel. **argea** nu mai este cunoscut de informatorii localnici.

ARÍNII (VNe) top. descr. **1.** +Fiton**.** Fostă pădurice situată în partea de NE a d. Osoiul, la V de P. Sărăturii.

a) P. polar. Oron. (Cu ent. *coastă*, în sint. heterof.) Coasta de NE a d. Osoiul, pe care se aflau Arinii. *Mă duc în Coasta Arinilor; vin din marginea Coastei Arinilor.* ANCH. VNe.

b) P. polar. Fiton. (Cu ent. *țarină*, în sint. heterof.) Terenul arabil situat pe Coasta Arinilor. *Țarina Arinilor*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *Cu̯ásta Arínilor*, **(2)** *Țárna Arínilor* VNe.

– Etim.: pe vremuri aici erau pâlcuri de **arini**. Terenul a fost despădurit, acum fiind folosit în agricultură.

ÁRŞIȚA (VNe) top. descr. **1.** +Fiton. (De obicei în sint. *La Arşiță*) Fostă poiană situată la cca 1 km SE de măn. Secul. *Mă duc la Arşiță; am ajuns în dreptul Arşiței*. ANCH. VNe.

a) Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de NV a Obcinii Agapia Veche, între Pic. de la Cruce (S) şi P. de la Sondă (N), pe care se afla poi. Arşița. *Mă duc pe Piciorul Arşiței; am ajuns în vârful Piciorului Arşiței.* ANCH. VNe.

− Pron.: **(1)** *Árşîța, La Árşîță*, **(1.a)** *Ḱíŝóru Árşîță* VNe.

– Etim.: ent. **arşiță**, în funcție topon.

ARŞIȚA CHIRIACULUI v. **Chiriac[2] (1.c).**

ARŞIȚA PÂRÂULUI ALB v. **Pârâul Alb[1] (1.b).**

ARŞIȚA PÂRÂULUI URSULUI v. **Ursu (1.a).**

BACH NJAMTZ v. **Târgul Neamț (A.I).**

BÁHNA (Pre) top. descr. **1.** Telmaton. (De obicei în sint. prep. *În Bahnă* şi *La Bahnă*) Terenul situat la V de s. Preuteşti, între La Şanț (S), La Izvoare (V) şi La Hotar (N). *Mă duc în Bahnă; am ajuns în marginea Bahnei*. ANCH. Pre, Tim.

a) P. difer. (Precedat de ent. *mal*, în sint. heterof.) Terenul situat la V de s. Plăieşul, între La Morişcă (N), Drumul la Morişcă (V), Drumul Timişeşti−Târgul Neamț (S) şi Gârla Morii (E). *Malul Băhni.* ARH. COM. Tim. 1 (1959). *Merg în Malul Bahnei; am ajuns în marginea Malului Bahnei*. ANCH. Pre, Tim.

b) P. polar. +Oicon. (Cu derivatul n. de grup *Băhneni*, precedat de ent. *silişte*, în sint. homof.) Terenul situat între s. Preuteşti (NV), Gârla Morii (S) şi Drumul Preuteştilor (E). *S-a aflat o moarte de om* [...] *în seliştea Băhneni*. DIR, A, XVII-II (1610), 326 (trad. ed.).

c) P. polar. Fiton. (Şi în sint. prep. *În Băhneni, La Băhneni*) Terenul situat între s. Preuteşti (NV), Gârla Morii (S) şi Drumul Preuteştilor (E). *Băhneni.* ARH.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

COM. Tim. 1 (1959). *Mă duc în Băhneni; am ajuns în dreptul Băhnenilor*. ANCH. Pre, Tim. *La Băhneni.* ANCH. Plă.

− Pron.: **(1)** *Báhna, În / La Báhnâ*, **(1.a)** *Málu Bắhni* Pre, Tim, **(1.b)** *Băhnéni*, *În Băhnén*^{i} Pre, Tim, *La Băhnén*^{i} Plă.

− Etim.: ent. **bahnă** în funcţ. topon. **(1.a)** Probabil *Bahna* se întindea odinioară pe o suprafaţă mare, cuprinzând tarlaua numită astăzi astfel, dar şi alte terenuri, iar limita sudică va fi fost *Malul Bahnei*. **(1.b, c)** Numele de grup **băhneni** 'oamenii din bahnă'. Atestarea de la 1610 (DIR, A, XVII-II, 326) arată că a existat aici un sat, care deja dispăruse la acea vreme.

BAHNA CĂRBUNEI v. **Cărbuna (2.b).**

BAHNA CHIRIACULUI v. **Chiriac**^{2} **(1.a).**

BARIERA v. **Bariera Iaşiului (1, 1.a).**

BARIERA BOIŞTEA v. **Boiştea (1).**

BARIERA BOIŞTII v. **Boiştea (1).**

BARIÉRA IÁŞIULUI (TgN) top. descr. **1.** Reper. topon. Punctul de intrare în Târgul Neamţ dinspre j. Iaşi. *Bariera Iaşului.* ARH. TgN. 1 (1870). − (Cu elipsa determin.) *Bariera.* ANCH. TgN.

a) P. polar. Oicon. (Precedat de ent. *mahala*, în sint. homof.) Partea de E a or. Târgul Neamţ; (pop.) Mahalaua. *Mahalaua Bariera Iaşi.* ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1880), 43^{r}. − (Cu apel. *barieră* în funcţie topon.) *Mă duc la Barieră; am ajuns în marginea Barierei.* ANCH. TgN.

− Pron.: *Bariéra* TgN.

− Etim.: de la apel. **barieră**; pe aici trece drumul Iaşi − Târgul Neamţ şi pe vremuri era o barieră, unde se plăteau taxele pentru mărfurile aduse spre vânzare.

BARIERA POMETE v. **Pometea (1.a).**

BAZINUL COTNĂREL v. **Cotnărelul (1).**

BAZINUL SECU v. **Secul (I).**

BAZINULUI VASANUL v. **Vasanu (1.b).**

BAZINUL VĂII STRĂJI-OZANA v. **Pârâul Străjii (I).**

BAZINUL IZVOARE-OZANA v. **Pârâul Izvoarelor.**

BAZINUL OZANEI v. **Ozana (1).**

BĂHNENI v. **Bahna (1.b).**

BĂLĂŞENII v. **Băloşenii (1).**

BĂLĂŞEŞTII v. **Băloşenii (1).**

BĂLOŞÉNII (Dum) **1.** $^{+}$Oicon. Fost s. şi moşie pe r. Neamţ, la V de s. Dumbrava. (Cu suf. col. *-eşti*; slav.) **Дали есми...** <**Б**>**ълошеци** („i-am dat... <B>ăloşeşti"). DRH, A, I (1446), 377. **Црькоⷡ ѡт(ъ) Бълошецихъ(ъ)** („biserica din Băloşeşti") DRH, A, I (1446), 378. **Бълошеци** („Băloşeşti") DRH, A, I (1447), 387, BOGDAN, D.Ş. II (1477), 288, DRH, A, II (1454), 61. − (Rom.) *Bălăşeştii.* TTRM I_1 (1840), 52/1. − (Cu suf. col. *-eni*; sinon., prob. din sec. XIX, cu moşia Graşi) *Băloşeni.* CDM I (1569), 150. Cf. BOGDAN, S. (1742), 255, TTRM I_1 (1779), 52/1. *Bălăşenii*. TTRM I_1 (1812), 52/1. *Băloşenii.* ARH. BUC, PL. NMŢ., 33 (1827), ARH. BUC. PL. 35 (1842). *Băloşenii sau Graşii.* TTRM I_1 (1840), 52/1, *ib*. (1847), 52/1. *Băloşeni ce-i zic şi Graşi*. BAR, CFR, 457 (1876).

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

a) P. polar. Fiton. (În sint. prep.) Terenul arabil situat la N de s. Dumbrava. *La Băloşeni.* ANCH. Dum.

− Pron.: **(1.a)** *La Băluşén*^{i} Dum.

− Etim.: de la n. pers. **Băloş** + suf. col. **-eşti/ -eni**, după cum arată documentul de la 1437: ѧо Бълошєвѧ ҳотарѣ „până la hotarul lui Băloş” (DRH, A, I, 237). Satul a dispărut prob. la sfârşitul sec. al XIX-lea sau începutul sec. al XX-lea).

BÂRLOÁGELE (Bob) oron. descr. (De obicei în sint. prep. *La Bârloage*) Locul stâncos pe coasta de E a mt. Bivolul. *Mă duc la Bârloage; am ajuns în dreptul Bârloagelor.* ANCH. Bob.

− Pron.: *Bîrlu̯ázîli*, *La Bîrlu̯ázî* Bob.

− Etim.: apel. **bârlog** (la pl.); terenul stâncos, greu accesibil, favorizează prezența bârloagelor de urşi.

BÁTCA[1] (Pip) oron. descr. Muntele situat la cumpăna izvoarelor p. Mânzatul, la V de Obcina Piţigăii. *Butka*. OTZELLOVITZ (1790), f. XXVIII. *Mă duc pe Bâtca; am ajuns în dreptul Bâtcii.* ANCH. Bob.

− Pron.: *Bítca* Pip.

− Etim.: ent. **bâtcă** în funcție topon. absol.

BÁTCA[2] (Lun) top. descr. Dealul situat la N de s. Lunca, între P. lui Vartic şi P. Catrinei[2]. Cf. COJOCARU, S. (2006), 14. *Mă duc pe Bâtcă; am ajuns la marginea Bâtcii*. ANCH. Lun.

− Pron.: *Bítca* Lun.

− Etim.: v. **Bâtca**[1].

BÂTCA COJOCARULUI v. **Dealul Cojocarului (1.b).**

BÂTCA DE LA PÂRÂUL NEGRU v. **Pârâul Negru**[2] **(1.a).**

BÂTCA PÂRÂUL NEGRU v. **Pârâul Negru**[2] **(1.a).**

BÂTCILE FOCŞEI v. **Focşa (1).**

BÉCIURILE (VNe) reper topon. (De obicei în sint. *La Beciuri*) Beciurile situate lângă Măn. Secul şi zona înconjurătoare. *Mă duc la Beciuri; am ajuns în dreptul Beciurilor*. ANCH. VNe.

− Pron.: *Bésurili*, *La Bésur*^{i} VNe.

− Etim.: de la apel. **beciuri**; aici au fost în secolul trecut nişte beciuri.

BEJÉNII (Hum) oicon. descr. Partea de E a localit. Humuleşti. [*Satul Humuleştii*] *împărțit în trei părți, care se țin tot de una: Vatra satului, Delenii şi Bejenii.* CREANGĂ, O. I. (1880), 153. *Bejani.* DGN (1890), 203. *Bejeni, În Bejeni.* ARH. TgN. 2 (1959). *Merg în Bejeni; am ajuns în marginea Bejenilor.* ANCH. Hum.

− Pron.: *Bejắn*^{i} Hum.

− Etim.: antrop. **Bejan** (la pl., ca nume de grup).

B. DOBJ v. **Dobreanu (I).**

BICĂZÉNII (Plă) top. descr. **1.** Oicon. (Şi în sint. prep. *La Bicăzeni*) Partea de S a s. Plăieşul. *Mă duc la Bicăzeni; am ajuns în marginea Bicazenilor.* ANCH. Plă.

a) P. polar. Fiton. Terenul arabil situat la SE de s. Plăieşul. *La Bicăzeni.* ANCH. Plă.

− Pron.: *La Bicăzắn*^{i} Plă.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Etim.: de la n. grup **bicăzeni**; locuitorii de aici sunt strămutați de la Bicaz în deceniul al 7-lea al secolului trecut.

BIHOLY v. **Bivolul (1).**

BIVOLĂRÍA (MNe) top. descr. **1.** +Fiton. Fost teren cu fâneață de pe d. Rusu, lângă p. Bivolăria. *Locul numit Bivolăria.* NICODIM, M. (1929), CLXVI. − (În sint. prep.) *În Biholărie. Ib.* (1869), LXXXVI. *În Bivolărie. Ib.* (1869), LXXXVII. − (Cu ent. *poiană*, în sint. homof.) *Poiana Ghiholăria. Ib.* (1897), CXXI. *Poiana Bivolăria. Ib.* (1899), CXXXVI.

a) P. polar. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Hidron. Afl. st. al r. Neamț, între P. Strugăriei (V) şi P. lui Damaschin (E), care izvorăşte de sub vf. Rusu şi care prob. străbătea Bivolăria **(1)**. *Pârâul Bivolăriei.* ANCH. MNe.

− Pron.: **(1.a)** *Pîrắu̯u Gi̯holărí̯i* MNe.

− Etim.: odinioară aici era **bivolăria** Mănăstirii Neamț.

BÍVOLUL (Bob) centru de polar. topon. **1.** Oron. (Precedat de ent. *munte* sau *obcină*, în sint. heterof.) Muntele aflat la obârşia Cracului Mare (N) a P. Paltinului[1] (S) şi a [P. Fărcăşița] (V). *Mă urc pe Muntele Bivolului.* Pip. *Mă duc pe Obcina Bivolului; am ajuns în vârful Obcinii Bivolului.* ANCH. Bob. − (În sint. homof.) *Obcina Bivolu.* ARH. OC. Pip. 5 (1987). − (Cu elipsa ent.) *Biholy.* OTZELLOVITZ H. (1790).

2. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful Obcinii Bivolului. *Am ajuns pe Vârful Bivolului.* ANCH. Bob. − (În sint. homof.) *Vârful Bivol.* HARTA MIL. (1961). *Vârful Bivolu*. APĂVĂLOAIEI, C. (1973), 93, ICHIM, N. (1973), 25, ICHIM, S. (1979), 71, ARH. OC. Pip. 5 (1987), CHIRIȚĂ, F. (1994), 125, ARH. OC. Pip. 6 (1997), DGR I (2008), 99. − (Cu elipsa ent.) *Bivolul.* ICHIM, M. (1973), 4, VELCEA, G. (1982), 69.

3. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată în apropiere de Vf. Bivolului. *Poiana Bivolului.* ANCH. Bob.

− Pron.: **(1)** *Múntili Gí̯holulu* Pip, *ᵘÓpșina Gí̯holului* Bob, **(2)** *Vírvu Gí̯holulu*, **(2.a)** *Poi̯ána Gí̯holulu* Bob.

− Etim.: apel. **bivol**. Prob. aici era loc de păşunat bivolii (sg. cu valoare de pl.).

BLEBA v. **Blebea (1).**

BLEBE v. **Blebea (1).**

BLÉBEA (Ble) centru de polar. topon. **1.** Oicon. Moşia şi satul, azi sbb. a or. Târgul Neamț, de la E de Târgul Neamț, pe dr. r. Neamț, între Drumul Blebei şi Drumul lui Enea. *Bleba.* GIURESCU, P. (1835), 253. *Blebe.* FRUNZESCU, D. (1872), 47. *Locuiesc în Blebea.* ANCH. Ble. − (Precedat de ent. *sat* sau *moşie*, în sint. heterof.) *Moşia Blebea.* NICODIM, M. (1859), XII, DGN (1890), 66. *Locuitorii din satul Blebea.* NICODIM, M. (1859), LII. − (Cu ent. *sat*) *Aproape de Boişte vine satul Blebea.* CREANGĂ, O., I (1880–1888), 192. *Satul Blebea*. IONESCU, G. (1887), 14. Cf. TTRM I_1, 99/2–100/1. – (Precedat de ent. *mitocul*, în sint. homof.) *Mitocul Blebea*. TTRM I_1 (1816), 99/2.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea situată în partea de S a moşiei Blebea. *Pădurea Blebea.* DGN (1890), 66, HARTA MIL. (1962), ANCH. Ble.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

b) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) Versantul de N a d. Boiştea, pe terit. s. Blebea. *Dealul Blebea.* DGN (1890), 66. − (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof.) *Coasta Blebei*. ARH. TgN. 4 (1959), ANCH. Ble.

c) Fiton. (Precedat de ent. *luncă*, în sint. heterof.) Lunca de pe cursul mijlociu al r. Neamț, de la Drumul Blebei (V) până la s. Dumbrava (E). *Lunca Blebei*. ARH. TgN. 2 (1959). *Mă duc în Lunca Blebei; am ajuns în marginea Luncii Blebei*. ANCH. TgN.

d) Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Şoseaua Târgul Neamț−Blebea; (nou; ofic.) Str. Daciei. *Vin de pe Drumul Blebei; am ajuns în capătul Drumului Blebei*. ANCH. TgN.

e) Hodon. (Precedat de ent. *pod*, în perifr.) Podul peste r. Neamț, pe unde trece şos. Târgul Neamț−Blebea. *Podul Blebei*. ANCH. TgN.

− Pron.: **(1)** *Blébi̯a* **(1.a)** *Pădúri̯a Blébi̯a* **(1.b)** *Cu̯ásta Blébi* Ble, **(1.c)** *Lúnca Blébi* **(1.d)** *Drúmu Blébi* **(1.e)** *Pódu Blébi* TgN.

− Etim.: n. pers. **Blebe**; la 7 februarie 1677, popa Toader din Târgul Neamț „vinde **Blebei** vornicul o poiană din capul Boiştii, în spre Măneşti” (CDM IV, 54), iar la 20 decembrie 1677, vornicul Gheorghe **Blebe** cumpără trei locuri de sub Boişte, din hotarul Târgului Neamț (CDM, IV, 72).

BOBEICA OSOIULUI v. **Osoiul (1.a).**

BOBÓC (Nem) centru de polar. topon. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *şipot*, în sint. heterof.) Jgheabul amenajat pe cursul superior al p. Iftimia. *Am ajuns la Şipotul lui Moş Boboc.* ANCH. MNe.

2. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația sudică a d. Pleşul, între p. Iftimia şi Pic. Pleşuțului. *Piciorul lui Boboc.* ARH. OC. TgN 6 (1997), *ib*. 8 (1998), *ib*. 10 (1998). *Mă duc pe Piciorul lui Boboc; am ajuns în dreptul Piciorului lui Boboc*. ANCH. MNe.

– Pron.: **(1)** *Ḱiŝóru lu Bobóc* MNe, **(2)** *Ş́ípotu lu Moş Boboc* MNe.

– Etim.: n. pers. **Boboc**, desemnând un pădurar din în anii 1950−1970.

BOBOEŞTI v. **Boboieşti (1).**

BOBOIESCI v. **Boboieşti (1).**

BOBOIÉŞTII (Bob) top. pers. **1.** Oicon. Satul situat la NV de s. Pipirig, pe cursul superior al r. Neamț. *Boboeşti.* GIURESCU, P. (1835), 253, ARH. OC. Pip. 6 (1997). *Boboiesci.* FRUNZESCU, D. (1872), 49. *Am luat-o prin Boboieşti*. CREANGĂ, O. I (1880), 166. *S-au tăiat la hiristările mănăstirii* [...] *la Boboieşti.* CREȚULESCU, J. (1904), 69. ATLAS CAD. III (1972), pl. 9. *Boboieşti.* ARH. OB. Pip. 7 (1997), *ib.* 8 (1997). Cf. TTRM I_1 (1790−1968), 103/1. *Locuiesc în Boboieşti.* Bob. *Mă duc în Boboieşti, am ajuns în marginea Boboieştilor.* Pip. − (Precedat de ent. *cătun* sau *sat*, în sint. homof.) *Cotunul Boboeştii.* UNGUREANU, I.C.D. (1841), 33. *Satul Băboeşti.* UNGUREANU, I.C.D. (1849), 58, DGN (1890), 26. − (Cu ent. *moşie*) *Moşia Băboeşti*. DGN (1890), 26.

a) P. polar. Oron. (Vechi; germ.) Plaiul Bătrân. *Die Berge Batrin oder Bobojestye*. („Dealul Bătrân sau Boboieşti”) OTZELLOVITZ (1790), 58.

− Pron.: **(1)** *Băboi̯éşti*, *Băboi̯éşti* Bob, Pip.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Etim.: de la n. fam. **Baboi** + suf. col. **-eşti**. Apar menţionaţi în documente din anii 1774−1775 Ursu Baboi din Pipirig (DRA, 460), Gheorghii Baboi şi Neculau Baboi din Fundul Pipirigului (DRA, 461), iar la 1841 Grigore a lui Baboi şi Vasile a lui Baboi, din satul Pipirigul (UNGUREANU, I.C.D., 35).

BOBOJESTYE v. **Boboieşti (1.a).**

BODÁI (Nem) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) Ramificaţia sudică a d. Pleşul, între P. lui Bodai (V) şi P. Şubei (E), la N de D. Gol. *Dealul Bodai*. ATLAS MOLD. (1892), CARANFIL, C. (1913), 32, ARH. VNe 1 (1959), ib. 2 (1959). − (Cu ent. subînţeles) *Bodai*. ARH. VNe 2 (1959). − (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.) *Urc pe Piciorul Bodai; am ajuns în dreptul Piciorului Bodai*. ANCH. Nem.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful d. Bodai **(1)**. *Mă duc pe Vârful lui Bodai; am ajuns în dreptul Vârfului lui Bodai*. ANCH. Lun., Nem.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Nemţişorul, între P. lui Niţă[2] (V) şi P. Şubei (E), care izvorăşte de sub Vf. lui Bodai; (sinon.) Pârâul Ruinişul. *Mă duc pe Pârâul lui Bodai; am ajuns la gura Pârâului lui Bodai*. ANCH. Lun. − (Cu ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Bodai*. ARH. VNe 1 (1959), HARTA MIL. (1962), ANCH. Nem.

− Pron.: (**1**) *Di̯álu (Kíšóru) Bodái̯*, (**1. a**) *Vírvu lu Bodái̯*, (**2**) *Pîrău̯u (lu) Bodái̯* Lun, Nem.

− Etim.: de la n. fam. **Bodai**, existent odinioară în s. Nemţişorul.

[BOÍŞTEA] (TgN) top. descr. [**I.** Oicon. Satul situat la S de localit. Blebea.]

1. P. polar. Reper topon. (Precedat de apel. *barieră*, în sint. heterof.) Locul de intrare, păzit, în târgul Neamţ dinspre localit. Boiştea. *Bariera Boiştii.* ANCH. TgN. − (În sint. homof.) *Bariera Boiştea.* ARH. TgN. 1 (1870).

2. P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof) Drumul Târgul Neamţ−Boiştea. *Drumul Boiştei.* ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1880), 26[r]. *M-am dus pe Drumul Boiştii.* ANCH. TgN.

3. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) Dealul situat la S de r. Neamţ, la E de or. Târgul Neamţ. *Dealul Boiştea.* DGN (1890) 70, DAVIDESCU, C. (1968), 213, ICHIM, N. (1974), 30. − (În sint. heterof.) *Dealul Boeştii.* [sic] ARH. BUC, PL. NMŢ., 33 (1827).

4. P. polar. Fiton. (Precedat de apel. *cobor*, în sint. heterof.) Terenul arabil situat pe versantul de V al d. Boiştea, pe dr. Drumului Boiştii. *Coborul Boiştii.* ANCH. TgN. − (Cu elipsa determin.) *Cobor*. ARH. TgN. 3 (1959). *La Cobor.* ANCH. Ble.

− Pron.: **(1)** *Bariie̯ára Bói̯şti̯a*, **(2)** *Drúmu Bói̯şti*, **(4)** *Cobóru Bói̯şti* TgN.

− Etim.: numele satului învecinat, **Boiştea** provine de la apel. **boişte**.

BOLĂTĂUL (HuN) fiton. descr. (De obicei în sint. *La Bolătău*) Terenul cu păşune situat la N de localit. Humuleştii-Noi, la SE de imaşul Deleni. *Mă duc la Bolătău; am ajuns în marginea Bolătăului*. ANCH. HuN.

− Pron.: *La Bu̯olătắu* HuN.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Etim.: ent. **bolătău**, în funcție topon.; odinioară aici a fost o baltă, informatorii îşi amintesc doar de existența unei mlaştini care a fost desecată.

[+]**BOLĂTĂILE** (Ble) limnon. descr. (De obicei în sint. prep. *La Bolătăi*) Foste bălți de pe Gârla Morilor, la NE de localit. Blebea. *Bolătăie.* ARH. TgN. 4 (1959). *La Bolătăi* ANCH. Ble.

− Pron.: *La B[u]olătắi* Ble.

− Etim.: ent. **bolătău** la pl., în funcție topon.

BÓMPA (Pip) top. pers. **1.** Oron. Dealul situat între P. Izvoarelor (V) şi P. Străjii (E). *Bomba.* OTZELLOVITZ H. (1790), ARH. BUC. PL. 125 (1893). *Mă duc pe Bompa, am ajuns în vârful Bompei.* ANCH. Pip. − (Precedat de ent. *deal* sau *munte*, în sint. homof.) *Dealul Bompa.* HARTA MIL. (1961). *Muntele Bompa.* ICHIM, M. (1973), 228. − (În sint. heterof.) *Dealul Bompei.* CHIRIȚĂ, F. (1994), 125.− (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.; silv.) *Piciorul Bompa.* Cf. ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997). ◊ (Cu ent. *munte*, la pl.) *Munții Boampele.* CREANGĂ, O. I (1880), 163. − (În formulări metalingvistice) *Deal numit Bompa.* ARH. BUC. PL. 125 (1893).

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful d. Bompa. *Vârful Bompei*. ANCH. Pip. − (În sint homof.) *Mă duc pe Vârful Bompa.* ANCH. Pip.

b) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *obcină* şi *dosul*, în sint.) Coasta estică a d. Bompa (în timp ce coasta de V este considerată *fața*). *Mă duc pe Obcina Dosul Bompei*. ANCH. Pip.

c) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *izlaz*, în perifr.) Izlazul satelor Pipirigul şi Pâțâligenii, situat pe d. Bompa. *Mă duc la Izlaz pe Bompa.* ANCH. Pip.

d) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care urcă pe d. Bompa. *Drumul pe Bompa.* ANCH. Pip.

e) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *trup*, în sint. homof.; silv.) Pădurea de pe d. Bompa. *Pădurea Bompa*. ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997).

f) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *țarna*, în sint. heterof.) Păşunea de pe d. Bompa. *Țarna Bompii*. ANCH. Pip.

− Pron.: **(1)** *Bómpa*, **(1.a)** *Vírvu Bómpi*[i], *Vírvu Bómpa*, **(1.b)** *Țárna Bómpi*, **(1.c)** *La Isláz pi Bómpa*, **(1.d)** *Drúmu pi Bómpa*, **(1.f)** *Ópsîna Dósu Bómpi* Pip.

− Etim.: de la un n. pers. **Bompa**, neid.

BORDÉIUL (VNe) reper topon. descr. (De obicei în sint. prep. *La Bordei*) Punct pe Valea Rea, la cca 3 km de locul de vărsare în r. Neamțul. *Mă duc la Bordei*. ANCH. VNe.

− Pron.: *Bordéi̯u*, *La Bordéi̯* VNe.

− Etim.: apel. **bordei** în funcție topon.

BÓRTELE (Plu) top. descr. **1.** Cremnon. (De obicei în sint. prep. *La Borte*) Terenul accidentat, cu multe gropi, de pe coasta de NE a Plaiului Lung. *Mă duc la Borte; am ajuns la Borte.* ANCH. Plu.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *munte*, în perifr.) Coasta de NE a Plaiului Lung. *Muntele la Borte*. HARTA MIL. (1961), ANCH. Plu.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Petru-Vodă, care izvorăşte din apropierea Bortelor. *Pârâul Bortelor.* ANCH. Plu.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: **(1)** *Bórtili, La Bórti***(1.a)** *Múntili la Bórti* **(1.b)** *Pîrắu̯u Bórtilor* Plu.

− Etim.: ent. **borte** în funcție topon.

BÓURUL (MNe) centru de polar. topon. **1.** Hidron. Afl. st. al p. Nemțișorul, care izvorăşte de sub D. Bourului, la V de Pârâul Alunului. Cf. ARH. OC. TgN 2 (1976); *ib.* 3 (1987); *ib.* 8 (1998). − (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.; silv.) *Pârâul Bouru*. ARH. OC. TgN 6 (1997).

2. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. heterof.) Muntele situat la V de Culmea Pleşului, între P. Bourului (V) şi P. Alunişului (E). *Dealul Bourului*. HARTA MIL. (1962). *Urc pe Dealul Bourului; am ajuns în dreptul Dealului Bourului*. ANCH. MNe.

− Pron.: **(2)** *Di̯álu Bóurulu* MNe.

− Etim.: de la apel. **bour**. Bourul (stema Moldovei) era cioplit pe copaci sau pietre, fiind semn de hotar, şi este posibil ca odinioară un astfel de bour să fi marcat aici hotarul proprietății măn. Neamț.

BRANIŞTEA v. **Târgul Neamț (A.I.1.b, A.I.1. b.γ).**

BRANIŞTEA SĂCULUI v. **Secul (I.3.a).**

BRÁNU (Dol, Pâț) centru de polar. topon. pers. **I.** Hidron. Afl. dr. al r. Neamț, între p. Dolheşti (V) şi P. Catrinei[1] (E), care izvorăşte din poiana Curul Branului. Cf. OTZELLOVITZ H. (1790). *Mă duc pe Branu; am ajuns la gura Branului.* ANCH. Dol, Pip. − (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Branu.* ATLAS. MOLD. (1892), HARTA MIL. (1961), ARH. OC. Pip. 6 (1997), ANCH. Dol.

II. Oron. Muntele de la NE de mt. Petru-Vodă, situat între p. Mihăieț (V și S), p. Branu (E) şi p. Dolheşti (N); (vechi, ofic.) Munții Dolheşti. Cf. OTZELLOVITZ H. (1790). *Mă duc pe Branu.* ANCH. Pip. − (Precedat de ent. *munte* sau *deal*, în sint. homof.) *Muntele Branu*. ATLAS MOLD. (1892). − (Germ.) *Die Berge Branu* („Muntele Branu"). OTZELLOVITZ (1790), 58. *Dealul Branu*. HARTA MIL. (1961). − (Cu ent. *obcină*, în sint. heterof.) *Mă duc pe Obcina Branului; am ajuns în vârful Obcinei Branului*. ANCH. Dol.

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *dos*, în sint. heterof.) Versantul de S al mt. Branu. *Dosul Branului.* ARH. COM. Pip. 3 (1959). *Mă duc în Dosul Branului*. ANCH. Dol. − (Cu ent. *cur*; rar) *Am ajuns la Curul Branului*. ANCH. Dol.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Poiana situată pe versantul de S al mt. Branu. *Poiana Curul Branului e în Dosul Branului.* ANCH. Dol.

2. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof.) Versantul de NE al mt. Branu. *Coasta Branului*. ARH. COM. Pip. 3 (1959), ANCH. Dol.

3. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *țarină*, în sint. heterof.) Terenul cu fâneață de pe Coasta Branului. *Țarina Branului*. ARH. COM. Pip. 3 (1959), ANCH. Dol. − (În sint. homof.) *Țarina Branu.* ARH. COM. Pip. 3 (1959).

a) P. polar. (Precedat de ent. *prisos*, în sint. heterof.) Terenul situat între P. Chirilenilor şi P. la Firea. *Prisosul Branului.* HARTA MIL. (1961), ANCH. Dol.

4. P. difer. Oron. (În sint. prep. *Sub Bran*) Terenul de la poalele de N ale mt. Branu. Cf. ANCH. Pâț.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

a). P. polar. Oicon. Partea din s. Pâţâligeni situată la poalele Branului, în zona gurii de vărsare a p. Branu în r. Neamţ. *Am ajuns în dreptul Sub Branului.* ANCH. Pâţ.

5. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *imaş*, în sint. heterof.) Imaşul de la poalele de N ale mt. Branu. *Mă duc pe Imaşul Branului; am ajuns la marginea Imaşului Branului*. ANCH. Pâţ.

− Pron.: **(I)** (*Pîrắu̯u*) *Bránu* Dol, Pip, **(II)** *Bránu*, *u Óbsîna Bránului*, **(II.1)** *Dósu / Cúru Bránului*, **(II.1.a)** *Poi̯ána Cúru Bránului*, **(II.2)** *Cu̯ásta Bránului*, **(II.3)** *Ţárna Bránului* Dol, **(II.4)** *Sub Bran*, **(II.4.a)** *Subránu*, **(II.5)** *Nimáşu Bránului* Pâţ, **(II.6)** *Prisósu Bránului*. Dol.

– Etim.: de la n. pers. **Branu**, desemnând o pers. neid.

BRÁZII (VNe) fiton. descr. (De obicei în sint. *În Brazi*) Păşunea de la S de s. Vânătorii-Neamţ, situată între cracii pâraielor Căldării şi Sărăturii. *Mă duc în Brazi; am ajuns în marginea Brazilor.* ANCH. VNe.

– Pron. *În Braz* VNe.

– Etim: păşunea este mărginită de câţiva **brazi**; rămaşi dintr-o pădure care a fost tăiată.

BRĂDIŢÉLUL (VNe) oron. descr. Dealul situat între P. Căldării (V), cursul mijlociu al p. Cacova (N) şi P. Sărăturii (E). Cf. DGN (1890), 83; ARH. COM. VNe 1 (1959). *Urc pe Brădiţel; am ajuns în vârful Brădiţelului.* ANCH. VNe. – (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) *Dealul Brădiţelul.* ANCH. VNe.

− Pron.: *Brădiţắl*(*u*) VNe.

– Etim.: apel. **brădet** ‘loc cu brazi, pădure de brazi’+ suf. dimin. *-el*.

BRĂILEÁNCA (MNe) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *deal* sau *culme*, în sint. heterof.) Dealul situat la cumpăna pâraielor Carpen (S), Trapezări (E) şi Maghernitei (N). *Dealurile Brăilene.* [sic] HARTA MIL. (1961). *Urc pe Dealul Brăilencei; am ajuns în dreptul Dealului Brăilencei.* ANCH. MNe. *Culmea Brăilencei*. VNe. (Precedat de ent. *culme*, în sint. homof.) *Culmea Brăileanca*. GROHOLSCHI, T. (1927), 28. − (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof; silv.) *Piciorul Brăiceanca* [sic]. ARH. OC. TgN. 5 (1997), *ib.* 10 (1998).

2. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.) *Vârful Brăileanca*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Am ajuns la Vârful Brăileanca.* ANCH. MNe.

3. +Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Fostă poiană de pe D. Brăilencei. *Poiana Brăileanca.* NICODIM, M. (1897), CXXII, *ib.* (1899), CXXXV. − (Cu elipsa ent.) *Brăileanca.* NICODIM, M. (1869), LXXXVI.

– Pron.: **(1)** *Kîsóru Brăilénsi*, *Cúlmi̯a Brăilénsi* MNe, VNe, **(2)** *Vírvu Brăili̯ánca* MNe.

– Etim.: n. pers. **Brăileanca**, desemnând o persoană neid.

BUDĂIUL (VNe) top. descr. **1.** Reper topon. (De obicei în sint. prep. *La Budăi*) Locul situat la E de P. Porcului, în partea superioară a Izvorului la Budăi. Cf. ARH. COM. VNe 5 (1959). *Mă duc la Budăi; am ajuns în capăt la Budăi*. ANCH. VNe. – (Fără prep., neart.) *Budaie.* ARH. COM. VNe 2 (1959), *ib.* 3 (1959).

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

2. P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *izvor*, în perifr.) Afl. stâng al P. Porcului. *Mă duc la Izvorul la Budăi; am ajuns în capăt la Izvorul la Budăi.* ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *La Budắi̯*, **(2)** *Izvóru la Budắi̯* VNe.

– Etim.: apel. **budăi** în funcție topon. În partea superioară a izvorului este amenajat un budăi din lemn, de unde se poate bea apă.

BULGĂRÍA (Tim) fiton. descr. Terenul aflat între r. Moldova (NE), şoseaua Paşcani − Târgul Neamț (NV) şi Gârla Morii (S). Cf. ARH. COM. Tim. 2 (1959). *Mă duc în Bulgărie; am ajuns în marginea Bulgăriei*. Tim.

− Pron.: *Bulgărí̯a* Tim.

− Etim.: ent. **bulgărie** în funcție topon.; aici a fost un teren cultivat cu zarzavat.

BURSUCĂRÍA[1] (MNe) reper topon. (De obicei în sint. prep. *La Bursucărie*) Locul situat în sudul terenului numit Între Iazuri. *Mă duc la Bursucărie; vin de la Bursucărie*. ANCH. MNe.

− Pron.: *Bursucăría*, *La Bursucărí*[i] MNe.

− Etim.: ent. **bursucărie** în funcție topon.; în acest loc sunt multe vizuini făcute de bursuci.

BURSUCĂRÍA[2] (VNe) reper topon. (De obicei în sint. prep. *La Bursucărie*) Locul situat pe stânga P. la Chilii. *Mă duc la Bursucărie*. ANCH. VNe.

− Pron.: *La Bursucărí̯i̯* VNe.

− Etim.: v. **Bursucăria**[1].

BURSUCĂRÍA[3] (VNe) reper topon. (De obicei în sint. *La Bursucărie*) Locul situat la obârşia P. Glodişorului. *Mă duc la Bursucărie*. ANCH. VNe.

− Pron.: *La Bursucărí̯i̯* VNe.

− Etim.: v. **Bursucăria**[1].

BURSÚNA (Pâț) top. descr. **1.** Hidron. (Uneori precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Pârâul care izvorăşte de sub d. Bompa, între P. Morii (V) şi P. Străjii. *Mă duc pe Pârâul Bursunei.* ANCH. Pâț.− (În sint. homof.) *Mă duc pe Pârâul Bursuna; am ajuns la gura Pârâului Bursuna*. ANCH. Pâț.

a) P. polar. Fiton. Păşunea situată pe coasta de S a d. Bompa, pe partea st. a p. Bursuna. *Mă duc pe Bursuna.* ANCH. Pâț.

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Bursúni*, *Pîrắu̯u Bursúna*, **(1.a)** *Bursúna* Pâț.

− Etim.: apel. **bursuna**; cf. DA: *bursune*, s.f. pl. (Mold.) Un fel de rugină roşie-portocalie, cu pete lucitoare, ce se găseşte la munte, pe pâraie.

BUSUIÓCII (VNe) oicon. pers. Cătun în s. Vânătorii-Neamț. Cf. ANCH. VNe.

− Pron.: *Busuiósi* VNe.

− Etim.: n. fam. **Busuioc** la pl. Aici locuiesc mai multe familii **Busuioc.**

BUŞÁGA (VNe) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. Dealul situat între p. Secul (V) şi Valea Rea (E), la cca 1 km de r. Neamț. Cf. ARH. BUC. PL. 114 (1859). − (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) Cf. ARH. OC. TgN. 11 (1914). *Urc pe Dealul Buşaga; am ajuns în vârful Dealului Buşaga*. ANCH. VNe.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

a) P. difer. (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof.) Partea de NV a d. Buşaga, spre p. Secul. *Urc pe Coasta Buşagei; am ajuns în dreptul Coastei Buşagei*. ANCH. VNe.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea situată pe d. Buşaga. *Porţiunea de pădure numită Buşaga.* NICODIM, M. (1899), CXXXIX. *Mă duc în Pădurea Buşaga*. ANCH. VNe.

2. Hidron. (Vechi) Pârâul Câşiţei. *Pârâul Buşaga*. ARH. OC. TgN. 11 (1914).

3. +Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Fostă poiană de pe d. Buşaga, azi împădurită. *Poiana Buşaga.* NICODIM, M. (1897), CXXV, *ib.* (1899), CXXXVI.

a) P. difer. +Fiton. (Cu suf. dim.-*uţa*) Fostă poiană situată pe d. Buşaga, azi împădurită. *Poiana Buşeguţa.* NICODIM, M. (1899), CXXXVI.

− Pron.: **(1)** *Dl̦álu Buşága* **(1.a)** *Cu̯ásta Buşắg´i* **(1.b)** *Pădúr̦ia Buşága* VNe.

− Etim.:de la n. pers. **Buşaga**, neid.

BUŞĂGÚŢA v. **Buşaga (3.a).**

BUTKA v. **Bâtca.**

BUTÚCII (VNe) fiton. descr. Păşunea situată între p. Ţimurea şi p. Fundul Luminesei. Cf. ARH. COM. VNe. 3 (1959). − (În sint. prep.) *În Butuci.* ARH. COM. VNe. 3 (1959). *La Butuci. ib*. 5 (1959). *Vin de la Butuci; am ajuns în margine La Butuci*. ANCH. VNe.

− Pron.: *La Butús̑*. VNe.

− Etim.: cândva aici a fost pădure, iar în urma defrişării au rămas **butuci**.

CÁCOVA (VNe) top. descr. **1.** Hidron. Afl. drept al r. Neamţ, care izvorăşte de sub D. Mare, fiind format din P. la Chilii, P. Osoiului şi p. Fundul Luminesei; (rar; geogr.) Pârâul Drehuţa. (Slav.) **Хотаръ ѡ(т) ѹсти какобѣ** („hotarul de la gura Cacovei”). DRH, A, II (1453), 34, BOGDAN, D.S. II (1453), 445. − (Rom.) *Kakowa*. OTZELOWITZ (1790). *Haţaş între Cacova şi Osoiu.* ARH. BUC., REF. 1864, dos.1011 (1864), f. 9^{r}. *Cacovea.* ARH. COM. VNe 1 (1959), *ib*. 3 (1959). *Trec apa Cacovei*. ANCH. VNe. – (Precedat de ent. *pârâul*, în sint. homof.) *Pârâul Cucuvaia.* [sic] DGN (1890), 144. *Pârâul Cacova*. ATLAS MOLD. (1892). *Mă duc pe Pârâul Cacova; trec apa Pârâului Cacova*. ANCH. VNe. − (În sint. heterof.) Pârâul Cociorvei. [sic] DGN (1890), 127. − (Germ.) *Bach Kakowa.* OTZELLOVITZ (1790).

a) P. polar. +Fiton. (Cu ent. *pădure*, în perifr.) Fostă pădure situată pe cursul superior al p. Cacova. *Pădurea de pe Cacova.* ARH. BUC., REF. 1864, 1010 (1864), f. 17^{v}. *Pădurea Cacovei.* ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54^{v}, *ib.* dos. 1011 (1864), f. 9^{v}. − (Cu ent. *dumbravă*, în sint. heterof.) *Dumbrava Cacovei*. ATLAS MOLD. (1892).

− Pron.: (*Pîrắu̯u*) *Cácuv̦ia* VNe.

− Etim.: prob. sl. **kakova** (v. *supra*, capitolul 5. *Probleme etimologice*).

CANTÓNUL (Plă) top. descr. **1.** +Reper. topon. Fost canton situat la E de s. Plăieşul, pe dr. drumului Timişeşti−Târgul Neamţ. Cf. ARH. COM. Tim. 1 (1959), ANCH. Plă. − (Cu determin. *Plăieşu*) *La Canton Plăeşu.* [sic] ARH. COM. Tim. 1 (1959).

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

a) P. polar. Fiton. Terenul arabil de la E de s. Plăieşul. *Am porumb la Canton*. Plă.

b) P. polar. +Hidron. (Precedat de ent. *fântână*, în perifr.) *Fântâna la Canton.* Plă.

− Pron.: **(1, 1.a)** *Cantónu*, **(1.b)** *Fîntĭ́na la Cantón* Plă.

− Etim.: apel. **canton** în funcţie topon. Pe vremuri aici era un canton silvic şi o fântână, acum părăsită.

CANTONUL DOMESNICULUI v. **Dumesnicul (I.5).**

CAPUL PLEŞULUI v. **Pleşul (1.a).**

CAPUL POENII LUNGI v. **Poiana Lungă (1.b).**

CARPANUL v. **Carpenul (I).**

CÁRPENUL (MNe) top. descr. **I.** Hidron. Afl. st. al r. Neamţ, între P. Iepăriei (V) şi P. Cerbăriei (E). *Până la gura Carpanului*. DIR XVI, IV (1600), 296 (trad. ed.). *Pe Karpănu*. NICODIM, M. (1869), LXXXVII. *Carpinu*. NICODIM, M. (1897), CXXV. *Carpenu*. ARH. OC. TgN 5 (1997), *ib*. 10 (1998). − (Cu ent. *pârâu* sau *apă*, în sint. heterof.; slav., cu top. în rom.) **чере3 вода Карпънѹлови** („peste apa Carpănului”). DRH, A, XXII (1634), 157. − (Rom.) *Pe Pârâul Karpănului*. NICODIM, M. (1869), LXXXVI. *Pârâul Carpinului*. GHEORGHIŢĂ, C. (1922), h. *Mă duc la Pârâul Carpenului; am ajuns la fundul Pârâului Carpenului*. MNe, VNe. – (În sint. homof.; slav, cu top. în rom.) **чере3 вода Карпънѹл** („peste apa Carpănul”). DRH, A, XXI (1632), 220, *ib*. XXII (1634), 149. − (Rom.) *Pârâul Carpen.* DGN (1890), 103.

1. P. difer. Hidron. (Precedat de ent. *gura*, în sint. heterof.) *Până la gura Carpanului*. DIR, A, XVI, IV (1600), 296 (trad. ed.). **До ѹстїю Карпиноу** („până la gura Carpinu”). DRH, A, I, 427 (fals prob. din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1437), *ib.* 431 (fals prob. din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1447). − (În sint. homof.) **До ѹстїю Карпенѹ** („până la gura Carpenu”). DRH, A, II, 416 (fals prob. din a doua jumătate a sec. al XVI-lea, datat 1455), *ib.* 538 (fals prob. din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau primele decenii ale sec. al XVII-lea, datat 1496).

a) P. polar. +Oicon. Fost sat situat lângă locul de vărsare a P. Carpenul în r. Neamţ. *Gura Carpenului.* TTRM I_1 (1772), 504/1. *Gura Karpowna.* TTRM I_1 (1774), 504/1.

b) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul forestier care merge alături cu P. Carpenului. *Mă duc pe Drumul Carpenului; am ajuns la mijlocul drumului Carpenului.* ANCH. Leg.

2. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Poiana situată pe stânga P. Carpenului. *Poiana Carpenu.* NICODIM, M. (1897), CXXI. *Poiana Carpen*, *Ib.* (1899), CXXXV, ANCH. MNe.

3. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.) Ramificaţia sud-estică a mt. Leghin, între p. Ienupărul (V) şi p. Carpenul (E). *Piciorul Carpin*. ARH. OC. TgN. 5 (1997). *ib*. 10 (1998). *Mă urc pe Piciorul Carpenului.* MNe.

− Pron.: **(1)** *Pîrą̆u Cárpînulu*, **(1.1.b)** *Drúmu Cárpînulu* Leg, **(I.2)** *Poi̯ána Cárpînu* MNe, **(I.3)** *Kĭśóru Cárpînulu* MNe.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

– Etim.: apel. **carpen**, cu valoare col.; pe pârâu şi în zona străbătută de el este pădure de carpen.

CARPINU v. **Carpenul (I).**

CASTÉLUL (Tim) reper. topon. (De obicei în sint. prep. *La Castel*) Punctul situat la S de s. Timişeşti, pe Drumul Urechenilor. *Drumul trece pe la Castel; am ajuns în dreptul Castelului*. ANCH. Tim. − (Rar, în perifr. *Castelul de apă*) Cf. ANCH. Tim.

− Pron.: *Castiélu (di Ápâ), La Castiél* Tim.

− Etim.: aici este **castelul de apă** care alimentează cu apă curentă s. Timişeşti.

CASTELUL DE APĂ v. **Castelul.**

CASTRUM NEMECZ v. **Târgul Neamţ (A.II).**

CASTRUM NEMIZ v. **Târgul Neamţ (A.II).**

CĂLDÁREA (VNe) top. descr. **1.** Cremnon. Locul situat la V de izvoarele P. Sărăturii. *Căldarea*. ANCH. VNe.

a) P. polar. Fiton. Păşunea situată pe locul Căldării; (şi) Imaşul. *Caldare*. ARH. COM. VNe 3 (1959). *Am ajuns în marginea Căldării.* ANCH. VNe.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Cracul de V al p. Cacova, ce izvorăşte de sub Vf. Osoiului şi curge la E de Căldarea (1). *Mă duc la Pârâul Căldării; vin din capătul Pârâului Căldării.* ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *Caldárie̯a*, **(2)** *Pîrău̯u Caldări* VNe.

− Etim.: ent. **căldare** în funcţie topon.

CĂPREÁSCA (Ble) top. descr. **1.** Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof., cu determin. masc. *Căprescului*) Poiana situată pe versantul de E al d. Boiştea. *O poiană de sub Boiştea Neamţului, pe lângă poiana Căprescului.* CDM IV (1678), 89. − (Cu determin. la fem.) *Poiana Caprească.* ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1880), 26^{r}. − (Cu elipsa ent.) *Căpreasca.* ANCH. Ble.

a) P. polar. Hidron. (Vechi; precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Pârâul la Scobai. *Gura Pârâului Căpriasca*. ARH. BUC., PL. NMŢ., 116 (1846).

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea situată pe versantul de E al d. Boiştea; (vechi) pădurea Stejăriş. *Pădurea Căpreasca.* ANCH. Ble.

− Pron.: **(1)** *Căpri̯ásca*, **(1.b)** *Pădúri̯a Căpri̯ásca* Ble.

− Etim.: n. pers. **Căprescul**, acordat ulterior cu ent. *poiană*. **(1.b)** În prima jumătate a sec. al XX-lea aici era pădure de stejari, care a fost tăiată pentru ca terenul să fie folosit ca izlaz, iar în anii ’60 ai sec. trecut a fost reîmpădurit cu brazi.

CĂRÁREA GĂINĂRÍEI (MNe) hodon. descr. Cărarea care urcă de la p. Nemţişorul spre Culmea Pleşului, între P. Humei (V) şi p. Iftimia (E). *Mă duc pe Cărarea Găinăriei; am ajuns la capătul Cărării Găinăriei.* ANCH. MNe. − (Cu ent. *drum*, în sint. heterof.) *În drumul Găinăriei.* NICODIM, M. (1899), CXXXIX.

− Pron.: *Carári̯e̯a Găinăríi̯i* MNe, Nem.

− Etim.: probabil cărarea trecea cândva pe lângă o **găinărie** ce aparţinea Mănăstirii Neamţ.

CĂRAREA PROCOVULUI v. **Schitul Pocrov (1.b).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

CĂRBÚNA (Nem) centru de polar. topon. pers. **1.** Hidron. Afl. st. al p. Nemţişorul, între p. Iftimia (V) şi P. Chiriacului (E), care izvorăşte de sub Culmea Pleşului. **Ѡбършїами Кърбни** („obârşiile Cărbunei") DRH, A, XXII (1634), 160. *Karbona*. OTZELLOVITZ H. (1790). *Cărbuna.* ARH. OC. TgN. 3 (1987), *ib*. 8 (1998), *ib*. 10 (1998). *Mă duc pe Cărbuna; am ajuns în dreptul Cărbunei*. ANCH. Nem. − (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) *Pârâul Cărbunei*. NICODIM, M. (1873), LXXXVIII. *Pârâul Cărbunei*; *am ajuns în capătul Pârâului Cărbunei*. ANCH. MNe, Nem. − (În sint. homof.; adm.) *Pârâul Cărbune.* [sic] DGN (1890), 109. *Pârâul Cărbuna*. ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib*. 6 (1997). *Mă duc pe Pârâul Cărbuna.* ANCH. Nem.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul alăturea cu P. Cărbunei. *Merg pe Drumul Cărbunei*. ANCH. Nem.

2. Oron. Ramificaţia sudică a d. Pleşul, între p. Iftimia (V) şi p. Cărbuna (E). *Muntele Cărbuna*. NICODIM, M. (1869), LXXXVII, *ib*. (1873), LXXXVIII *ib*. (1897), CXXV, *ib.* (1929), CLXVI. − (Precedat de ent. *picior* sau *deal*, în sint. heterof.) Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib*. 5 (1997), *ib*. 8 (1998), *ib*. 10 (1998). *Urc pe Dealul Cărbunei; am ajuns la poalele Dealului Cărbunei.* ANCH. MNe. − (Precedat de ent. *munte*, în sint. homof.) *Muntele Cărbuna.* NICODIM, M. (1929), CLXVI. − (Hipercorect) *Dealul Cărbunelui*. ATLAS. MOLD. (1892), HARTA MIL. (1962).

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Poiana situată pe Dealul Cărbuna. *Poiana Cărbuna.* NICODIM, M. (1869), LXXXV, *ib*. (1897), CXXI, *ib*. (1899), CXXXV, ARH. NŢ., MĂN. NŢ., dos. 10/1935, f. 6^{v}.

b) P. polar. Telmaton. (Precedat de ent. *bahnă*, în sint. heterof.) Locul mlăştinos situat pe Dealul Cărbunei. *Mă duc la Bahna Cărbunei; am ajuns în dreptul Bahnei Cărbunei*. ANCH. Nem.

c) P. polar. Oicon. (Precedat de ent. *schit*, în sint. homof.) Schitul situat pe Dealul Cărbunei, între Bahna Cărbunei şi p. Iftimia; (rar) Schitul Ştefan cel Mare şi Sfânt. *Mă duc la Schitul Cărbuna*. ANCH. Nem.

d) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *ou*, în sint. heterof.) Vf. Dealului Cărbuna, situat la obârşia P. Oului. *Urc pe Oul Cărbunei; am ajuns în dreptul Oului Cărbunei*. ANCH. Nem. − (Fără determin.) *Am ajuns la Ou*. ANCH. Nem.

α P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al P. Cărbunei, care izvorăşte de sub Oul Cărbunei. *Pârâul Oului*. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib*. 3 (1987), *ib*. 6 (1997), *ib*. 8 (1998), *ib*. 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Oului*; *am ajuns în capătul Pârâului Oului*. ANCH. Nem.

e) P. polar. Reper top. (În sint. homof.) Cantonul pe dealul Cărbuna. *Cantonul Cărbuna*. ARH. NT, MĂN. NT., 8/1911 (1911), 17^{r}.

− Pron.: (**1**) *Pîrắu̯u Cărbúni* MNe sau *Pîrắu̯u Cărbúna* Nem, (**1.a**) *Drúmu Cărbúni*, (**2**) *Di̯álu (Kíšóru) Cărbúni*, (**2.b**) *Báhna Cărbúni*, (**2.c**) *Skítu Cărbúni*, (**2.d**) *Ou̯u Cărbúni*, Nem.

− Etim.: După părerea informatorilor, numele vine de la faptul că „se făcea mangal pe acest deal", „a fost cărbunărie". Dacă acest lucru ar fi adevărat, ar fi fost de aşteptat un derivat de tipul *cărbunărie*, *cărbunărişte, cărbunişte, măngălărie*, cu sensul de 'loc în pădure unde se fac cărbuni; cămară, magazie de

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

cărbuni; cărbuni mulți îngrămădiți la un loc'. Toponimul *Cărbuna* este rar, îl mai întâlnim în Republica Moldova, atestat în sec. al XVIII-lea ca moşia *Cărbuna* (MIHAIL, A., 259–260), astăzi com. *Cărbuna* în raionul Ialoveni (NOM. R.M., 69). O atestare a unui n. pers. **Cărbuna** în sec. al XVII, în Țara Românească (cf. DIR, B, XVII-I, 168: „Tudor nepotul lui Vitan feciorul Cărbunei"), şi a numelui **Cărbune** în Moldova (cf. CDM, suplim. I, 207) impune ca etimonul cel mai plauzibil să fie n. unei pers. neid. **Cărbuna** sau **Cărbune**, acordat cu genul ent. *apă*. (**2.c**) Sint. topon. motivată de forma rotunjită a vârfului dealului.

CĂRPINIŞUL v. **Dealul Cărpiniş (1, 1.a).**

CĂTUNUL DREHUȚA v. **Drehuța (1).**

CĂTUNUL LA DREHUȚA v. **Drehuța (1).**

CÂRCIUMA-DOMESNIC v. **Dumesnicul (II.1).**

CERBĂRÍA (Leg, MNe) top. descr. **1.** Fiton. (De obicei în sint. *La Cerbărie*) Terenul situat pe coasta de S a D. Brăilencei, la E de p. Carpenului. *Drumul* [...] *trece pe lângă Cerbăria Statului.* MĂTASĂ, C. (1929), 166. *Cerbărie.* ARH. COM. Pip. 6 (1959). *Acest teren cu pădure de la Cerbărie*. NICODIM, M. (1929), CLXVI. *Mă duceam la Cerbărie*. ANCH. VNe.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de S a D. Brăilencei, între p. Carpenului şi P. Cerbăriei. *Piciorul Cerbăriei*. ARH. OC. TgN. 6 (1997), *ib.* 10 (1998).

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. dr. al r. Neamț, la E de P. Carpenului, ce izvorăşte din Poienile Grajdurilor. *Pârâul Cerbăria*. ARH. OC. TgN. 6 (1997), *ib.* 10 (1998).

c) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *stradă*, în sint. heterof.; ofic.) Uliță în partea de E a s. Leghin. *Strada Cerbăriei*. ANCH. Leg.

− Pron.: **(1)** *La Ŝerbăríi̯i* Leg, VNe, **(1.c)** *Stráda Ŝerbăríi̯i* Leg.

− Etim.: apel. **cerbărie** în funcție topon.; aici a fost o rezervație de **cerbi**.

CERBĂRIA STATULUI v. **Cerbăria (1).**

CERDÁCUL[1] (MNe) top. descr. **1.** Reper. Punctul situat pe d. Pleşul, la obârşia P. Negurei. – (Dim.) *La Cerdăcuț*. ANCH. MNe.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful d. Pleşul, situat la obârşia P. Negurei. *Vârful Cerdacului.* ANCH. MNe. – (În sint. homof.; silv.) *Vârful Cerdac*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). − (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) *Dealul Ceardac.* HARTA MIL. (1961).

− Pron.: **(1)** *La Ŝerdăcúț* **(1.a)** *Vírvu Ŝe̯ardáculu* MNe.

− Etim.: apel. **cerdac** în funcție topon.; odinioară era aici un punct de observație, asemănător unui cerdac.

CERDÁCUL[2] (MNe) centru de polar. topon. descr. **1.** Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.) Ramificația de V a Dealului Cireş, între P. Cerdacului (N) şi p. Vatra Vulpilor (S). *Piciorul Cerdac*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998).– (În sint. heterof.) *Mă duc pe Piciorul Cerdacului*. ANCH. MNe.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. dr. al p. Nemțişorul, între P. Nilului (NV) şi p. Vatra Vulpilor (E). *Pârâul Cerdacu*.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998).– (În sint. heterof.) *Mă duc pe Pârâul Cerdacului; am ajuns la gura Pârâului Cerdacului*. ANCH. MNe. – (Cu elipsa ent.) *Cerdacu(l).* ARH. OC. TgN. 3 (1987), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998).

– Pron.: **(1)** *Kíșóru Șẹardáculu* **(2)** *Pîrắụu Șẹardáculu* MNe.

– Etim.: v. **Cerdac**[1]; prob. odinioară era aici un cerdac.

CERDÁCUL[3] (MNe) top. descr. (MNe) **1.** Reper topon. descr. (De obicei în sint. *La Cerdac*) Punctul situat pe Culmea Pleşului, la cumpăna P. Chiliei (V) şi al P. Negurei (E). *Am ajuns la Cerdac*. ANCH. MNe. − (Dim.) *Cerdăcuțul*; de obicei în sint. *La Cerdăcuț*; pop.) *Urc La Cerdăcuț; ocolesc Cerdăcuțul.* ANCH. MNe.

a) P. polar. Oron. descr. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful pe care se află acest reper, între Vf. Cârlanului (V) şi Toaca Moişenilor (E), la cumpăna P. Chiliei (V) şi al P. Negurei (E). *Vârful Cerdacului*. ANCH. MNe. − (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.; adm.) *Vârful Cerdac.* ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib*. 2 (1976), *ib*. 3 (1987), *ib*. 6 (1997), *ib*. 10 (1998). − (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.; adm.). *Dealul Cerdac.* Cf. HARTA MIL. (1962). − (Fără ent., în sint. *La Cerdăcuț*) *Urc La Cerdăcuț; am ajuns în dreptul Cerdăcuțului.* ANCH. MNe.

− Pron.: **(1)** *La Șẹardác*; *La Șerdăcúț*, **(2)** *Vírfu Șẹardáculuí, La Șerdăcúț* MNe.

− Etim.: v. **Cerdac**[1]; pe acest vârf există un punct geodezic care seamănă cu un cerdac.

CERDÁCUL[4] (TgN) top. descr. **1.** Reper. top. (De obicei în sint. *La Cerdac*) Punctul din partea de V a D. Cetății. *Urc la Cerdac; am ajuns în vârful de la Cerdac.* ANCH. TgN.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în perifr.) Vârful din partea de V a D. Cetății. *Vârful de la Cerdac.* ANCH. TgN.

− Pron.: **(1)** *Șerdácu*, *La Șerdác*, **(1.a)** *Vírvu di la Șerdác* TgN.

− Etim.: apel. **cerdac** în funcție topon.; odinioară ar fi fost aici o construcție din lemn servind ca post de observație.

CERDĂCUȚUL v. **Cerdacul**[3] **(1)**.

CETATEA v. **Târgul Neamț (A.II).**

CETATEA NEAMȚ v. **Târgul Neamț (A.II).**

CETATEA NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.II).**

CETĂȚENII v. **Târgul Neamț (A.II.2).**

CHATEAU D'ANETZ v. **Târgul Neamț (A.II).**

CHILIA LUI CHIRIAC v. **Chiriac (I).**

CHILÍA (MNe) centru de polar. topon. descr. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. stâng al P. Nemțișorul, între P. Alunului (V) şi P. Negurii (E), care izvorăşte în apropierea Vf. Cerdacului[3]. *Pârâul Chiliei.* ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib*. 3 (1987), *ib*. 6 (1997), *ib*. 8 (1998). *Mă duc pe Pârâul Chiliei; am ajuns la capătul Pârâului Chiliei*. ANCH. MNe. − (Cu ent. *pârâu*, în sint. homof.; silv.) *Pârâul Chilia*. ARH. OC. TgN. 10 (1998).

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

2. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificaţia sudică a Culmii Neamţului, între P. Alunului (V) şi p. Chiliei (E). Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib*. 3 (1987), *ib*. 6 (1997), *ib*. 8 (1998). *Urc pe Piciorul Chiliei; am ajuns în vârful Piciorului Chiliei.* ANCH. MNe. − (Cu ent. *picior*, în sint. homof.) *Piciorul Chilia*. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib*. 10 (1998), *ib*. 9 (1998).

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Ḱilíi̯i*, (**2**) *Ḱiśóru Ḱilíi̯i* MNe.

− Etim.: apel. **chilie** în funcţie topon.; probabil odinioară aici a existat o chilie.

CHILÍILE (VNe) top. descr. **1.** Fiton. (De obicei în sint. *La Chilii*) Fâneaţa situată între p. Ţimurea (V) şi P. Măguriciului. *Mă duc la Chilii.* ANCH. VNe. – (Neart.) *Chilii.* ARH. COM. VNe 1 (1959).

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în perifr.) Cracul p. Cacova, care străbate terenul numit La Chilii. *Mă duc pe Pârâul la Chilii.* ANCH. VNe. – (În sint. heterof.) *Apa Pârâului Chiliilor.* ANCH. VNe.

α) P. polar. Hodon. (Cu ent. *drum*, în perifr.) Drumul de lângă Pârâul la Chilii. *Drumul la Chilii.* ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *La Ḱilíi̯*, **(2)** *Pîrắu̯u la Ḱilíi̯*, *Pîrắu̯u Ḱilíi̯ilor*, **(2.a)** *Drúmu la Ḱilíi̯* VNe.

– Etim.: apel. **chilie**; odinioară aici erau nişte **chilii** ale călugărilor.

CHIRIÁC[1] (MNe) centru de polar. topon. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. st. al P. Magherniţei, la SE de P. Popii, afl. care izv. din apropierea Vf. Leghinului. *Am ajuns la gura Pârâului Chiriac.* ANCH. Leg, MNe.

2. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.) Ramificaţia de N a d. Leghin, între P. Popii (V) şi P. Chiriac (E). *Mă duc pe Piciorul Chiriac.* ANCH. MNe.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.) Vârful dealului Leghin, situat la obârşia p. Chiriac. *Mă duc pe Vârful Chiriac; am ajuns în dreptul Pârâului Chiriac.* ANCH. MNe.

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Ḱiriı̯ác* Leg, MNe, **(2)** *Ḱiśóru Ḱiriı̯ác* **(2.a)** *Vírvu Ḱiriı̯ác* MNe.

− Etim.: aici a existat în sec. al XVII-lea o chilie a unui călugăr **Chiriac**, atestată în documente de secolul al XVII-lea: **Ѡ хотар Келиеви Кириак.** („la hotarul Chiliei lui Chiriiac"). DRH, A, XIX (1626 aprilie 11), 47; *ib*. (1626), 50; *Hotarul chiliei lui Chiriac/Chiriiac. Ib*., XXI, (1632), 192, *ib*. (1632), 222, *ib*. XXII (1634), 17.

CHIRIÁC[2] (Nem) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *deal*, *munte* sau *picior*, în sint. heterof.) Ramificaţia sudică a Culmii Neamţului, între p. Cărbuna (V) şi P. Chiriacului (E). Cf. NICODIM, M. (1929), CLXVI. *Mă duc pe Dealul Chiriacului; am ajuns în dreptul Dealului Chiriacului*. ANCH. Nem. − (În sint. analitică) *Dealul lui Chiriac*. ATLAS MOLD. (1892), HARTA MIL. (1961). - (În sint. homof.) *Muntele Chiriacul.* NICODIM, M. (1929), CLXVI. *Piciorul Chiriac.* ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib.* 5 (1997). *Piciorul Chirier.* [sic] ARH. OC. TgN 2 (1976), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998). − (Cu ent. subînţeles) *Chiriacul.* Cf. NICODIM, M. (1897), CXXV, ARH. COM. VNe 1 (1959−1963), *ib.* 3

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

(1959−1963). *Urc pe Chiriacul.* ANCH. Nem. *Prin pădurile Chiriacului*. NICODIM, M. (1929), CLXVII.

a) P. polar. Telmaton. (Precedat de ent. *bahnă*, în sint. heterof.) Locul mlăştinos situat pe D. Chiriacului. *Mă duc la Bahna Chiriacului; am ajuns în dreptul Bahnei Chiriacului*. ANCH. MNe, Nem.

b) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vf. D. Chiriacului. *Urc pe Vârful Chiriacului; am ajuns în dreptul Vârfului Chiriacului*. ANCH. Lun, MNe, Nem. − (În sint. homof.) *Vârful Chiriac*. ARH. OC. TgN 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998).

c) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată lângă Vf. Chiriacului. *Poiana Arşiţa Chiriacului*. NICODIM, M. (1897), CXXI, *ib*. (1899), CXXXV. − (Cu elipsa ent.) *Arşiţa Chiriacului*. NICODIM, M. (1927), CLXV, ARH. NŢ., MĂN. NŢ., dos. 10/1935, f. 6^{r}, ANCH. Nem.− (Cu elipsa determinantului) *Mă duc în Poiana Arşiţei; am ajuns în mijlocul Poienii Arşiţei*. ANCH. Nem.

α P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al P. Chiriacului, ce izvorăşte din poi. Arşiţa Chiriacului. *Pârâul Arşiţei*; *am ajuns în capătul Pârâului Arşiţei*. ANCH. Nem.

d) P. polar. Fiton. Locul arabil situat la poalele Dealul Chiriacului, peste p. Nemţişorul, lângă gura p. Iftimia. *Mă duc în Chiriacu; am ajuns în marginea Chiriacului*. ANCH. VNe.

e) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *izlaz*, în perifr.) Imaşul situat pe Dealul Chiriacului. *Mă duc la Izlazul de pe Chiriacul; am ajuns la marginea Izlazului de pe Chiriacul*. ANCH. Nem.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Nemţişorul, între p. Cărbuna (V) şi P. lui Niţă (E), care izvorăşte de sub Vf. Chiriacului. *Pârâul Chiriacului*. NICODIM, M. (1899), CXXXIII, ib. (1929), CLXIII, ib. (1933), CLXX. *Mă duc pe Pârâul Chiriacului*; *intru în apa Pârâului Chiriacului*. ANCH. Lun, Nem. – (Cu gen. analitic) *Pârâul lui Chiriacu*. NICODIM, M. (1869), LXXXVI. *Mă duc pe Pârâul lui Chiriac.* ANCH. MNe.− (În sint. homof.) *Din Pârâul Chiriac*. NICODIM, M. (1899), CXXXIX. *Peste Pârâul Chiriacu*. NICODIM, M. (1897), CXXIII. Cf. ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998).

a) P. difer. Hidron. (Precedat de ent. *obârşie*, în sint. heterof.) *Obârşia Chiriacului*. NICODIM, M. (1899), CXXXII. *Fundul Obârşiei Pârâului Chiriacu*. NICODIM, M. (1899), CXXXII.− (În sint. homof.) Zona cursului superior al Pârâului Chiriacul. *Pânâ la Obârşia Chiriacul*. NICODIM, M. (1897), CXXI. *Fundul Obârşiei Pârâul Chiriacul.* NICODIM, M. (1897), CXX.

3. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată la poalele Dealului Chiriacului. *Mă duc în Poiana Chiriacului; am ajuns la marginea Poienii Chiriacului*. ANCH. Nem. − (În sint. homof.) *Poiana Chiriacu.* NICODIM, M. (1897), CXXI, *ib*. (1899), CXXXII. – (Cu ent. postpus; rar, ofic.) *Chiriacul Poiană*. ARH. COM. VNe 1 (1959−1963).

− Pron.: **(1)** *Dʲálu Ḱiriáculu, Ḱiriácu* Nem, **(1.b)** *Báhna Ḱiriáculu* MNe, Nem, (**1.c**) *Vírvu Ḱiriáculu* Lun, MNe, Nem, **(1.d)** *Poi̯ána Árşîţî* Nem, **(1.d.α)** *Pîrău̯u*

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

Ár̦şîţî Nem, **(1.e)** *Ḱiriácu* VNe, **(1.f)** *Islázu di pi Ḱiriácu* Nem, **(2)** *Pîrău̯u Ḱiriáculu* Lun, Nem, *Pîrău̯u lu Ḱiriác* MNe, **(3)** *Poi̯ána Ḱiriáculu* Nem,

− Etim.: de la n. pers. **Chiriac**, desemnând o pers. neid.

CHIRIACUL POIANĂ v. **Chiriac[2] (3).**

CHIRUŢA (Plu) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificaţia de E a mt. Petru-Vodă, între p. Argelele (N) şi P. Chiruţii (S). *Mă duc pe Piciorul Chiruţii; am ajuns în vârful Piciorului Chiruţii*. ANCH. Plu. − (Cu ent. *plai*) *Plaiul Chiruţii*. ARH. OC. Pip. 2 (1944).

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al p. Mihăieţ, între p. Argelele (N) şi p. Druganu[2] (SE), care izvorăşte de sub Obcina Hangului. *Pârâul Chiruţii*. ATLAS. MOLD. (1892), ARH. OC. Pip. 2 (1944), *ib.* 6 (1997), *ib.* 7 (1997), ANCH. Plu.

− Pron.: **(1)** *Ḱiŝóru Ḱirúţî* **(2)** *Pîrău̯u Ḱirúţî* Plu.

− Etim.: de la n. fam. **Chiruţa**, existent în comuna Pipirig.

CHITA MARE v. **Chitele (I.2).**

CHITA MICĂ v. **Chitele (I.3).**

CHÍTELE (VNe) top. **I.** Oron. (Precedat de ent. *obcină*) Muntele situat la S de mt. Dobreanul, între pâraiele Dobreanul (NV), [Chitelor] (S) şi P. Glodul Mare (NE). *Din Obcina Chitelor.* NICODIM, M. (1899), CXXXII, ARH. OC. TGN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Obcina Chitelor.* Pip, VNe. − (Precedat de ent. *munte*, în sint. homof.) *Muntele Chitele.* BĂLAN, V. (2001), 108.

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.) Vârful cel mai înalt al Obcinii Chitelor. *Vârful Chitele.* ARH. OC. TGN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe.

2. P. difer. Oron. (Cu determinantul *mare*) Partea principală, de S a Obcinii Chitelor. *Muntele Chita Mare*. NICODIM, M. (1929), CLXVI. − (Cu ent. subînţeles) *Chita Mare.* ANCH. Pip, VNe.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Cracul st. al p. Glodul Mare, care izvorăşte de sub mt. Chita Mare. *Pârâul Chita Mare.* ARH. OC. TGN. (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe.

b) P. polar. [+]Fiton. (Precedat de ent. *poiană*) Fostă poiană, acum împădurită, de pe mt. Chita Mare. *Poiana Chita Mare.* NICODIM, M. (1897), CXXII, *ib.* (1899), CXXXVI, ARH. MĂN. SIH. 1 (1950), BĂLAN, V. (2001), 109.

3. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *munte* sau picior, cu determinantul *mică*) Ramificaţia de N a Obcinii Chitelor. *Piciorul Chita Mică.* ARH. OC. TGN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998). *Muntele Chita Mică.* NICODIM, M. (1929), CLXVI, HARTA MIL. (1961). − (Cu ent. subînţeles) *Chita Mică*. ARH. MĂN. SIH. 1 (1950), ANCH. Pip, VNe.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*) Poiana de pe culmea Muntelui Chita Mică. *Poiana Chita Mică.* NICODIM, M. (1897), CXXII, *ib.* (1899), CXXXVI, ARH. MĂN. SIH. 1 (1950), BĂLAN, V. (2001), 109.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în perifr.) Afl. dr. al p. Dobreanul, la E de P. Glodului, care izvorăşte de sub mt. Chita Mică. *Pârâul la Chita Mică.* ANCH. Pip.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: **(I)** *ᵘÓpsîna T́ ítilor* Pip, *ᵘÓpsîna Kítilor* VNe, **(I.1)** *Vírvu Kítili* VNe, **(I.2)** *T́ íta Mári* Pip, *Kíta Mári* VNe, **(I.2.a)** *Pîrą̆u Kíta Mári* VNe, **(I.3)** *T́ íta Nícâ* Pip, *Kíta Nícâ* VNe, **(I.3.b)** *Pîrą̆u T́ íta Nícâ* Pip.

− Etim.: prob. n. pers. **Chita**. Etimologia propusă de BĂLAN, V., 109, şi anume că în secolul al XVIII-lea aici ar fi fost locul unde poposeau români transilvăneni, care stăteau în aceste poieni câte o vară şi „îşi coceau pâine în vatră, după obiceiul lor, de unde şi numele poienilor (chită = pită)”, este o etimologie populară. MOLDOVANU, R. consideră că este vorba de o denumire de origine germană, *Bergkette* ‘lanţ de munţi’.

CHIŢIGAIA REA v. **Piţigaia (I.1.a)**.

CIOATE CĂLUGĂRI v. **Cioatele[3] (1.b).**

CIOATE LA MOVILĂ v. **Cioatele[3] (1.a).**

CIOÁTELE[1] (Nem) fiton. descr. (De obicei în sint. prep. *În Cioate*) Locul de fânaţ situat pe D. Chiriacului, lângă Izlazul de pe Chiriacul. *Mă duc În Cioate; am ajuns în dreptul Cioatelor*. ANCH. Nem.

− Pron.: *Ŝo̯átili*, *În Ŝo̯áti* Nem.

− Etim.: apel. **cioate**; în acest loc a fost tăiată odinioară pădurea, rămânând **cioate**.

CIOÁTELE[2] (TgN) fiton. descr. (De obicei în sint. prep. *În Cioate*; vechi) Livada. *Cioate.* ARH. TgN. 4 (1959). *În Cioate.* ANCH. TgN.

− Pron.: *În Ŝu̯áti* TgN.

− Etim.: v. **Cioate[1]**, rămase în urma defrişării pădurii de stejar.

CIOÁTELE[3] (Tim) top. descr. **1.** Fiton. (Şi în sint. *La Cioate*) Terenul arabil situat la S de s. Timişeşti, între Şanţul Anticar (SV), La Stejar (V), La Treizeci (N) şi Prisaca (E). Cf. ARH. COM. Tim. 4 (1959), ANCH. Tim.

a) P. difer. (Cu determin. *movilă*, în perifr.) Partea de V a terenului Cioatele. *Am ajuns în Cioate la Movilă.* Tim. − (În sint. homof.) *Mă duc în Cioate Movilă.* ANCH. Tim. − (Cu elipsa apel. *cioate*) *Mă duc la Movilă; am ajuns în marginea Movilei*. ANCH. Tim.

b) P. difer. (Cu determin. *Călugări*, în sint. homof.) Partea de E a terenului Cioatele. *Cioate Călugări.* ARH. COM. Tim. 4 (1959). *La Cioate Călugări*. ANCH. Zvo. − (Cu elipsa determ.) *La Călugări.* ARH. COM. Tim. 4 (1959).

− Pron.: **(1)** *Ŝu̯átili*, **(1.a)** *Ŝu̯áti Moîlâ* Tim, **(1.b)** *Ŝu̯áti Călúgăr*^{i} Zvo.

− Etim.: v. **Cioate[1]**. Cioatele au rămas în urma tăierii pădurii. **(1.a)** Există aici o movilă. **(1.b)** Partea estică a terenului era lucrată de călugări ai Măn. Neamţ.

CIOATE MOVILĂ v. **Cioatele[3] (1.a).**

COASTA ARINILOR v. **Arinii (1.a).**

COASTA BLEBEI v. **Blebea (1.b).**

COASTA BRANULUI v. **Branu (II.2).**

COASTA BUŞAGEI v. **Buşaga (1.a).**

COASTA DOLIEI v. **Dolia (I.2.a).**

COASTA FAGILOR v. **Fagii (1.a)**.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

COASTA FAGIULUI v. **Fagii (1.a)**.

COÁSTA FÁGULUI (Leg) **1.** Oron. Ramificaţia Muntelui Dobreanu, între p. Dobreanu şi P. Străjii; (vechi) Făgişul. *Mijlocul coastei Fagului*. DRH, A, XXI (1632), 192 (trad.); *ib.* XXII (1634), 17 (trad.). *Coasta Fagului.* UNGUREANU, I.C.D. (1841), 33. *Mă duc pe Coasta Fagului; am ajuns în vârful Coastei Fagului.* ANCH. Leg. − (Slav., cu top. tradus) **Ѧо срѣдѣ Ребрѹ Бѹкови** („pe mijlocul coastei Fagului"). DRH, A, XXI (1632), 220. **Ни посрѣдѣ ребрѹ Бѹкови** („prin coasta Fagului"). DRH, A, XXII (1634), 148. − (Slav., cu top. rom.) **Ни ѧо срѧд ребрѹ Фагѹлови** („prin mijlocul coastei Fagului"). DRH, A, XXII (1634), 157. − (Rom.) *Păduri la Coasta Fagului.* ARH. BUC. PL. 123 (1898).

a) P. polar. Fiton. Fâneaţa de pe Coasta Fagului. *Mă duc în Coasta Fagului.* ANCH. Leg.

b) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) *Am ajuns în Vârful Coastei Fagului.* ANCH. Leg.

c) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) *Drumul pe Coasta Fagului.* ANCH. Stâ.

− Pron.: **(1, 1.a)** *Cu̯ásta Fágulu*, **(1.b)** *Vírvu Cu̯ásti Fágulu* Leg, **(1.c)** *Drúmu pi Cu̯ásta Fágulu* Stâ.

− Etim.: sint. topon. motivată de faptul că odinioară aici era pădure de fag.

COASTA LA TIMOFTE v. **TIMOFTE (2).**

COASTA MĂGURICIULUI v. **Măguriciul (1).**

COASTA POIENI URECHI v. **Poiana lui Ureche (2).**

COASTA POIENII LUI URECHE v. **Poiana lui Ureche (1).**

COASTA TĂCIUNELUI v. **Obcina Tăciunelui (I.4).**

COASTA ŢÂRDEI v. **Ţârdea (1).**

COBOR v. **Boiştea (4).**

COBORUL BOIŞTII v. **Boiştea (4).**

COJOCARU v. **Dealul Cojocarului (1).**

COLÁCUL[1] (Hum) cremnon. Locul situat la E de localit. Humuleştii, pe dr. străzii I. Creangă. Cf. ARH. BUC. REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54[v], ARH. TgN. 2 (1959). *La Colacu*. *Ib. Vin din Colacu; am ajuns în marginea Colacului.* Hum.

− Pron.: *Colácu* Hum.

− Etim.: ent. **colac** în funcţie topon.

COLACUL[2] (Plă) cremnon. descr. (Uneori în sint. *În Colac*) Terenul adâncit situat între La Plopi (V), Bicăzeni şi În Luncă (N), Nisipişte (E) şi r. Neamţ (S). Cf. ARH. COM. Tim. 1 (1959), ANCH. Plă.

− Pron.: *Cu̯olácu*, *În Cu̯olác* Plă.

− Etim.: v. **Colacul**[1]; aici făcea r. Neamţ o cotitură.

CONDRÉNII (TgN) oicon. pers. Fost sat, azi cartier în partea de V a or. Târgul Neamţ, situat la poalele D. Cetăţii, între Str. Cetăţii (V) şi P. Cetăţii (E). Cf. TTRM I_1 (1854− 1956), 270/1. *S-a dus cu moşu-tău Vasile sub cetate, la o chiuă din Condreni.* CREANGĂ, O. I (1880), 178. *Condrenii, cu morile de pe Nemţişor şi piuăle de făcut sumani.* CREANGĂ, O. I (1880), 193 *Mă duc în*

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

Condreni; am ajuns în marginea Condrenilor. ANCH. TgN. − (Cu ent. *sat* în sint. homof.) *Satul Condreni*. DGN (1890), 127.

− Pron.: *Condr̯éni* TgN.

− Etim.: n. pers. **Condrea**. Este menţionată într-un document din 1559 o persoană Condrea care, împreună cu fraţii săi, cumpăra o parte din satul învecinat, Oglinzi (DRH, A, VI, 429).

COTNĂRÉLUL (Pip) centru de polar. top. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *apă* sau *pârâu*, în sint. heterof.; slav.) Afl. st. al p. Dolheşti, care izvorăşte de sub Vf. Buţii. **Водѣ Котнърелѹлови** („apa Cotnărelului"). DRH, A, XXI (1632), 220, *ib.*, XXII (1634), 148. − (Rom.) *Mă duc pe Pârâul Cotnărelului; am ajuns la gura Pârâului Cotnărelului*. ANCH. Pip. − (În sint. homof.; germ.) *Per. Kotureli*. OTZELLOVITZ H. (1790). − (Rom.) *Pârâul Cotnărel*. DGN (1890), 132, HARTA MIL. (1961), ARH. OC. Pip. 6 (1997), *ib.* 7 (1997), ANCH. Pip. − (Cu elipsa ent.) *Cotnerelul.* [sic] ARH. BUC., PL. 72 (1840−1850). *Cotnărelul.* ANCH. Pip. − (Neart.) *Cotnărel.* ICHIM, S. (1979), 62. ◊ (Cu ent. *bazin*; geogr.) Bazinul hidrografic al p. Cotnărelul. *Bazinul Cotnărel.* ICHIM, M. (1973), 168. ◊ (Cu ent. *microdepresiune*; geogr.) Depresiunea formată de valea p. Cotnărelul şi p. Neamţ. *Microdepresiunea Cotnărel-Ozana.* ICHIM, M. (1973), 170.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *pod*, în sint. heterof.) Podul peste p. Cotnărelul, peste care trece şoseaua Pipirig−Dolheşti. *Am ajuns la Podul Cotnărelului.* ANCH. Dol.

2. Oron. Dealul situat la N de d. Ursoaia, între pâraiele Cotnărelul (S), Doliţa (V), Cujbei (N) şi r. Neamţ (NE). *În capul piscului Cotnărelului.* DRH, A, XXI (1632), 192 (trad. ed.), *ib.* XXII (1634), 17 (trad. ed.).− (Slav.) **до глав пискѹ Котнърелѹлови** („la capul piscului Cotnărelului"). DRH, A, XXI (1632), 148, *ib.* (1632), 220. *Cotnărel.* ARH. COM. Pip. 2 (1959).− (Precedat de ent. cu sens oronimic, în sint. homof.) *Deal Kotureli.* OTZELLOVITZ H. (1790). *S-au umplut munţii: Hălăuca, Peatra lui Iepure, Bărnariu, Cotnărelul* [...] *de turmele şi tamazlâcurile lui.* CREANGĂ, O. I (1880), 163. *Muntele Cotnărel.* DGN (1890), 132. *Dealul Cotnărel.* HARTA MIL. (1961). *Obcina Cotnărel.* ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997). *Mă duc pe Dealul Cotnărel.* ANCH. Pip. − (Germ.) *Berge Kotureli* („Dealul Cotnărel"). OTZELLOVITZ (1790), f. 58. − (În sint. heterof.) *Obcina Cotnărelului.* GHEORGHIŢĂ, C.P. (1922), h.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *pisc* sau *vârf*, în sint. heterof.) Vârful d. Cotnărelul. *În capul piscului Cotnărelului.* DRH, A, XXI (1632), 192 (trad. ed.), *ib.* XXII (1634), 17 (trad. ed.). *Mă duc în Vârful Cotnărelului; am ajuns în dreptul Vârfului Cotnărelului*. ANCH. Pip. − (Slav.) **до глав пискѹ Котнърелѹлови** („la capul piscului Cotnărelului"). DRH, A, XXI (1632), 148, *ib.* (1632), 220. **даже до главѧ пискѹлови Котнърелови** („până la capul piscului Cotnărelului"). DRH, A, XXII (1634), 157.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana de pe d. Cotnărelul. *Poiana Cotnărelului.* ANCH. Bob.

3. Cremnon. Hârtop situat pe d. Cotnărelul, neindentificat. *Cotnărelu, hârtop în ramura munţilor cu aceeaşi denumire*. DGN (1890), 132.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Cotnărél(ulu), Cotnărélu* Pip, **(1.a)** *Pódu Cotnărélulu* Dol, **(2)** *Di̯álu Cotnărél*, **(2.a)** *Vírvu Cotnărélulu Pip*, **(2.b)** *Poi̯ána Cotnărélulu* Bob.

− Etim.: etimologia propusă de tradiția locală, conform căreia aici ar fi fost un han, unde oamenii „se opreau la un cotnărel" nu poate fi admisă. Nici ipoteza conform căreia „toponimul Cotnărel sugerează existența unei zone viticole" (DIACONU, T., 91.) nu este plauzibilă. MOLDOVANU, S.A., 58 consideră că, după tradiție, călugării de la Neamț au plantat pe coasta acestui deal butucii din viile de la Cotnar. Originea toponimului este una antroponimică, de la un n. pers. **Cotnărel** (cf. CIUBOTARU, E.A., 54 şi nota 318), provenit, prin derivare cu sufixul diminutival *-el*, de la un săsesc *Ko(d)tner, Kott(e)ner* sau *Kött(e)*ner, pronunțat de români *Cotnar*. Existența unor saşi pe valea Neamțului este confirmată de toponimele din zonă (*Sasca*, *Săscuța*, *Neamțul*), deci este foarte probabil ca urmaşul, **Cotnărel**, al unui sas *Cotnar* să se fi oprit la gura pârâului care îi va purta numele.

COTNERELUL v. **Cotnărelul (1).**

CÓTUL BUHÁIULUI (HuN) fiton. descr. Păşunea situată situată între Valea Seacă (S), localit. Humuleştii-Noi (V) şi tarlaua Valea Seacă (NE). Cf. ARH. TgN. 2 (1959). *Mă duc la Cotul Buhaiului; am ajuns în marginea Cotului Buhaiului.* ANCH. Hum.

− Pron.: *Cótu Buhắi̯ulu* Hum.

− Etim.: ent. **cot** + **buhai** (sg. cu valoare col.); Valea Seacă face un cot, unde păşunau buhaii, separat de restul cirezii de vite.

COTUNA PLUTONU v. **Plutonul (I.1).**

COTUNUL PLOTUNU v. **Plutonul (I.1).**

COTUNUL BOBOEŞTII v. **Boboieşti (1).**

COUVENT DE NIAMTZ v. **Târgul Neamț (A.I.1).**

COZILE POENII LUNGI v. **Poiana Lungă (1.c).**

CRÚCEA[1] (VNe) top. descr. **1.** [+]Reper. topon. Punct situat în apropiere de malul drept al p. Secul, în dreptul Măn. Secul, la poalele Pic. Crucii. *Am ajuns la Cruce*. ANCH. VNe.

a) Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de NV a Obcinii Agapia Veche, între Pic. Trapezoaiei (S) şi P. Crucii[1] (N). *Piciorul Crucei.* NICODIM, M. (1873), XCIV. *Mă duc la Piciorul Crucii; am ajuns la poalele Piciorului Crucii*. ANCH. VNe. − (În perifr.) *Piciorul de la Cruce*. ARH. OC. Tgn 9 (1998), ANCH. VNe. − (Cu ent. *deal*, în sint. heterof.) *Urc pe Dealul Crucii*. ANCH. VNe.

α) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care merge pe Dealul Crucii. *Drumul de pe Dealul Crucii*. ANCH. VNe.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. drept al p. Secul, la N de P. Trapezoaiei, care izvorăşte de sub Vf. Secul. *Mă duc pe Pârâul Crucii; am ajuns în capătul Pârâului Crucii*. ANCH. VNe.

c) P. polar. [+]Fiton. Fostă poiană de pe Pic. Crucei. *Poiana de la Cruce.* NICODIM, M. (1869), LXXXVI. *Poiana Piciorul Crucei.* NICODIM, M. (1897), CXXII, *ib.* (1899), CXXXVI.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: **(1)** *Crúŝa* **(1.a)** *Ḱiŝóru Crúŝi*, *Ḱiŝóru di la Crúŝi*, *Di̯álu Crúŝi* **(1.a.α)** *Drúmu di pi Di̯álu Crúŝi* **(1.b)** *Pîrău̯u Crúŝi* VNe.

− Etim.: prob. în acest loc a existat o **cruce**.

CRÚCEA[2] (VNe) top. descr. **I.** Reper. topon. Crucea de pe malul st. al p. Glodul Mare, la cca 1 km de Măn. Sihăstria. Cf. ANCH. VNe.

1. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificaţia de SE a Obcinii Tăciunelui, la V de P. Crucii[2]. *Piciorul Crucii.* ARH. OC. TGN. 11 (1914), ARH. MĂN. SIH. 1 (1950). *Mă urc pe Piciorul Crucii; am ajuns la poalele Piciorului Crucii.* ANCH. VNe.

a) P. polar. [+]Fiton. (Precedat de ent. *poiană*) Fostă poiană de pe Piciorul Crucii, astăzi împădurită. *Poiana Piciorul Crucii.* ARH. MĂN. SIH. 1 (1950). *Poiana Crucii.* ARH. MĂN. SIH. 2 (1950), BĂLAN, V. (2001), 108.

2. P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Glodul Mare, care izvorăşte de sub Obcina Tăciunelui. *Mă duc pe Pârâul Crucii; am ajuns la gura Pârâului Crucii*. ANCH. VNe.

−Pron.: **(I.1)** *Ḱiŝóru Crúŝi* **(I.2)** *Pîrău̯u Crúŝi* VNe.

− Etim.: la poalele piciorului se află o **cruce**, o troiţă.

CRÚCEA LUI FLÓREA (MNe) top. pers. **1.** Reper topon. Crucea de piatră situată pe malul p. Iftimia (la jumătatea distanţei dintre izvoare şi vărsare). *Am ajuns la Crucea lui Florea*. Nem.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificaţia de SV a d. Cărbuna, limitată de Pic. Corbului (NV) şi Pic. sub Cărare (SE). *Urc pe Piciorul lui Florea; am ajuns în dreptul Piciorului lui Florea*. ANCH. Nem.

− Pron.: **(1)** *Crúŝa lu Flóri̯a*, **(1.a)** *Ḱiŝóru lu Flóri̯a* Nem.

− Etim.: tradiţia populară spune că în locul unde este ridicată această cruce ar fi fost omorât un bandit **Florea**, înainte de primul război mondial.

CUCOŞÉNII (VNe) fiton. pers. Fâneaţa situată la izvoarele Pârâului Dobru. Cf. ARH. VNe. 4 (1959). *Mă duc la Cucoşeni; am ajuns în marginea Cucoşenilor*. ANCH. VNe.

− Pron.: *Cucoşắn*^{i} VNe.

− Etim.: n. fam. **Cucoş** + suf. col. **-eni**; terenul aparţine familiilor **Cucoş**.

CUEJDUL v. **Cujbă (1).**

CÚJBĂ (Plu) centru de polar. topon. pers. **1.** Oicon. Cătunul (fost sat) al s. Pluton, aşezat la confluenţa p. Agăpieni cu P. Tărâţenilor. *Kuschba*. OTZELOWITZ (1790), OTZELLOVITZ (1790), 58. *Cuejdul.* [sic] TTRM I_1 (1830), 327/1. ◊ (Cu n. pers. sufixat) *Cujbenii.* DGN (1890), 145, ARH. COM. Pip. 1 (1959), TTRM I_1 (1827, 1900), 327/1, ANCH. Plu.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. heterof.) *Dealul Cujbenilor.* DGN (1890), 145.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint homof.; vechi) Pârâul Pluton. *Per. Kuschba.* OTZELOWITZ H.(1790). − (Germ.) *Bach Kuschba* („Pârâul Cujba"). OTZELLOVITZ (1790), 58.

− Pron.: **(1)** *Cujbéni* Plu.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Etim.: de la n. fam. **Cujbă** (cf. menţionarea unui Ion Cujbă din Pipirig la 1841 în UNGUREANU, I.C.D., 35). Atestarea din 1830 este o eroare.

CUJBENII v. **Cujbă (1).**

CULMEA BRĂILEANCA v. **Brăileanca (1).**

CULMEA BRĂILENCEI v. **Brăileanca (1).**

CULMEA CÂINELUI (MNe) oron. Ramificaţia d. Pleşul, între P. Negurei (V) şi P. Humei (E). Cf. ARH. OC. TgN. 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Merg pe Culmea Câinelui*. ANCH. MNe. − (Precedat de ent. *picior*, în sint, heterof.) *Piciorul Câinelui.* ARH. NŢ., MĂN. NŢ., dos. 10/1935, f. 6^{v}.

– Pron.: *Cúlmi̯a Cínelu* MNe.

– Etim.: prob. de la un antrop. **Câine.**

CULMEA CETĂŢII v. **Târgul Neamţ (A.II.3).**

CULMEA DEALULUI MARE v. **Dealul Mare (I.1).**

CULMEA DOBREANULUI v. **Dobreanu (I).**

CULMEA FOALELOR v. **Foalele (1).**

CULMEA LICIORULUI v. **Liciorul.**

CÚLMEA LUI ANGHELÍNA (MNe) oron. pers. Piciorul care coboară din Culmea Rusului către gura Pârâului Nilului. Cf. ARH. OC. TgN 6 (1997); *ib.* 8 (1998), ANCH. MNe.

− Pron.: *Cúlmi̯a lu Ang´elína* MNe.

− Etim.: toponim encom., creat în onoarea unui fost pădurar, Petru **Anghelina**.

CULMEA NEAMŢULUI v. **Târgul Neamţ (A.I.1.c).**

CULMEA PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (1).**

CULMEA PICIORUL RĂU v. **Piciorul Rău.**

CULMEA PLEŞUL v. **Pleşul (1).**

CULMEA PLEŞULUI v. **Pleşul (1).**

CULMEA RUSULUI v. **Poiana Rusului (I.1).**

CULMEA RUSULUI MIC v. **Dealul Rusului (I.2).**

CURĂTÚRA TÓMEI (Bob) fiton. pers. Terenul cu fâneaţă de pe Culmea Liciorului. *Mă duc în Curătura Tomei.* ANCH. Bob.

− Pron.: *Curătúra Tómi* Bob.

− Etim.: ent. **curătură**; terenul este proprietate a familiei **Toma**.

CURĂTÚRILE (Plu) fiton. descr. (de obicei în sint. *În Curături*) *Curături.* ARH. NT, PL. 99. *Mă duc în Curături; am ajuns în dreptul Curăturilor.* ANCH. Plu. − (Cu forma de sg.) *În Curătură*. ARH. COM. Pip. 7 (1959).

− Pron.: *În Curătúr*^{i} Plu.

− Etim.: ent. **curătură** (la pl.) în funcţie topon.

CURUL BRANULUI v. **Branu (II.1).**

DÂMBUL LUI CIUBOTÁRU (Pre) oron. pers. Ridicătura de teren din partea de N a Bahnei. *Am ajuns la Dâmbul lui Ciubotaru.* ANCH. Pre.

− Pron.: *Dímbu lu Ŝubotáru* Pre.

− Etim.: de la n. fam. **Ciubotaru**, fostă proprietară a terenului.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

DÂMBUL LUI TARHÓN (Dum) oron. pers. Ridicătura mică de teren situată la N de pădurea Coverca. *Vin de la Dâmbul lui Tarhon; am ajuns în dreptul Dâmbului lui Tarhon*. Dum.

− Pron.: *Dímbu lu Tarhón* Dum.

− Etim.: de la n. fam. **Tarhon**; proprietarul terenului de aici era Grigore Tarhon.

DÂMBUL ŞCÓLII (Stâ) fiton. descr. Terenul situat la N de s. Stânca, lângă Coasta Fagului. *Mă duc în Dâmbul Şcolii; am ajuns în dreptul Dâmbului Şcolii.* ANCH. Stâ.

− Pron.: *Dímbu Şcóli* Stâ.

− Etim.: terenul aparţine şcolii din Stânca.

DEAL BATRYN v. **Plaiul Bătrân.**

DEAL KOTURELI v. **Cotnărelul (2).**

DEALUL AGĂPIENI v. **Agăpeni (I.2).**

DEALUL ALBILOR v. **Piciorul Albilor.**

DEALUL BARGILELE v. **Argelele (1).**

DEALUL BLEBEA v. **Blebea (1.b).**

DEALUL BODAI v. **Bodai (1).**

DEALUL BOEŞTII v. **Boiştea (3).**

DEALUL BOIŞTEA v. **Boiştea (3).**

DEALUL BOMPA v. **Bompa (1).**

DEALUL BOMPEI v. **Bompa (1).**

DEALUL BOURULUI v. **Bourul (2).**

DEALUL BRANU v. **Branu (II).**

DEALUL BRĂDIȚELUL v. **Brădițelul.**

DEALUL BRĂILENCEI v. **Brăileanca (1).**

DEALUL BUŞAGA v. **Buşaga (1).**

DEALUL CAILOR v. **Poiana Cailor (1.a).**

DEÁLUL CĂPRĂRÍEI (Nem) oron. descr. Ramificația sudică a Culmii Pleşului, la N de izvoarele P. Şubei. *Mă duc pe Dealul Căprăriei; am ajuns în dreptul Dealului Căprăriei*. ANCH. Nem.

− Pron.: *Di̯álu Căprărí̯i̯i* Nem.

− Etim.. sint. motivată de faptul că odinioară aici păşteau caprele.

DEÁLUL CĂRPINÍŞ (Nem) top. descr. **1.** Oron. Ramificația sudică a Culmii Pleşului, limitată de P. Chiriacului (V) şi P. lui Niță[2]. *Dealul Cărpinişul*. ATLAS MOLD. (1892). *Urc pe Dealul Cărpiniş; am ajuns la poalele Dealului Cărpiniş*. ANCH. Nem. − (Cu ent. subînțeles) Cf. ARH. VNe 1 (1959), *ib*. 3. *Am un loc pe Cărpiniş*. ANCH. Nem.

a. P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al P. lui Niță[2], care izvorăşte din d. Cărpiniş. Cf. HARTA MIL. (1962). *Am ajuns la gura Pârâului Cărpiniş*. ANCH. Nem. − (Cu elipsa ent.) *Mă duc pe Cărpiniş*. ANCH. Nem.

b. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vf. Dealului Cărpiniş **(1)**. *Mă duc pe Vârful Cărpinişului; am ajuns în dreptul Vârfului Cărpinişului*. ANCH. Nem.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: (**1**) *Dl̦álu Cărpiníş*, (**2**) *Pîrl̆u̦u Cărpiníş*, (**3**) *Vírvu Cărpiníşulu* Nem.

− Etim.: sint. motivată de faptul că pe acest deal a fost o mladă de **cărpiniş**.

DEALUL CEARDAC v. **Cerdacul[1] (1.a).**

DEÁLUL CENÚŞA (Dum) top. pers. **1.** Oron. Partea de E a d. Boiştea. Cf. HARTA MIL. (1962). *Mă urc pe Dealul Cenuşa*. ANCH. Dum.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) *Mă duc în Pădurea Cenuşa.* Dum.

− Pron.: **(1)** *Dl̦álu Ŝenúşa*, **(1.a)** *Pădúrl̦a Ŝenúşa* Dum.

− Etim.: prob. de la un n. pers. **Cenuşă**, neid., dar nu este exclusă existenţa odinioară a unei potăsării în această zonă, de la care să fi provenit depozite mari de cenuşă (cf. CIUBOTARU, A.T., 217).

DEALUL CERDAC v. **Cerdacul[3] (1.a).**

DEALUL CETĂŢII v. **Târgul Neamţ (A.II.3).**

DEALUL CHIRIACULUI v. **Chiriac[2] (1).**

DEALUL CIREŞ v. **Dealul Cireşului.**

DEÁLUL CIRÉŞULUI (MNe) oron. descr. Piciorul Obcinei Dobreanului, situat între P. Nilului şi P. cu Zimţi. Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963). *Urc pe Dealul Cireşului; am ajuns în vârful Dealului Cireşului.* ANCH. MNe. − (În sint. homof.; silv.) *Dealul Cireş*. ARH. OC. TgN. 11 (1914), *ib*. 2 (1976), *ib.* 3 (1987); *ib.* 6 (1997), *ib*. 8 (1998).

− Pron.: *Dl̦álu Ŝiréşulu* MNe.

− Etim.: sint. topon. motivată de faptul că aici sunt mulţi **cireşi**.

DEÁLUL COÁRNELOR (MNe) top. descr. **1.** Oron. Ramificaţia D. Pleşului, între P. Strugăriei (V) şi P. Bivolăriei (E). *Mă duc pe Dealul Coarnelor*. ANCH. MNe. – (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.; silv.) *Piciorul Coarnele*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998).

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată pe D. Coarnelor. *Am ajuns în Poiana Coarnelor*. ANCH. MNe.

– Pron.: **(1)** *Dl̦álu Cu̦árnilor* **(2)** *Poi̯ána Cu̦árnilor* MNe.

– Etim.: localnicii povestesc că aici se găseau **coarne** de cerb; nu este exclus ca aici să fi crescut odinioară corni, ale căror fructe se numesc **coarne.**

DEÁLUL COJOCÁRULUI (Lun, Nem) oron. pers. **1.** Dealul situat la NV de s. Lunca şi NE de s. Nemţişorul, între P. Neamţului şi P. Adânc[4]. *Dealul Cojocarului*. ARH. VNe 1 (1959), COJOCARU, S. (2006), 14. *Am ajuns în vârful Dealului Cojocarului*. ANCH. Nem. − (În expr. analitică) *Dealul lui Cojocaru*. ARH. VNe 1 (1959). − (Cu ent. subînţeles) *Am un loc pe Cojocaru*. ANCH. Nem.

a) P. difer. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vf. Dealului Cojocarului, la obârşia P. Neamţului. *Mă duc în Vârful Cojocarului; în apropierea Vârfului Cojocarului*. ANCH. Lun.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

3. P. difer. (Precedat de ent. *bâtcă*, în sint. heterof.) Bâtca Dealului Cojocarului, situată pe Pic. Gălățeanului. *Am ajuns la Bâtca Cojocarului; în apropierea Bâtcii Cojocarului*. ANCH. Nem.

− Pron.: **(1)** *Dl̦álu Cojocárulu, Cojocáru* Nem. **(2)** *Vírvu Cojocárulu* Lun. **(3)** *Bítca Cojocárulu.* Nem.

− Etim.: de la n. fam. **Cojocaru**, care prob. avea casă sau teren aici.

DEALUL COTNĂREL v. **Cotnărelul (2).**

DEALUL CRUCII v. **Crucea (1.a).**

DEÁLUL DÚLCE (Plă, Pre) top. descr. **1.** Oron. Dealul situat între ss. Plăieşul (SE) şi Preuteşti (NE). Cf. ARH. COM. Tim. 4 (1959), HARTA MIL. (1961). *Mă duc pe Dealul Dulce; am ajuns în vârful Dealului Dulce.* Plă.

a) P. polar. Fiton. Tarlaua de pe Dealul Dulce. *Am pământ în Dealul Dulce*. Pre.

− Pron. *Dl̦álu Dúlsi* Plă, Pre.

− Etim.: dealul nu este foarte înalt, iar panta este **dulce**.

DEALUL DOHOTĂRIEI v. **Piciorul Dohotăriei.**

DEALUL FRĂGANI v. **Dealul Frăgăriei.**

DEÁLUL FRĂGĂRÍEI (Pâț) oron. descr. Ramificația de NE a mt. Dumesnicul, între p. Branu şi P. Catrinei[1]. *Dealul Frăgani.* [sic!] HARTA MIL. (1961). *Dealul Frăgăriei.* ANCH. Pâț. − (Cu ent. *plai*, în sint. heterof.) *Plaiul Făgăriei.* [sic] ARH. OC. Pip. 3 (1954).

− Pron.: *Dl̦álu Frăgărí̦i* Pâț.

− Etim.: ent. **frăgărie** în funcție topon.; se făceau fragi mulți acolo.

DEÁLUL GOL[1] (Nem) oron. descr. Ramificația sudică a Culmii Pleşului, în prelungirea pic. Bodai, între p. Bodai (V) şi P. Şubei (E). *Dealul Gol*. ARH. VNe. 1 (1959). *Mă duc pe Dealul Gol; am ajuns în vârful Dialului Gol*. ANCH. Nem.

− Pron.: *Dl̦álu Gol* Nem.

− Etim.: sint. topon. motivată de faptul că dealul nu este acoperit cu pădure, spre deosebire de majoritatea dealurilor din jur.

DEÁLUL GOL[2] (TgN) oron. descr. Ramificația de E a D. Cetății. *Supt Dealul Gol.* UNGUREANU, I.C.D. (1829), 10. *Mă duc pe Dealul Gol; am ajuns în vârful Dealului Gol.* ANCH. TgN.

− Pron.: *Dl̦álu Gol* TgN.

− Etim.: până în anii ’40 ai secolului trecut dealul nu era împădurit.

DEALUL HUMULEŞTI v. **Humuleştii (1.b).**

DEALUL IEPĂRIA v. **Iepăria (1).**

DEALUL ÎNALT v. **Dealul Înalt.**

DEALUL JACOTELE v. **Piciorul Jacotelor (1).**

DEÁLUL LA POTCOÁVĂ (Pip) oron. Ramificația de E a d. Cotnărelul, între r. Neamț şi p. Dolheşti. *D. La Potcoava.* HARTA MIL. (1961). *Mă duc pe Deal la Potcoavă; am ajuns în marginea Dealului la Potcoavă.* ANCH. Pip.

− Pron.: *Dl̦álu la Potco̦ávă* Pip.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Etim.: localnicii îşi amintesc că aici era odinioară o cârciumă numită **La Potcoavă**.

DEÁLUL LA TODIREÁSA (Nem) oron. pers. Partea de S a D. Cojocarului. *Urc în deal la Todireasa; am ajuns în vârful Dealului la Todireasa*. ANCH. Nem.

− Pron.: *În Dʲal (Dʲálu) la Todirʲása* Nem.

− Etim.: perifr. topon. motivată de faptul că aici locuieşte familia **Todireasa**.

DEALUL LEDINUL v. **Leghin (1).**

DEALUL LUI CHIRIAC v. **Chiriac[2] (1).**

DEALUL LUI TULAN v. **Tulan (1).**

DEALUL LUI VARTIC v. **Vartic (2).**

DEALUL LUNG v. **Poiana Lungă (1.a).**

DEÁLUL MÁRE (VNe) top. descr. **I.** Oron. Dealul situat între Valea Rea (V), r. Neamţ (N), cracii p. Cacova (E), izvoarele P. Cărăgiţei (E) şi [p. Agapia] (S). Cf. ARH. BUC. PL. 114 (1859); DGN (1890), 149, ARH. OC. TgN. 11 (1914), ARH. VNe. 1 (1959); *ib*. 3 (1959). *Mă duc pe Dealul Mare; am ajuns în vârful Dealului Mare*. ANCH. VNe.

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *culme*, în sint heterof.) Coama Dealului Mare. *Merg pe Culmea Dealului Mare*. ANCH. VNe.

2. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *dos*, în sint. heterof.) Partea de V a Dealului Mare. *Am ajuns în Dosul Dealului Mare.* ANCH. VNe. − (Cu elipsa determinantului) *În Dosul Dealului*. ANCH. VNe.

3. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint heterof.) Pădurea de pe Dealul Mare. *Mă duc în Pădurea Dealului Mare; am ajuns în marginea Pădurii Dealului Mare*. ANCH. VNe. − (În sint. homof.) *Pădurea Dealul Mare*. ARH. BUC. REF. 1921, dos. 94 (1934), f. 268[r]. *Mă duc în Pădurea Dealul Mare*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(I)** *Dʲálu Mári*, **(I.1)** *Cúlmʲa Dʲálulu Mári*, **(I.2)** *În Dósu Dʲálulu*, **(I.3)** *Pădúrʲea Dʲéalu(lu) Mári* VNe.

– Etim.: sint. topon. motivată de dimensiunea dealului în raport cu dealurile înconjurătoare.

DEALUL MARE SIHLA v. **Sihla (1).**

DEALUL MÂNZATULUI v. **Mânzatu (1).**

DEALUL MOVILELE v. **Movilele (1).**

DEALUL MOVILELOR v. **Movilele (1).**

DEALUL MUNTIŞOR v. **Vârful Muntişor.**

DEALUL NEMŢANI v. **Neamţu[2] (2)**.

DEALUL NIFON v. **Schitul lui Nifon (I.2).**

DEALUL OASI v. **Osoiul (1).**

DEALUL OSOI v. **Osoiul (1).**

DEALUL PÂRLEI v. **Pârlea (1).**

DEALUL PISTEANA v. **Pustianu (2).**

DEALUL PLEŞU v. **Pleşul (1).**

DEALUL PLEŞULUI v. **Pleşul (1).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

DEÁLUL PORÚMBULUI (TgN) oron. pers. Dealul situat la NE de cartierul Pârâul Ursului. *Mă duc pe Dealul Porumbului*. ANCH. TgN. − (În sint. homof.) *Dealul Porumbu.* ARH. BUC., PL. NMȚ., 109 (1840−1850). − (Cu ent. *picior*, în sint. heterof.) *Piciorul Porumbului.* ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1880), 44^{r}.

− Pron.: *Dʲálu Porúmbulu* TgN.

− Etim.: n. pers. **Porumbul**, atestat în două hotarnice din 1638: „Porumbul vornicul” (DRH, A, XXIV, 222) şi „Porumb vornic” (*Ib.*, 239).

DEALUL PUSTIANA v. **Pustianu (2).**

DEÁLUL RUINÍŞ (Nem) top. descr. **1.** Oron. Ramificație sudică a Culmii Neamțului, limitată de P. lui Niță[2] (V) şi p. Bodai (E). *Dealul Ruinişului*. ATLAS MOLD. (1892). − (Cu ent. subînțeles) *Ruiniş*. ARH. VNe 1 (1959), *ib*. 3 (1959). − (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.) *Piciorul Ruiniş.* ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Vin de pe Dealul Ruiniş; am ajuns la poalele Dealului Ruiniş*. ANCH. Nem.

a) P. polar. Hidron. (În sint. homof.; sinon.) P. lui Bodai. *Pârâul Ruiniş.* ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Ruiniş; am ajuns ajuns în capătul Pârâului Ruiniş*. ANCH. Lun.

− Pron: **(1)** *Dʲálu Ruiníş* Nem, (**2**) *Pîrắu̯u Ruiníş* Lun.

− Etim.: ent. **ruiniş** în funcție topon.; subst. este format de la numele de plantă **ruin** şi suf. cu valoare colectivă *-iş*. După părerea informatorilor, numele vine de la faptul că „pe acest deal au fost nişte ruine, nişte ponoruri”, asociere cu neologismul *ruină* ‘dărăpănătură’.

DEÁLUL RÚSULUI (MNe) top. pers. **I.** Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. heterof.) Dealul situat la obârşiile pâraielor Bivolăriei (V), Bourului (E), [Plopului (N)] şi [Alunului (N)]. Ꙗ ⰰ<ѣлъ Рꙋсꙋлꙋ>ⰿꙋ („la Dealul Rusului”) DRH, A, I, (Fals probabil din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1437), 427, *ib*. (Fals probabil din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1447), 431. *Mă duc pe Dealul Rusului.* ANCH. MNe. – (În sint. homof.) *Culmea Pleşul... se termină la muntele Rusu.* GROHOLSCHI, T. (1928), 11. − (Cu ent. *culme*, în sint. heterof.) *Culmea Rusului*. ARH. OC. TgN. 2 (1976). − (Cu elipsa ent.) *S-au tăiat la hiristăile mănăstirii* [...] *la Rusu.* CREȚULESCU, J. (1904), 69. *Mă duc pe Rusu.* ANCH. MNe. − (Cu determin. *mare*) *Muntele Rusu Mare.* CREȚULESCU, J. (1904), 69. *Rusu-Mare.* ARH. NT., MĂN. NT., dos. 6/1912, f. 1^{v}.

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful Dealului Rusului**.** *Vârful Rusului*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe.

2. P. difer. Oron. (Cu determinantul *mic*) Partea de E a D. Rusului, între obârşiile P. lui Damaschin şi P. Bourului. *Culmea Rusului Mic.* ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Culmea Rusului Mic; am ajuns în dreptul Culmii Rusului Mic*. ANCH. MNe.

a) P. polar. $^{+}$Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) *Poiana Rusu Mic.* ARH. NȚ., MĂN. NȚ., dos. 10/1935, f. 6^{v}.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

3. P. polar. Fiton. Poiana de pe d. Rusului, la E de P. Bivolăriei. *Mă duc în Poiana Rusului, am ajuns în marginea Poienii Rusului*. ANCH. MNe.

a) P. polar. Oicon. (Cu ent. *schit*, în perifr.; rar) Schitul Icoana Nouă (situat în apropiere de Poiana Rusului). *Schitul la Rusu.* ANCH. MNe.

– Pron.: **(I)** *Dj̯álu Rúsulu*, *Rúsu*, **(I.1)** *Vî́rvu Rúsulu* **(I.2)** *Cúlmi̯a Rúsulu Mic* **(I.3)** *Poi̯ána Rúsulu*, **(1.3.a)** *Skî́tu la Rúsu* MNe.

– Etim.: de la un n. pers. **Rusu**.

DEALUL SIHLA MARE v. **Sihla (1).**

DEALUL SLATINA v. **Slatina[2] (1.b)**.

DEALUL SLATINA v. **Slatina[2] (1.b)**.

DEÁLUL STÂNEI (Dum) oron. descr. Ramificația de N a d. Cenușa. *Mă duc pe Dealul Stânii; am ajuns în vârful Dealului Stânii.* ANCH. Dum.

− Pron.: *Dj̯álu Stî́ni* Dum.

− Etim.: sint. topon. motivată de faptul că aici se făcea **stână**.

DEALUL STRUGĂRIȚA v. **Strugăria (1).**

DEALUL STRUNGĂRIILE v. **Strugăria (1).**

DEALUL TULAN v. **Tulan**.

DEALUL ȚIMUREA v. **Țimurea (1).**

DEÁLUL VÁCILOR (VNe) top. descr. **1.** Oron. Dealul situat la E de D. Focşei, între p. Săscuța (V), r. Neamț (N) şi p. Secul (E). Cf. NICODIM, M. (1897), CXXV, *ib.* (1899), CXXVII, ARH. OC. TgN. 11 (1914). *Urc pe Dealul Vacilor; am ajuns la poalele Dealului Vacilor*. ANCH. VNe.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful D. Vacilor. *Urc pe Vârful Dealului Vacilor; am ajuns în dreptul Vârfului Dealului Vacilor*. ANCH. VNe.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată în partea de S a D. Vacilor, în apropierea Măn. Secul; (nou) Poiana Secului. *Poiana Dealul Vacilor*. [sic!] NICODIM, M. (1897), CXXI. *Poiana Dealul Vacilor*. NICODIM, M. (1899), CXXXVI, ARH. OC. TgN. 11 (1914). *Mă duc în Poiana Dealului Vacilor; am ajuns în marginea Poienii Dealului Vacilor*. ANCH. VNe.

c) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. heterof.) Pădurea de pe Dealul Vacilor. *Mă duc în Pădurea Dealului Vacilor; am ajuns în marginea Pădurii Dealului Vacilor*. ANCH. VNe.

d) P. polar. [+]Fiton. (Precedat de ent. *imaş*, în sint. homof.) Imaş pentru vite de pe D. Vacilor. *Imaşul Dealul Vacilor.* NICODIM, M. (1897), CXXV.

− Pron.: **(1)** *Dj̯álu Vâ̂ilor* **(1.a)** *Poi̯ána Dj̯álulu Vâ̂ilor* **(1.b)** *Vî́rvu Dj̯álulu Vâ̂ilor* **(1.c)** *Pădúri̯a Dj̯álulu Vâ̂ilor* VNe.

− Etim.: aici erau duse la păscut **vacile** mănăstirii Secul.

DEALUL VARTIC v. **Vartic (2)**.

DEALUL VAIȚI v. **Vartic (2).**

DEALURILE BRĂILENE v. **Brăileanca (1).**

DEALURILE NEAMȚU v. **Târgul Neamț (A.I.1.c).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

DELÉNII (Hum) top. descr. **1.** Oicon. Partea de S a localit. Humuleşti, situată pe coasta de NE a D. Movilelor. ARH. TgN 2 (1959). [*Satul Humuleştii*] *împărţit în trei părţi, care se ţin tot de una: Vatra satului, Delenii şi Bejenii.* CREANGĂ, O. I. (1880), 153. *Deleni.* DGN (1890), 203. *Merg în Deleni; am ajuns în marginea Delenilor.* ANCH. Hum.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *imaş*, în sint. heterof.) Păşunea de pe versantul de NE al D. Movilelor, din imediata apropiere a cătunului Delenii. *Imaşul Deleni.* ANCH. Hum.

− Pron.: **(1)** *Deléni*, **(1.a)** *Imáşu Delénilor* Hum.

− Etim.: apel. **deleni** ‘cei care locuiesc pe deal’.

DEPÓZITUL DE ARMĂSÁRI (Dum) reper. topon. (Ofic.) Herghelia. *Acolo este Depozitul de armăsari Graşi.* ANCH. Tim.

− Pron.: *Depózîtu di Harmasár*^{i} *Graş*^{i} Tim.

− Etim.: denumire oficială pentru staţiune de remontă a armăsarilor.

DEPRESIUNEA DOLIA v. **Dolia (I).**

DEPRESIUNEA NEAMŢULUI v. **Târgul Neamţ (A.I).**

DEPRESIUNEA PIPIRIG v. **Pipirigul (I.3).**

DOBRA DEAL v. **Dobreanu (I).**

DOBREÁNU (MNe, Stâ) centru de polar. topon. pers. **I.** Oron. Muntele situat la V de mt. Brăilencei, la cumpăna pâraielor Dobreanu (S), Paltinului^{2} (N) şi Magherniţei (NE). *Dobreanu*. ARH. NT., MĂN. NT., 10/1935 (1899), 6^{v} (copie din 1935), ARH. OC. TgN. 1 (1963). *Mă duc pe Dobreanu.* ANCH. MNe. – (Precedat de ent. *munte*, în sint. homof.) *Muntele Dobreanu.* CREŢULESCU, J. (1904), 69, ARH. NT., PL. 99. – (Precedat de ent. *culme* sau *deal*, în sint. heterof.) *Culmea Dobreanului.* NICODIM, M. (1929), CLXIV, DAVIDESCU, C. (1968), 213. *Dealul Dobreanului.* NICODIM, M. (1929), CLXV, GHEORGHIŢĂ, C.P. (1922), h. – (Precedat de ent. *obcină*, în sint. heterof.; silv.) Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998). *Merg pe Obcina Dobreanului; am ajuns în vârful Obcinii Dobreanului*. ANCH. MNe. ◊ (Cu n. pers. nesufixat) *B*. *Dobj*. („*Dealul Dobrii*”) TTRM I_4 (1775), 75. *Dobra Deal.* OTZELOWITZ (1790).

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *furcituri*, în sint. heterof.; slav, cu determ. în rom.) Locul de la obârşia pârâielor Dobreanu şi Dobrenaşu, unde culmea Dobreanului se bifurcă. **ѡ ѳврчитѵрилѣ Добрїанѵлови** („la Furciturile Dobrianului”). DRH, A, XXI (1632), 220. Cf. DRH, A, XXI (1632), 192, *ib*. XXII (1634), 17, *ib*. XXII (1634), 148, *ib*. XXII (1634), 157.

2. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată pe versantul de S al mt. Dobreanu, în apropiere de izvoarele pâraielor Dobreanu şi Dobrenaşu. *Mă duc în Poiana Dobreanului; am ajuns în marginea Poienii Dobreanului*. ANCH. Stâ.

3. P. polar. Oicon. (Precedat de ent. *stâna*, în sint. heterof.) Stâna situată pe mt. Dobreanu. *Mă duc la Stâna Dobreanului*. ANCH. MNe. − (În perifr.) *Stâna din Dobreanu*. ANCH. Stâ.

II. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. stâng al r. Neamţ, în dreptul s. Stânca, care izvorăşte de sub Obcina Dobreanu. *Păreu Dobriana.*

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

[sic] ARH. BUC. PL. 123 (1898). *Mă duc pe Pârâul Dobreanu; am ajuns la gura Pârâului Dobreanu.* ANCH. Stâ.− (Cu elipsa ent.) *Urc pe Dobreanu.* ANCH. Leg, MNe.

1. P. difer. Horon. (Precedat de ent. *gură*, în perifr.) Zona de la vărsarea p. Dobreanu în r. Neamț. *Mă duc la Gura Dobreanului; am ajuns în dreptul Gurii Dobreanului*. ANCH. Stâ.

2. P. polar. Oron. (Cu ent. *pietre* sau *stânci*, în sint. heteof.) Ansamblul stâncos situat la izvoarele şi de-a lungul P. Dobreanu. *Am ajuns la Stâncile Dobreanului.* ANCH. MNe. *Pietrili Dobreanulu*. ARH. BUC., PL. 72 (1840−1850). *Urc la Pietrele Dobreanului*. ANCH. MNe. − (Cu elipsa determinantului) *La Pietre.* ANCH. Leg.

a) P. polar. Oicon. (Cu ent. *stânca* în funcție topon.) Satul situat la poalele mt. Dobreanu, între P. Şerpilor şi P. Străjii. *Stânca.* TTRM I_2 (1904), 1114/1, ATLAS CAD. III (1972), pl. 9, ARH. OC. Pip. 6 (1997), ANCH. Pip., Stâ.

3. P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *pod*, în sint. heterof.) Podul peste P. Dobreanu, peste care trece şoseaua Târgul Neamț−Pipirig. *Mă duc la Podul Dobreanului*. ANCH. Stâ.

4. P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul forestier alăturea de P. Dobreanu. *Drumul pe Dobreanu*. ANCH. Stâ.

5. P. difer. Hidron. (Prin derivare cu suf. dim. *-aşu*, precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. stâng al r. Neamț, între p. Dobreanu (V) şi P. Iepăriei (E). *Mă duc pe Pârâul Dobrenaşu; am ajuns la gura Pârâului Dobrenaşu.* ANCH. Stâ.

a) P. polar. Hodon. (Cu ent. *drum*, în perifr.) Drumul forestier ce merge de-a lungul p. Dobrenaşu. *Drumul pe Dobrenaşu*. ANCH. Stâ.

b) P. polar. Hodon. (Cu ent. *pod*, în sint heterof.) Podul peste p. Dobrenaşu, pe unde trece şoseaua Târgul Neamț − Pipirig. *Am ajuns la Podul Dobrenaşului.* ANCH. Stâ.

c) P. polar. Oron. (Cu ent. *pietre* sau *stânci*, în sint. heteof.) Ansamblul stâncos situat de-a lungul p. Dobrenaşu. *Am ajuns la Stâncile Dobrenaşului*. ANCH. Stâ.

− Pron.: **(I)** *Óbsina Dobr̯ánulu*, *Dobr̯ánu* MNe, **(I.2)** *Poi̯ána Dobr̯ánulu* Stâ, **(I.2)** *Stína Dobr̯ánulu* MNe, *Stína la Dobr̯ánu* Stâ, **(II)** *Pîrău̯u Dobr̯ánu*, *Dobr̯ánu* Leg, MNe, **(II.1)** *Gúra Dobr̯ánulu* Stâ, **(II.2)** *Stínsili (Kétrili) Dobr̯ánulu* MNe, *La Cétri* Leg, **(II.2.a)** *Stínca* Leg, Pip, **(II.3)** *Pódu Dobr̯ánulu*, **(II.4)** *Drúmu pe Dobr̯ánu*, **(II.5)** *Pîrău̯u Dobrenáşu*, **(II.5.a)** *Drúmu pe Dobrenáşu*, **(II.5.b)** *Pódu Dobrenáşu*, **(II.5.c)** *Stínsili Dobrenáşulu* Stâ.

− Etim.: de la un n. pers. **Dobreanu** (*Dobru* + suf. *-ean*).

DÓBRU (VNe) top. pers. **1.** Hidron. Afl. dr. al r. Neamț, care izvorăşte de sub Dealul Mare, între Valea Rea şi p. Cacova. Cf. ARH. OC. TgN. 9 (1998), *ib.* 10 (1998). *Am trecut peste Dobru*. ANCH. VNe. − (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) *Mă duc pe Pârâul Dobrului; trec apa Pârâului Dobrului.* ANCH. VNe.

a) P. polar. Oicon. (Precedat de ent. *mănăstire*, în sint. heterof.) Mănăstirea cu hramul Sf. Nicolae, situată la izvoarele P. Dobrului. *Mănăstirea*

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

Dobrului. ANCH. VNe. − (Cu ent. *schit*, în sint homof.) Cf. ARH. OC. TgN. 9 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc la Schitul Dobru*. ANCH. VNe.

b) P. polar. Fiton. Fâneaţa situată între izvoarele P. Dobrului; (pop.) La Maici. *Dobra*. ARH. COM. VNe 1 (1959), *ib*. 3 (1959). *La Dobru*. ANCH. VNe.

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Dóbrulu* **(a)** *Mănăstírı̯a Dóbrulu, Skítu Dóbru* **(3.a)**

− Etim.: prob. de la n. pers. **Dobru**; nu poate fi exclusă ipoteza provenienţei de la hidron. ucr. **dobra (voda)** „(apa) cea bună”, acordat cu genul ent. (pârâu).

DOLHESTY v. **Dolheştii (1).**

DOLHÉŞTII (Dol) top. pers. **1.** Oicon. Satul situat pe p. Dolheşti, de la intersecţia drumurilor Târgul Neamţ−Poiana Teiului cu Pipirig−Boboieşti, până la gura p. Mihăieţul. *Dolhesty.* OTZELLOVITZ (1790). *Dolheşti.* TTRM I_1 (1803−1965), 363, DGN (1890), 156, GHEORGHIŢĂ, C. (1936), 18, ATLAS CAD. III (1972), pl. 9, ARH. OC. Pip. 6 (1997), *ib.* 8 (1997). *Locuiesc în Dolheşti; am ajuns la marginea Dolheştiului.* ANCH. Dol.

a) P. polar. Hidron. cursul inferior al p. Plutonul, în dreptul s. Dolheşti. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Dolheşti.* ANCH. Pip. − (În constr. geogr.) *Pârâul Pluton-Dolheşti,* ATLAS CAD. III (1972), pl. 9.− (Cu ent. *vale*, în sint. homof.) *Valea Dolheşti.* ICHIM, S. (1979), 62. − (Cu ent. *apă*, în sint. heterof.; cu formă de sg. masc.) *Apa Dolheştiului*. ANCH. Dol.

b) P. polar. Oron. (Vechi, cu ent. *munţi*, în sint. homof.; ofic.) Probabil mt. Branu. *Munţii Dolheşti.* DGN (1890), 157.

− Pron.: **(1)** *Dolhéşt*^{i} Dol.

− Etim.: n. fam. **Dolhu** (desemnând o pers. neid.) + suf. col. **-eşti.**

DÓLIA top. descr. **I.** Hidron. Afl. dr. al r. Neamţ, între P. Paltinului[1] şi p. Doliţa, care izvorăşte de sub Hălăuca. *Dacă pleacă din fundul* [...] *Doliei.* GHEORGHIŢĂ, C. (1936), 5. *Dolia*. ICHIM, M. (1973), 101, ICHIM, S. (1979), 109. *Mă duc pe Dolia; am ajuns la gura Doliei.* Bob.− (Precedat de ent. *pârâu* sau *vale*) *Per. Dole*. OTZELLOVITZ H. (1790). *Pârâul Dolia.* ARH. BUC. PL. (1880), 130, ICHIM, S. (1979), 55. *Pârâul Dolile*. [sic] DGN (1890), 157. *Pârâul Dolia.* GHEORGHIŢĂ, C.P. (1922), h, HARTA MIL. (1961), ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 5 (1987), *ib.* 6 (1997). − (În sint. heterof.) *Pârâul Doliei.* ARH. OC. Pip. 8 (1997). *Mă duc pe Pârâul Doliei; am ajuns la gura Pârâului Doliei*. ANCH. Bob. − (Cu *ent. vale*, în sint. homof.) *Valea Dolia*. ICHIM, M. (1973), 83. ◊ (Cu ent. *depresiune*, în sint. homof.; geogr.) Depresiunea formată de p. Dolia. *Depresiunea Dolia.* ICHIM, M. (1973), 21.

1. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *munte*) Ramificaţia de E a mt. Hălăuca, între cursul inferior al P. Paltinului[1] (N) şi p. Dolia (S). *Dolile* [sic]*, ramură de munţi ce se întinde* [...] *înspre răsărit de s. Băboeşti.* DGN (1890), 157. − (Cu ent. *picior*, în sint. heterof.) *Piciorul Doliei.* GHEORGHIŢĂ, C.P. (1922), h. *Mă duc pe Piciorul Doliei; am ajuns în dreptul Piciorului Doliei*. ANCH. Bob.

a) P. difer. (Precedat de ent. *faţă*, în sint. heterof.) Partea de E a Piciorului Doliei. *Mă duc în Faţa Doliei*. ANCH. Bob.

b) P. difer. (Precedat de ent. *dos*, în sint. heterof.) Partea de V a Piciorului Doliei. *Mă duc în Dosul Doliei; am ajuns în marginea Dosului Doliei*. ANCH. Bob.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

c) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful Piciorului Doliei. *Vârful Doliei*. ANCH. Bob.

d) P. polar. [+]Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Fostă poiană de pe D. Doliei, astăzi împădurită. *Poiana Doliei.* ANCH. Bob.

2. P. difer. Hidron. (Prin derivare cu suf. dim. *-iţa*) Afl. dr. al r. Neamţ, între p. Dolia (V) şi P. Cujbei (E), care izvorăşte de sub Plaiul Bătrân. *Depresiunea se închide la Doliţa*. ICHIM, M. (1973), 91. *Mă duc pe Doliţa; am ajuns la gura Doliţei.* ANCH. Bob. − (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Doliţa.* ATLAS MIL. (1962), ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997), ANCH. Bob.

3. P. polar. Oicon. (Uneori cu ent. *cătun* sau *sat*, în sint. homof.) Cătunul, fost s., situat în partea de V a s. Boboieşti, în dreptul gurii p. Dolia (I). Cf. TTRM I_1 (1859−1963), 364/1, ATLAS CAD. III (1972), pl. 9, ANCH. Bob.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof.) Fâneaţa situată pe versantul de S al Culmii Liciorului, în dreptul cătunului Doliei. *Mă duc pe Coasta Doliei*. ANCH. Bob. − (În compus; ofic.) *Dolia-Coastă.* ARH. COM. Pip. 5 (1959).

− Pron.: **(I)** *Dól̯ia*, *Pîrắu̯u Dóliį̯*, **(I.1)** *Kíšóru Dóliį̯*, **(I.1.a)** *Fáţa Dóliį̯*, **(I.1.b)** *Dósu Dóliį̯*, **(I.1.c)** *Vírvu Dóliį̯*, **(I.1.d)** *Poi̯ána Dóliį̯*, **(I.2)** *Pîrắu̯u (Dolíţa)*, **(I.3)** *Dól̯ia*, **(I.3.a)** *Co̯ásta Dóliį̯* Bob.

− Etim.: ent. **dolie.**

DOLIA-COASTĂ v. **Dolia (3.a).**

DOLILE v. **Dolia (I.1).**

DOLIŢA v. **Dolia (I.2).**

DOMÉNIILE COROÁNEI (Plă) fiton. descr. (Ofic.) Moşia. *Mă duc pe Domeniile Coroanei.* ANCH. Plă, Tim.

− Pron.: *Doméniili Coru̯áni* Plă, Tim.

− Etim.: a fost moşie regală.

DOMESNICU v. **Dumesnicul (I).**

DORF PIPIRYGUL v. **Pipirigul (I.2).**

DOSUL BRANULUI v. **Branu (II.1).**

DOSUL DEALULUI MARE v. **Dealul Mare (I.2).**

DOSUL DOLIEI v. **Dolia (I.1.b).**

DOSUL FOALELOR v. **Foalele (1.b).**

DOSUL MĂGUREI v. **Dumesnicul (I.3).**

DOSUL PĂDURII v. **Pădurea Coverca (1.a).**

DOSU-MĂGUREI v. **Dumesnicul (I.3.a).**

DRAHURA v. **Drehuţa (1.a).**

DREHÚŢA (VNe) top. pers. **1.** Oicon. Partea de V, fost s., a s. Vânătorii-Neamţ. *Debruţa.* [sic] DGN (1890), 150. *Drehuţa*. ARH. COM. VNe 3 (1959). *Mă duc în Drehuţa; am ajuns în marginea Drehuţei*. ANCH. VNe. − (Precedat de ent. *cătun* sau *sat*, în perifr.) *Mă duc în Cătun la Drehuţa.* ANCH. VNe. − (În sint. homof.) *Satul Zrehuţa*. [sic] CREŢULESCU, J. (1904), 69. *Am ajuns în marginea Cătunului Drehuţa*. ANCH. VNe. *Stă în satul Drehuţa.* ANCH. VNe.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

a) Hidron. (rar; ofic.) Pârâul Cacova. *Drahura*. [sic] ATLAS CAD. III, pl. 9 (1972). − (Precedat de ent. *vale*, în sint. heterof.) *Valea Drăhuţei.* ATLAS MOLD. (1892).

− Pron.: **(1)** *Drehúţa, Drăhúţa, Cotún (la) Drehúţa* VNe.

− Etim.: n. fam. **Drehuţa**, desemnând o pers. neid.

DRUGÁNU[1] (Bob) centru de polar. topon. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. st. al r. Neamţ, care izvorăşte de sub Obcina Druganului, la V de P. Ursului. *Pârâul Drăganu.* [sic] ARH. OC. Pip. 2 (1944). *Pârâul Druganu(l).* GHEORGHIŢĂ, C.P. (1922), h, ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997), ANCH. Bob. − (În sint. heterof.) *Pârâul Druganului.* HARTA MIL. (1961), ANCH. Bob.

a) P. difer. Horon. (Precedat de ent. *fund*, în sint. heterof.) Zona de la obârşia P. Druganului[1]. *Fundul Druganului.* HARTA MIL. (1961).

2. Oron. (Precedat de ent. *obcină*, în sint. heterof.) Obcina situată la obârşia pâraielor Druganu[1] (E), Ursului (V) şi [Râşca] (N). *Mă duc pe Obcina Druganului.* ANCH. Bob.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana cu păşune situată pe Obcina Druganului. *Am ajuns la Poiana Druganului.* ANCH. Bob.

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Drugánu(lu)*, **(2)** *ʸ̯Ópsîna Drugánulu*, **(2.a)** *Poi̯ána Drugánulu* Bob.

− Etim.:n. pers. **Druganu**, desemnând o pers. neid.

DRUGÁNU[2] (Plu) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificaţie a Obcinii Hangului, între P. Chiruţii (V) şi P. Druganului[2] (E). *Piciorul Druganului.* ARH. OC. Pip. 5 (1987), ANCH. Plu. − (În sint. homof.) *Piciorul Druganu.* ARH. OC. Pip. 2 (1944).

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Mihăieţ, între P. Chiruţii (V) şi P. la Ruptură (E). Cf. ARH. OC. Pip. 7 (1997), ANCH. Plu.

− Pron.: **(1)** *Kíšóru Drugánulu* **(2)** *Pîrắu̯u Drugánulu* Plu.

− Etim.: v. **Druganu[1].**

DRUMUL AFINIŞ v. **Afinişul[3] (2.a).**

DRUMUL AFINIŞULUI v. **Afinişul[3] (I.1.a).**

DRUMUL ALUNULUI v. **Pârâul Alunului (I.2).**

DRÚMUL ARMÁTEI (VNe) hodon. descr. Drumul care merge de la p. Cacova până la izvoarele P. Porcului, străbătând d. Osoiul. *Merg pe Drumul Armatei; am ajuns în capătul Drumului Armatei.* ANCH. VNe.

– Pron: *Drúmu Arméţî* VNe.

– Etim.: drumul a fost făcut de către **armată**, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

DRUMUL BLEBEI v. **Blebea (1.d).**

DRUMUL BOIŞTII v. **Boiştea (2).**

DRUMUL BRANIŞTEI v. **Târgul Neamţ (A.I.1.b.β).**

DRUMUL CARPENULUI v. **Pârâul Carpenului (I.1.b).**

DRUMUL CĂRBUNEI v. **Cărbuna (1.a).**

DRUMUL DE PE DEALUL CRUCII v. **Crucea[1] (1.a.α).**

DRUMUL DUMESNICULUI v. **Dumesnicul (I.4).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

DRÚMUL GHINDĂOÁNILOR (Hum) hodon. descr. Drumul care face legătura între localit. Humuleşti şi [Ghindăoani]. Cf. ARH. TgN. 2 (1959). *Vin de pe Drumul Ghindăoanilor.* ANCH. Hum.

− Pron.: *Drúmu G´indă̯ú̯ánilor* Hum.

− Etim.: de la numele localit. **Ghindăoani**, până unde duce drumul.

DRUMUL HUMĂRIEI v. **Humăria (1.b).**
DRUMUL JACOTELOR v. **Piciorul Jacotelor (1.a).**
DRUMUL LA CHILII v. **La Chilii (2.a).**
DRUMUL LA IMAŞ v. **Imaşul[2] (1.a).**
DRUMUL LA MORIŞCĂ v. **Morişca.**
DRUMUL LA NOUĂZECI v. **La Nouăzeci (1.a).**
DRUMUL LA OCEA v. **Ocea (1).**
DRUMUL LA PATRUZECI v. **La Patruzeci (1.a).**
DRUMUL LA PODEȚE v. **Podețele (3)**.
DRUMUL LA ZIMBRĂRIE v. **Zimbrăria (1.a).**
DRUMUL MAGHERNIȚA v. **Pârâul Magherniței (1.a).**

DRÚMUL MÁRE (Dum, Plă, Tim) hodon. descr. Secţiunea din şoseaua Paşcani−Târgul Neamţ care trece prin com. Timişeşti; Strada Mare. *Am ajuns la Drumul Mare.* Plă, Tim.

− Pron.: *Drúmu Mári* Plă, Tim.

− Etim.: sint. topon. motivată de mărimea şi importanţa acestui drum faţă de celelalte căi de comunicaţie din comună.

DRUMUL NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.I.2).**
DRUMUL NEMȚIȘORULUI v. **Târgul Neamț (A.I.3.a.α).**
DRUMUL NILULUI v. **Pârâul Nilului (1.a).**
DRUMUL PALTINULUI v. **Pârâul Paltinului[2] (1.a).**
DRUMUL PE BOMPA v. **Bompa (1.d).**
DRUMUL PE COASTA FAGULUI v. **Coasta Fagului (1.c).**
DRUMUL PE DOBREANU v. **Dobreanu (II.4).**
DRUMUL PE DOBRENAŞU v. **Dobreanu (II.5.a).**
DRUMUL PE FOALE v. **Foalele (1.d).**
DRUMUL PE PÂRÂUL STRĂJII v. **Pârâul Străjii (I.2).**
DRUMUL PE ȚARINĂ v. **Agăpeni (I.4.a).**
DRUMUL PREUTEŞTILOR v. **Preuteşti (1.a).**
DRUMUL PROCOVULUI v. **Schitul Pocrov (1.b).**

DRÚMUL RÓŞU (VNe) top. descr. **1.** Hodon. Drumul de la S de s. Vânătorii-Neamţ, între P. Căldării şi P. Sărăturii. *Merg pe Drumul Roşu; am ajuns în capătul Drumului Roşu.* ANCH. VNe.

a) P. polar. Fiton. (Cu ent. *tarla*, în sint. homof.) Terenul arabil situat la obârşia P. Sărăturii, străbătut de Drumul Roşu. *Mă duc la Tarlaua Drumul Roşu; am ajuns în marginea Tarlalei Drumul Roşu.* ANCH. VNe. – (Cu elipsa ent.) *Drumul Roşu.* ARH. COM. VNe 6 (1959).

– Pron. **(1)** *Drúmu Roş*, **(2)** *Tarlá̯ua Drúmu Roş* VNe.

– Etim.: pământul de aici este argilos, de culoare roşie.

DRUMUL SĂSCUȚEI v. **Săscuța (1.a).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

DRÚMUL SÓNDELOR (Bob) hodon. descr. Drumul care merge din marginea s. Boboieşti până în Vârful Crucii. Cf. ANCH. Bob.

− Pron.: *Drúmu Sóndilor* Bob.

− Etim.: drumul ducea la sondele de extragere a țițeiului.

DRÚMUL URECHÉNILOR (Tim) hodon. Şoseaua Timişeşti−Urecheni. Cf. ANCH. Tim.

− Pron.: *Drúmu Urek̓ẹ́nilor* Tim.

− Etim.: drumul care duce la s. Urecheni.

DUMBRAVA v. **Târgul Neamț (A.I.1.b.α).**

DUMBRÁVA[2] (Dum) oicon. descr. (Uneori precedat de ent. *sat*, în sint. homof.) Satul situat pe st. r. Neamț, între s. Blebea (V) şi s. Plăieşu (E); (vechi) Graşii. Cf. TTRM I_1 (1964), 385/1. *Locuieşte în Dumbrava.* Dum, Pip, Plă. *Treci de Satul Dumbrava.* Pip.

− Pron.: (*Sátu*) *Dumbráva* Dum, Pip, Plă.

− Etim.: ent. **dumbrava** în funcție topon. Denumirea este recentă, din 1964, probabil arbitrară.

DUMBRAVA BRANEŞTI v. **Târgul Neamț (A.I.1.b.α).**

DUMBRAVA BRANIŞTEI v. **Târgul Neamț (A.I.1.b.α).**

DUMBRAVA CACOVEI v. **Cacova (1.a).**

DUMBRAVA DE STEJARI v. **Târgul Neamț (A.I.1.b.α).**

DUMBRAVĂ v. **Târgul Neamț (A.I.1.b.α).**

DUMESNICUL (Pâț, Stâ) centru de polar. topon. **I.** Oron. Muntele situat la E de mt. Branu, între p. Branu (V), p. Dumesnicul (E) şi r. Neamț (N). *Dumisnicul.* [sic] BOGDAN, S. (1742), 265. *Domesnicu*. [sic] OTZELLOVITZ H. (1790). *De la pădure din Dumesnicu.* CREANGĂ, O. I (1880), 173. *Dumesnicu*. ARH. COM. Pip. 3 (1959). − (Precedat de ent. *măgură* sau *munte*, în sint. homof.) *Măgura Domesnicul.* [sic] DGN (1890), 221. *Măgura Domesnic.* [sic] CHIRIȚĂ, F. (1994), 125. *Muntele Domesnicul.* [sic] DGN (1890), 161. − (În sint. heterof.) *Măgura Dumesnicului*. DGR (2008), 417. *Mă duc pe Măgura Domesnicului*. ANCH. Pâț, Stâ. − (Cu elipsa determin. *Dumesnicul*) *Muntele Măgura.* DGN (1890), 220.

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.) *Vârful Domesnic.* [sic] HARTA MIL. (1961). − (Cu determin. *măgura*) *Vârful Măgurii.* ANCH. Pâț.

2. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *plai*, cu determinantul *Măgura*, în sint. heterof.) Ramificația de NE a mt. Dumesnicul. *Urc pe Plaiul Măgurii*. ANCH. Stâ.

3. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *dos*, în sint. heterof.) Versantul de V al mt. Dumesnicul. *Dosul Măgurei.* ANCH. Pâț.

a) P. polar. Fiton. (În compus) Pădurea de pe versantul de V al mt. Dumesnicul. *Dosu-Măgurei, pădure din trupul moşiei Pipirig*. DGN (1890), 162.

4. P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care pleacă din s. Pâțâligeni şi merge pe culmea Dumesnicului. *Drumul Dumesnicului.* ANCH. Pâț.

5. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. heterof.) *Mă duc în Pădurea Dumesnicului.* Pâț. − (În perifr.) *De la Pădure din Dumesnicu.* CREANGĂ, O. I (1880), 173. − (În sint. homof.) *Pădurea Domesnicul.* [sic] DGN

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

(1890), 161. − (Precedat de ent. *canton*, în sint. heterof.) *Cantonul Domesnicului, trup de pădure*. [sic] DGN (1890), 101.

6. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *ţarină*, în sint. heterof.) Terenul cu fâneaţă de pe versantul de E al mt. Dumesnicul. Cf. ARH. OC. Pip. 4 (1959). *Mă duc în Ţarina Dumesnicului; am ajuns în marginea Ţarinei Dumesnicului*. ANCH. Pâţ, Stâ.

II. Hidron. Afl. dr. al r. Neamţ, între P. Catrinei[1] (V) şi P. Comorii (E), care izvorăşte de sub Obcina Chitelor. *La gura Domesnicului.* NICODIM, M. (1929), CLXVII. *Două ţigănci de la Dumesnicu*. SADOVEANU, O. XIII (1940), 708. − (Cu ent. *pârâu* sau *vale*, în sint. heterof.) *Pânâ în pârâul Domesneculuı.* NICODIM, M. (1899), CXXXIX. *Până în pârâul Domesticului, pe pârâul Domestecului.* [sic] NICODIM, M. (1929), CLXIII. *Mă duc pe Pârâul Dumesnicului; am ajuns la gura Pârâului Dumesnicului.* ANCH. Pâţ. *Am ajuns în Valea Dumesnicului.* ANCH. Stâ. − (Cu ent. *pârâu* sau *vale*, în sint. homof.) *Domesnicu, pârău mic în j. Neamţu, ce se varsă în Neamţu.* FRUNZESCU, D. (1872), 166. *În obârşia pârâului Domesnicu.* NICODIM, M. (1897), CXX. *Pârâul Domesnic.* 166, DGN (1890), 161, ARH. OC. Pip. 6 (1996). *Valea Dumesnic.* ICHIM, S. (1979), 67.

1. P. polar. [+]Reper topon. (Precedat de ent. *cârciumă*, în compus) Fostă cârciumă de la gura p. Dumesnic. *Cârciuma-Domesnic, loc isolat* [...] *la gura pârâului Domesnic.* DGN (1890), 161. − (În formulări metalingvistice; cu ent. *gură*) *Hanul numit din Gura Dumesnicului.* NICODIM, M: (1859), XIII.

− Pron.: **(I)** *Mắgura Domésniculu* Pâţ, Stâ, **(I.1)** *Vírvu Mắguri* Pâţ, **(I.2)** *Pláu̯ Mắguri* Stâ, **(I.3)** *Dósu Mắguri*, **(I.4)** *Drúmu Dumésniculu*, **(I.5)** *Pădúru̯a Dumésniculu* Pâţ, **(I.6)** *Ţárna Dumésniculu* Pâţ, Stâ, **(II)** *Pîrắu̯u Dumésniculu* Pâţ, *Válu̯a Dumésniculu* Stâ.

− Etim.: prob. de la adj. **dumesnic** (variantă populară a adj. *domestic*) cu valoare substantivală, având semnificaţia de ‘pământ gras, roditor; pământ cultivat’ (cf. IORDAN, T.R., 509 şi DLR, Litera D, 1316).

DUMISNICUL V. **Dumesnicul (I).**

DVORENEŞTI v. **Zvorăneştii (1).**

DVORENIŞTI v. **Zvorăneştii (1).**

DVORINEŞTI v. **Zvorăneştii (1).**

EMAŞU TÂRGULUI v. **Imaşul Târgului.**

FÁGII (VNe) top. descr. **1.** Fiton. (Uneori în sint. prep.) Terenul (arabil şi păşune) situat între r. Neamţ (N), s. Vânătorii-Neamţ (E), La Tihărăi (S) şi P. Gămănuţului (V). *La Fagi*. ARH. BUC., REF. 1864, dos.1011, f. 9[r] (1864). *Fagi*. ARH. COM. VNe 1 (1959), *ib*. 3 (1959). *În Fagi.* ANCH. VNe.

a) P. difer. (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof.) Partea estică, în pantă, a Fagilor **(1)**, acoperită cu păşune. *Mă duc pe Coasta Fagilor; am ajuns în marginea Coastei Fagilor*. ANCH. VNe. − (Cu determin. topon. la sg.) *Coasta Fagiului*. ANCH. VNe.

b) P. polar. Oicon. Cătunul situat la marginea vestică a s. Vânătorii-Neamţ. Cf. TTRM I_1 (1871, 1873), 396. *Mă duc în Fagi; am ajuns la marginea Fagilor*. ANCH. VNe.

− Pron.: **(1, 1.b)** *Fáîi, În Faî*, **(1.a)** *Cu̯ásta Fáîilor* (*Fáîulu*) VNe.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Etim.: probabil odinioară aici era pădure de **fagi**, din care a rămas doar o parte în zona cea mai înaltă a terenului. Forma *fagiul* este un sg. refăcut analogic după forma de plural.

FAȚA DOLIEI v. **Dolia (I.1.a).**

FAȚA FOALELOR v. **Foalele (1.a).**

FĂGEȚEL v. **Pădurea Făgeței.**

FĂGÍŞUL (Leg) oron. descr. (Vechi) Coasta Fagului. Cf. ARH. COM. Pip. 1 (1959), *ib.* 6 (1959).

− Etim.: ent. **făgiş** în funcție topon.

FÂNTÂNA LA CANTON v. **Cantonul (1.b).**

+**FÂNTÂNA LA HALDĂU** (Tim) hidron. pers. Fostă fântâna din Țarină. *Mergem la Fântâna la Haldău*. ANCH. Tim.

− Pron.: *Fîntína la Haldắu* Tim.

− Etim.: prob. de la supran. **Haldău**, al unei persoane neid.

+**FÂNTÂNA LUI COVAŞĂ** (Tim) hidron. pers. Fostă fântâna din tarlaua La nouăzeci. Cf. ANCH. Tim.

− Pron.: *Fîntína lu Covấşâ* Tim.

− Etim.: n. fam. **Covaşă**, al proprietarului terenului de aici.

FÂNTÂNA LUI HAJA (Tim) hidron. pers. Fântâna situată pe terenul La Patruzeci; (vechi) Fântâna lui Iftimie. *Mă duc la Fântâna lui Haja; am ajuns în dreptul Fântânii lui Haja*. ANCH. Tim.

− Pron.: *Fîntína lui Hája* Tim.

− Etim.: de la n. fam. **Haja**, al proprietarului terenului pe care se află fântâna.

FÂNTÂNA LUI IFTÍMIE (Tim) hidron. pers. (Vechi) Fântâna lui Haja. Cf. ANCH. Tim.

− Pron.: *Fîntína lu Iftími* Tim.

− Etim.: de la n. pers. **Iftimie**, neid.

FÂNTÂNA PUTUROSULUI v. **Pârâul Puturos (1.a).**

FÂNTÂNA SLATINII v. **Slatina[2] (1)**.

FÂNTÂNÉLELE (Tim) hidron. descr. (De obicei în sint. prep. *La Fântânele*) Locul cu izvoare amenajate din partea de S a s. Timişeşti. *Mă duc la Fântânele; am ajuns în dreptul Fântânelelor*. ANCH. Tim.

− Pron.: *Fîntîn̦iélili, La Fîntîn̦iéli* Tim.

− Etim.: apel. **fântânele** în funcț. topon.

FLORÉNII (VNe) fiton. pers. Fâneața situată între Poiana lui Ureche şi P. Dobrului. Cf. ARH. COM. VNe 3 (1959); *ib*. 4 (1959). − (În sint. prep.) *La Floreni*. *Ib.* 2 (1959). *Mă duc la Floreni; am ajuns în marginea Florenilor*. ANCH. VNe.

− Pron.: *Florén*^{i} VNe.

− Etim.: de la n. fam. **Florea** (al proprietarilor de teren din acest loc) la pl.

FOÁLELE (Pip) top. **1.** Oron. Ramificația muntelui Ursoaia, aflată între p. Ursoaia (S) şi p. Cotnărelul (N). *În capul Foalelui.* [sic] DRH, A, XXI (1632), 192 (trad.). *Pân-la capul Foalelui.* [sic] *Ib.* XXII (1634), 17 (trad.). *Mă duc pi Foale; am ajuns în vârful Foalelor.* ANCH. Pip. − (Slav.) **Даже до главъ Фоалелови** („până la capul Foalelor"). DRH, A, XXI (1632), 220; *ib.* XXII (1634), 148, 157. − (Precedat

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

de ent. *culme* sau *obcină*, în sint. heterof.) **На шпчина Фоалелови** („pe obcina Foalelor"). DRH, A, XXI (1632), 220, *ib.* XXII (1634), 148. **На кѣлмѣ Фоалелови** („pe culmea Foalelor"). DRH, A, XXII (1634), 157.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *față*, în sint. heterof.) Versantul de SE, dinspre s. Boboieşti, al mt. Foalele. *Fața Foalelor.* ARH. COM. Pip. 4 (1959), ANCH. Dol.

b) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *dos*, în sint. heterof.) Versantul de NV al mt. Foalele. *Dosul Foalelor.* ARH. COM. Pip. 2 (1959). *Ajungi la Dosul Foalelor*. ANCH. Dol.

c) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *țarină*, în sint. homof.) Terenul cu fâneață de pe mt. Foalele. *Țarină Foale*. ARH. COM. Pip. 3 (1959). − (Cu elipsa ent.) *Mă duc în Foale; am ajuns în vârful Foalelor.* ANCH. Dol.

d) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care pleacă din marginea s. Dolheşti şi merge pe Culmea Foalelor. *Drumul pe Foale*. ANCH. Dol.

− Pron.: **(1)** *Fu̯álili* Pip, **(1.a)** *Fáța Fu̯álilor*, **(1.b)** *Dósu Fu̯álilor* **(1.c)** *În Fu̯áli* **(1.d)** *Drúmu pi Fu̯áli* Dol.

− Etim.:n. pers. **Foale**, desemnând o pers.neid.

FÓCŞA (VNe) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. Dealul situat la N de Obcina Tăciunelui, între p. Dumesnicul (V), r. Neamț (N) şi p. Secul (E). Cf. ATLAS MOLD. (1892), ANCH. VNe. − (Cu ent. *picior*, în sint. heterof.) *Piciorul Focşei.* ARH. OC. Pip. 3 (1954). − (Cu ent. *bâtci*, în sint. heterof.) *Mă duc pe Bâtcile Focşei.* ANCH. VNe.

2. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana cu fâneață de pe D. Focşei. *Poiana Focşei. ib.* (1899), CXXVI, ANCH. VNe. − (Cu ent. la pl.) *Poenile Focşei.* NICODIM, M. (1897), CXXII.

3. P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *jgheab*, în sint. heterof.) Afl. dr. al p. Dumesnicul, între P. Ruginei şi r. Neamț, care izvorăşte de sub D. Focşei. *Am ajuns în dreptul Jgheabului Focşei.* ANCH. Stâ.

− Pron.: **(1)** *Di̯álu Fócşî*, *Bítsîli Fócşî*, **(2)** *Poi̯ána Fócşî*, **(3)** *Jg'ábu Fócşî* (VNe).

− Etim.: de la un n. pers. **Focşa**, desemnând o pers. neid.

FOIRE DE NIAMTZO v. **Târgul Neamț (A).**

FORTERESSE DE NIAMTZO v. **Târgul Neamț (A.II).**

FUND LUMINESCU v. **Fundul Luminesei (1).**

FUNDOÁIA fiton. descr. Terenul cu fâneață situat pe versantul de S al Obcinii Agăpenilor. Cf. ARH. COM. Pip. 5 (1959), *ib.* 7 (1959), ANCH. Pip.

− Pron.: *Fundo̯á̯ia* Pip.

− Etim.: ent. **fundoaie** 'fundătură, loc dosit' în funcție topon.

FUNDUL DRUGANULUI v. **Druganu[1] (1.a).**

FUNDUL-ROMĂNESII v. **Fundul Rumiresei (1).**

FUNDUL ROMÂNESII v. **Fundul Rumiresei (1).**

FUNDUL ROMÂNEŞTI v. **Fundul Rumiresei (1).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

FÚNDUL RUMINÉSEI (VNe) top. pers. **1.** Oron. Prob. versantul de E al Dealului Mare. *Fundul-Românesii*. DGN (1890), 347. *Fundul Românesii*. *Ib.*, 177. *Fundul Româneşti. Ib*. (1890), 384.

a) P. polar. Fiton. Fâneaţa situată între p. Cacova (S) şi Tihărăi (N). *Fundu Luminesei.* [sic!] ARH. COM. VNe 5 (1959); *Fund Luminescu.* [sic!] *Ib*. 2 (1959); *Fundu Ruminesei*. *Ib*. 3 (1959), ANCH. VNe.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. stg. al p. Cacova, care străbate fâneaţa Fundul Ruminesei. *Pârâul Fundul Rumiresei*. ANCH. VNe.

− Pron.: **(1)** *Fúndu Rumirésî*, **(2)** *Pîrắu̯u Fúndu Ruminésî* VNe.

− Etim.: ent. **fund** (terenul se înfundă în pădure) + n. pers. **Rúminu/ Rumineasa** (baza lexicală este adj. *rumîn*, variantă regională de la *rumen*, de unde s-a format, probabil, un n. pers. *Rúminu*, iar de aici *Rumineasa*). Forma *Românească* din unele surse este o hipercorecţie.

FUNDUL PÂRÂULUI STRĂJII v. **Pârâul Străjii (I.1).**

FUNDUL PÂRÂULUI v. **Pârâul Străjii (I.1).**

FUNDUL PIPIRIGULUI v. **Pipirigul (I.1).**

FUND RUMINESEI v. **Fundul Luminesei (1).**

FURCITURILE DOBRIANULUI v. **Dobreanu (I.1).**

GARDUL ŢARINII v. **Ţarina (1.a).**

GĂLĂŢEANU v. **Piciorul Gălăţeanului**.

GĂVÁNUL[1] (TgN) top. descr. **1.** Cremnon. (Şi în sint. *În Găvan*) Terenul arabil situat pe dreapta şos. Timişeşti−Târgul Neamţ, între Livadă (V) şi La Chiper (E). Cf. ARH. TgN. 4 (1959). *Mă duc în Găvan; am ajuns în marginea Găvanului.* ANCH. TgN.

a) P. difer. Fiton. (Cu determinantul *la Rachieru*, în perifr.) Partea de N a tarlalei Găvan. *Vin din Găvanul la Rachieru.* TgN.

− Pron.: **(1)** *Gavánu*, *În Gaván*, **(1.a)** *Gavánu la Rakíeru* TgN.

− Etim.: ent. **găvan** în funcţie topon; terenul este accidentat, cu adâncituri. **(1.a)** de la n. fam. **Răchieru**, proprietara casei de acolo.

GĂVANUL[2] (Tim) cremnon. descr. (Uneori în sint. prep. *În Găvan*) Terenul adâncit de la N de s. Timişeşti, situat între r. Moldova (E), Prundul (N) şi Drumul Preuteştilor (SV). *Merg în Găvan; am ajuns în dreptul Găvanului*. ANCH. Tim, Pre.

− Pron.: *Gavánu, Îŋ Gaván* Tim.

− Etim.: v. **Găvanul[1]**.

GĂVANU LA RACHIERU v. **Găvanul (1.a).**

GÂRLA (Tim., Zvo) hidron. descr. Braţul r. Moldova, la E de s. Timişeşti şi s. Zvorăneşti. *La Gârlă.* ARH. COM. Tim. 1 (1959). *Mă duc la Gârlă; am trecut apa Gârlei*. ANCH. Tim. − (Cu determinan. *mică*, în sint. heterof.; prin opoz. cu Gârla cea Mare − r. Moldova) *Gârla cea Mică.* ANCH. Zvo.

− Pron.: *Gírla* Tim, *Gírla se Nícâ* Zvo.

− Etim.: ent. **gârlă** în funcţie topon.

GÂRLA CEA MICĂ v. **Gârla.**

GÂRLA MORII (Dum, Pla, Tim) hidron. descr. Braţul r. Neamţ, la N de s. Timişeşti. *Mă duc la Gârla Morii; apa Gârlei Morii*. ANCH. Tim.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: *Gírla Móri* Tim.

− Etim.: top. motivat de faptul că pe acest curs de apă funcționau odinioară mai multe mori de apă.

GÂRLA MÓRILOR (TgN) hidron. descr. Brațul r. Neamț (la stânga sa) situat la N de localit. Blebea. Cf. ARH. BUC., PL. 109 (1840−1850), *ib.* 110, (1852). *Vin de la Gârla Morilor; am ajuns la malul Gârlei Morilor*. ANCH. TgN.

− Pron.: *Gírla Mu̯órilor* TgN.

− Etim.: până la colectivizare funcționau mai multe **mori** pe această gârlă.

GHEȚĂRÍA (Bob) top. descr. **1.** Hidron. (Şi în sint. *La Ghețắrie*) Izvorul situat sub vf. Bivolul. *Mă duc la Ghețắrie; am ajuns în dreptul Ghețắriei*. ANCH. Bob.

a) Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al Cracului Mare, care izvorăşte de sub vf. Bivolul. *Pârâul Ghețắriei.* ANCH. Bob. − (În sint. homof.; silv.) *Pârâul Ghețắria.* ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997).

− Pron.: **(1)** *La G̓ ețắri̯i, La Ĝețắri̯i, La G´ețắri̯i*, **(1.a)** *Pîrău̯u G̓ ețắri̯i*, *Pîrău̯u G´ețắri̯i* Bob.

− Etim.: apel. **ghețắrie** în funcție topon.

GLÓDUL (VNe) top. descr. **1.** Hidron. Cracul dr. al p. Secul, care izvorăşte de sub Chita Mare. Cf. ARH. OC. TgN. 9 (1998), *ib*. 10 (1998). *Am ajuns la gura Glodului.* ANCH. VNe.

a) P. difer. (Cu determinantul *mare*) Cracul st., mai lung decât cel dr., al p. Secul, ce izvorăşte de sub Chita Mare. *Mă duc pe Glodul Mare*. ANCH. VNe. − (Precedat de ent. *pârâu*, în sint homof.) *Pârâul Glodul Mare*. HARTA MIL. (1961), ATLAS CAD. III, pl. 9 (1972), ARH. OC. TgN 9 (1998).

− Pron.: *Glódu (Mári)* VNe.

− Etim.: pârâul este mlăştinos, cu **glod**.

GLODUL MARE v. **Glodul (1.a).**

GRÁŞII (Dum) top. pers. **1.** Oicon. (Vechi; precedat de ent. *sat*, în sint. homof.; sinon. cu s. Băloşeni, prob. în sec. al XIX-lea) Satul Dumbrava.− (Slav.) **На Немца, Грашїи** („[satul] pe Neamț, Graşii") DRH, A, II (1455), 74. − (Rom.) *Am întărit* [...] *<pe 2> sate, anume Băluşeni, pe pârâul Neamțului […] <şi al>tu satu, anume Graşii.* DRH, VI (1569), 679 (trad. rom. veche). *Satul Graşii.* IONESCU, G. (1887), 14, DGN (1890), 187. − (Cu elipsa ent.) *O mănăstire, Boişte, lângă Graşi.* DRH, A, II (1449), 1 (rez. din 1715). *Agapianii le-au ținut [poienile] cu hotarul Graşilor.* DIR, A, XVII-II (1610), 304. *Graşii.* GIURESCU, P. (1835), 253, ARH. BUC. PL. (1842), 35. ANDREI, D.H. (1850), 100, FRUNZESCU, D. (1872), 53, TTRM I_1 (1772−1954), 385/1. *Băloşeni ce-i zic şi Graşi*. BAR, CFR, 457 (1876). *Groşii.* [sic] TTRM I_1 (1892), 385/1. *Înainte se numea Graşii.* Pip. – (Precedat de ent. *slobozie*, în sint. homof.) *Slobozia Graşii*. TTRM I_1 (1816), 385/1.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) *Pădurea Graşii.* DGN (1890), 187.

− Pron.: *Gráş* Pip.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Etim.: de la un n. pers. **Grasu** (formaţie de pl. nesufixată). Etimologia oferită de localnici: „trăiau aici oameni graşi, cu guşă”.

GROAPA ARINI v. **Groapa cu Arini.**

GROAPA CORINEI v. **Groapa cu Arini.**

GROÁPA CU ARÍNI (Stâ) cremnon. descr. Terenul accidentat de pe Piciorul Albelor. *Groapa Arini.* ARH. COM. Pip.4 (1959). *Am ajuns în Groapa Corinei.* [sic] Pip.

− Pron.: *Gru̯ápa Coríni* Pip.

− Etim.: forma iniţială a toponimului − **Groapa cu Arini* − a evoluat la varianta actuală.

GROÁPA LA ARÓN (VNe) cremnon. pers. Terenul adâncit situat la izvoarele P. Căldării. *Mă duc la Groapa la Aron; am ajuns în marginea Gropii la Aron.* ANCH. VNe.

– Pron.: *Gru̯ápa la Arón* VNe.

– Etim.: de la un n. pers. **Aron**, desemnând o pers. neid.

GROÁPA LA URZÍCĂ (VNe) cremnon. pers. Depresiunea mică situată la E de P. Căldării, la N de Groapa la Aron. *Mă duc la Groapa la Urzică.* ANCH. VNe.

– Pron.: *Gru̯ápa la Urzîcâ* VNe.

– Etim.: de la n. fam. **Urzică**, desemnând vechiul proprietar al locului.

GROÁPA LUI CIOCÂRLÁN (Pâţ) cremnon. pers. Locul adâncit, cu poiană, din partea de S a culmii mt. Dumesnicul. Cf. ANCH. Pâţ.

− Pron.: *Gru̯ápa lui Ŝocîrlán* Pâţ.

− Etim.: de la un n. pers. **Ciocârlan**, neid.

GRÓPILE (Pip) fiton. descr. (De obicei în sint. *În Gropi*) Păşunea situată pe versantul de SE al d. Bompa, între P. Izvoarelor (V) şi P. Arinilor[2] (E). *Mă duc la Gropi; am ajuns în marginea Gropilor.* ANCH. Pip. − (În sint. *La Gropi*) Cf. ARH. Oc. Pip. 7 (1959).

− Pron.: *Grópili, În Gróp*[i] Pip.

− Etim.: apel. **gropi** în funcţie topon.; terenul este accidentat.

GROPILE TIHĂRĂILOR v. **Tihărăile (1.b)**.

GROŞII v. **Graşii (1).**

GRUIUL HALUCĂI v. **Hălăuca (1.b).**

GRUMĂZÉSCU (MNe) centru de polar topon. pers. **1.** (Precedat de ent. picior, în sint. heterof.) Ramificaţia de V a D. Cireşului, între Pic. Cerdacului (N) şi Pic. Plopilor (S). *Piciorul Grumăzescului.* NICODIM, M. (1897), CXXII. − (În sint. homof.) *Piciorul Grumăzescu.* ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Piciorul Grumăzescu.* ANCH. MNe.

2. [+]Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Fostă poiană de pe Pic. Grumăzescu, astăzi împădurită. *Poiana Grumăzescu*. *Ib.* (1899), CXXXV, ARH. NŢ., MĂN. NŢ., dos. 10/1935, f. 6[v].

– Pron.: *Ḱîsóru Grumăz̆ăscu* MNe.

– Etim.: de la n. fam. **Grumăzescu**.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

GURA CARPANULUI v. **Carpenul (I.1).**
GURA CARPENU v. **Carpenul (I.1).**
GURA CARPENULUI v. **Carpenul (I.1.a).**
GURA DOBREANULUI v. **Dobreanu (II.1).**
GURA KARPOWNA v. **Carpenul (I.1.a).**
GURA MÂNZATULUI v. **Mânzatu (2.a).**
GURA PÂRÂULUI ALB v. **Pârâul Alb**[1] **(1.a).**
GURA SĂCULUI v. **Secul (I.1).**
GURA SĂŞTII v. **Sasca (I.1, I.1.a)**.
GURA SECULUI v. **Secul (I.1).**
GURA URSOAIEI v. **Ursoaia (II.1).**
HALLOUCA v. **Hălăuca (1.e).**
HALLOUKA v. **Hălăuca (1.e).**

HARDUGHÍILE (VNe) fiton. descr. (De obicei în sint. prep. *La Hardughii*) Fâneaţa situată pe malul drept al Văii Seci, la cca 1 km de locul de vărsare în r. Neamţ. Cf. ARH. COM. VNe 2 (1959). *Mă duc la Hardughii; am ajuns în marginea Hardughiilor*. ANCH. VNe.

− Pron.: *Hardug´íili, La Hardug´íi̯i* VNe.

− Etim.: odinioară ar fi fost aici nişte case dărăpănate, numite **hardughii**.

HÁTIC (Plă) fiton. descr. (De obicei în sint. prep. *La Hatic*) Terenul situat pe st. şoselei Timişeşti−Târgul Neamţ, între La Adăpătoare (V) şi Procovenii (E). *Mă duc la Hatic.* ANCH. Plă.

− Pron.: *La Hátic* Plă.

− Etim.: prob. ent. **hatíc** ‘loc de şosea’ (cf. DA), necunoscut de localnici.

HĂLĂÚCA (Plu) top. descr. **1.** Oron. Muntele situat la S de mt. Bivolul, la cumpăna pâraielor Negru[1] (NE), Dolia (E), [Fărcăşiţa] (NV) şi [Prelucii] (SV). − (Slav.) **Подъ Халъ<ки> и грꙋлъ Халъки** („sub Haluca şi gruiul Halucăi”). DRH, A, I (Fals probabil din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1437), 427. **Подъ Халовки и грꙋлъ Халовки** („sub Haluca şi gruiul Halucăi”). DRH, A, III (Fals probabil de la sfârşitul sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1496), 538.− (Germ.) *Hololuka*. OTZELLOVITZ (1790). − (Rom.) *Până suptu Hălăuca.* DRH, A, XXII (1634), 17 (trad.). *Suind pe la fundul Hălăucii, am ajuns într-un târziu în Fărcaşa*. CREANGĂ, O. I (1880), 166. *Hălăuca*. SADOVEANU, O. XIII (1940), 418, ICHIM, M. (1973), 186. − (Precedat de ent. *munte* sau *obcină*, în sint. homof.) *S-au umplut munţii Hălăuca, Peatra lui Iepure,*[...] *de turmele şi tamazlâcurile lui*. CREANGĂ, O. I. (1880), 163. *Munţii Halauca.* DGN (1890), 194. *Muntele Halăuca.* IONESCU, G. (1887), 18, GHEORGHIŢĂ, C. (1936), 5. *Obcina Hălăuca.* GHEORGHIŢĂ, C.P. (1922), h, ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997). *Mă duc pe Obcina Hălăucii.* ANCH. Pip.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *izvor*, în sint. heterof.) Pârâul care izvorăşte de sub mt. Hălăuca, neid. *În obârşie izvorului Hălăucului.* DRH, A, XXII (1634), 17 (trad.). − (Slav.) **Обършїи источика Халъки** („obârşia izvorului Halăucii”). DRH, A, XXII (1634), 158.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

b) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *grui* sau *vârf*, în sint. heterof.; slav.) Vârful mt. Hălăuca, aflat la obârşia p. Dolia. **Гръкл(ъ) Халъкы** („gruiul Halucăi"). DRH, A, I (Fals probabil din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1437), 427. **Гръкл(ъ) Халовкы** („gruiul Halucăi"). DRH, A, III (Fals probabil de la sfârşitul sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1496), 538. − (Rom.) *Mă duc pe Vârful Hălăucii.* ANCH. Pip. − (În sint. homof.; silv.) *Vârful Hălăuca.* ARH. OC. Pip. 5 (1987), CHIRIŢĂ, F. (1994), 125, ARH. OC. Pip. 8 (1997).

c) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Poiana situată pe mt. Hălăuca, la obârşia p. Stâna Mănăstirii. *Mă duc în Poiana Hălăuca.* ANCH. Pip.

d) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea de pe mt. Hălăuca. *Pădurea Hălăuca.* GHEORGHIŢĂ, C. (1936), 25.

e) P. polar. Oicon. (Vechi) Satul Tărâţenii. *Hălăuca.* TTRM I_2 (1774), 1178/2. *Hallouca.* TTRM I_3 (1781), 270/2. *Hallouka.* TTRM I_3 (1789), 270/2.

− Pron.: **(1)** *ᵘÓpsna Halăúsi*, **(1.b)** *Vírvu Halăúsi*, **(1.c)** *Poi̯ána Halăúca* Pip.

− Etim.: top. ucr. **Holovka**, provenit din ucr. **holóvka** 'căpşor' al cărui **-ov** (cu un *v* anterior) trece în **-ău-**. (JANITSEK, T., 136). Cf. şi IORDAN, T.R., 20 (care propune aceeaşi etimologie, dar arată că există şi un n. pers. **Holovca**, „din care a ieşit Hălăuca". Şi IVĂNESCU, I.L.R., 445–446 susţine proveniența ucraineană a toponimului, din **golovka** 'cap', cu evoluţie fonetică ucraineană – **holóuka**. Nu poate fi exclus un antrop. rom. **Hălăuca.**

HERGHELÍA (Dum) reper. topon. Locul situat în partea de V a Moşiei; (ofic.) Depozitul de armăsari. Cf. ANCH. Dum, Tim.

− Pron.: *Herg´eli̯ia* Dum, Tim.

− Etim.: apel. **herghelie** în funcţie topon.

HOLOLUKA v. **Hălăuca (1).**

HUMĂRÍA (Ble) top. descr. **1.** Telmat. Terenul argilos de pe Coasta Blebei, la SE de localit. Blebea. Cf. ANCH. Ble.

a) P. polar. Hidron. Afl. dr. al r. Neamţ, între P. Ungurenilor (V) şi P. la Doagă (E), care izvorăşte de lângă Humărie **(1)**. *Mă duc pe Pârâul Humăriei*. ANCH. Ble.

b) P. polar. Hodon. Drumul care merge din marginea de E a localit. Blebea până la Humărie **(1)**. *Mergi pe Drumul Humăriei.* ANCH. Ble.

− Pron.: **(1)** *Humăríi̯a*, **(1.a)** *Pîrăú̯u Humăríi̯i*, *Drúmu Humăríi̯i* Ble.

− Etim.: ent. **humărie**.

HUMULÉŞTII (Hum) top. pers. **1.** Fost sat, azi sbb. a or. Târgul Neamţ, situat la S de acesta. Cf. GIURESCU, P. (1835), 253, ARH. BUC., PL. 72 (1840−1850), *ib.* 116 (1846), FRUNZESCU, D. (1872), 237, IONESCU, G. (1887), 14, DGN (1890), 204, CREŢULESCU, J. (1904), 69, TTRM I_1 (1772–1965), 555/2–556/1. *Homuleşti.* ARH. TgN. (1870). *Mă duc în Humuleşti; am ajuns în marginea Humuleştilor.* ANCH. TgN. − (Precedat de ent. *sat*, în sint. homof.) *Satul Humuleştii.* UNGUREANU, I.C.D. (1814), 5, *ib.* (1820), 8, *ib.* (1830), 14, *ib.* (1836), 25. *Satu Humuleşti.* ARH. BUC., PL. NMŢ 109 (1840−1850), *ib.* 110 (1852). *Humuleştii* [...]*, sat vechiu răzăşesc.* CREANGĂ, O. I (1880), 153. − (Cu ent. *mahala*) *Măhălaua Humuleştii*. UNGUREANU, I.C.D. (1848), 54.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

a) P. polar. (Precedat de ent. *mănăstire*, în sint. homof.) Mănăstirea de lângă s. Humuleşti. *Humulesci, mănăstire în satul cu asemenea numire.* FRUNZESCU, D. (1872), 237. *Mănăstirea Humuleşti*. DGN (1890), 205.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *deal*, în perifr.) *În Deal la Humuleşti.* ARH. TgN. 6 (1959). − (În sint. homof.) *Dealul Humuleşti.* ARH. TgN. 6 (1959). − (Cu ent. *vârf*, în sint. homof.) *Vârful Humuleşti.* HARTA MIL. (1962).

c) P. difer. (Cu determinantul *Noi*, în sint. heterof.; ofic.) Fost s., azi sbb a or. Târgul Neamţ situată la S de localit. Humuleşti; (pop.) Satul Nou. *Humuleştii-Noi.* TTRM I_1 (1965, 1968), 556/1. *Mă duc în Humuleştii Noi.* ANCH. Hum.

− Pron.: **(1)** *Humuléşt*^{i} TgN, **(1.c)** *Humuléşti Noi̯* Hum.

− Etim.: n. pers. **Humă** + suf. col. **-uleşti**, de la care s-a format numele de grup **humuleştii** (cf. UNGUREANU; I.C.D. (1743), 3: *aflându-se pe acel loc şăzători nişte oameni ce le zic humuleştii*; vezi şi CIUBOTARU, H.). **(1.c)** Prin opoz. cu Humuleştii, considerat „satul vechi".

HUMULEŞTII NOI v. **Humuleştii (1.c).**

HUTÚPA (Bob) fiton. descr. **1.** Păşunea situată pe Coasta Doliei, la obârşia P. Adânc[1]. Cf. ARH. COM. Pip. 5 (1959), ANCH. Bob.

a) P. difer. (Cu determin. *rea*) Fâneaţa situată la N de Hutupa. *Hutupa Rea*. ARH. COM. Pip. 5 (1959), ANCH. Bob.

− Pron.: **(1)** *Hutúpa*, **(1.a)** *Hutúpa Ră* Bob.

− Etim.: prob. de la ent. **hudup**; **(1.a)** terenul de aici este mlăştinos, rău; nu este exclus nici n. pers. **Hutupa**.

HUTUPA REA v. **Hutupa (1.a).**

IALOVÍŢA (Stâ) fiton. descr. Poiana cu fâneaţă de pe Pic. Albelor. Cf. ANCH. Stâ.

− Pron.: *I̯elozîţa* Stâ.

− Etim.: apel. **ialoviţă**. Vacile sterpe, crescute pentru carne, păşteau separat de alte vaci.

IÁRBA ŞCÓLII (Dol) fiton. descr. Fâneaţa de la obârşia P. lui Niţă[1]. *Am ajuns lângă Iarba Şcolii.* ANCH. Dol.

− Pron.: *I̯árba Şcóli*^{i} Dol.

− Etim.: fâneaţa aparţine şcolii din sat.

IAZURILE ZIMBRĂRIEI v. **Zimbrăria (1.b).**

IEPĂRIA (Stâ) top. descr. **I.** $^{+}$Fiton. Fostă poiană de pe versantul de S al d. Leghin. Cf. ARH. NŢ., MĂN. NŢ., 10/1935 (1899), f. 8^{r} (copie din 1935). − (În sint. prep.) *La Epărie.* NICODIM, M. (1873), XCIV. − (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) *Poiana Epăriei.* NICODIM, M. (1897), CXXI. − (În sint. homof.) *Poiana Iepăria.* NICODIM, M. (1899),CXXXV.

1. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) Prob. coasta de E a d. Leghin. *Dealul Iepăria.* ATLAS. MOLD. (1892).

a) P. polar. Oicon. (De obicei în sint. *În Iepărie*) Partea de E a s. Stânca; (sinon.) La Lingurari. *Epărie-Stânca.* ARH. COM. Pip. 6 (1959). *Mă duc în Iepărie.* ANCH. Stâ.

2. P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al r. Neamţ, care izvorăşte de sub d. Leghin, între P. Dobrenaşu (V) şi P. Carpenului (E).

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

Pârâul Iepăriei. NICODIM, M. (1899), CXXXIX, ARH. MĂN. SIH. 1 (1950). *Marginea pârâului Iepăriei*. *Ib*. *Mă duc pe Pârâul Iepăriei; am ajuns la gura Pârâului Iepăriei.* ANCH. Stâ.

− Pron.: **(I.1.a)** *Ie̯părí̯ia, La Ie̯părí̯i* **(I.2)** *Pîrâ̯u Ie̯părí̯ii* Stâ.

− Etim.: odinioară aici a fost o **iepărie** de-a Mănăstirii Neamțului.

IFTIMÍA (MNe) hidron. pers. Afl. st. al p. Nemțișorul, care izvorăște de sub Culmea Neamțului, între P. Humei (V) și p. Cărbuna (E). *Ieftimia* OTZELLOVITZ H. (1790). *Iftime.* DGN (1890), 207. *Urc pe Iftimia; am ajuns în dreptul Iftimiei*. ANCH. Nem. – (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) *Pânâ în pârâul Eftimiei*. NICODIM, M. (1873), LXXXVIII. *Pârâul Iftimii.* ATLAS MOLD. (1892). *Pârâul Iftimei.* ARH. OC. TgN. 2 (1976). − (În sint homof.) *Pârâul Iftime*. ARH. OC. TgN. 3 (1987), *ib*. 6 (1997), *ib*. 8 (1998).

− Pron.: *Iftimí̯ia* Nem.

− Etim.: de la un n. pers. **Iftimia**, neid.

IMAȘ RUNCUL v. **Runcul (1).**

IMAȘ TĂRÂȚENI v. **Tărâțenii (1.b).**

IMAȘU v. **Pometea (1.b).**

IMÁȘUL[1] (VNe) fiton. descr. (Și în sint. *Pe Imaș*) Căldarea (1.a). Cf. ARH. COM. VNe 6 (1959). *Am ajuns în marginea Imașului*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Nimáșu, Pi Nimáș* VNe.

– Etim.: ent. **imaș** în funcție topon. Pronunția este apropiată de etimonul apel. *imaș* – magh. *nyomáș*.

IMÁȘUL[2] (Tim) top. descr. (Pop.) **1.** Izlazul Comunal. *La Nimaș.* ARH. COM. Tim. 3 (1959). *Mă duc pe Imaș; am ajuns în marginea Imașului.* ANCH. Tim.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care merge din marginea s. Timișești până la Imaș. *Merg pe Drumul la Imaș*. ANCH. Tim.

− Pron.: **(1)** *Nimáșu*, **(2)** *Drúmu la Nimáș* Tim.

− Etim.: v. **Imașul**[1].

IMÁȘUL[3] (Zvo) fiton. descr. (Și în sint. *Pe Imaș*) Pășunea situată între s. Zvorănești (NE), La Pralea și La Andronești (V) și Gârla (E). *Mă duc pe Imaș; am ajuns în capătul Imașului*. ANCH. Zvo.

− Pron.: *Nimáșu, Pi Nimáș* Zvo.

− Etim.: v. **Imașul**[1].

IMAȘUL AGĂPIENI v. **Agăpeni (I.5).**

IMAȘUL BRANULUI v. **Branu (II.5).**

IMAȘUL DEALUL VACILOR v. **Dealul Vacilor (1.d).**

IMAȘUL DELENI v. **Delenii (1.a).**

IMÁȘUL TÂRGULUI (TgN) fiton. descr. Izlazul Orașului. Cf. ARH. BUC, PL. NMȚ, 109 (1840−1850). *Emașu Târgului.* [sic!] ARH. BUC, PL., 108 (1840−1850).

− Etim.: ent. **imaș**; este pășunea pentru vitele locuitorilor din Târgul Neamț.

IZLAZ PE BOMPA v. **Bompa (1.c).**

IZLÁZUL COMUNÁL (Tim.) fiton. descr. Pășunea situată între r. Neamț (N), Movila (SV), La Stejar (S) și La Nouăzeci (E); (pop.) Imașul. Cf. ANCH. Tim.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: *Izlázu Comunál* Tim.

− Etim.: ent. **izlaz** + determin. **comunal**.

IZLAZUL DE PE CHIRIACUL v. **Chiriac[2] (1.e).**

IZLÁZUL OMENÉSC (Lun) fiton. descr. Păşunea situată la N de s. Lunca, pe Culmea Pleşului, între izvoarele P. Stâncii şi Fântâna Slatina. *Mă duc pe Izlazul Omenesc; am ajuns la marginea Izlazului Omenesc*. ANCH. Lun.

− Pron.: *Islázu Ụominịésc* Lun.

− Etim.: sint. motivată de faptul că aici este **islazul** locuitorilor din s. Lunca, în opoz. cu islazul mănăstirii.

IZLÁZUL ORÁŞULUI (TgN) fiton. descr. Păşunea situată între cartierul Pârâul Ursului (V), cartierul Bariera (S), tarlaua Tarhon (E) şi D. Porumbului (N); (sinon.) Imaşul Târgului. Cf. ANCH. TgN.

− Pron.: *Islázu Oráşulu*. TgN.

− Etim.:ent. **izlaz**; aici este păşunea pentru vitele locuitorilor din Târgul Neamț.

IZLAZUL OSOI v. **Osoiul (1.c).**

IZLAZUL POMETEA v. **Pometea (1.b).**

IZLAZUL POMEȚENILOR v. **Pometea (1.b).**

IZVOÁRELE (Plă) fiton. descr. (De obicei în sint. *La Izvoare*) Tarlaua dintre Bahnă (N), păd. Coverca (V) şi s. Plăieşul (E). *La izvoară.* ARH. COM. Tim. 3 (1959). *Merg la Izvoare; am ajuns în dreptul Izvoarelor.* Plă.

− Pron.: *Izvụárili*, *La Izvụári* Plă.

− Etim.: terenul este străbătut de **izvoare** care se varsă în Gârla Morii.

IZVORINEŞTII v. **Zvorăneştii (1).**

IZVORULUI HALĂUCII v. **Hălăuca (1.a).**

IZVORULUI HĂLĂUCULUI v. **Hălăuca (1.a).**

IZVORUL LA BUDĂI v. **Budăiul (2).**

IZVORUL LA TULAN v. **Tulan (2)**.

IZVORUL PUTUROS v. **Pârâul Puturos (1).**

ÎN AFINIŞ v. **Afinişul[2].**

ÎN BAHNĂ v. **Bahna (1).**

ÎN BĂHNENI v. **Bahna (1.c).**

ÎN BEJENI v. **Bejenii.**

ÎN BIHOLĂRIE v. **Bivolăria (1).**

ÎN BIVOLĂRIE v. **Bivolăria (1).**

ÎN BRAZI v. **Brazii.**

ÎN BUTUCI v. **Butucii.**

ÎN CHETRAR v. **Pârâul Pietrarului.**

ÎN CIOATE v. **Cioatele[1].**

ÎN CIOATE v. **Cioatele[2].**

ÎN COLAC v. **Colacul[2].**

ÎN DEAL LA HUMULEŞTI v. **Humuleştii (1.b).**

ÎN DOSUL DEALULUI v. **Dealul Mare (I.2).**

ÎN FAGI v. **Fagii (1)**.

ÎN GĂVAN v. **Găvanul[1] (1).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

ÎN GĂVAN v. **Găvanul[2].**
ÎN GRAJDURI v. **Poienile Grajdurilor.**
ÎN GROPI v. **Gropile.**
ÎN IEPĂRIE v. **Iepăria (1.a).**
ÎN LUNCĂ v. **Lunca.**
ÎN MLADĂ v. **Mlada.**
ÎN PIETRARU v. **Pârâul Pietrarului.**
ÎN PRUND[1] v. **Prundul.**
ÎN PRUND[2] v. **Târgul Neamț (A.I.3.b).**
ÎN VÂRF LA STÂNĂ v. **Vârful la Stână.**
ÎNTRE IÁZURI (MNe) horon. descr. Terenul situat între Pârâul Humei (V) şi Pârâul Iftimia (E). *Mă duc Între Iazuri*. ANCH. MNe.

− Pron.: *Întri Ią́zur[i]* MNe.

− Etim.: în a doua jumătate a secolului al XX-lea au existat aici două iazuri, care au fost secate la sfârşitul secolului.

JACOTE v. **Piciorul Jacotelor (1).**
JGHEABUL FOCŞEI v. **Focşa (3).**
KITSCHORA REKICILE v. **Piciorul Răchitei (1).**
KLOSTER NIAMTZ v. **Târgul Neamț (A.I.1).**
KUSCHBA v. **Cujbă (1).**
LA ADĂPĂTOARE v. **Adăpătoarea[1].**
LA ADĂPĂTOARE v. **Adăpătoarea[3]**.
LA AFINIŞ v. **Afinişul[2].**
LA AFINIŞ v. **Afinişul[4]**.
LA ANDRONÉŞTI (Zvo) fiton. pers. Terenul arabil situat între La Pralea (N), [Urecheni] (SE) şi Imaş (NE). Cf. ARH. COM. Tim. 4 (1959). *Mă duc la Androneşti; am ajuns în margine la Androneşti.* ANCH. Zvo.

− Pron.: *La Andronią́ĕşt[i]* Zvo.

− Etim.: n. fam. **Androne** + suf. col. **-eşti**, desemnând proprietarii terenului.

LA ANTICAR v. **Şanțul Anticar.**
LA ARŞIȚĂ v. **Arşița[1] (1).**
LA BAHNĂ v. **Bahna (1).**
LA BĂHNENI v. **Bahna (1.c).**
LA BĂLOȘENI v. **Băloşenii (1.a).**
LA BĂNOÁIA (Tim.) fiton. pers. Terenul arabil aflat între s. Timişeşti (NV) şi s. Zvorăneşti (SE). Cf. ANCH. Tim.

− Pron.: *La Bănu̯á̯ia*. Tim.

− Etim.: n. pers. **Bănoaia**, al soției proprietarului terenului.

LA BÂRLOAGE v. **Bârloagele.**
LA BECIURI v. **Beciurile.**
LA BICĂZENI v. **Bicăzenii (1, 1.a).**
LA BLAJ (Dum) fiton. pers. Terenul agricol situat lângă Lutărie. Cf. ARH. COM. Tim. 2 (1959), ANCH. Dum.

− Pron.: *La Bláj* Dum.

− Etim.: n. pers. **Blaj**, al persoanei care avea casă aici.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

LA BOLĂTĂI v. **Bolătăile.**
LA BOLĂTĂU v. **Bolătăul.**
LA BORDEI v. **Bordei.**
LA BORTE v. **Bortele (1).**
LA BUDĂI v. **Budăiul (1).**
LA BURSUCĂRIE v. **Bursucăria[1].**
LA BURSUCĂRIE v. **Bursucăria[2].**
LA BURSUCĂRIE v. **Bursucăria[3].**
LA BUTUCI v. **Butucii.**
LA CALAPÓD (TgN) fiton. pers. Terenul arabil situat între or. Târgul Neamț (N) şi Poiana Rusului (S), lângă cartierul Bariera. Cf. ARH. TgN. 3 (1959), ANCH. TgN.
− Pron.: *La Calapód* TgN.
− Etim.: n. fam. **Calapod**, al fostului proprietar al terenului.
LA CANTON PLĂEŞU v. **Cantonul (1).**
LA CASTEL v. **Castelul.**
LA CĂLUGĂRI v. **Cioatele (1.b).**
LA CERBĂRIE v. **Cerbăria (1).**
LA CERDAC v. **Cerdacul[3] (1)**.
LA CERDAC v. **Cerdacul[4] (1).**
LA CERDĂCUȚ v. **Cerdacul[1] (1).**
LA CERDĂCUȚ v. **Cerdacul[3] (1, 2)**.
LA CHIPÉR (TgN) fiton. pers. Tarlaua situată între Găvan (V), şos. Timişeşti−Târgul Neamț (S), [Dumbrava] (N) şi s. Dumbrava (E). Cf. ANCH. TgN.
− Pron.: *La Kípér* TgN.
− Etim.: n. pers. **Chiper**, al proprietarului casei de aici.
LA CIOATE v. **Cioatele[3] (1).**
LA CIOLÁNE (MNe) reper topon. Locul situat lângă izvorul p. Afiniş. *Mă duc la Ciolane.* ANCH. MNe.
− Pron.: *La Ŝoláni* MNe.
− Etim.: aici au fost găsite oase de animale.
LA COBOR v. **Boiştea (4).**
LA COLACU v. **Colacul.**
LA CRÚCILE DRÚMULUI (Pip) hodon. descr. Intersecția din centrul s. Pipirig. *Am ajuns la Crucile Drumului.* ANCH. Pip.
− Pron.: *La Crušíli Drúmulu* Pip.
− Etim.: apel. **cruce** ‘intersecție’; aici se întâlneşte intersectează şos. Târgu Neamț–Poiana Teiului cu drumul Pipirig−Boboieşti.
LA EPĂRIE v. **Iepăria (I).**
LA FAGI v. **Fagii (1).**
LA FÂNTÂNELE v. **Fântânelele.**
LA FRĂGÚȚA (HuN) reper. topon. Punctul situat între localit. Humuleşti şi Humuleştii-Noi. Cf. ANCH. HuN.
− Pron.: *La Frăgúța* HuN.
− Etim.: aşa se numeşte barul aflat aici.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

LA GABORÉNI (Dol) oicon. pers. Partea de NE a s. Dolheşti, situată pe dr. p. Dolheşti. *Mă duc la Gaboreni; am ajuns în margine la Gaboreni.* ANCH. Dol.

− Pron.: *La Găburéni* Dol.

− Etim: n. fam. **Gabor** + suf. col. **-eni**; aici locuiesc mai multe familii Gabor.

LA GHEŢĂRIE v. **Gheţăria (1).**

LA GROÁPA LUI ION (VNe) cremnon. pers. Terenul adâncit de pe pic. Chita Mică, între P. Crucii[2] şi p. Glodul Mare. *Mă duc la Groapa lui Ion; am ajuns în dreptul Poienii lui Ion.* ANCH. VNe.

− Pron.: *Gru̯ápa lu I̯on* VNe.

− Etim.: ent. **groapă** + n. pers. **Ion**, neid.; sint. motivată de aspectul adâncit al terenului, unde este o poiană.

LA GROHOTÍŞ (Dol) top. descr. **1.** Cremnon. Râpa de pe dr. p. Branu, la S de Pic. cel Mare. Cf. ANCH. Dol. − (Cu ent. *râpă*, în perifr.) *Mă duc în Râpa cu Grohotiş*. ANCH. Dol.

a) Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în perifr.) Afl. dr. al p. Branu, la S de Pic. cel Mare, care izvorăşte de la Groapa lui Ciocârlan. *Pârâul la Grohotiş*. ANCH. Dol.

− Pron.: **(1)** *La Grohotíş*, *Ŕípa cu Grohotíş* **(1.a)** *Pîră̯u̯u la Grohotíş* Dol.

− Etim.: ent. **grohotiş** în funcţie topon.; pământul este bogat în piatră măruntă.

LA GROPI v. **Gropile.**

LA HATIC v. **Hatic.**

LA IZVOARE v. **Izvoarele.**

LA LEMNĂRIE v. **Lemnăria (1).**

LA LINGURARI v. **Lingurarii.**

LA LIVADĂ v. **Livada.**

LA LIVEZI v. **Livezile (1).**

LA LUPĂRIE v. **Lupăria[1].**

LA LUPĂRIE v. **Lupăria[2].**

LA LUTĂRIE v. **Lutăria[1].**

LA LUTĂRIE v. **Lutăria[2].**

LA LUTĂRIE v. **Lutăria[3].**

LA MÁICI[1] (VNe) top. descr. **1.** Fiton. La Dobru. Cf. ARH. COM. VNe 6 (1959). *Mă duc la Maici*. ANCH. VNe.

a) Oron. (Cu ent. *vârf*) Vârful Dealului Mare, situat în apropiere de Schitul Dobru. *Am ajuns pe Vârful la Maici*. ANCH. VNe.

− Pron.: **(1)** *La Ma̯iș* **(1.a)** *Vírvu la Ma̯iș* VNe.

− Etim.: terenul aparţine Schitului de maici Dobru.

LA MÁICI[2] (Hum) fiton. descr. Tarlaua situată între Tarlaua Valea Seacă (V), p. Valea Seacă (S), str. I. Creangă (E) şi tarlaua La Urzică (N). *Mă duc la Maici.* ANCH. Hum.

− Pron.: *La Ma̯iș* Hum.

− Etim.: acest teren aparţine mănastirii Agapia şi este cultivat de nişte **maici**.

LA MÁICI[3] (Ble) fiton. descr. Tarlaua situată la E de schitul Sfântul Mare Mucenic Mina, până la s. Dumbrava. Cf. ANCH. Ble.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: *La Maiș̯* Ble.

− Etim.: este terenul măn. Agapia, lucrat de **maici**.

LA MONUMENT v. **Monumentul.**

LA MOVILĂ v. **Movilele (2).**

LA MOVILE v. **Movilele (2).**

LA NOUĂZÉCI (Tim) top. descr. **1.** Fiton. Tarlaua situată între s. Timişeşti (NE), Imaş (NV) şi La Patruzeci (SE). Cf. ARH. COM. Tim. 1 (1959). *Mă duc la Nouăzeci; am ajuns în dreptul la Nouăzeci.* ANCH. Tim.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care străbate tarlaua La Nouăzeci. *Mă duc pe Drumul la Nouăzeci.* ANCH. Tim.

− Pron.: *La Nouzắș̯* Tim.

− Etim.: au fost ogoare de câte 90 de prăjini.

LA PATRUZÉCI (Tim) top. descr. **1.** Fiton. Tarlaua situată între La Nouăzeci (NV), Cioate Movilă (S) şi Drumul Urechenilor (E). Cf. HARTA MIL. (1961), ARH. COM. Tim. 1 (1959), ANCH. Tim.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care străbate terenul La Patruzeci. *Mergi pe Drumul la Patruzeci.* ANCH. Tim.

− Pron.: *La Patruzắș̯* Tim.

− Etim.: în urma unei reforme agrare, localnicii au fost împroprietăriți cu câte 40 de prăjini de teren.

LA PIEDEMÓNTE (TgN) fiton. pers. Terenul arabil situat la N de localit. Blebea, între tarlaua La Calapod (V), şos. Timişeşti−Târgul Neamț (N), tarlaua Măneşti (V) şi r. Neamț (S). *Pedemunte.* ARH. TgN. 2 (1959). *La Piedemonte. Ib.* 2 (1959). *Mă duc la Piedemonte; am ajuns în margine la Piedemonde*. ANCH. TgN.

− Pron.: *La P̣iedemónti* TgN.

− Etim.: de la n. pers. **Piedemonte**, fost proprietar al terenului.

LA PRÁLEA (Zvo) fiton. pers. Terenul arabil situat între s. Zvorăneşti (N), Prisaca (V), La Androneşti (S) şi Imaş (NE). *Mă duc la Pralea; am ajuns în margine la Pralea.* ANCH. Zvo.

− Pron.: *La Prália̯* Zvo.

− Etim.: de la n. fam. **Pralea**, al proprietarului terenului.

LA PLOPI v. **Plopii.**

LA POARTA ȚARINEI v. **Țarina (1).**

LA PODÉȚE v. **Podețele (1)**.

LA PROFÉSORI (VNe) fiton. descr. Terenul arabil situat la V de cursul superior al P. Porcului. Cf. ARH. COM. VNe 6 (1959). *Am ajuns la Profesori.* ANCH. VNe.

– Pron.: *La Profésor*^{i} VNe.

– Etim.: aici au primit pământ profesorii şi învățătorii, în urma unei împroprietăriri.

LA RĂSCOÁLE (VNe) Oicon. Stâna din Poiana Secului. Cf. BĂLAN, V. (2001), 108. *Mă duc la Răscoale.* ANCH. VNe.

− Pron.: *La Răscu̯áli* VNe.

− Etim.: apel. **răscoale**; toamna aici se face răscolul oilor mănăstirii Secului.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

LA RĂZEŞIE v. **Răzeşia.**
LA RUNC v. **Runcul (1).**
LA RUPTURĂ v. **Ruptura (1).**
LA SAIVANE v. **Saivanele.**
LA SLATINĂ v. **Slatina[2] (1)**.
LA STANIŞTE v. **Staniştea.**
LA STÂNCĂ v. **Stânca.**
LA STÂNCI[1] v. **Stâncile[1] (1).**
LA STÂNCI[2] v. **Stâncile[2] (1).**
LA TARHON v. **Tarhon (1).**
LA TIHĂRĂI v. **Tihărăile (1.a).**
LA TIMIŞESCU v. **Timişescu.**
LA TRAPEZARE v. **Trapezările (1).**
LA TRAPEZĂRI v. **Trapezările (1).**
LA TREIZÉCI (Tim) fiton. descr. Terenul arabil situat la S de tarlaua La Patruzeci. Cf. ARH. COM. Tim. 1 (1959), ANCH. Tim.

– Pron.: *La Triizắ̂s* Tim.

– Etim.: aici au fost împroprietăriţi unii localnici cu terenuri de câte 30 de prăjini.

LA TROIŢĂ v. **Troiţa.**
LA ŢIGÁNI[1] (VNe) oicon. descr. Partea de NE a s. Vânători-Neamţ. *Mă duc la Ţigani; vin din marginea Ţiganilor.* ANCH. VNe.

– Pron.: *La Ţîgán[i]* VNe.

– Etim.: în această parte de sat locuiesc câteva familii de **ţigani**.

LA ŢIGANI[2] v. **Ţiganii.**
LA ŢINTIRIM v. **Rediul (1.c).**
LA ULUC v. **Ulucul.**
LA ULUCE v. **Ulucele**.
LA UNGUROAICĂ v. **Unguroaica.**
LA URSÁCHE (TgN) fiton. pers. Terenul arabil situat între or. Târgul Neamţ (V), şos. Timişeşti−Târgul Neamţ (S), Livada (E) şi tarlaua Tarhon (N). Cf. ANCH. TgN.

− Pron.: *La Ursáḱi* TgN.

− Etim.: de la n. fam. **Ursache**, al proprietarului terenului şi casei de aici.

LA URZÍCĂ (Hum) fiton. pers. Fiton. Terenul arabil situat la S de localit. Humuleşti, între tarlalele Valea Seacă şi La Maici[2] (S), Drumul Ghindăoanilor (V) şi str. I. Creangă (E). Cf. ARH. TgN. 2 (1959), *ib.* 3 (1959). *Mă duc la Urzică, am ajuns în margine la Urzică*. ANCH. Hum.

− Pron.: *La Urzíĉâ* Hum.

− Etim.: n. fam. **Urzică**, odinioară proprietara terenului.

LA URZICĂRIE v. **Urzicăria.**
LA URZÍCI (Pâţ) fiton. descr. Poiana situată pe culmea mt. Dumesnicul, la obârşia P. la Pic. cel Mare. *Izvorăşte din dreptul La Urzici*. ANCH. Pâţ.

− Pron.: *La Urzíŝ* Pâţ.

− Etim.: este multă urzică în această poiană.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

LA VELNIȚĂ v. **Velnița.**

LA VULPĂRIE v. **Vulpăria.**

LA ZÍDUL MÓRȚII (VNe) reper topon. descr. Locul râpos situat pe Valea Rea, la cca 1 km distanță de vărsarea acesteia în r. Neamț. *Am ajuns la Zidul Morții.* ANCH. VNe.

− Pron.: *La Zídu Mórțî* VNe.

− Etim.: metaforă toponimică (este un loc foarte abrupt, greu accesibil).

LA ZIMBRĂRIE v. **Zimbrăria (1).**

LEGHEN v. **Leghin (1).**

LÉGHIN (Leg). top. pers. **1.** Oron. Ramificația de SE a d. Dobreanu, la cumpăna pâraielor Iepăriei (SV), Carpen (SE) şi Chiriac (N). *Pârâul de sub Leghen.* GHEORGHIȚĂ, C. (1936), 5. *Mă duc pe Leghin; am ajuns în vârful Leghinului*. ANCH. Leg. − (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) *Piciorul Leghinului.* ARH. NT., OC. TgN., 8/1949 (1949), 4^{r}. *Piciorul Leghenului. Ib*. − (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) *Dealul Ledinul.* [sic] HARTA MIL. (1961).

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) *Vârful Leghenului.* ARH. NT., MĂN. NT., 10/1935 (1899), 6^{v} (copie din 1935). *Vârful Leghinului.* ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. Leg., ANCH. MNe.− (În sint. homof.) *Vârful Leghenul.* ARH. NT., OC. TgN., 8/1949 (1949), 4^{r}. *Vârful Leghin.* ARH. OC. TgN. 5 (1997), *ib.* 6 (1997).

b) P. polar. Oicon. (De obicei precedat de ent. *sat*, în sint. homof.) Satul situat în dreptul d. Leghin, pe malul r. Neamțul, de la gura Secului până la P. Şerpilor. *Leghin.* TTRM I$_1$ (1965, 1968), 631/2, DGR (2008), 633. *Mă duc în satul Leghin; am ajuns în marginea satului Leghin.* ANCH. Stâ, VNe.

c) P. polar. (Vechi) P. Procov. *Pârâul Leghiu.* (sic). DGN (1890), 214.

− Pron.: **(1)** *Lég´in* Leg, **(1.a)** *Vírvu Lég´inulu* Leg, MNe, **(1.b)** *(Sátu) Lég´in* Stâ, VNe.

− Etim.: de la un n. pers. **Leghin** (format din apel. magh. *legény* ‘flăcău’).

LEMNĂRÍA (VNe) reper topon. descr. **1.** Fiton. (De obicei în sint. prep. *La Lemnărie*) Terenul arabil şi cu fâneață situat pe coasta de N a Dealului Mare, la E de Zidul Morții. *Mă duc la Lemnărie; am ajuns în marginea Lemnăriei*. ANCH. VNe.

a) P. polar. $^{+}$Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în perifr.) Fostă poieniță, acum împădurită, situată lângă terenul La Lemnărie. *Poiana la Lemnărie*. ANCH. VNe.

− Pron. **(1)** *Lemnăríi̯a*, *La Lemnăríi̯i* **(2)** *Poi̯ána la Lemnăríi̯i* VNe.

– Etim.: apel. **lemnărie** (aici se păstrau lemnele adunate din pădure).

LICIÓRUL (Bob) oron. Ramificația de S a d. Mânzatul, între P. Alb^{1} (V) şi P. Mânzatului (E). *Lucior.* [sic!] ARH. COM. Pip. 5 (1959). *Mă duc pe Licior; am ajuns în vârful Liciorului*. ANCH. Bob. − (Precedat de ent. *culme* sau *obcină*, în sint. heterof.) *Culmea Liciorului.* HARTA MIL. (1961). *Mă duc pe Obcina Liciorului.* ANCH. Bob. − (În formulări metalingvistice) *Deal numit Licioru.* ARH. BUC. PL. 125 (1893).

− Pron.: *Lisóru*, ^{u}*Ópsîna Lisórulu* Bob.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Etim.: prob. n.p. **Luciu** (cf. DOR, 97), care a evoluat prin asimilare regresivă la **Liciu**.

LINGURÁRII (Stâ) oicon. descr. (De obicei în sint. prep. *La Lingurari*) Partea de E a s. Stânca. *Mă duc la Lingurari; am ajuns în dreptul Lingurarilor*. ANCH. Stâ.

− Pron.: *Liŋgurári, La Liŋgurár*^{i} Stâ.

− Etim.: în această parte de sat locuiesc ţigani lingurari.

LINIA MAŞINII v. **Maşina (2).**

LIVÁDA (TgN) fiton. descr. (Şi în sint. *La Livadă*) Livada situată la E de or. Târgul Neamţ, între La Ursache (V), şos. Timişeşti−Târgul Neamţ (S) şi tarlaua Tarhon (N); (vechi) În Cioate. *Mă duc La Livadă; am ajuns în marginea Livezii*. TgN.

− Pron.: *Liváda*, *La Livádâ* TgN.

− Etim.: ent. **livadă** în funcţie topon.

$^{+}$**LIVÁDA LÚPULUI** (Bob) Fostă livadă din zona gurii p. Mânzăţelul. Cf. ARH. COM. Pip. 5 (1959).

− Etim.: de la n. fam **Lupu**.

LIVÉZILE (Dol) top. descr. **1.** $^{+}$Fiton. (De obicei în sint. *La Livezi*) Foste livezi, acum împădurite, de pe Pic. Sârbului. *La Livezi.* Dol.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al P. Mihăieţ, care izvorăşte de sub Pic. Stâncilor, la N de P. Stâncilor.

− Pron.: **(1)** *La Livéz*^{i}, **(1.a)** *Pîrắu̯u Livézilor* Dol.

− Etim.: apel. **livezi** în funcţie topon.; acum terenul este împădurit.

LÓCUL BISÉRICII (Plă) fiton. descr. Terenul arabil situat la N de s. Plăieşul, între Izvoare (V) şi Pârloage (E). Cf. ANCH. Plă.

− Pron.: *Lócu Bisắrîi* Plă.

− Etim.: terenul se află în proprietatea **bisericii**.

LUNCA^{1} (Tim) fiton. descr. (Uneori în sint. *În Luncă*) Zăvoiul situat la E de s. Timişeşti, între r. Neamţ (S) şi şoseaua Timişeşti − Târgul Neamţ. *La Luncă.* ARH. COM. Tim. 1 (1959). *Mă duc în Luncă; am ajuns în marginea Luncii*. ANCH. Tim.

− Pron.: *Lúŋca*, *În Lúŋcâ* Tim.

− Etim.: ent. **luncă** în funcţie topon.

LÚNCA^{2} (Lun) top. descr. **1.** Oicon. Satul şi moşia acestuia situate pe st. p. Nemţişorul, între p. Sasca şi P. Adânc^{2}. Cf. ARH. BUC., PL. 72 (1840−1850), TTRM I_1 (1854, 1871, 1926, 1968), 653/2. FRUNZESCU, D. (1872), 271, DGN (1890), 215, ATLAS. MOLD. (1892), HARTA MIL. (1961), ATLAS CAD. III, pl. 9, ARH. OC. TgN 10 (1998). *O babă în Lunca, peste apa Nemţişorului.* SADOVEANU, O. XIII (1940), 807. *Mă duc în Lunca; am ajuns în marginea Luncii.* Lun. − (Precedat de ent. *cătun*, în sint. homof.) *Locul crâşmei din cătunui Lunca.* ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54^{r}.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *ţarină*, în sint. heterof.) Terenul arabil al locuitorilor din s. Lunca. *Ţarna Luncii.* ARH. COM. VNe 6 (1959).

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. st. al p. Nemţişorul, neid. *Pârâul Lunca.* DGN (1890), 215.

− Pron.: **(1)** *Lúnca*.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Etim.: v. **Lunca**[1]. Satul este aşezat foarte aproape de lunca Nemţişorului.

LUNCA BLEBEI v. **Blebea (1.c).**

LUNCA SECULUI v. **Secul (I.4).**

LUPĂRÍA[1] (MNe) reper topon. (De obicei în sint. prep. *La Lupărie*) Loc situat între P. Bourului (N) şi p. Nemţişorul (S). *Mă duc la Lupărie*. ANCH. MNe.

− Pron.: *Lupărí̯a, La Lupărí̯i* MNe.

− Etim.: ent. **lupărie** în funcţie topon.; motivat de faptul că aici era amenajată o capcană pentru lupi.

LUPĂRÍA[2] (VNe) reper topon. (De obicei în sint. prep. *La Lupărie*) Loc pe Coasta Buşagei, alături cu P. Câşiţei. *Mă duc la Lupărie; am ajuns în dreptul Lupăriei*. ANCH. VNe.

− Pron.: *Lupărí̯a, La Lupărí̯i* VNe.

− Etim.: v. **Lupăria**[1]; top. motivat de faptul că aici se adună lupii.

LUTĂRÍA[1] (VNe) cremnon. descr. (De obicei în sint. *La Lutărie*). Excavaţia de pe coasta de S a Dealului Înalt, în apropiere de P. Cacova. *Mă duc la Lutărie; am ajuns în marginea Lutăriei*. ANCH. VNe.

− Pron.: *Lutărí̯a, La Lutărʲí̯i* VNe.

− Etim.: ent. **lutărie** în funcţie topon.

LUTĂRÍA[2] (Hum) Cremnon. (De obicei în sint. *La Lutărie*). Excavaţia de lângă cartierul La Timişescu. *La Lutărie*. ANCH. Hum.

− Pron.: *Lutărí̯a, La Lutărʲí̯i* Hum.

− Etim.: v. **Lutăria**[1].

LUTĂRÍA[3] (Dum) cremnon. descr. (De obicei în sint. *La Lutărie*). Excavaţia de la S de s. Dumbrava, pe coasta de N a d. Cenuşa. *Mă duc la Lutărie; am ajuns în marginea Lutăriei*. Dum.

− Pron.: *La Lutărí̯i* Dum.

− Etim.: v. **Lutăria**[1].

MAHALÁUA (TgN) Oicon. (Pop.) Bariera. Cf. ARH. BUC. REF. 1864, dos. 1010 (1881), 45ʳ. *Mahala*. ARH. TgN. 4 (1959). *Mă duc în Mahala.* ANCH. TgN. − (În perifr.) *Mahalaua din gios de Târg.* ARH. BUC., PL., 109 (1840−1850).

− Pron.: *Mahaláu̯a* TgN.

− Etim.: ent. **mahala** în funcţie topon. absolută.

MAHALAUA BARIERA IAŞI v. **Bariera Iaşiului (1.a).**

MAHALAUA DIN GIOS DE TÂRG v. **Mahalaua.**

MAHALAUA DINSPRE POMETI v. **Pometea (1).**

MAHALAUA PÂRÂUL URSULUI v. **Pârâul Ursului (1.a).**

MAHALAUA POMETEA v. **Pometea (1).**

MAHALAUA POMETELE v. **Pometea (1).**

MAHALAUA ŢUŢUIENII v. **Ţuţuienii.**

MAHALAUA ŢUŢUIENILOR v. **Ţuţuienii.**

MALUL BAHNEI v. **Bahna (1.a).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

MAŞÍNA (Plu) centru de polar. top. descr. **1.** Oron. (Precedat de apel. *maşină*, în sint. heterof.) Înălțimea de pe mt. Hălăuca, în dreptul izvoarelor p. Slatina[1]. *Mă duc pe Vârful Maşinii; am ajuns în dreptul Vârfului Maşinii.* ANCH. Plu.

2. Hodon. (Precedat de ent. *linie*, în sint. heterof.) Drumul din Poi. Slatinei până în Vf. Maşinii. *Linia Maşinii.* ANCH. Plu.

− Pron.: **(1)** *Vírvu Maşíni*, **(2)** *Líniia Maşíni* Plu.

− Etim.: la mijlocul sec. al XX-lea în Poiana Slatinei exista o fabrică de cherestea, iar lemnul era adus aici cu un utilaj forestier (**maşina**), al cărui traseu era din Poi. Slatinei până în Vf. Maşinii.

MĂGURA AGĂPIENI v. **Agăpeni (I.2).**

MĂGURA AGĂPIENILOR v. **Agăpeni (I.2).**

MĂGURA DOMESNIC v. **Dumesnicul (I).**

MĂGURA DOMESNICUL v. **Dumesnicul (I).**

MĂGURA DUMESNICULUI v. **Dumesnicul (I).**

MĂGURÍCIUL (VNe) top. descr. **1.** Oron. Coasta de N a Dealului Mare. *Mă duc pe Măguriciu.* ANCH. VNe. – (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof) *Mă duc pe Coasta Măguriciului; vin din marginea Coastei Măguriciului*. ANCH. VNe.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Cracul drept al P. Cacova, care străbate Coasta Măguriciului. *Pârâul Măguriciului*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *Cu̯ásta Măgurîșulu* **(1.a)** *Pîrău̯u Măgurîșulu* VNe.

– Etim.: de la ent. **măgurice**, astăzi necunoscut în zonă. Forma de masc. este provenită probabil de la sintagma Dealul Măguricii, prin atracție la genul ent. *deal*.

MĂHĂLAUA HUMULEŞTII v. **Humuleştii (1).**

MĂINEŞTI v. **Măneştii (1).**

MĂLĂÍŞTEA (Pre) fiton. descr. Terenul de pe coasta de N a D. Dulce. *Mălăişte.* ARH. COM. Tim. 4 (1959). *Mă duc în Mălăişte; am ajuns în marginea Mălăiştii*. Pre.

− Pron.: *Mălăíșți̯a* Pre.

− Etim.: ent. **mălăişte** în funcție topon.

MĂNĂSTIREA CETATEA NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.II.1).**

MĂNĂSTIREA DE LA CETATEA NEAMȚ v. **Târgul Neamț (A.II.1).**

MĂNĂSTIREA DE LA NEAMȚ v. **Târgul Neamț (A.I.1).**

MĂNĂSTIREA DE LA SECUL v. **Secul (I.3).**

MĂNĂSTIREA DIN CETATEA NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.II.1).**

MĂNĂSTIREA DOBRULUI v. **Dobru (1.a).**

MĂNĂSTIREA HUMULEŞTI v. **Humuleştii (1.a).**

MĂNĂSTIREA NEAMȚ v. **Târgul Neamț (A.I.1, A.I.1.a).**

MĂNĂSTIREA NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.I.1).** v. **Târgul Neamț (A.I.1).**

MĂNĂSTIREA NIAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.I.1).**

MĂNĂSTIREA SECUL v. **Secul (I.3).**

MĂNĂSTIREA SECULUI v. **Secul (I.3).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

MĂNĂSTIREA SIHĂSTRIA v. **Secul (I.3.c).**

MĂNĂSTIREA XEROPOTAMULUI v. **Xeropotamul.**

MĂNÉŞTII (TgN) top. descr. **1.** Oicon. (Uneori precedată de ent. *sat* sau *moşie*, în sint. homof.) Fost sat şi moşia acestuia situate la E de or. Târgul Neamţ şi la N de localit. Blebea. – (Slav). **Манєщи** („Măneşti") DRH, A, II (1454), 61. **Мънєщи, на Немцѣ** („Măneşti, pe Neamţ"). DRH, A, II (1459), 125. – (Rom.) *Măneştii pe apa Niamţului.* BOGDAN, S. (1742), 263. *O moşie a Secului, anume Măneşti, din jos de Târgul Neamţului.* DRA (1782), 515. *Măneştii.* ARH. BUC, PL. NMŢ., 33 (1827). *Măineşti.* [sic] ARH. BUC. PL. 35 (1842). *Meineştii.* [sic] ARH. BUC. PL. 116 (1846). *Parchetele de pe moşia Măneşti.* NICODIM, M. (1859), XI. *Măneşti*. TTRM I_1 (1774–1898), 699/1, ANDREI, D.H. (1850), 100, FRUNZESCU, D. (1872), 53. − (Cu apel. *schit*, în sint. homof.) *Schitul Măneşi.* TTRM I1 (1876), 699/1. *Schitul Măneşti [este] numire veche de sat dată s. Blebea.* DGN (1890), 221. − (Cu elipsa determinantului *Măneşti*) *Schitul.* TTRM, I1 (1871), 699/1. ◊ (Derivat cu suf. col. *-eni*) *Schitenii.* TTRM, I1 (1900), 699/1.

a) P. polar. Fiton. Tarlaua situată la N de localit. Blebea, între Drumul la Blebea şi teritoriul s. Dumbrava. *Mă duc în Măneşti; am ajuns în marginea Măneştilor.* ANCH. TgN. − (Cu ent. *tarla*, în sint. homof.) *Tarlaua Măneşti*. ANCH. TgN.

b) P. polar. +Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Fostă pădure de pe moşia Măneşti. *Pădurea Măneşti.* DGN (1890), 221.

− Pron.: **(1.a)** (*Tarláu̯a*) *Mănéşt*^{i} TgN.

− Etim.: de la n. pers. **Manea**, atestat în DRH, A, I (1437), 237: **до Манєва хотарѣ татарского** („până la hotarul tătăresc al lui Manea"). Etim. populară: „este teren bun, mănos".

+**MĂNGĂLĂRÍA** (Nem) fiton. descr. Fostă poiană de pe D. lui Bodai, în dreapta P. Şubei. *Mă duc la Măngălărie; am ajuns în dreptul Măngălăriei*. Nem.

− Pron.: *Măngălărí̯a* Nem.

− Etim.: aici se făcea odinioară **mangan**.

MÂNZÁTU (Bob) centru de polar. top. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. cu sens oronimic, în sint. heterof.) Dealul situat la N de s. Boboieşti, la obârşia pâraielor Mânzatul (S), Râşca (NV) şi Râşcuţa (NE). *În Piciorul Mânzatului*. DRH, A, XXII (1634), 17 (trad. ed.). *Mă duc pe Dealul Mânzatului*. ANCH. Bob. *Am ajuns în vârful Obcinii Mânzatului.* Bob. − (Slav.) **Ног Мънзатови** („piciorul Mânzatului"). DRH, A, XXII (1634), 159.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Probabil Vârful cel Mare. *Până la vârful Mânzatului*. DRH, A, XXII (1634), 17 (trad. ed.). − (Slav.) **Даже до връх Мънзатови** („până la vârful Mânzatului"). DRH, A, XXII (1634), 159.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al r. Neamţ, între P. Adânc[1] (V) şi P. Izvoarelor (E), care izvorăşte de sub Bâtca. *Pârâul Mânzatului.* DRA (1775), 468, GHEORGHIŢĂ, C.P. (1922), h. *Cobor pe Pârâul Mânzatului.* ANCH. Bob. − (În sint. homof.) *Pariul Manzatul.* [sic] ARH. BUC. PL. (1880), 130. *Pârâul Mânzatul.* DGN (1890), 231, ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1987), *ib.* 8 (1997). − (Cu ent. *vale,* în sint. homof.) *Valea Mânzatul.* ICHIM, M. (1973), 83. − (Cu elipsa ent.) *Am ajuns la gura Mânzatului.* Bob. ◊ (Cu determinantul *mare*)

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

Pârâul Mânzatul Mare. ANCH. Bob. − (În compus; ofic.) *Pârâul Mânzatului-Mare*. HARTA MIL. (1962).

a) P. difer. Hodon. (Precedat de ent. *gură*, în sint. heterof.) Locul de vărsare a p. Mânzatul în r. Neamţ. *Gura Mânzatului.* ANCH. Bob.

b) P. polar. Oicon. Partea de N a s. Boboieşti, aşezată pe cursul superior a P. Mânzatului. *Mă duc în Mânzatul*. ANCH. Bob.

c) P. difer. opoz. Hidron. (Derivat cu suf. dimin. *-el*; cu ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. st. principal al P. Mânzatului, care izvorăşte de sub vf. Piţigaia. *Pârâul Mânzăţel*. ARH. OC. Pip. 3 (1954). *Mă duc pe Pârâul Mânzăţelul*. ANCH. Bob. − (Cu elipsa ent.) *Mânzăţălu.* ARH. COM. Pip. 3 (1959), ANCH. Bob. ◊ (Cu determinantul *mic*, în compus) *Pârâul Mânzatului-Mic.* HARTA MIL. 1962.

− Pron.: **(1)** *Dı̯álu (ᵘÓpsîna) Mînzátulu*, **(2)** *Pîrâ̯u Mînzátulu*, *Mînzátu*, *Mînzátu Mári*, **(2.a)** *Gúra Mînzátulu*, **(2.b)** *Mînzátu*, **(2.c)** (*Pîrâ̯u*) *Mînzăţắlu* Bob.

− Etim.: prob. n. pers. **Mânzatul**; nu este exclus apel. **mânzat** (sg. cu valoare col.), motivat de faptul că aici ar fi fost locul unde păşteau mânzaţii.

MEINEŞTII v. **Măneştii (1).**

MICRODEPRESIUNEA COTNĂREL-OZANA v. **Cotnărelul (1), Ozana (1).**

MIHAEŢI v. **Pârâul Mihăieţ (1.a).**

MIHĂIEŢI v. **Pârâul Mihăieţ (1.a).**

MITOCUL BLEBEA v. **Blebea (1).**

MLÁDA (Tim) fiton. descr. (De obicei în sint. *În Mladă*) Terenul situat la NE de s. Timişeşti, la gura de vărsare a r. Neamţ în r. Moldova. *Mă duc în Mladă; am ajuns în marginea Mlăzii*. Tim. − (Cu determin. *Moldova*, în sint. homof.; ofic.) *Mladă Moldova.* ARH. COM. Tim. 4 (1959).

− Pron.: *Mláda*, *În Mládâ* Tim.

− Etim.: ent. **mladă** în funcţie topon.

MLADĂ MOLDOVA v. **Mlada.**

[+]**MOARA LA COZMA** (Tim) reper. topon. Fostă moară pe Gârla Morii. Cf. ANCH. Tim.

− Pron.: *Mu̯ára la Cózma* Tim.

− Etim.: de la n. fam. **Cozma**, al proprietarului morii.

MONASTIREA PROCOPU v. **Schitul Pocrov (1).**

MONUMÉNTUL (TgN) reper. topon. (Şi în sint. *La Monument*) Punctul situat pe versantul de E al Dealului Cetăţii. Cf. ANCH. TgN.

− Pron.: *Monumi̯éntu*, *La Monumi̯ént* TgN.

− Etim.: **Monumentul Eroilor** este dedicat Corpului de Vânători de munte ai Armatei Române şi eroilor Primului Război Mondial.

MORÍŞCA (Tim) top. descr. **1.** Fiton. Terenul arabil situat la S de s. Preuteşti, între Gârla Morii (N) şi Malul Băhnii (S). Cf. ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54[r]. *Morişcă.* ARH. COM. Tim. 2 (1959). *La Morişcă*. HARTA MIL. (1961). *Am pământ la Morişcă*. Tim.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care străbate de la S la N tarlaua La Morişcă. *Merg pe Drumul la Morişcă; am ajuns în capătul Drumului la Morişcă*. Tim.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: **(1)** *La Morîşcâ*, **(1.a)** *Drúmu la Morîşcâ* Tim.

− Etim.: apel. **morişcă** (sg. cu valoare col.) în funcţie topon. În dreptul acestei tarlale erau pe Gârla Morii două mori ale fraţilor Şchiopu.

MOŞÍA (Plă) Fiton. descr. Terenul arabil şi cu păşune situat la S de s. Plăieşul, între r. Neamţ (N), s. Graşi (V), Şanţul Anticar (S) şi Izlazul Comunal (E); (ofic.) Domeniile Coroanei. *Acolo era marginea Moşiei*. ANCH. Plă.

− Pron.: *Moşíi̯a* Plă.

− Etim.: apel. **moşie**, în funcţie topon.; aici a fost moşie regală.

MOŞIA BĂBOEŞTI v. **Boboieşti (1).**
MOŞIA BLEBEA v. **Blebea (1).**
MOŞIA MĂNEŞTI v. **Măneştii (1).**
MOŞIA PIPIRIGU v. **Pipirigul (I.2).**
MOVILĂ v. **Cioatele (1.a).**

MOVÍLELE (Hum) centru de polar topon. descr. **1.** Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) Dealul situat între P. Porcului (V), Valea Seacă (S), localit. Humuleştii-Noi (E) şi localit. Humuleştii (N). *Dealul Movilele.* HARTA MIL. (1962). *Mă duc pe Dealul Movilelor.* ANCH. Hum.

2. Fiton. (De obicei în sint. *La Movile*) Terenul arabil de pe D. Movilelor. *La Movilă.* ARH. TgN 6 (1959). *Mă duc la Movile; am ajuns în marginea Movilelor.* ANCH. Hum.

− Pron.: **(1)** *Di̯álu Moîílilor*, **(1.a)** *Moîíla, La Moîíli* Hum.

− Etim.: prob. odinioară au fost nişte **movile**.

MÚNTELE (TgN) oron. descr. (Vechi) Dealul Cetăţii. Cf. ARH. BUC, PL., 109 (1840−1850).

− Etim.: ent. **munte** în funcţie topon.

MUNTELE AGĂPIENI v. **Agăpeni (I.2).**
MUNTELE BIVOLULUI v. **Bivolul (1).**
MUNTELE BOMPA v. **Bompa (1).**
MUNTELE BRANU v. **Branu (II).**
MUNTELE CHIRIACUL v. **Chiriac[2] (1).**
MUNTELE CHIŢIGAIA v. **Piţigaia (I)**.
MUNTELE CHITA MARE v. **Chitele (I.2).**
MUNTELE CHITA MICĂ v. **Chitele (I.3).**
MUNTELE CHITELE v. **Chitele (I).**
MUNTELE COTNĂREL v. **Cotnărelul (2).**
MUNTELE DOBREANU
MUNTELE DOMESNICUL v. **Dumesnicul (I).**
MUNTELE HALĂUCA v. **Hălăuca (1).**
MUNTELE LA BORTE v. **Bortele (1.a).**
MUNTELE LUI PĂTRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (1).**
MUNTELE MĂGURA v. **Dumesnicul (I).**
MUNTELE NEAMŢULUI v. **Târgul Neamţ (A.I.1.c).**
MUNTELE PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (1).**
MUNTELE PLEŞA v. **Pleşul (1).**
MUNTELE PLEŞU v. **Pleşul (1).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

MUNTELE POIENII LUNGI v. **Poiana Lungă (1.a).**
MUNTELE PROCOV v. **Schitul Pocrov (1.d).**
MUNTELE RĂCHITIŞUL v. **Piciorul Răchitiş.**
MUNTELE RĂSCOALELE v. **Răscoalele (1).**
MUNTELE RUSU v. **Dealul Rusului (I).**
MUNTELE RUSU MARE v. **Dealul Rusului (I).**
MUNTELE STÂNA MĂNĂSTIRII v. **Stâna Mănăstirii[2] (1.b).**
MUNTELE TĂCIUNELE v. **Obcina Tăciunelui (I).**
MUNTELE URSOAIA v. **Ursoaia (I).**
MUNTELE URSOAICA v. **Ursoaia (I).**
MUNTILE SIHLA v. **Sihla (1).**
MUNȚII BOAMPELE v. **Bompa (1).**
MUNȚII DOLHEŞTI v. **Dolheşti (1.a).**
MUNȚII HALAUCA v. **Hălăuca (1).**
MUNȚII NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A.I.1.c, A.I.1.c. α).**
MUNȚII PIPIRIGULUI v. **Pipirigul (I.2.a).**
MUNȚII SIHLEI v. **Sihla (1).**
MUNȚII SECULUI v. **Secul (I.3.b).**
MUNȚII SLATINEI v. **Slatina[2] (1.b).**
NEAMEAČ v. **Târgul Neamț (A).**
NEAMȚ v. **Târgul Neamț (A, A.I, A.I.1, A.I.1.a, A.II).**
NEAMȚUL[1] v. **Târgul Neamț (A, A.I, A.I.1, A.I.1.a, A.II).**
NEÁMȚUL[2] (Nem) centru de polar. topon. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Nemțişorul, între P. lui Tulan (V) şi P. Adânc[4] (E), care izvorăşte de sub Culmea Pleşului. *Pârâul Neamțului; mă duc pe Pârâul Neamțului*; *am ajuns în capătul Pârâului Neamțului*. ANCH. Nem, Lun.

2. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.) Ramificația de S a Culmii Pleşului, între P. Şuba (V) şi P. Neamțului (E). *Piciorul Neamț*. ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib*. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib*. 6 (1997), *ib*. 10 (1998), COJOCARU, S. (2006), 14, ANCH. Nem. − (Precedat de ent. *deal*, cu n. fam. la pl.; vechi) *Dealul Nemțani.* ATLAS. MOLD. (1892).

− Pron.: (**1**) *Pîrắu̯u Nu̯ámțulu* Lun, Nem. **(2)** *Ḱisóru Nu̯ámț* Nem.

− Etim.: de la familia **Neamțu**, care locuieşte sub deal, aproape de gura pârâului.

NEAMȚUL v. **Târgul Neamț (A, A.I, A.I.1, A.I.1.a, A.II).**
NEAMȚUL CEL MARE v. **Târgul Neamț (A.I).**
NEAMȚUL MARE v. **Târgul Neamț (A.I).**
NEMCZ v. **Târgul Neamț (A).**
NEMECZ v. **Târgul Neamț (A.II).**
NEMPCH v. **Târgul Neamț (A.II).**
NEMȚIŞOR(UL) v. **Târgul Neamț (A.I.3, A.I.3.a).**
NIEMEC OPPIDUM v. **Târgul Neamț (A).**
NIMCIA v. **Târgul Neamț (A.II).**
NIMIETZ v. **Târgul Neamț (A).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

NISIPÍŞTEA (Tim) Fiton. descr. Terenul situat între Colacul (V), r. Neamţ (S), s. Timişeşti (E) şi În Luncă (N). Cf. ARH. COM. Tim. 2 (1959). *Mă duc în Nisipişte; am ajuns în marginea Nisipiştei*. Tim.

− Pron.: *Nisîḱíşţ̧a* Tim.

− Etim.: ent. **nisipişte** în funcţie topon.; pământul este nisipos.

NYEMCZE v. **Târgul Neamţ (A).**
NYEMIECZ v. **Târgul Neamţ (A).**
OBÂRŞIA CHIRIACUL v. **Chiriac (I.2.a).**
OBÂRŞIA CHIRIACULUI v. **Chiriac (I.2.a).**
OBÂRŞIA SĂCULUI v. **Secul (I.2).**

ÓBCINA AGÁPIA VÉCHE oron. pers. Dealul situat la E de măn. Sihăstria, la obârşia pâraielor Valea Rea (N), Trapezoaia (V) şi Agapia (SE). Cf. ARH. OC. TgN 4 (1987), *ib.* 10 (1998). *Am ajuns pe Obcina Agapia Veche*. VNe.

− Pron.: *ʷÓpsîna Agápia Véḱi* VNe.

− Etim.: pe acest deal se află măn. Agapia Veche (sau Agapia din Deal).

OBCINA AGĂPENILOR v. **Agăpeni (I.2).**
OBCINA AGĂPIENI v. **Agăpeni (I.2).**
OBCINA BIVOLU v. **Bivolul (1).**
OBCINA BIVOLULUI v. **Bivolul (1).**
OBCINA BRANULUI v. **Branu (II).**
OBCINA CHITELOR v. **Chitele (I).**
OBCINA COTNĂREL v. **Cotnărelul (2).**
OBCINA COTNĂRELULUI v. **Cotnărelul (2).**
OBCINA DOBREANULUI v. **Dobreanu (I).**
OBCINA DOSUL BOMPEI v. **Bompa (1.b).**
OBCINA DRUGANULUI v. **Druganu[1] (2).**
OBCINA FOALELOR v. **Foalele (1).**
OBCINA FUNDUL PÂRÂULUI v. **Pârâul Străjii (I.1.b).**

ÓBCINA HÁNGULUI (Plu) oron. descr. Muntele situat la SE de mt. Petru-Vodă, la obârşia pâraielor Mihăieţ (N), [Argelea] (V) şi [Boboteni] (S). *Mă duc pe Obcina Hangului; am ajuns în vârful Obcinii Hangului.* Plu.

− Pron.: *ʷÓpsîna Hángulu* Plu.

− Etim.: acest munte separă s. Pluton de s. **Hangu**.

OBCINA HĂLĂUCA v. **Hălăuca (1).**
OBCINA HĂLĂUCII v. **Hălăuca (1).**
OBCINA LA POIANA LUNGĂ v. **Poiana Lungă (1.a).**
OBCINA LICIORULUI v. **Liciorul.**
OBCINA PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (1).**
OBCINA PIŢIGAIA v. **Piţigaia (I.2)**.
OBCINA PIŢIGĂII v. **Piţigaia (I.2)**.
OBCINA POIANA LUNGĂ v. **Poiana Lungă (1.a).**
OBCINA RĂSCOALELOR v. **Răscoalele (1).**
OBCINA SĂSCUŢA v. **Săscuţa (1.b).**
OBCINA SIHLEI v. **Sihla (1).**
OBCINA STÂNCILOR v. **Stâncile[1] (1.a).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

ÓBCINA TĂCIÚNELUI top. **I.** Oron. Muntele situat la NV de Măn. Sihăstria, între mt. Chita Mică (S), p. Dobreanu (V), p. Secul (E) şi d. Nifon (N). *De acolo pe Obcina Tăciunelui.* DIR, A, XVII-I (1604), 177 (trad. ed.), *ib.* (1604), 184 (trad. ed.), *ib.* (1605), 236 (trad. ed.). *Obcina Tăciunelui.* NICODIM, M. (1899), CXXXIX, ARH. OC. TgN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), ARH. OC. Pip. 6 (1997), ANCH. VNe. − (Cu ent. *munte*, în sint. homof.) *Muntele Tăciunele.* ARH. OC. Pip. 1 (1911), BĂLAN, V. (2001), 108. − (Cu ent. subînțeles) *Pe obcină până la Tăciune.* DIR, A, XVII-I (1604), 177 (trad. ed.), *ib.* (1604), 184 (trad. ed.), *ib.* (1605), 236 (trad. ed.). *Tăciunele.* NICODIM, M. (1899), CXXVII.

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de SE a Obcinii Tăciunelui, între Pic. Crucii şi Pic. Dohotăriei. *Capul piciorului Tăciunele de la vale.* NICODIM, M. (1873), XCIII. *Piciorul Tăciunelui.* ARH. MĂN. SIH. 1 (1950). − (În sint. homof.) *Piciorul Tăciune.* ARH. OC. TgN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998).

2. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana de pe versantul de SE al Obcinii Tăciunelui. *Poiana Tăciunelui.* NICODIM, M. (1899), CXXXVI, ARH. MĂN. SIH. 1 (1950), ANCH. VNe. − (În sint. homof.) *Poiana Tăciunile.* NICODIM, M. (1897), CXXI. *Poiana Tăciunele.* ARH. MĂN. SIH. 1 (1950), *ib.* 2 (1950). − (Cu ent. subînțeles) *Tăciunele.* NICODIM, M. (1897), CXXV.

a) P. difer. Fiton. (Precedat de ent. *poiană* şi *dos*) Poiana situată pe versantul de NV al Obcinii Tăciunelui. *Poiana Dosul Tăciunelui*. NICODIM, M. (1899), CXXXVI.

3. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.) Vârful Obcinii Tăciunelui. *Vârful Tăciunele.* ARH. MĂN. SIH. 1 (1950).

4. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof.) Versantul de NV al Obcinii Tăciunelui. *Mă duc pe Coasta Tăciunelui.* ANCH. Pip.

− Pron.: **(I)** *ᵘ̯Ópsîna Tâšúnelu*, **(I.2)** *Poi̯ána Tâšúnelu* VNe, **(I.4)** *Cu̯ásta Tâšúnelu* Pip.

− Etim.: prob. aici se afla un **tăciune**, adică un copac ars.

ÓCEA (Hum) centru de polar. topon. **1.** Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.; pop.) Str. Ion Creangă, de la ieşirea din Humuleşti până în s. Ocea. *Drumul la Ocea.* ANCH. Hum, TgN. − (Cu ent. *şosea*, în sint. homof.) *Şoseaua Ocea.* ARH. TgN. 2 (1959).

2. Fiton. (Precedat de ent. *tarla*, în sint. homof.) Terenul arabil situat în imediata apropiere de s. Ocea, pe st. Drumului la Ocea. *Mă duc pe Tarlaua Ocea; am ajuns în marginea Tarlalei Ocea.* ANCH. Hum.

− Pron.: **(1)** *Drúmu la Ósa* Hum, TgN, **(2)** *Tarláu̯a Ósa* Hum.

− Etim.: de la numele satului vecin, **Ocea**, format de la un n. pers. **Ocea** sau din sl. **oko** ‘ochi de apă, izvor’ (MOLDOVANU, S., 434, CIUBOTARU, O., 114).

OLÁRU (VNe) top. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. heterof) Dealul situat la E de d. Osoiul, între P. Porcului şi P. Sărăturii. *Mă duc pe Dealul Olarului*. ANCH. VNe.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *ţarină*, în sint. heterof.) Terenul arabil de pe D. Olarului. *Ţarina Olarului.* ANCH. VNe. − (Cu elipsa ent.) *Olaru*. ARH. COM. VNe 3 (1959). – (Artic.) *Olarul.* ARH. COM. VNe 1 (1959).

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul din Vânătorii-Neamț la Agapia, care străbate Țarina Olarului. *Drumul Olarului*. ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *Dl̦álu Olárulu* **(2)** *Ţárna Olárulu* **(2.a)** *Drúmu Olárulu* VNe.

– Etim.: n. fam. **Olaru**, desemnând probabil un fost proprietar.

OLTEÁNU (MNe) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificaţie de NE a d. Bompa, între P. Adânc[2] (V) şi P. Olteanului (E). *Mă duc pe Piciorul Olteanului*. ANCH. MNe. − (În sint. homof.) *Piciorul Olteanu.* ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 8 (1998).

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al p. Nemţişorul, între P. Adânc[2] (V) şi P. Ponorului (E), care izvorăşte de sub Vf. Popii. *Mă duc pe Pârâul Olteanului.* ANCH. MNe. − (În sint. homof.) *Pârâul Olteanu.* ARH. OC. TgN. 1(1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 8 (1998).

− Pron.: **(1)** *Kíšóru Olțeánulu* **(2)** *Pîrắu̯u Olțeánulu* MNe.

− Etim.: de la n. fam. **Olteanu**, neid.

OSÓIUL (VNe) top. descr. **1.** Oron. Dealul situat la S de s. Vânătorii-Neamţ, între P. Cărăgiţei (S) şi izvoarele p. Cacova (NV) şi ale P. Sărăturii (NE). Cf. ARH. BUC., REF. 1864, dos.1011, f. 9[r] (1864). *Mă duc pe Osoiul.* ANCH. VNe. – (Precedat de ent. *deal*, în sint homof.) *Dealul Osoiu.* DGN (1890), 284. *Dealul Oasi.* [sic!] HARTA MIL. (1962). *Urc pe Dealul Osoi; am ajuns în vârful Dealului Osoi*. ANCH. VNe.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf* sau *bobeică*, în sint. heterof.) Vârful d. Osoiul. *Vin din Vârful Osoiului; am ajuns la Bobeica Osoiului*. ANCH. VNe.

b) P. polar. [+]Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Fostă pădure de pe d. Osoiul. *Pădurea Osoiu.* ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54[v], *ib.* dos.1011, f. 9[v] (1864). *Marginea Pădurii Osoiul.* ANCH. VNe.

c) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *izlaz*, în sint. homof.) Păşunea de pe d. Osoiul. *Mă duc pe Izlazul Osoi; am ajuns în dreptul Izlazului Osoi.* ANCH. VNe.

d) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. drept al p. Cacova, care izvorăşte de la V de Vf. Osoiului. *Pârâul Osoi.* ANCH. VNe. – (În sint. heterof.) *Mă duc la Pârâul Osoiului; vin din capătul Pârâului Osoiului.* ANCH. VNe.

– Pron.: **(1)** *Osói̯u*, *Dl̦álu Osói̯*, **(1.a)** *Vírvu Osói̯ulu*, *Bobe̯áu̯ca Osói̯ulu*, **(1.b)** *Pădúr̦ea Osói̯ulu*, **(1.c)** *Islázu Osói̯*, **(1.d)** *Pîrắu̯u Osói̯* (*Osói̯ulu*) VNe.

– Etim.: ent. sl. sau rom. **osoi** ‘dos de deal’, astăzi necunoscut în zonă)cf. PETROVICI, S.D.T., 176.

OUL CĂRBUNEI v. **Cărbuna (2.d).**

OUL v. **Cărbuna (2.d).**

OZÁNA top. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *apă, pârâu*, în sint. homof.) Râul Neamț; (vechi) cursul r. Neamț de pe terit. Târgului Neamț. *Apa Uzana.* ARH. BUC., PL. NMŢ, 109 (1840−1950). *Apa Ozana.* CONSTANTINESCU, T. (1850),

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

17. DAVIDESCU, C. (1968), 213. *Pârâul Uzana.* ARH. BUC., PL. NMȚ, 110 (1852). *Pâraiele Neamț, Ozana, Topolița şi Agapiea [...] se varsă în Moldova.* IONESCU, G. (1887), 20. *Pârâul Ozana.* DGN (1890), 285. − (Precedat de ent. *vale*, în sint. heterof.) *Coborârâ în valea Ozanei.* SADOVEANU, O. III (1907), 228. *Valea Ozanei.* DAVIDESCU, C. (1968), 215, LEMNARU, S. (1968), 30. − (Cu elipsa ent.) *Ozona.* [sic] ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1880), 26^{v}. *Peste Ozană, vine Târgul Neamțului*. CREANGĂ, O. I (1880–1888), 193. *Să vă înfățişaţi la Bradu Mare pe Ozana.* SADOVEANU, O. XIII (1940), 710. *Ozana.* CREȚULESCU, J. (1904), 69, MĂTASĂ, C.J.N. (1928), h, UJVÁRI, G. (1972), 493, APĂVĂLOAIEI, C. (1973), 95, ICHIM, S. (1979), 109. *Intru în Ozană; am ajuns la malul Ozanei.* TgN, VNe. − (Cu ent. *bazin*; geogr.) *Bazinul Ozanei.* ICHIM, S. (1979), 67. − (În expr. geogr.) *Microdepresiunea Cotnărel-Ozana.* ICHIM, M. (1973), 170.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *prundiş*, în sint. homof.) Terenul de pe malul Ozanei. *Prundişul Uzana.* ARH. IŞ., PL. 430 (1886). − (Cu ent. *prund*, în sint. heterof.) *Prundul Ozanei.* CONSTANTINESCU, T. (1850), 17. *Mă duc pe Prundul Ozanei; am ajuns în dreptul Prundului Ozanei.* Hum.

b) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *pod*, în sint. heterof.) Podul peste Ozana, la intrarea în Târgul Neamț. *Podul Ozanei.* TgN, VNe. − (În perifr.) *Podul peste Ozană.* VNe.

− Pron.: **(1)** *Ozána* TgN, VNe, **(1.a)** *Prúndu Ozáni* Hum, **(1.b)** *Pódu Ozáni* TgN, VNe, *Pódu pisti Ozánâ* VNe.

− Etim.: IVĂNESCU, T, 20 propune etim. magh. *özön(y)* 'torrent'; considerăm mai probabilă proveniența top. de la un n. pers. **Ozana**. Antroponimul este menționat într-un doc. de la 1663 (ARH. BUC. MĂN. NMȚ, LIII/11): *Topliţa carea iaste pre lîngă pomăt ce-s chiamă pomii Ozanii ce este la Niamțu*. Vezi şi capitolul *Probleme etimologice* (p. 28−29).

OZONA v. **Ozana (1).**

PARIUL AGAPIENEI v. **Agăpieni (I.1).**

PARIUL MANZATUL v. **Mânzatul (2).**

PARIUL TIMPAU v. **Pârâul lui Ţâmpău (1).**

PĂDUREA BLEBEA v. **Blebea (1.a).**

PĂDUREA BOMPA v. **Bompa (1.e).**

PĂDUREA BRANIŞTEA v. **Târgul Neamț (A.I.1.b.α).**

PĂDÚREA BULUBÉŞTI (Ble) fiton. pers. Pădurea de pe d. Boiştea. Cf. ANCH. Ble.

− Pron.: *Pădúrịa Bulubéşt*^{i} Ble.

− Etim.: prob. de la un n. pers. **Bulub** + suf. col. *-eşti.*

PĂDUREA BUŞAGA v. **Buşaga (1.b).**

PĂDUREA CAILOR v. **Poiana Cailor (1.b).**

PĂDUREA CĂPREASCA v. **Căpreasca (1.b).**

PĂDUREA CETĂȚII v. **Târgul Neamț (A.II.3.a).**

PĂDÚREA COVÉRCA (Dum, Plă) top. pers. **1.** Fiton. Pădurea situată între pădurea Făgițel (V), tarlaua La Unguroaica şi s. Dumbrava (S), s. tarlaua Izvoare şi izlazul Timişeşti (E) şi [s. Răuceşti] (N). Cf. ARH. BUC. REF. 1864, dos. 1010

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

(1864), 54[r], HARTA MIL. (1962). *Mă duc în Pădurea Coverca; am ajuns la marginea Pădurii Coverca.* ANCH. Dum, Plă.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de apel *dos*, în sint. heterof., cu elipsa determin. *Coverca*) Tarlaua situată la N de pădurea Coverca. *Am pământ în Dosul Pădurii.* Plă.

− Pron.: **(1)** *Pădúrịa Covérca*, **(1.a)** *Dósu Pădúri* Dum, Plă.

− Etim.: prob. apel. **coverga** ‘coviltir; colibă’, dar nu este exclus un n. pers. **Coverca**.

PĂDUREA DEALUL MARE v. **Dealul Mare (I.3).**
PĂDUREA DEALULUI MARE v. **Dealul Mare (I.3).**
PĂDUREA DEALULUI VACILOR v. **Dealul Vacilor (1.c)**
PĂDUREA DE PE CACOVA v. **Cacova (1.a).**
PĂDUREA DE PE PIȚIGAIA v. **Pițigaia (I.3)**.
PĂDUREA DIN DUMESNICU v. **Dumesnicul (I.5).**
PĂDUREA DOMESNICUL v. **Dumesnicul (I.5).**
PĂDUREA DUMESNICUL v. **Dumesnicul (I.5).**

PĂDÚREA FĂGEȚÉL (Dum) fiton. descr. Pădurea situată între pădurea Dumbrava (V), tarlaua La Băluşeni (S), pădurea Coverca (E) şi [s. Răuceşti] (N). *Pădurea Făgețelu*. DGN (1890), 171. *Mă duc în Pădurea Făgețel; am ajuns în marginea Pădurii Făgețel*. ANCH. Dum. − (Cu elipsa ent.) *Făgețel.* ARH. Tim. (1959).

− Pron.: *Pădúrịa Făzîțắl* Dum.

− Etim.: apel. **pădure** + **făgețel**; este pădure de fag.

PĂDUREA GRAŞII v. **Graşii (1.a).**
PĂDUREA HĂLĂUCA v. **Hălăuca (1.d).**
PĂDUREA MĂNĂSTIREA NEAMȚ v. **Târgul Neamț (A.I.1.d).**
PĂDUREA MĂNEŞTI v. **Măneştii (1.b).**
PĂDUREA OSOIULUI v. **Osoiul (1.b).**
PĂDUREA PÂRLEA v. **Pârlea (1.b).**
PĂDUREA SECU v. **Secul (I.3.d).**
PĂDUREA STÂNCILOR v. **Stâncile[1] (1.c).**

PĂDÚREA STEJĂRÍŞ (Ble) fiton. descr. (Vechi) Pădurea Căpreasca. Cf. ANCH. Ble.

− Pron.: *Pădúrịa Stejăríş* Ble.

− Etim.: apel. **pădure** + **stejăriş**; în prima jumătate a sec. al XX-lea era pădure de stejari.

PĂDUREA STRUGĂRIEI v. **Strugăria (5).**
PĂDUREA TIHĂRĂI v. **Tihărăile (1).**
PĂDUREA ȚÂMPĂU v. **Pârâul lui Țâmpău (1.a).**
PĂDUREA VASANULUI v. **Vasanu (1.a).**

PĂMÂNTUL PÓPILOR (VNe) fiton. descr. Terenul arabil situat la E de Vf. Osoiului. *Mă duc la Pământul Popilor; am ajuns la marginea Pământului Popilor.* ANCH. VNe.

– Pron.: *Pămínțu Pókilor* VNe.

– Etim.: sint. topon. desemnând fosta proprietate a bisericii din satul Vânătorii-Neamț.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

PĂREU DOBRIANA v.**Dobreanu (II).**

PĂTULA MÁRE (Bob) fiton. descr. Poiana cu fâneață de pe versantul de V al Culmii Luciorului. *Am ajuns în Pătula Mare.* ANCH. Bob.

− Pron.: *Pătula Mári* Bob.

− Etim.: apel. **pătul** (varianta regională *pătulă*)**.**

PĂTULA MÍCĂ (Bob) fiton. descr. Poiana cu fâneață de pe versantul de V al Culmii Luciorului, la S de Pătula Mare. *Mă duc în Pătula Mică; am ajuns în dreptul Pătulei Mici.* ANCH. Bob.

− Pron.: *Pătula N´icâ* Bob.

− Etim.: apel. **pătul** (varianta regională *pătulă*)**.**

PÂRÁUL ADÁNC[1] (Bob) hidron. descr. Afl. st. al r. Neamț, ce izvorăşte de sub Coasta Doliei, între P. Alb[1] (V) şi P. Mânzatului (E). *Parâul Adăncu.* [sic] ARH. BUC. PL. (1880), 130. *Pârâul Adânc.* ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.*8 (1997). *Mă duc pe Pârâul Adânc; am ajuns la gura Pârâului Adânc*. ANCH. Bob.

− Pron.: *Pîrắu̯u Adíŋc* Bob.

− Etim.: albia pârâului este adâncă, abruptă.

PÂRÁUL ADÁNC[2] (MNe) Cracul drept al p. Nemțişorul, ce izvorăşte de sub Pic. Piţigaia. Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 6 (1997), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Adânc*. ANCH. MNe.

− Pron.: *Pîrắu̯u Adíŋc* MNe.

− Etim.: sint. motivată de albia adâncă, abruptă a pârâului.

PÂRÁUL ADÁNC[3] (VNe) hidron. descr. (Rar) Pârâul Porcului. *Mă duc pe Pârâul Adânc; am ajuns la gura Pârâului Adânc.* ANCH. VNe.

− Pron.: *Pîrắu̯u Adíŋc* VNe.

− Etim.: în dreptul cursului mijlociu al pârâului, albia este foarte adâncă, de peste 10 m adâncime.

PÂRÁUL ADÁNC[4] (Nem) hidron. descr. Afl. st. al p. Nemțişorul, între P. Neamțului[2] (V) şi P. lui Vartic (E), format prin confl. P. la Podeţe cu P. Stâncii; (rar) Pârâul Catrinei[2]. Cf. ARH. OC. TgN 3 (1987), ib. 8 (1998), Nem. *Mă duc pe Pârâul Adânc; am ajuns la capătul Pârâului Adânc.* ANCH. Nem.

− Pron.: *Pîrắu̯u Adíŋc* Nem.

− Etim.: sint. motivată de albia adâncă a acestui pârâu.

PARÂUL ADĂNCU v. **Pârâul Adânc**[1]**.**

PÂRÂUL AFINIŞ v. **Afinişul**[3] **(I.1).**

PÂRÂUL AGĂPENI v. **Agăpieni I.1).**

PÂRÂUL AGAPIENI v. **Agăpeni (I.1).**

PÂRÂUL AGĂPIENI v. **Agăpeni (I.1).**

PÂRÁUL ALB[1] (Bob) top. descr. **1.** Hidron. Afl. st. al r. Neamț, ce izvorăşte de sub Culmea Luciorului, între P. Ursului (V) şi P. Adânc[1] (E). Cf. ARH. OC. Pip. 3 (1954). *Mă duc pe Pârâul Alb; am ajuns la gura Pârâului Alb.* ANCH. Bob.

a) P. difer. Hidron. (Precedat de ent. *gura*, în sint. heterof.) Zona de vărsare a P. Alb[1] în r. Neamț. *Mă duc la Gura Pârâului Alb*. ANCH. Bob.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *arşiţa*, în sint. heterof.) Fâneaţa situată la obârşia Pârâului Alb. *Mă duc pe Arşiţa Pârâului Alb.* ANCH. Bob.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

c) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) *Mă duc pe Piciorul Pârâului Alb*. ANCH. Bob.

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Alb*, **(1.a)** *Gúra Pîrắulu Alb*, **(1.b)** *Árşîţa Pîrắulu Alb*, **(1.c)** *Kíšóru Pîrắulu Alb* Bob.

− Etim.: în albia pârâului sunt pietre albe.

PÂRÁUL ALB[2] (VNe) hidron. descr. Afl. drept al p. Secul, ce izvorăşte de pe Piciorul Sihlei, între P. Negru[3] (V) şi P. Trapezoaia (E). Cf. DGN (1890), 13; SCHIŢĂ 1 (1950), ARH. OC. TgN 4 (1987), BĂLAN, V. (2001), 108, ANCH. VNe.

− Pron.: *Pîrắu̯u Alb* VNe.

− Etim.: sint. motivată de faptul că albia pârâului străbate terenuri calcaroase.

PÂRÁUL ALÚNULUI top. descr. **I.** Hidron. Afl. st. al p. Nemţişorul, care izvorăşte de pe d. Pleşul, între P. Bourului (V) şi P. Chiliei (E). Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Alunului; am ajuns la gura Pârâului Alunului*. ANCH. MNe.

1. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificaţia d. Pleşul, între Pic. Bourului (V) şi P. Alunului (E). *Piciorul Alunului.* ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Urc pe Piciorul Alunului; am ajuns în dreptul Piciorului Alunului.* ANCH. MNe.

a) P. difer. Oron. Vârful d. Pleşul situat la obârşia P. Alunului. *Vârful Alunului.* ARH. OC. TgN. 1 (1963).

2. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care merge alături ea P. Alunului. *Drumul Alunului*. ANCH. MNe.

– Pron.: **(I)** *Pîrắu̯u Alúnulu*, **(I.1)** *Kíšóru Alúnulu*, **(I)** *Drúmu Alúnulu* MNe.

– Etim.: sint. motivată de faptul că pe ambele maluri ale pârâului sunt mulţi **aluni** (sg. cu valoare col.).

PÂRÂUL ANTON v. **Anton (1).**

PÂRÂUL APA NEAMŢULUI v. **Târgul Neamţ (A.I).**

PÂRÂUL ARGELE v. **Argelele (2).**

PÂRÂUL ARGELEA v. **Argelele (2).**

PÂRÁUL ARÍNILOR[1] (Plu) hidron. descr. Afl. st. al P. Agăpienilor, care izvorăşte de sub Vf. Buţii. *Mă duc pe Pârâul Arinilor; am ajuns la gura Pârâulu Arinilor*. ANCH. Plu.

− Pron.: *Pîrắu̯u Arínilor*. Plu.

− Etim.: sunt **arini** pe pârâu.

PÂRÁUL ARÍNILOR[2] (Pip) hidron. descr. Afl. st. al r. Neamţ, care izvorăşte de sub Vf. Bompei, între P. Izvoarelor (V) şi P. Coastei Ţârdei (E). *Mă duc pe Pârâul Arinilor*. ANCH. Pip.

− Pron.: *Pîrắu̯u Arínilor*. Pip.

− Etim.: odinioară ar fi fost pădure de **arini**.

PÂRÂUL ARŞIŢEI v. **Chiriac**[2] **(1.c.α).**

PÂRÂUL BARGILELE v. **Argelele (2).**

PÂRÂUL BIVOLĂRIEI v. **Bivolăria (1.a).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

PÂRÂUL BODAI v. **Bodai (2).**

PÂRÂUL BOIŞTEANU v. **Pârâul Boişteanului.**

PÂRÂUL BOIŞTEÁNULUI (Ble) hidron. pers. Afl. dr. al r. Neamţ, între P. la Scobai (V) şi P. Ungurenilor (E), care izvorăşte de sub D. Blebei. *Mă duc pe Pârâul Boişteanului; apa Pârâului Boişteanului.* ANCH. Ble. − (În sint. homof.) *Pârâul Boişteanu.* ANCH. Ble.

− Pron.: *Pîrău̯u Boiştiánu(lu)* Ble.

− Etim.: de la supran. **Boişteanu**, al unui om care locuia la gura pârâului.

PÂRÂUL BORTELOR v. **Bortele (1.b).**

PÂRÂUL BOURU v. **Bourul (1).**

PÂRÂUL BRANU v. **Branu (I).**

PÂRÂUL BRAZII ALBI v. **PÂRÂUL LA BRAZII ALBI.**

PÂRÂUL BURSUNA v. **Bursuna (1).**

PÂRÂUL BURSUNEI v. **Bursuna (1).**

PÂRÂUL BUŞAGA v. **Buşaga (2).**

PÂRÂUL CACOVA v. **Cacova (1).**

PÂRÂUL CARPENULUI v. **Carpenul (I).**

PÂRÂUL CARPINULUI v. **Carpenul (I).**

PÂRÂUL CATRÍNEI[1] (Pâţ) hidron. pers. Afl. dr. al r. Neamţ, între p. Branu şi p. Dumesnicul, care izvorăşte de sub D. Frăgăriei. *Mă duc pe Pârâul Catrinei; am ajuns la gura Pârâului Catrinei.* ANCH. Pâţ.

− Pron.: *Pîrău̯u Catríni* Pâţ.

− Etim.: de la n. pers. **Catrina**, neid.; odinioară aici erau case şi probabil proprietara uneia se numea Catrina.

PÂRÂUL CATRÍNEI[2] (Lun) hidron. pers. (Rar) Pârâul Adânc[4]. *Mă duc pe Pârâul Catrinei; am ajuns la capătul Pârâului Catrinei.* ANCH. Lun.

− Pron.: *Pîrău̯u Catríni* Lun, Nem.

− Etim.: de la un n. pers. **Catrina**, neid.

PÂRÂUL CĂLDĂRII v. **Căldarea (1.b).**

PÂRÂUL CĂPRIASCA v. **Căpreasca (1.a).**

PÂRÂUL CĂRĂGÍŢEI (VNe) hidron. pers. Afl. stâng al Văii Seci (s. Grumăzeşti), ce izvorăşte de sub Dealul Mare. *Mă duc pe Pârâul Cărăgiţei; am ajuns în dreptul Pârâului Cărăgiţei.* ANCH. VNe.

− Pron.: *Pîrău̯u Cărăg´íţî*, *Pîrău̯u Cărîzíţî* VNe.

− Etim.: de la n. pers. **Cărăgiţa**, probabil fosta soţie a boierului Caragea, proprietar în sec. al XIX-lea al terenului străbătut de acest pârâu (cf. NICODIM, M., CLXV, ANDREI, D.H., 100, ŞURUBARU, P., 474).

PÂRÂUL CĂRBUNA v. **Cărbuna (1).**

PÂRÂUL CĂRBUNEI v. **Cărbuna (1).**

PÂRÂUL CĂRPINIŞ v. **Dealul Cărpiniş (1.a).**

PÂRÂUL CĂŞIŢEI (VNe) hidron. descr. Afl. drept al p. Secul, la cca 1,5 km de locul de vărsare a acestuia în r. Neamţ, care izvorăşte de sub d. Buşaga; (vechi; silv.) Pârâul Buşaga. *Mă duc pe Pârâul Căşiţei; am ajuns în capătul*

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

Pârâului Căşiţei. ANCH. VNe. − (Cu elipsa ent.) *Căşiţa*. ARH. OC. TgN. 9 (1998).

− Pron.: *Pîrắu̯u Cíşîţî* VNe.

– Etim: apel. **căşiță**.

PÂRÂUL CERBĂRIA v. **Cerbăria (1.b).**

PÂRÂUL CERDACUL v. **Cerdacul[2] (2).**

PÂRÂUL CERDACULUI v. **Cerdacul[2] (2).**

PÂRÂUL CETĂȚII v. **Târgul Neamț (A.II.4).**

PÂRÂUL CHILIA v. **Chilia (1).**

PÂRÂUL CHILIEI v. **Chilia (1).**

PÂRÂUL CHILIILOR v. **Chiliile (2).**

PÂRÂUL CHIRIAC[1] v. **Chiriac[1] (1).**

PÂRÂUL CHIRIAC[2] v. **Chiriac[2] (2).**

PÂRÂUL CHIRIACULUI v. **Chiriac[2] (2).**

PÂRÁUL CHIRILÉNILOR (Dol) hidron. pers. Afl. dr. al p. Dolheşti, între P. Ţigănesc (S) şi P. la Firea (N), care izvorăşte de sub Obcina Branului. Cf. ARH. OC. Pip. 2 (1944), ARH. COM. Pip. 4 (1959), ARH. OC. Pip. 7 (1997). *Am ajuns la gura Pârâului Chirilenilor*. ANCH. Dol.

− Pron.: *Pîrắu̯u Kírilénilor* Dol.

− Etim.: la gura pârâului locuiesc mai multe familii **Chirilă**.

PÂRÂUL CHIRUȚII v. **Chiruța (2).**

PÂRÂUL CHITA MARE v. **Chitele (I.2.a).**

PÂRÁUL CIOÁTELOR (VNe) hidron. descr. Cracul Pârâului Sărăturii, care izvorăşte din Ţarina Olarului. Cf. ARH. COM. VNe 6 (1959). *Mă duc pe Pârâul Cioatelor*. ANCH. VNe.

– Pron. *Pîrắu̯u Ŝu̯átilor* VNe.

– Etim.: sint. motivată de prezența **cioatelor**, rămase în urma tăierii pădurii.

PÂRÂUL COASTEI ȚÂRDEI v. **Țârdea (1.a).**

PÂRÂUL COCIORVEI v. **Cacova (1).**

PÂRÁUL COMÓRII (Stâ) hidron. descr. Afl. dr. al r. Neamț, între p. Domesnicul (V) şi p. Săscuța (E), care izvorăşte de sub D. Focşei. Cf. ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 6 (1997), ANCH. Stâ.

− Pron.: *Pîrắu̯u Comóri* Stâ.

PÂRÂUL COTNĂREL v. **Cotnărelul (1).**

PÂRÂUL COTNĂRELULUI v. **Cotnărelul (1).**

PÂRÂUL CRUCII v. **Crucea[1] (1.b).**

PÂRÂUL CRUCII v. **Crucea[2] (I.2).**

PÂRÂUL CUCUVAIA v. **Cacova (1).**

PÂRÂUL CUJBA v. **Cujbă (2).**

PÂRÂUL CUJBĂ v. **Pârâul Cujbei.**

PÂRÁUL CÚJBEI (Bob) hidron. pers. Afl. dr. al r. Neamț, care izvorăşte de sub d. Cotnărelul, între p. Dolița (V) şi P. Runcului (E). Cf. ARH. OC. Pip. 3 (1954),

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

ib. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997). *Mă duc pe Pârâul Cujbei.* ANCH. Bob. − (În sint. homof.) *Pârâul Cujbă.* GHEORGHIȚĂ, C.P. (1922), h.

− Pron.: *Pîrắu̯u Cújbi* Bob.

− Etim.: de la un n. fam. **Cujbă**; în s. Boboieşti nu există astăzi această familie, dar un localnic Ion Cujbă este atestat la 1841 în s. Pipirig (cf. UNGUREANU, I.C.D., XV, 35).

PÂRÁUL CU PUCIOÁSĂ (Dol) hidron. descr. Afl. st. al p. Branu, la S de P. Pârliturii, care izvorăşte de sub Obcina Branului. *Mă duc pe Pârâul cu Pucioasă; am ajuns la gura Pârâului cu Pucioasă*. ANCH. Dol.

− Pron.: *Pîrắu̯u cu Pusọ́ásâ* ANCH. Dol.

− Etim.: apa pârâului este sulfuroasă, este „*apă cu pucioasă*" Dol.

PÂRÁUL CU ZIMȚ (MNe) hidron. metaf. Cracul st. al P. Magherniței ce izvorăşte de sub Obcina Dobreanului. *Mă duc pe Pârâul cu Zimț*. ANCH. MNe. − (Uneori cu prep. *la*) *Pârâul la Zimț.* ANCH. MNe.

− Pron. *Pîrắu̯u cu/la Zîmț* MNe.

− Etim.: în albia pârâului este o stâncă ca un zimț care nu a putut fi distrusă (pe pârâul acesta se trimit la vale buştenii).

PÂRÁUL DĂRÂMĂTÚRII (Plu) hidron. descr. Afl. dr. al p. Plutonul, între p. Petru-Vodă (V) şi P. la Macedon (E), care izvorăşte de sub Vf. Argelelor. Cf. ARH. OC. Pip. 2 (1944), *ib.* 7 (1997), ANCH. Plu.

− Pron.: *Pîrắu̯u Dărîmătúri* Plu.

− Etim.: de la apel. **dărămătură**, care indică un loc cu copaci căzuți, fie din cauza vântului, fie datorită alunecărilor de teren.

PÂRÁUL DE LA SÓNDĂ (VNe) hidron. descr. Afl. de. al p. Secul, între P. Rupturilor (NE) şi P. Arşiței (SV), şi care izvorăşte de sub Pic. Arşiței. Cf. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul de la Sondă; am ajuns la gura Pârâului de la Sondă*. ANCH. VNe.

− Pron.: *Pîrắu̯u di la Sóndâ* VNe.

− Etim.: în a doua jumătate a sec. al XX-lea era aici o sondă de extragere a țițeiului.

PÂRÂUL DINTRE ARGELE v. **Argelele (2).**

PÂRĂUL DINU v. **Pârâul la Dinu.**

PÂRÂUL DOBREANU v. **Dobreanu (II).**

PÂRÂUL DOBRENAŞU v. **Dobreanu (II.5).**

PÂRÂUL DOBRULUI v. **Dobru (1).**

PÂRÁUL DOGĂRÍEI (Plu) top. descr. **1.** Hidron. Afl. dr. al p. Tărâțeni, între p. Porcăria (V) şi p. Petru-Vodă (E), care izvorăşte de sub Plaiul Lung. Cf. ANCH. Plu.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de N a Plaiului Lung, la E de P. Dogăriei. *Piciorul Dogăriei*. ANCH. Plu.

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Dogărí̯i*, **(1.a)** *Kíșóru Dogărí̯i* Plu.

− Etim.: aici era odinioară o **dogărie**.

PÂRÂUL DOLHEŞTI v. **Dolheşti (1).**

PÂRÂUL DOLIA v. **Dolia (I).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

PÂRÂUL DOLIEI v. **Dolia (I).**
PÂRÂUL DOLILE v. **Dolia (I).**
PÂRÂUL DOLIȚA v. **Dolia (I.2).**
PÂRÂUL DOMESNECULUI v. **Dumesnicul (II).**
PÂRÂUL DOMESNIC v. **Dumesnicul (II).**
PÂRÂUL DOMESTICULUI v. **Dumesnicul (II).**
PÂRÂUL DOMESTECULUI v. **Dumesnicul (II).**
PÂRÂUL DRĂGANU[1] v. **Druganu[1] (1).**

PÂRÂUL DRĂNIȚĂRÍA (VNe) hidron. descr. Afl. dr. al p. Glodul Mare, la E de p. Rotunda (V), care izvorăşte de sub d. Sihla Mare. Cf. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe.

− Pron.: *Pîrắu̯u Drănițắrí̯a* VNe.

− Etim.: aici se făcea draniță.

PÂRÂUL DRUGANU[1] v. **Druganu[1] (1).**
PÂRÂUL DRUGANULUI v. **Druganu[2] (2).**
PÂRÂUL DUMESNICULUI v. **Dumesnicul (II).**
PÂRÂUL EFTIMIEI v. **Iftimia**.
PÂRÂUL FUNDUL RUMIRESEIv. **Fundu Lumiresei (1.a).**

PÂRÁUL GĂMĂNÚȚULUI (VNe) hidron. pers. Afl. drept al P. Dobrului, ce izvorăşte de pe fâneaţa La Cucoşeni. *Trec peste Pârâul Gămănuțului.* ANCH. VNe. − (În perifr.) *Mă duc pe Pârâul la Gămănuț; am ajuns în capătul Pârâului la Gămănuț*. ANCH. VNe.

− Pron.: *Pîrắu̯u Gămănúțulu, Pîrắu̯u la Gămănúț* VNe.

− Etim.: n. fam. **Gămănuț**, proprietară a terenului străbătut de acest pârâu.

PÂRÁUL GÁNGII (Plu) hidron. pers. Afl. dr. al P. Agăpenilor, care izvorăşte de lângă Poiana Slătioara. *Mă duc pe Pârâul Gângii.* ANCH. Plu.

− Pron.: *Pîrắu̯u Gínzî* Plu.

− Etim.: de la n. fam. **Gângă** al unei femei care locuia la gura pârâului.

PÂRÁUL GEÁNGU (TgN) hidron. pers. Cursul temporar de apă, care străbate tarlaua La Maici[3] şi se varsă în r. Neamț. Cf. ANCH. TgN.

− Pron.: *Pîrắu̯u Ẑáŋgu* TgN.

− Etim.: de la n. fam. **Geangu**, al proprietarului unei case pe lângă care trecea pârâul.

PÂRÂUL GHEȚĂRIA v. **Gheţăria (1.a).**
PÂRÂUL GHEȚĂRIEI v. **Gheţăria (1.a).**

PÂRÁUL GLODIŞÓRULUI (VNe) hidron. descr. (Vechi) Pârâul Sărăturii. *Mă duc pe Pârâul Glodişorului; am ajuns la capătul Pârâului Glodişor*. ANCH. VNe.

– Pron.: *Pîrắu̯u Glodişórulu* VNe.

– Etim.: nec.

PÂRÂUL GLODUL MARE v. **Glodul (1.a).**
PÂRÂUL GOANGELOR[1] (MNe) hidron.
PÂRÂUL GOANGELOR[2] (VNe)
PÂRÂUL HUMĂRIEI v. **Humăria (1.a).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

PÂRÁUL HÚMEI (MNe) hidron. descr. **1.** Afl. stâng al p. Nemţişorul, între P. Negurei (V) şi p. Iftimia (E), care izvorăşte de sub Culmea Pleşului, în apropiere de punctul Toaca Moişenilor. Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib*. 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Humei; am ajuns la capătul Pârâului Humei*. ANCH. MNe.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificaţie a d. Pleşul, între izvoarele P. Humei. MNe. Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib*. 2 (1976), *ib*. 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Urc pe Piciorul Humei; am ajuns în vârful Piciorului Humei*. ANCH. MNe.

− Pron.: **(1)** *Pîrą̆u Húmi*, (**2**) *Ḱišóru Húmi* MNe.

− Etim.: la gura acestui pârâu este humă.

PÂRÂUL ICOANEI v. **Schitul Icoanei[1] (1.a).**

PÂRÂUL IEPĂRIEI v. **Iepăria (2).**

PÂRÂUL IFTIME v. **Iftimia.**

PÂRÂUL IFTIMEI v. **Iftimia.**

PÂRÂUL IFTIMII v. **Iftimia.**

PÂRÂUL IZVOARE v. **Pârâul Izvoarelor.**

PÂRÂUL IZVOARELE v. **Pârâul Izvoarelor.**

PÂRÁUL IZVOÁRELOR (Pip) hidron. descr. Afl. st. al r. Neamţ, care izvorăşte de sub Piţigaia, între P. la Todosia (V) şi P. Arinilor[2]. *Mă duc pe Pârâul Izvoarelor; am ajuns la gura Pârâului Izvoarelor.* ANCH. Pip. − (În sint. homof.; ofic.) *Pârâul Izvoarele.* DGN (1890), 208. *Pârâul Izvoare.* HARTA MIL. (1962), ICHIM, M. (1973), 145. − (Cu determin. la sg.) *Perăul Isvor.* [sic] ARH. BUC. PL. 123 (1898). ◊ (Cu ent. *bazin*, în constr. geogr.) *Bazinul Izvoare-Ozana.* ICHIM, M. (1973), 171.

− Pron.: *Pîrą̆u Izvo̧árălor*. Pip.

− Etim.: pârâul se formează din mai multe izvoare.

PÂRÂUL JACOTELOR v. **Piciorul Jacotelor (1.b).**

PÂRÁUL LA ANÍŢA (Pip.) Afl. st. al r. Neamţ, care izvorăşte de sub D. Crucii, între P. Mânzatului (V) şi P. la Todosia. *Mă duc pe Pârâul la Aniţa; am ajuns la gura Pârâului la Aniţa*. ANCH. Pip.

− Pron.: *Pîrą̆u la Aníţa* Pip.

− Etim.: fam. lui Vasile **Aniţa** locuieşte la gura pârâului.

PÂRÁUL LA BORDÉIUL MÁICII (Plu) hidron. descr. Afl. st. al P. Negru[2], care izvorăşte de pe mt. Răscoalele. Cf. ANCH. Plu.

− Pron.: *Pîrą̆u la Bordéi̯u Mái̯şi* Plu.

− Etim.: aici este un **bordei** unde mai stau **maici** de la Haşca.

PÂRÁUL LA BRÁZII ALBI (Plu) hidron. descr. Afl. st. al p. Mihăieţ, la N de P. la Stână, care izvorăşte de sub Pic. Argelelor. *Mă duc pe Pârâul la Brazii Albi*. ANCH. Plu. − (În sint. homof.; silv.) *Pârâul Brazii Albi.* ARH. OC. Pip. 2 (1944), *ib.* 7 (1997).

− Pron.: *Pîrą̆u la Brázi Albi* Plu.

− Etim.: aici cresc **brazi albi**, spre deosebire de restul zonei, unde creşte mai mult molid.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

PÂRÂUL LA CÁSA VÉCHE (Dol) hidron. descr. Afl. st. al p. Branu, la N de P. Pârliturii, care izvorăşte de sub Obcina Branului. Cf. ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 6 (1997), ANCH. Dol.

− Pron.: *Pîrắu̯u la Cása Véḱi* Dol.

− Etim.: era o casa foarte veche mai sus de gura pârâului.

PÂRÂUL LA CHILII v. **La Chilii (2).**

PÂRÂUL LA CHITA MICĂ v. **Chitele (I.3.b).**

PÂRÂUL LA CIÓNEA (Pip) hidron. pers. Afl. st. al r. Neamț, între P. Izvoarelor (V) şi P. Arinilor[2] (E), care izvorăşte de sub d. Bompa. *Mă duc pe Pârâul la Cionea.* ANCH. Pip.

− Pron.: *Pîrắu̯u la Cio̯ónio̯a*. Pip.

− Etim.: de la n. fam. **Cionea**, a cărei casă se află la gura pârâului.

PÂRÂUL LA DÍNU (VNe) hidron. pers. Afl. drept al p. Cacova, între P. Căldării şi P. Sărăturii, care izvorăşte de pe d. Brădițelul. *Mă duc pe Pârâul la Dinu.* ANCH. VNe. – (În sint. homof.) *Pârăul Dinu.* ARH. COM. VNe 6 (1959).

– Pron. *Pîrắu̯u la Dínu* VNe.

– Etim.: n. pers. **Dinu**, neid.

PÂRÂUL LA DOÁGĂ (Ble) hidron. pers. Afl. dr. al r. Neamț, la E de P. Humăriei, care izvorăşte de sub D. Boiştea. *Mă duc pe Pârâul la Doagă; am ajuns la gura Pârâului la Doagă*. Ble.

− Pron.: *Pîrắu̯u la Du̯ágâ* Ble.

− Etim.: perifr. motivată de faptul că la gura pârâului locuiesc mai multe familii **Doagă.**

PÂRÂUL LA FÍREA (Dol) hidron. pers. Afl. dr. al p. Dolheşti, la N de P. Chirilenilor, care izvorăşte de sub Obcina Branului. *Mă duc pe Pârâul la Firea; am ajuns la gura Pârâului la Firea.* Dol.

− Pron.: *Pîrắu̯u la Fíri̯a* Dol.

− Etim.: la gura pârâului locuieşte fam. **Firea**.

PÂRÂUL LA GÂNGĂ top. pers. Afl. st. al P. Osoiului, care izvorăşte de pe Dealul Mare. *Mă duc pe Pârâul la Gângă; am ajuns în capătul Pârâului la Gângă*. ANCH. VNe.

− Pron.: *Pîrắu̯u la Gíŋgă* VNe.

– Etim.: de la n. fam. **Gângă** (frecventă în sat), care probabil a deținut un teren aici.

PÂRÂUL LA GROHOTIŞ v. **La Grohotiş.**

PÂRÂUL LA LĂCĂTUŞÉNI (Pip) hidron. pers. Afl. st. al Pârâul Coastei Țârdei, care izvorăşte de sub d. Bompa. *Mă duc pe Pârâul la Lăcătuşeni*. ANCH. Pip. − (În sint. homof.) *Pârâul Lăcătuşu*. DGN (1890), 214. *Pârâul Lăcătuşeni.* ANCH. Pip.

− Pron.: *Pîrắu̯u (la) Lăcătuşén*^{i} Pip.

− Etim.: de la n. fam. **Lăcătuşu**, care au pământ aici.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

PÂRÁUL LA MACEDÓN (Plu) hidron. descr. Afl. dr. al p. Plutonul, între P. Dărâmăturii (V) şi P. Mihăieţ (E), care izvorăşte de sub Pic. Argelelor. Cf. ANCH. Plu.

− Pron.: *Pîrắu̯u Maŝedón* Plu.

− Etim.: pârâul trece prin grădina lui **Macedon.**

PÂRÁUL LA MOŞ GAVRÍLĂ (Nem) hidron. pers. Afl. st. al p. Cărbuna, care izvorăşte din Culmea Pleşului. *Mă duc pe Pârâu la Moş Gavrilă*; *am ajuns în capătul Pîrîului la Moş Gavrilă*. ANCH. MNe − (În sint. homof.; adm.) *Pârâul Moş Gavrilă*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib*. 2 (1976), *ib*. 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). ANCH. VNe.

– Pron.: *Pîrắu̯u (la) Moş Gavrílă* Mne, VNe.

– Etim.: de la porecla ursului – **moş Gavrilă**; în zona străbătută de acest pârâu erau mulţi urşi.

PÂRÂUL LA PICIORUL CEL MARE v. **Piciorul cel Mare[2] (1.a).**

PÂRÂUL LA PODEŢE v. **Podeţele (2).**

PÂRÂUL LA SCOBAI v. **Scobai (1).**

PÂRÁUL LA SMÍDA ÓNII (Bob) hidron. pers. Afl. dr. al P. Paltinului[1], ce izvorăşte de pe Piciorul Doliei. *Mă duc pe Pârâul la Smida Onii; am ajuns la gura Pârâului la Smida Onii*. ANCH. Bob. − (În sint.; silv.) *Pârâul Smida Onii*. ARH. OC. Pip. 3 (1954). *Pârâul Simda Oanei.* [sic] *Ib.* 5 (1987), *ib.* 8 (1997).

− Pron.: *Pîrắu̯u la Snída Óni* Bob.

− Etim.: sint. motivată de faptul că pârâul străbate o zonă cu **smidă** ‘loc de pe care s-a tăiat pădurea, acoperit cu zmeură, rugi de mure, brăduţi etc’ (ARVINTE, T., 165); n. pers. **Onea**, desemnând probabil persoana care avea o fâneaţă în această zonă, nu mai este cunoscut, iar în hărţile silvice recente apare în componenţa toponimului n. pers. *Oana* (la genitiv).

PÂRÁUL LA STÁNĂ (Plu) hidron. descr. Afl. st. al p. Mihăieţ, între p. Brazii Albi (N) şi P. Argelele (S), care izvorăşte de sub Pic. Argelelor. Cf. ARH. OC. Pip. 2 (1944), ANCH. Plu.

− Pron.: *Pîrắu̯u la Stínâ* Plu.

− Etim.: la obârşia pârâului a fost o stână.

PÂRÁUL LA ŞÍPOT (TgN) hidron. descr. Afl. st. al r. Neamţ, la E de P. Cetăţii, care izvorăşte de sub D. Cetăţii. Cf. ANCH. TgN.

− Pron.: *Pîrắu̯u la Şípot* TgN.

− Etim.: pe pârâu era amenajat un **şipot**.

PÂRÁUL LA TODOSÍA (Pip) Afl. st. al r. Neamţ, care izvorăşte de sub D. Crucii, între P. la Aniţa (V) şi P. Izvoarelor. *Mă duc pe Pârâul la Todosia; am ajuns la gura Pârâului la Todosia*. ANCH. Pip.

− Pron.: *Pîrắu̯u la Todosíi̯a* Pip.

− Etim.: fam. **Todosia** locuieşte la gura pârâului.

PÂRÂUL LA VĂRĂRIE v. **Pârâul Vărăriei.**

PÂRÂUL LA ZIMŢ v. **Pârâul cu Zimţ.**

PÂRÂUL LĂCĂTUŞENI v. **Pârâul la Lăcătuşeni.**

PÂRÂUL LĂCĂTUŞU v. **Pârâul la Lăcătuşeni.**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

PÂRÂUL LEGHIU v. **Leghin (1.c).**

PÂRÂUL LÍMPEDE (Ble) hidron. descr. Cracul st. al P. la Scobai. *Mă duc la Pârâul Limpede.* Ble.

− Pron.: *Pîrắu̯u Límpidi* Ble.

− Etim.: sint. motivată de aspectul limpede al apei pârâului, spre deosebire de apa P. la Scobai, mai tulbure.

PÂRÂUL LIVEZILOR v. v. **Livezile (1.a).**

PÂRÂUL LUI ANTON v. **Anton (1).**

PÂRÂUL LUI BODAI v. **Bodai (2).**

PÂRÂUL LUI BULÁI (MNe) hidron. pers. Afl. dr. al p. Nemțișorul, între P. Paltinului[2] (V) şi P. Icoanei (E), ce izvorăşte de sub Obcina Dobreanului. Cf. ARH. OC. TgN 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul lui Bulai; am ajuns la gura Pârâului lui Bulai*. ANCH. MNe.

− Pron.: *Pîrắu̯u lu Buláị* MNe.

− Etim.: de la un n. fam. **Bulai**, frecvent în comuna învecinată, Pipirig.

PÂRÂUL LUI CHIRIACU v. **Chiriac[2] (2).**

PÂRÂUL LUI DAMASCHÍN (MNe) hidron. pers. Afl. st. al p. Nemțișorul, între P. Bivolăriei şi P. Alunului, care izvorăşte de sub vf. Rusu Mic. *Mă duc pe Pârâul lui Damaschin.* ANCH. MNe.

− Pron.: *Pîrắu̯u lu Damaskín* MNe.

− Etim.: de la un n. pers. **Damaschin**, neid.

PÂRÂUL LUI GAVRILÚȚ (Plu) hidron. pers. Afl. dr. al p. Agăpieni, între P. Arinilor (V) şi P. lui Anton (E), care izvorăşte de sub Obcina Buții. *Mă duc pe Pârâul lui Gavriluț.* ANCH. Plu.

− Pron.: *Pîrắu̯u lu Gavrilúț* Plu.

− Etim.: n. fam. **Gavriluț** (al foştilor proprietari ai terenului de aici).

PÂRÂUL LUI NIFON v. **Schitul lui Nifon (I.2.b).**

PÂRÂUL LUI NÍȚĂ[1] (Dol) hidron. pers. Afl. dr. al p. Pluton, între P. lui Anton (V) şi P. lui Țâmpău (E), care izvorăşte de sub mt. Ursoaica. Cf. ARH. BUC. PL. (1880), 130, ARH. COM. Pip. 1 (1959), *ib.* 7 (1959). *Pereul a lui Nița*. [sic] 7ARH. BUC. PL. 123 (1898). Mă *duc pe Pârâul lui Niță; am ajuns la gura Pârâului lui Niță.* ANCH. Dol.

− Pron.: *Pîrắu̯u lu Nítâ* Dol.

− Etim.: n. fam. **Niță** (al proprietarilor de teren din acest loc).

PÂRÂUL LUI NÍȚĂ[2] (Nem) hidron. pers. Afl. st. al p. Nemțișorul, între P. Chiriacului (V) şi p. Secul (E), care izvorăşte de sub Culmea Neamțului. Cf. ARH. VNe 2 (1959). *Mă duc pe Pârâu lui Niță; am ajuns la izvorul Pârâului lui Niță*. ANCH. Nem. − (În sint. homof.) *Pârâul Niță*. DGN (1890), 279.

− Pron.: *Pîrắu̯u lu Nítâ* Nem.

- Etim.: de la n. pers. **Niță**, desemnând o pers. neid.

PÂRÂUL LUI STAN (TgN) Afl. st. al r. Neamț, între p. Sasca (V) şi P. Cetății (E), care izvorăşte de sub D. Cetății. *Mă urc pe Pârâul lui Stan; am ajuns la gura Pârâului lui Stan.* TgN.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: *Pîrắu̯u lu Stan* TgN.

− Etim.: de la n. pers. **Stan**, neid.

PÂRÂUL LUI TULAN v. **Tulan (2).**

PÂRÁUL LUI ȚÂMPĂU (Dol) top. pers. **1.** Hidron. Afl. dr. al p. Pluton, între P. lui Niță[1] (V) şi P. Tihărăii (E), care izvorăşte de sub mt. Ursoaia. Cf. ARH. COM. Pip. 3 (1959), *ib.* 7 (1959). *Mă duc pe Pârâul lui Țâmpău; am ajuns la gura Pârâului lui Tâmpău.* ANCH. Dol. – (În sint. homof.) *Pariul Timpau.* [sic] ARH. BUC. PL. (1880), 130.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea de pe coasta de S a mt. Ursoaia. *Pădurea Țâmpău*. ANCH. Dol.

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u lu Țîmpắu̯*, **(1.a)** *Pădúri̯a Țîmpắu̯* Dol.

− Etim.: de la n. fam. **Țâmpău**, neid.

PÂRÂUL LUI VARTIC v. **Vartic (1)**.

PÂRÂUL LUNCA v. **Lunca[2] (1.b).**

PÂRÂUL MAGHERNIȚA v. **Pârâul Magherniței (1).**

PÂRÁUL MAGHÉRNIȚEI (MNe) top. descr. **1.** Hidron. Afl. dr. al p. Nemțișorul, între p. Vatra Vulpilor (N) şi p. Puturosul (SE), care izvorăşte de sub Obcina Dobreanului. Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Magherniței; am ajuns la gura Pârâului Magherniței.* ANCH. MNe. − (În sint. homof.) *Pârâul Maghernița.* DGN (1890), 257, HEITEL, C. (1962), 330.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. homof.) Drumul care merge alături cu P. Magherniței. *Drumul Maghernița.* ANCH. MNe.

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Mag´érnițî*, **(1.a)** *Drúmu Mag´érnițî* MNe.

− Etim.: odinioară ar fi fost aici o **magherniță** (posibil bucătăria mănăstirii; cf. MOLDOVANU, M., 101)

PÂRÂUL MĂGURICIULUI v. **Măguriciul (1.a).**

PÂRÂUL MÂNZATUL v. **Mânzatu (2).**

PÂRÂUL MÂNZATUL MARE v. **Mânzatu (2).**

PÂRÂUL MÂNZATULUI v. **Mânzatu (2).**

PÂRÂUL MÂNZATULUI MARE v. **Mânzatu (2).**

PÂRÂUL MÂNZATULUI MIC v. **Mânzatu (2.c).**

PÂRÂUL MÂNZĂȚEL v. **Mânzatu (2.c).**

PÂRÂUL MÂNZĂȚELUL v. **Mânzatu (2.c).**

PÂRÁUL MESTEÁCĂNULUI (MNe) Cracul st. al P. Paltinului[2], ce izvorăşte de sub Obcina Dobreanului. Cf. ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Mesteacănului; am ajuns la gura Pârâului Mesteacănului.* ANCH. MNe.

− Pron.: *Pîrắu̯u Mestẹ́ácănulu* MNe.

− Etim.: în zona străbătută de pârâu se găseşte **mesteacăn** (sg. cu valoare col.).

PÂRÁUL MIHÁIU (Plu) hidron. pers. (Vechi) Pârâul Mihăieț (1). *Unde se împreună gura Mihaiului cu Pipirigul.* DIR, A, XVII-I (1604), 177 (trad. ed.), *ib.*, 184 (trad. ed.), *ib.* (1605), 236.

– Etim.: n. pers. **Mihaiu.**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

PÂRÂUL MIHĂEȚ v. Pârâul Mihăieț (1).

PÂRÁUL MIHĂIÉȚ (Plu) top. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. dr. al r. Neamț; (vechi) Pârâul Mihaiu. *Pârâul Mihăeți*. ARH. OC. Pip. (1944). *Pârâul Mihăeț.* ATLAS CAD. III (1973), pl. 9, ICHIM, S. (1979), 55. *Pârâul Mihăieți*. ARH. OC. Pip. 6 (1997). *Pârâul Mihăiețu*. ARH. OC. Pip. 7 (1997). *Mă duc pe Pârâul Mihăieț; am ajuns la gura Pârâului Mihăieț*. ANCH. Pip.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *țarină*, în sint. homof.) *Țarina Mihăieț.* ARH. COM. Pip. 1 (1959). − (Cu elipsa ent.) *Mihaeți.* ARH. COM. Pip. 3 (1959). *Mihăieți.* ARH. COM. Pip. 3 (1959).

b) P. difer. (Cu determinantul *sec*) Afl. dr. al p. Plutonul, între p. Mihăieț (V) şi P. Chirilenilor (NE), care izvorăşte de sub mt. Stâna Mănăstirii. *Pârâul Mihăețu Săc.* ARH. COM. Pip. 4 (1959). *Pârâul Mihăiețu Sec.* ARH. OC. Pip. 7 (1997), ANCH. Pip.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.; vechi) Afl. al p. Mihățeț (1), neid.

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Mihăi̯éț*, **(1.b)** *Pîrắu̯u Mihăi̯éțu Săc* Pip.

− Etim.: top. **Mihaiu** + suf. dimin. **-eț**; probabil *Mihăeț* desemna doar un afl. al p. Mihaiu şi în timp denumirea s-a extins asupra întregului pârâu. **(1.b)** Apa acestui pârâu seacă în verile secetoase.

PÂRÂUL MIHĂIEȚI v. **Pârâul Mihăieț (1).**

PÂRÂUL MIHĂEȚU SĂC v. **Pârâul Mihăieț (1.b).**

PÂRÂUL MIHĂIEȚU SEC v. **Pârâul Mihăieț (1.b).**

PÂRÂUL MIHĂIEȚU v. **Pârâul Mihăieț (1).**

PÂRÁUL MÓRII (Pâț) hidron. descr. Afl. st. al r. Neamț, care izvorăşte de pe d. Bompa, între P. Coastei Țârdei (V) şi p. Bursuna (E). Cf. DGN (1890), 291, ARH. OC. Pip. 3 (1954), ANCH. Pâț.

− Pron.: *Pîrắu̯u Móri* Pâț.

− Etim.: odinioară era o moară în dreptul acestui pârâu.

PÂRÂUL NEAMȚU v. **Târgul Neamț (A.I).**

PÂRÂUL NEAMȚULUI[1] v. **Târgul Neamț (A.I).**

PÂRÂUL NEAMȚULUI[2] v. **Neamțu[2]** (**1**).

PÂRÂUL NEBÚNULUI (Lun) hidron. pers. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Nemțişorul, între P. lui Vartic şi p. Sasca, care izvorăşte de sub Dealul lui Vartic. Cf. COJOCARU, S. (2006), 14. *Am ajuns la gura Pârâului Nebunului.* ANCH. Lun.

− Pron.: *Pîrắu̯u Ni̯ebúnulu*. Lun.

− Etim.: prob. de la un supran. **Nebunul**, al unei pers. care deținea pământ în această zonă.

PÂRÁUL NÉGRU[1] (Bob) hidron. descr. Afl. st. al p. Dolia, care izvorăşte de sub mt. Hălăuca, şi curge la N de P. Răchitei. Cf. ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997), ANCH. Bob.

− Pron.: *Pîrắu̯u Ni̯égru* Bob.

− Etim.: pietrele din albie sunt închise la culoare, pârâul străbate un ținut cu mulți copaci, încât apa pare neagră.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

PÂRÂUL NÉGRU[2] (Plu) top. descr. **1.** Hidron Afl. dr. al p. Slatina[1], între P. Răscoalei (V) şi P. Porcăriei (E), care izvorăşte de sub vf. Muntişorul. Cf. ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997). *Mă duc pe Pârâul Negru.* ANCH. Plu.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *bâtcă*, în perifr.) Înălţimea de pe malul dr. al P. Negru. *Bâtca de la Pârâul Negru.* ANCH. Plu. − (În sint. homof.) *Bâtca Pârâul Negru.* ARH. OC. Pip. 7 (1997).

− Pron.: **(1)** *Pîrâ̯u Nḭégru*, **(1.a)** *Bîtca di pi Pîrâ̯u Nḭégru* Plu.

− Etim.: v. **Pârâul Negru**[1].

PÂRÂUL NÉGRU[3] (VNe) hidron. descr. Afl. stâng al p. Secul, ce izvorăşte de sub d. Sihla Mare, între p. Drăniţăria (V) şi P. Alb[2] (E). Cf. ARH. BUC. PL. 114 (1859), ARH. MĂN. SIH. 2 (1950), ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9(1998), *ib.* 10 (1998), BĂLAN, V. (2001), 109. *Mă duc pe Pârâul Negru; am ajuns la gura Pârâului Negru*. ANCH. VNe. – (Cu ent. *izvor*, în sint. heterof.) *Obârşia Izvorului Negru.* DIR, A, XVII-I (1604), 177 (trad. ed.), *ib.* (1604), 183 (trad. ed.), *ib.* (1605), 236 (trad. ed.).

− Pron.: *Pîrâ̯u Nḭégru* VNe.

− Etim.: v. **Pârâul Negru**[1].

PÂRÂUL NÉGUREI (MNe) hidron. descr. Afl. stâng al p. Nemţişorul, între P. Chiliei (V) şi P. Humei (E), care izvorăşte de sub vf. Cerdăcuţ. Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib*. 8 (1998). *Urc pe Pârâul Negurei; am ajuns la gura Pârâului Negurei*. ANCH. MNe.

− Pron.: *Pîrâ̯u Nḭéguri* MNe.

− Etim.: zona străbătută de acest pârâu este foarte întunecoasă (trece printr-o pădure deasă).

PÂRÂUL NEMŢIŞOR v. **Târgul Neamţ (A.I.3).**

PÂRÂUL NÍLULUI (MNe) top. pers. **1.** Hidron. Afl. dr. al p. Nemţişorul, între P. Afinişului (V) şi P. Cerdacului (SE), care izvorăşte de sub Obcina Dobreanului. Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe.

a) P. polar. (Cu elipsa ent.) Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care merge alături cu P. Nilului. *Mă duc pe Drumul Nilului; am ajuns în capătul Pârâului Nilului*. ANCH. MNe.

− Pron.: **(1)** *Pîrâ̯u Nílulu*, **(1.a)** *Drúmu Nílulu* MNe.

− Etim.: de la un n. pers. **Nilu**, neid.

PÂRÂUL OLTEANU v. **Olteanu (2).**

PÂRÂUL OLTEANULUI v. **Olteanu (2).**

PÂRÂUL OSOI v. **Osoiul (1.d).**

PÂRÂUL OSOIULUI v. **Osoiul (1.d).**

PÂRÂUL OULUI v. **Cărbuna (2.d.α).**

PÂRÂUL OZANA v. **Ozana (1).**

PÂRÂUL PALTINU v. **Pârâul Paltinului**[1] **(1).**

PÂRÂUL PÁLTINULUI[1] (Bob) top. descr. **1.** Hidron. Afl. dr. al r. Neamţ, care izvorăşte de sub vf. Bivolul. Cf. GHEORGHIŢĂ, C.P. (1922), h. *Mă duc pe Pârâul Paltinului; am ajuns la gura Pârâului Paltinului*. ANCH. Bob. − (În sint.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

homof.; silv.) *Pârâul Paltin(u).* ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997).

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de E a mt. Bivolul, între Cracul cel Mare (N) şi P. Paltinului (S). *Piciorul Paltinului.* GHEORGHIȚĂ, C.P. (1922), h, ARH. OC. Pip. 8 (1997), ANCH. Bob. − (În sint. homof.) *Piciorul Paltinul.* ARH. OC. Pip. 5 (1987).

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Páltinulu*, **(1.a)** *Ḱiŝóru Páltinulu* Bob.

− Etim.: sint. motivată de faptul că pârâul străbate o zonă împădurită cu **paltin** (sg. cu valoare col.).

PÂRÂUL PÁLTINULUI[2] (MNe) top. descr. **1.** Hidron. Afl. dr. al p. Nemțişorul, între P. Jacotelor (V) şi P. lui Bulai (E), ce izvorăşte de sub Obcina Dobreanului. Cf. ARH. OC. TgN 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Paltinului.* ANCH. MNe.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care merge alături ea cu P. Paltinului. *Mergi pe Drumul Paltinului*. ANCH. MNe.

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Páltinulu* **(2)** *Drúmu Páltinulu* MNe.

− Etim.: v. **Pârâul Paltinului**[1]**.**

PÂRÂUL PĂSTRĂGÚŞEI (Dol) hidron. descr. Afl. st. al p. Branu, la N de P. la Pic. cel Mare, care izvorăşte de sub Obcina Branului. Cf. ANCH. Dol.

− Pron.: *Pîrắu̯u Păstrăgúşî* Dol.

− Etim.: de la supran. **Păstrăguşa**, al unei bătrâne care locuia la gura pârâului.

PÂRÂUL PÂRLITÚRII (Dol) hidron. descr. Afl. st. al p. Branu, între P. cu Pucioasă (S) şi P. la Casa Veche (N), care izvorăşte de sub Obcina Branului. Cf. ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 6 (1997), ANCH. Dol.

− Pron.: *Pîrắu̯u Pârlitúri* Dol.

− Etim.: ent. **pârlitură**; se spune că ar fi ars pădurea acolo.

PÂRÂUL PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (2).**

PÂRÂUL PIETRÁRULUI (Pip) hidron. pers. Afl. st. al P. Agăpenilor, care izvorăşte de sub Obcina Agăpenilor. *Mă duc pe Pârâul Pietrarului.* ANCH. Pip. − (Cu elipsa ent, în sint. prep.) *În Chetrar.* ARH. COM. Pip. 7 (1959). *În Pietraru. Ib.* 7 (1959).

− Pron.: *Pîrắu̯u Ḱetrárulu* Pip.

− Etim.: prob. de la un n. pers. sau supranume **Pietraru**, care locuia la gura pârâului.

PÂRÂUL PLOTUN v. **Plutonul (I).**

PÂRÂUL PLOTONUL v. **Plutonul (I).**

PÂRÂUL PLUTON v. **Plutonul (I).**

PÂRÂUL PLUTON-DOLHEŞTI v. **Dolheşti (1), Plutonul (I).**

PÂRÂUL PONÓRULUI (MNe) hidron. descr. Afl. dr. al p. Nemțişorul, între P. Olteanului (V) şi P. Jacotelor (E), care izvorăşte de sub obcina Fundul Pârâului. *Mă duc pe Pârâul Ponorului*. ANCH. MNe.− (În sint. homof.) *Pârâul Ponorul*. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998).

− Pron.: *Pîrắu̯u Ponórulu* MNe.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Etim.: apel. **ponor**; terenul străbătut de pârâu este foarte accidentat, râpos.

PÂRÂUL POPII v. **Popa (2).**

PÂRÁUL PORCĂRÍA (Plu) hidron. descr. Afl. dr. al p. Tărâţeni, între P. Negru[2] (V) şi P. Dogăriei (E), care izvorăşte de sub Plaiul Lung. Cf. ARH. OC. Pip. 7 (1997), ANCH. Plu.

− Pron.: *Pîrắu̯u Porcăríi̯i* Plu.

− Etim.: apel. **porcărie**; la obârşia pârâului sunt mai multe izvoare, terenul este mlăştinos şi mistreţii se scaldă aici când e cald.

PÂRÁUL PÓRCULUI (VNe, Hum) hidron. descr. Afl. drept al p. Neamţ, care izvorăşte de sub dealul Osoi; (rar) Pârâul Adânc[3]. Cf. DIACONU, T. (2007), 91. *Mă duc pe Pârâul Porcului; am ajuns în capătul Pârâului Porcului.* ANCH. VNe.

– Pron.: *Pîrắu̯u Pu̯órculu* VNe.

– Etim.: sint. topon. motivată de faptul că zona de la obârşia pârâului era mlăştinoasă şi aici se scăldau porcii.

PÂRÂUL PROCOV v. **Schitul Pocrov (1.a).**

PÂRÂUL PROCOVULUI v. **Schitul Pocrov (1.a).**

PÂRÂUL PUSTIANU v. **Pustianu (1).**

PÂRÁUL PUTURÓS (MNe) hidron. descr. **1.** Afl. dr. al p. Nemţişorul, între P. Maghernitei (N) şi p. Trapezeri (S), care izvorăşte de sub Vf. Brăilencei. *La monastirea Neamţ sunt ape minerale de pucioasă numite Puturosu.* IONESCU, G. (1887), 13. *Pârâul Puturos*. DGN (1890), 321. − (În sint. homof.) *Pârâul Puturosul.* ARH. OC. TgN. 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe.− (Cu ent. *izvor*) *Izvorul Puturos*. DGN (1890), 209. − (Cu elipsa ent.) *Apa de la Puturosu.* CREŢULESCU, J. (1904), 72. *Mă duc pe Puturosul; am ajuns la gura Puturosului*. ANCH. MNe.

a) P. polar., cu elipsa ent. (Precedat de ent. *fântână*, în sint. heterof.) Fântâna amenajată pe P. Puturos. *Fântâna Puturosului*. ANCH. MNe.

− Pron.: **(1)** (*Pîrắu̯u*) *Puturósu* **(1.a)** *Fîntína Puturósulu* MNe.

− Etim.: apa pârâului, sulfuroasă, miroase urât (e puturoasă).

PÂRÂUL PUTUROSUL v. **Pârâul Puturos (1).**

PÂRÂUL RĂCHIŢII v. **Piciorul Răchitei (1.a).**

PÂRÁUL RĂCLĂRÍEI (Plu) hidron. descr. Afl. dr. al p. Slatina[1], la V de P. Răscoalei, care izvorăşte de sub mt. Răscoalele. *Mă duc pe Pârâul Răclăriei; am ajuns la gura Pârâului Răclăriei.* ANCH. Plu.

− Pron.: *Pîrắu̯u Răclăríi̯i* Plu.

− Etim.: apel. **răclărie.**

PÂRÂUL RĂSCOALEI v. **Răscoalele (1.a).**

PÂRÂUL RĂSCOALELOR v. **Răscoalele (1.a).**

PÂRÂUL RĂU v. **Valea Rea.**

PÂRÂUL ROTUNDA v. **Poiana Rotundă (1.b).**

PÂRÁUL RUGÍNEI (Stâ) top. descr. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Cf. ARH. OC. Pip. 6 (1997). *Am ajuns la gura Pârâului Ruginei*. Stâ.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

a) Oron. (Precedat de ent. *picior* sau *plai*, în sint. heterof.) Ramificaţia de E a D. Focşei, între P. Ruginei (S) şi Jgheabul Focşei (N). *Plaiul Ruginei*. ARH. OC. Pip. 3 (1954). *Mă urc pe Piciorul Ruginei.* Stâ.

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Ruźíni*, **(1.a)** *Ḱíśóru Ruźíni* Stâ.

− Etim.: apa pârâului are o culoare roşie închisă (conţine oxizi de fier).

PÂRÂUL RUINIŞ v. **Dealul Ruiniş (1.a).**

PÂRÂUL RUNCU v. **Runcul (1.a).**

PÂRÂUL RUNCULUI v. **Runcul (1.a).**

PÂRÂUL RUPTURA v. **Ruptura (1.b).**

PÂRÂUL RUPTURII v. **Ruptura (1.b).**

PÂRÂUL SASCA v. **Sasca (I)**.

PÂRÂUL RUPTÚRILOR (VNe) hidron. descr. Afl. dr. al p. Secul, între P. de la Sondă (SV) şi P. Căşiţei (NE), care izvorăşte de sub Pic. Rău. Cf. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe.

− Pron.: *Pîrắu̯u Ruptúrilor* VNe.

− Etim.: zona străbătută de pârâu este foarte accidentată.

PÂRÂUL SĂRĂTÚRII (VNe) hidron. descr. Afl. drept al p. Cacova, care izvorăşte de sub Vf. Dealului Osoiul; (vechi) Pârâul Glodişorul. *Am ajuns la Pârâul Sărăturii.* ANCH. VNe. − (Cu elipsa ent., în sint. prep.) *La Sărături*. DIACONU (2007), 91.

– Pron.: *Pîrắu̯u Sărătúri* VNe.

– Etim.: de la ent. **sărătură**, motivat de compoziţia solului.

PÂRÂUL SĂSCUŢA v. **Săscuţa (1).**

PÂRÂUL SĂŞTII v. **Sasca (I)**.

PÂRÂUL SCOBAI v. **Scobai (1).**

PÂRÂUL SCURT v. **Piciorul Scurt (1.a).**

PÂRÂUL SEC (Nem) hidron. descr. Afl. al p. Nemţişorul, între P. lui Niţă[2] (V) şi P. lui Bodai (E) care izvorăşte din d. Ruiniş. COJOCARU, S. (2006), 14. *Mă duc pe Pârâu Sec; am ajuns la capătul Pârâului Sec*. ANCH. Nem.

− Pron.: *Pîrắu̯u Săc* Nem.

− Etim.: sint. motivată de faptul că pârâul, cu debit scăzut, seacă adeseori.

PÂRÂUL SECUL v. **Secul (I).**

PÂRÂUL SECULUI v. **Secul (I.3.e).**

PÂRÂUL SECUŢA v. **Săscuţa (1).**

PÂRÂUL SÍLEI (Pâţ) hidron. pers. Afl. st. al r. Neamţ, care izvorăşte de sub d. Bompa, între P. Morii (V) şi p. Bursuna (E). *Mă duc pe Pârâul Silei; trec apa Silei.* ANCH. Pâţ.

− Pron.: *Pîrắu̯u Síli* Pâţ.

− Etim.: prob. de la antrop. **Sile** (< Vasile, cf. DOR, 169), neid.

PÂRÂUL SLATINEI v. **Slatina[1] (1).**

PÂRÂUL SLĂTIORU v. **Slatina[1] (1).**

PÂRÂUL SÓCILOR[1] (Stâ) hidron. descr. Afl. st. al p. Dumesnicul, care izvorăşte din vf. Dumesnicul. ANCH. Stâ.

− Pron.: *Pîrắu̯u Śóśilor* Stâ.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Etim.: pe malul pârâului sunt mulţi *soci*.

PÂRÂUL SÓCILOR[2] (MNe) top. descr. **1.** Hidron. Afl. st. al P. Nilului, care izvorăşte de sub Obcina Dobreanului. Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), ANCH. MNe.

a) P. polar, cu elipsa ent. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificaţia d. Dobreanul, între P. Socilor[2] şi P. Nilului. *Piciorul Socilor.* ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe.

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Sóŝilor* **(1.a)** *Ḱiŝóru Sóŝilor* MNe.

− Etim.: pe malul pârâului sunt foarte mulţi **soci**.

PÂRÂUL STÂNA MĂNĂSTIRII v. **Stâna Mănăstirii (1.b).**

PÂRÂUL STÁNCII (Lun) hidron. descr. Afl. dr. al P. Adânc[4], ce izvorăşte de sub Culmea Pleşului. *Mă duc pe Pârâul Stâncii; am ajuns la capătul Pârâului Stâncii.* ANCH. Lun. − (În sint. homof.) *Pârâul Lunca (zis şi Stânca).* COJOCARU, S. (2006), 14.

− Pron.: *Pîrắu̯u Stíńsi* Lun.

− Etim.: sint. motivată de prezenţa unor stânci în albia acestui pârâu.

PÂRÂUL STÂNCILOR v. **Stâncile**[1] **(1.b).**

PÂRÁUL STRĂJII (Stâ). top. descr. **I.** Hidron. Afl. st. al r. Neamţ, care izvorăşte de pe d. Dobreanu, între p. Bursuna (V) şi p. Dobreanu (E). *Pereu Străzei.* [sic] ARH. BUC. PL. 125 (1893), *ib.* 123 (1898). *Pârâul Străjii.* GHEORGHIŢĂ, C.P. (1922), h, ICHIM, M. (1973), 110, ARH. OC. Pip. 6 (1997). *Mă duc pe Pârâul Străjii; am ajuns la gura Pârâului Străjii*. ANCH. Stâ. − (Cu ent. vale, în sint. homof.*) Valea Străji*. ICHIM, M. (1973), 83, ICHIM, S. (1979), 67. − (Cu ent. *vale* şi *pârâu*) *Valea Pereu Străzei.* [sic] ARH. BUC. PL. 125 (1893). ◊ (Cu ent. *bazin*; geogr.) Bazinul hidrografic al P. Străjii. *Bazinul văii Străji-Ozana.* ICHIM, M. (1973), 172.

1. P. difer. Hidron. (Precedat de ent. *fund*, în sint. heterof.) Zona cursului superior al P. Străjii. *Mă duc pe Fundul Pârâului Străjii.* ANCH. Stâ. − (Cu elipsa cuv. *Strajă*) *Fundul Pârâului.* ARH. COM. Pip. 3 (1959). *Am ajuns la Fundul Pârâului.* ANCH. Stâ.

a) Oicon. (Precedat de ent. *stână,* în perifr.) Stâna situată la obârşiile P. Străjii. *Stâna din Fundul Pârâului.* ANCH. Stâ.

b) Oron**.** (Precedat de ent. *obcină*, în sint. homof.) Obcina situată la obârşiile izvoarelor pâraielor Străjii, Jacotelor şi Mesteacănului. *Mă duc pe Obcina Fundul Pârâului*. ANCH. Stâ.

2. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care merge alături cu P. Străjii. *Drumul pe Pârâul Străjii.* ANCH. Stâ.

− Pron.: **(I)** *Pîrắu̯u Strắjî*, **(I.1)** *Fúndu Pîrắu̯ulu Strắjî*, *Fúndu Pîrắu̯ulu*, **(I.1.a)** *Stíńa din Fúndu Pîrắu̯ulu*, **(I.1.b)** *u̯Ópsîna Fúndu Pîrắu̯ulu*, **(I.2)** *Drúmu pi Fúndu Pîrắu̯ulu* Stâ.

− Etim.: aici ar fi fost straja care păzea pământul mănăstirii.

PÂRÂUL STRĂJII v. **Pârâul Străjii (I).**

PÂRÂUL STRUGĂRIEI v. **Strugăria (4).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

PÂRÁUL ŞÉRPILOR (Leg) top. descr. **1.** Hidron. Curs intermitent de apă, afl. st. al r. Neamţ, care izvorăşte de sub Vf. Leghinului, între p. Dobrenaşu (V) şi p. Carpen (E). *Mă duc pe Pârâul Şerpilor*. ANCH. Leg.

a) Hodon. (Precedat de ent. *pod*, în perifr.) Podul peste Pârâul Şerpilor. *Mă duc la Podul cu Şerpi*. ANCH. Leg.

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Şắrḱilor* **(1.a)** *Pódu cu Şắrḱ* Leg.

− Etim.: sint. motivată de prezenţa multor şerpi în zona mlăştinoasă străbătură de pârâu şi în dreptul podului.

PÂRÂUL ŞUBA v. **Pârâul Şubei.**

PÂRÁUL ŞÚBEI (Nem) Hidron. pers. Afl. st. al Nemţişorului, între P. lui Bodai (V) şi Izvorul la Tulan (SE), care izvorăşte de sub Culmea Pleşului. *Mă duc la Pârâul Şubei; am ajuns la capătul Pârâului Şubei.* ANCH. Nem. − (În sint. homof.) *Pârâul Şuba.* ANCH. Nem.

− Pron.: *Pîrắu̯u Şúbi* Nem.

− Etim.: sint. motivată de faptul că la locul unde intra acest pârâu în sat locuia o familie numită **Şuba**.

PÂRÂUL TĂRÂŢENI v. **Tărâţenii (1.a).**

PÂRÂUL TĂRĂŢENI v. **Tărâţenii (1.a).**

PÂRÁUL TIHĂRÁII (Dol) hidron. descr. Afl. dr. al p. Pluton, la E de P. lui Tâmpău, care izvorăşte de sub mt. Ursoaia. *Mă duc pe Pârâul Tihărăii; am ajuns la gura Pârâului Tihărăii.* ANCH. Dol.

− Pron.: *Pîrắu̯u Tihărắi̯i* Dol.

− Etim.: de la ent. **tihăraie** ‘râpă abruptă’.

PÂRÂUL TRAPEZĂRI v. **Trapezările (2).**

PÂRÂUL TRAPEZELOR v. **Trapezele (2).**

PÂRÂUL TRAPEZOAIEI v. **Trapezoaia (3).**

PÂRÂUL TREPEZOAIA v. **Trapezoaia (3).**

PÂRÁUL ŢIGĂNÉSC (Dol) top. descr. **1.** Hidron. Afl. dr. al p. Dolheşti, între p. Mihăieţul Sec (SV) şi P. Chirilenilor (NE), care izvorăşte de sub Obcina Branului. Cf. ARH. OC. Pip. 2 (1944), *ib.* 3 (1954), ARH. COM. Pip. 4 (1959), ARH. OC. Pip. 7 (1997), ANCH. Dol.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificaţia de V a Muntelui Branu, între P. Ţigănesc (SV) şi P. Crengenilor (NE). *Piciorul Ţigănesc.* ARH. OC. Pip. 2 (1944), *ib.* 3 (1954), *ib.* 7 (1997), ANCH. Dol.

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Ţîgắnésc*, **(a)** *Ḱîśóru Ţîgắnésc* Dol.

− Etim.: probabil pe vremuri au locuit la gura pârâului robi ţigani de-ai mănăstirii.

PÂRÂUL ŢIMUREA v. **Ţimurea (2).**

PÂRÁUL UNGURÉNILOR (Ble) hidron. pers. Afl. dr. al r. Neamţ, între P. Boişteanului (V) şi P. Humăriei (E), care izvorăşte de sub D. Blebei. *Mă duc pe Pârâul Ungurenilor; am ajuns la gura Pârâului Ungurenilor*. Ble.

− Pron.: *Pîrắu̯u Ungur̯iénilor* Ble.

− Etim.: de la n. fam. **Ungureanu**; la gura pârâului locuiesc mai multe familii Ungureanu.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

PÂRÂUL URSOAIA v. **Ursoaia (II).**
PÂRÂUL URSOAICA v. **Ursoaia (II).**
PÂRÂUL URSOAIEI v. **Ursoaia (II).**
PÂRÂUL URSOI v. **Ursoaia (II).**
PÂRÂUL URSU v. **Ursu (1).**
PÂRÂUL URSULUI[1] v. **Ursu (1).**

PÂRÁUL ÚRSULUI[2] (TgN) top. pers. **1.** Hidron. Afl. st. al r. Neamț, la E de D. Cetății. *Pârâul Ursului.* ARH. BUC., PL. NMȚ., 108 (1840−1850), *ib.* 110 (1852). *Mă scald în Pârâul Ursului.* ANCH. TgN. − (Cu ent. *vale*, în sint. heterof.) *Valea Ursului.* ARH. BUC., PL. 116 (1846).

a) P. polar. Oicon. (Precedat de apel. *sat*, în sint. heterof.) Cartierul de N, fost s., al or. Târgul Neamț, situat pe Pârâul Ursului. *Satul Părăul Ursului*. UNGUREANU, I.C.D. (1814), 5, *ib.* (1820), 8, *ib.* (1834), 24, ARH. BUC, REF. 1864, DOS. 1010 (1880), 43^{v}. *Satu Părău Ursului.* ARH. BUC., PL. 109 (1840−1850). – (Cu apel. *cătun*) *Cătuna Părău Ursului.* ARH. BUC., PL. (1852), 110. – (Cu apel. *mahala*) *Mahalaua Pârâul Ursului.* UNGUREANU, I.C.D. (1836), 25, *ib.* (1949), 72. − (Cu elipsa ent., în sint. homof.) *Pârău Ursu*. ARH. TgN. 1 (1870). *Stau în Pârâul Ursului.* ANCH. TgN.

− Pron.: *Pîrắu̯u Úrsulu* TgN.

− Etim.: prob. n. pers. **Ursu**, feciorul Văidenesei, care la 1652 vinde o parte din s. Oglinzi. (cf. LUCA, T.N., 19). Considerăm improbabilă ipoteza susținută de DIACONU, T., 91, conform căreia această denumire ar face parte din categoria toponimelor care fac trimitere la fauna zonei.

PÂRÂUL UZANA v. **Ozana (1).**
PÂRÂUL VĂII SECI v. **Valea Seacă (1.a).**
PÂRÂUL VALEA REA v. **Valea Rea.**
PÂRÂUL VARTIC v. **Vartic (1).**
PÂRÂUL VASANU v. **Vasanu (1.b).**
PÂRÂUL VASANULUI v. **Vasanu (1.b).**
PÂRÂUL VATRA VULPILOR v. **Vatra Vulpilor (1.a).**

PÂRÁUL VĂRĂRÍEI (Plu) hidron. descr. Afl. dr. al p. Petru-Vodă, care izvorăşte de lângă Vf. Argelelor. Cf. ARH. OC. Pip. 2 (1944. *Am ajuns în gura Pârâului Vărăriei.* ANCH. Plu. − (În perifr.) *Mă duc pi Pârâul la Vărărie*. ANCH. Plu.

− Pron.: *Pîrắu̯u Vărărí̯i*, *Pîrắu̯u la Vărărí̯i* Plu.

− Etim.: ent. **vărărie** în funcție topon.

PÂRÁUL VEŞCĂRÍEI hidron. descr. Cracul p. Agăpeni, care izvorăşte de sub Vf. Moşneagului. *Mă duc pe Pârâul Veşcăriei.* ANCH. Pip.

− Pron.: *Pîrắu̯u Veşcărí̯i* Pip.

− Etim.: apel. **veşcărie**; aici se făceau veşti.

PÂRÂUL ZLATINA v. **Slatina**[1] **(1).**

PÂRLEA (Bob) top. pers. **1.** Oron. Ramificația de NE a Culmii Luciorului, între P. Adânc[1] (V) şi cursul inferior al P. Mânzatului (E). *Mă duc pe Pârlea; am ajuns în dreptul Pârlei*. ANCH. Bob. − (Precedat de ent. *deal*, în sint. heterof.) *Dealul Pârlei.* ARH. COM. Pip. 5 (1959), ANCH. Bob.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful D. Pârlei. *Vârful Pârlei.* ARH. COM. Pip. 5 (1959), ANCH. Bob.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea de pe D. Pârlea. *Pădurea Pârlea.* ANCH. Bob.

− Pron.: **(1)** *Pírlia*, *Diálu Pírli*, **(1.a)** *Vírvu Pírli*, **(1.b)** *Pădúria Pírlia* Bob.

− Etim.: un supran. sau n. fam. **Pârlea**.

PÂRLOÁGELE (Plă) fiton. descr. Terenul arabil de pe coasta de SE a D. Dulce. *Am arat în Pârloage*. Plă.

− Pron.: *Pîrlu̯ázîli* Plă.

− Etim.: apel. **pârloagă** (la pl.) în funcție topon.

PÂȚÂLIGÉNII (Pâț) oicon. pers. Satul situat pe st. r. Neamț, între p. Silei (V) şi P. Străjii (E). TTRM I_2 (1873), 884/2. GHEORGHIȚĂ, C. (1936), 18, ARH. OC. Pip. 7 (1997). *Satul Pițigăleni.* [sic] DGN (1890), 310. *Pițâligeni.* [sic!] ARH. OC. Pip. 6 (1997), *ib.* 8 (1997). *Mă duc în Pâțâligeni; am ajuns în marginea Pâțâligenilor*. Pâț.

− Pron.: *Pâțâlizîn*^{i} Pâț.

− Etim.: de la familiile **Pițiliga** care au locuit în acest loc; cf. DRA (1774), 461, UNGUREANU, I.C.D. (1841), 35, unde apar mai multe persoane cu acest nume din s. Pipirigul.

PEDEMUNTE v. **La Piedemonte.**

PE IMAŞ v. **Imaşul[1].**

PE IMAŞ v. **Imaşul[3].**

PEPERIGUL v. **Pipirigul (I).**

PE PICIOR v. **Piciorul.**

PERĂUL ISVOR v. **Pârâul Izvoarelor.**

PER. DOLE v. **Dolia (I).**

PEREU STRĂZEI v. **Pârâul Străjii (I).**

PEREUL A LUI NIȚA v. **Pârâul lui Niță[1].**

PER. KOTURELI v. **Cotnărelul (1).**

PER. KUSCHBA v. **Cujbă (2).**

PÉTRU-VÓDĂ (Plu) centru de polar topon. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent.cu sens oronimic, în sint. homof.) Muntele situat între pâraiele Petru-Vodă (NV), P. Argelelor (NE), [P. Larg] (S). *Muntele Petru Vodă.* IONESCU, G. (1887), 18, DGN (1890), 298, SADOVEANU, O. XIII (1940), 483. *Obcina Petru Vodă.* GHEORGHIȚĂ, C.P. (1922), h. *Culmea Petru Vodă.* CHIRIȚĂ, F. (1994), 125. *Mă duc pe Muntele Petru-Vodă; am ajuns în vârful Muntelui Petru-Vodă.* ANCH. Plu. − (În sint. heterof.) *Muntele lui Pătru-vodă se înfățişează în strălucitu-i veşmânt de brazi seculari.* IORGA, P.A. (1939–1940), 140.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *strâmtură* sau *pas*, în sint. homof.) Trecătoarea peste mt. Petru-Vodă. *Strâmtura Petru-Vodă.* DGN (1890), 299. *Pasul Petru-Vodă*. VELCEA, G. (1982), 69, ANCH. Plu.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *țarină*, în sint. homof.) Terenul cu fâneață de la baza coastei de N a m. Petru Vodă. *Mă duc în Țarina Petru-Vodă.* ANCH. Plu.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. dr al. p. Tărâțeni, între P. Dogăriei şi p. Mihăieț, care izvorăşte de sub mt. Petru Vodă. *Pârâul Petru-Vodă.* DGN (1890), 299. *Pârâul Petru Vodă.* GHEORGHIȚĂ, C.P. (1922), h, ARH. OC. Pip. 2 (1944), *ib.* 6 (1997). *Mă duc pe Pârâul Petru-Vodă.* ANCH. Plu. − (Germ.) *Die Bache Petrowoda und Ardziel* („Pâraiele Petru Vodă şi Argel"). OTZELLOVITZ (1790), 58. − (Cu ent. *vale*, în sint. homof.) *Valea Petru Vodă.* ICHIM, S. (1979), 109.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *pod*, în perifr.) Podul peste p. Petru-Vodă, pe unde trece şos. Pipirig−Poiana Teiului. *Podul peste Petru-Vodă.* ANCH. Plu.

b) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *uliță* sau *stradă*, în sint. homof.) Ulița din s. Pluton, care merge alăturea cu p. Petru-Vodă. *Strada Petru-Vodă.* ANCH. Plu. *Mă duc pe ulița Petru-Vodă; am ajuns în capătul uliței Petru-Vodă.* ANCH. Plu.

− Pron.: **(1)** *Múntili Pétru Vódâ*, **(1.a)** *Pásu Pétru Vódâ*, **(1.b)** *Țárna Pétru Vódâ*, **(2)** *Pîrău̯u Pétru Vódâ*, **(2.a)** *Pódu písti Pétru Vódâ*, **(2.b)** *Stráda / Úlița Pétru Vódâ* Plu.

− Etim.: pe aici s-ar fi retras domnitorul **Petru Rareş** în Transilvania (Cf. DGN, 299, IORGA, P.A., 140).

PIATRA SĂŞTII v. **Sasca (I.2)**.

PICIÓRUL (Lun) oron. descr. (De obicei în sint. prep. *Pe Picior*.) Ramificația sudică a Bâtcii, situată între P. Catrinei[2] şi P. lui Vartic. *Mă duc pe Picior; am ajuns în capătul Piciorului*. ANCH. Lun.

− Pron.: *Ḱiŝóru*, *Pi Ḱiŝór* Lun.

− Etim.: ent. **picior** în funcție topon.

PICIORUL AFINIŞ v. **Afinişul[3] (1).**

PICIORUL AFINIŞULUI v. **Afinişul[3] (1).**

PICIÓRUL ÁLBILOR (Stâ) oron. Ramificația de SE a mt. Dumesnicul, la N de P. Socilor[1]. *Mă duc în poiana de pe Piciorul Albelor.* ANCH. Pip. − (Precedat de ent. *deal* sau *plai*, în sint. heterof.) *Dealul Albilor.* ANCH. Pip. *Plaiul Albilor.* ANCH. Pâț.

− Pron.: *Ĉiŝóru Álbĝilor* Pip.

− Etim.: sint. topon. motivată de prezența brazilor albi.

PICIORUL ALUNULUI v. **Pârâul Alunului (I.1).**

PICIORUL ARGELE v. **Argelele (1, 2).**

PICIORUL ARGELELOR v. **Argelele (1).**

PICIORUL ARŞIȚEI v. **Arşița[1] (1.a).**

PICIORUL BÂRLIBA v. **Piciorul la Bârliba.**

PICIORUL BODAI v. **Bodai (1).**

PICIORUL BOMPA v. **Bompa (1).**

PICIORUL BRĂICEANCA v. **Brăileanca (1).**

PICIORUL CAILOR v. **Poiana Cailor (1.a).**

PICIORUL CARPENULUI v. **Carpenul (I.3).**

PICIORUL CARPIN v. **Carpenul (I.3).**

PICIÓRUL CEL MÁRE[1] (Plu) oron descr. Ramificația de S a Mt. Agăpienilor, între P. Arinilor (V) şi P. lui Gavriluț (E). *Mă urc pe Piciorul cel Mare.* ANCH. Plu.

− Pron.: *Ḱiŝóru ŝel Mári* Plu.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Etim.: sint. topon. motivată de lungimea piciorului muntelui.

PICIÓRUL CEL MÁRE[2] (Pât) top. descr. **1.** Oron. Ramificaţia de V a mt. Dumesnicul, între P. la Grohotiş (S) şi P. la Piciorul cel Mare (NE). *Mă duc pe Piciorul cel Mare, am ajuns în dreptul Piciorului cel Mare*. ANCH. Pâţ.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în perifr.) Afl. dr. al p. Branu, între P. la Grohotiş (S) şi P. Păstrăguşii (N), care izvorăşte de La Urzici. *Pârâul la Piciorul cel Mare*. ANCH. Pâţ.

− Pron.: **(1)** *Ḱiŝóru ŝel Mári* **(1.a)** *Pîrắu̯u la Ḱiŝóru ŝel Mári* Pâţ.

− Etim.: sint. motivată de dimensiunea mt.

PICIORUL CERBĂRIEI v. **Cerbăria (1.a).**
PICIORUL CERDAC v. **Cerdacul**[2] **(1).**
PICIORUL CHILIA v. **Chilia (2).**
PICIORUL CHILIEI v. **Chilia (2).**
PICIORUL CHIRIAC v. **Chiriac**[1] **(2).**
PICIORUL CHIRIAC v. **Chiriac**[2] **(1).**
PICIORUL CHIRIER v. **Chiriac**[2] **(1).**
PICIORUL CHIRUŢII v. **Chiruţa (1).**
PICIORUL CHITA MICĂ v. **Chitele (I.3).**
PICIORUL CHIŢIGAIA v. **Piţigaia (I.4)**.
PICIORUL COARNELE v. **Dealul Coarnelor (1).**

PICIÓRUL COLÍBEI (MNe) oron. descr. Ramificaţia sud-vestică a d. Cărbuna, între Pic. Pleşuţului (NV) şi Pic. Corbului (SE). Cf. ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib*. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1887), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe.

− Pron.: *Ḱiŝóru Colíbi* MNe.

− Etim.: sint. motivată de faptul că pe la jumătatea secolului trecut erau aici **colibe**, în care locuiau muncitorii forestieri; singular cu valoare colectivă.

PICIÓRUL CÓRBULUI (MNe) oron. pers. Ramificaţia de SV a d. Cărbuna, între Pic. Colibei (NV) şi Pic. lui Florea (SE). Cf. ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998). *Urc pe Piciorul Corbului*. ANCH. MNe.

− Pron.: *Ḱiŝóru Córbulu* MNe.

− Etim.: probabil de la un n. pers. sau supranume **Corbul**.

PICIORUL CRUCEI v. **Crucea**[1] **(1.a).**
PICIORUL CRUCII v. **Crucea**[1] **(1.a).**
PICIORUL CRUCII v. **Crucea**[2] **(I.1).**
PICIORUL DE LA CRUCE v. **Crucea**[1] **(1.a).**
PICIORUL DE LA STÂNCĂ v. **Stâncile**[2] **(1.a).**
PICIORUL DOGĂRIEI v. **Pârâul Dogăriei (1.a).**

PICIÓRUL DOHOTĂRÍEI (VNe) oron. descr. Ramificaţia de E a Obcinii Tăciunelui, între Pic. Tăciunelui (V) şi p. Pustianu (NE). Cf. ARH. OC. TGN. 11 (1914), ARH. MĂN. SIH. 1 (1950), *ib.* 2 (1950), ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe. − (Cu ent. *deal*, în sint. heterof.) *Dealul Dohotăriei.* ATLAS MOLD. (1892).

− Pron.: *Ḱiŝóru Dohotărí̯i̯i* VNe.

− Etim.: ent. **dohotărie**.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

PICIORUL DOLIEI v. **Dolia (I.1).**

PICIORUL DRUGANU v. **Druganu[2] (1).**

PICIORUL DRUGANULUI v. **Druganu[2] (1).**

PICIORUL FOCŞEI v. **Focșa (1).**

PICIÓRUL GĂLĂȚEÁNULUI (Lun, Nem) oron. pers. Ramificația sudică a Dealului Cojocarului. Cf. ARH. OC. TgN 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Piciorul Gălățeanului*; *am ajuns în fața Piciorului Gălățeanului* ANCH. Lun. − (Cu ent. subînțeles) *Gălățeanu* ARH. VNe 3 (1959). − (Cu ent. *culme*, în sint. homof.; silv.) *Culmea Gălățeanu.* ARH. OC. TgN 8 (1998).

− Pron.: *Ḱíŝoru Gălăţánulu* Lun.

− Etim.: de la n. fam. **Gălățeanu**, frecvent întâlnit în s. Lun.

PICIORUL GRUMĂZESCU v. **Grumăzescu (1).**

PICIORUL HUMEI v. **Pârâul Humei (1.a).**

PICIÓRUL JÁCOTELOR (MNe) top. pers. **1.** Oron. Dealul situat între P. Jacotelor şi P. Paltinului[2]. Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Urc pe Piciorul Jacotelor; am ajuns în dreptul Piciorului Jacotelor*. ANCH. MNe. − (Cu ent. *deal*, în sint. homof.) *Dealul Jacotele.* HARTA MIL. (1962). − (Cu elipsa ent.) *Într-un loc − Jacote−* [...] *se descoperă lucrări vechi.* HEITEL, C. (1962), 330.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care merge pe Pic. Jacotelor. *Merg pe Drumul Jacotelor.* ANCH. MNe.

b) P. polar. Hidron. Afl. dr. al p. Nemțișorul, între P. Olteanului (V) şi P. Paltinului[2] (E), ce izvorăşte de sub Obcina Fundul Pârâului. Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Jacotelor; am ajuns la gura Pârâului Jacotelor*. ANCH. MNe.

− Pron.: **(1)** *Ḱíŝóru Jácotilor*, **(1.a)** *Drúmu Jácotilor* **(1.b)** *Pîrắu̯u Jácotilor* MNe.

− Etim.: n. fam. **Jacotă**, neid.; nemaifiind cunoscută de către vorbitor persoana, prob. s-a considerat că *jacotă* este un substantiv comun, al cărui pl. ar fi *jacote.*

PICIÓRUL LA BÂRLÍBA (VNe) oron. pers. Panta care coboară din Vârful Înalt spre S, pe partea stângă a p. Cacova. *Vin de pe Piciorul la Bârliba; am ajuns în marginea Piciorului la Bârliba.* ANCH. VNe. − (În sint homof.; ofic.) *Piciorul Bârliba*. ARH. COM. VNe 6 (1959).

− Pron.: *Ḱíŝóru la Bîrlíba* VNe.

− Etim.: de la n. pers. **Bârliba**, a cărui casă se află aici.

PICIORUL LEGHENULUI v. **Leghin (1).**

PICIORUL LEGHINULUI v. **Leghin (1).**

PICIÓRUL LÍNIEI (MNe) oron. descr. Ramificația de N a mt. Dobreanu, între P. Paltinului[2] (V) şi P. lui Bulai (E). Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 6 (1996), *ib.* 8 (1998), ANCH. MNe.

− Pron.: *Ḱíŝóru Líniı̯i* MNe.

− Etim.: prob. de la o **linie** de marcaj forestier.

PICIORUL LUI ANTON v. **Anton (2).**

PICIORUL LUI BOBOC v. **Boboc (2).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

PICIÓRUL LUI GHERASÍM (Bob) oron. pers. Ramificaţia de N a d. Cotnărel, între p. Doliţa (V) şi P. Cujbei (E). *Mă duc pe Piciorul lui Gherasim; am ajuns la poalele Piciorului lui Gherasim*. ANCH. Bob.

− Pron.: *Ḱîśóru lu G´erasím* Bob.

− Etim.: fam. **Gherasim** are casa la poalele piciorului.

PICIÓRUL LUI IÁCOB RÚSU (Nem) oron. pers. Ramificaţia sudică a Culmii Pleşului, între cracii P. Şubei. *Urc pe Piciorul lui Iacob Rusu; am ajuns în dreptul Piciorului Iacob lui Rusu*. ANCH. Nem.

− Pron.: *Ḱîśóru lu Iácob Rúsu* Nem.

− Etim.: de la un n. pers. **Iacob Rusu**, neid.

PICIORUL LUI TULAN v. **Tulan (1)**.

PICIÓRUL MÁRE (MNe) oron. descr. Ramificaţia de N a Obcinii Fundul Pârâului, între P. Olteanului şi P. Jacotelor. Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Urc pe Piciorul Mare; am ajuns în dreptul Piciorului Mare*. MNe.

− Pron.: *Ḱîśóru Mári* MNe.

− Etim.: sint. motivată de faptul că acest picior este foarte lung.

PICIÓRUL MĂLÍNULUI (MNe) oron. descr. Ramificaţia de SE a D. Cireşului, între P. cu Zimţ (V) şi Pic. Mălinului (E). Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Piciorul Mălinului.* ANCH. MNe.

− Pron.: *Ḱîśóru Mălínulu* MNe.

− Etim.: prob. denumire dată în manieră arbitrară de către amenajiştii silvici.

PICIORUL MĂNĂSTIREI v. **Stâna Mănăstirii (1.a).**

PICIORUL MÂNZATULUI v. **Mânzatu (1).**

PICIÓRUL MORÁRULUI (Stâ) oron. pers. Ramificaţia de S a Obcinii Dobreanului, întreP. Străjii (V) şi P. Scobai (E). Cf. ANCH. Stâ.

− Pron.: *Ḱîśóru Morárulu* Stâ.

− Etim.: n. fam. **Moraru**, neid.

PICIORUL NEAMŢ v. **Neamţu[2] (2)**.

PICIORUL OLTEANU v. **Olteanu (1).**

PICIORUL OLTEANULUI v. **Olteanu (1).**

PICIORUL PALTINUL v. **Pârâul Paltinului[1] (1.a).**

PICIORUL PALTINULUI v. **Pârâul Paltinului[1] (1.a).**

PICIORUL PÂRÂULUI ALB v. **Pârâul Alb[1] (1.c).**

PICIORUL PIATRA SASCA v. **Sasca (I.2.a).**

PICIÓRUL PLÓPILOR (MNe) oron. descr. Ramificaţia de SE a D. Cireşului, între Pic. Mălinului (V) şi pic. Grumăzescu (E). Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe.

− Pron.: *Ḱîśóru Plókilor* MNe.

− Etim.: în această zonă sunt **plopi**.

PICIORUL POPII v. **Popa (1).**

PICIORUL PUSTIANU v. **Pustianu (2).**

PICIÓRUL RĂCHÍTEI (Bob) top. descr. **1.** Oron. Ramificaţia de E a mt. Hălăuca, între P. Negru[1] (N) şi P. Răchitei. (S). *Piciorul Răchiţii.* HARTA MIL.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

(1961), ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997), ANCH. Bob.− (Cu ent. *chiceră*, în sint. homof.) *Kitschora Rekicile*. OTZELLOVITZ (1790).

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Dolia, la N de P. la Stâna Mănăstirii. *Pârâul Răchiții*. ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997), ANCH. Bob.

− Pron.: **(1)** *Ḱîśóru Răḱíţî*, **(1.a)** *Pîrắu̯u Răḱiţî*. Bob.

− Etim.: este multă răchită roşie pe acest picior.

PICIÓRUL RĂCHITIŞ (VNe) oron. descr. Ramificația de N a d. Sihla Mare, la V de izvoarele Pârâului Negru[3]. Cf. ANCH. VNe. − (Cu ent. *munte*) *Muntele Răchitişul.* BĂLAN, V. (2001), 109.

− Pron.: *Ḱîśóru Răḱitíş* VNe.

− Etim.: sint motivată de prezența în această zonă a salciei albe (numită şi **răchită**.

PICIORUL RĂCHIȚII v. **Piciorul Răchitei (1).**

PICIORUL RĂSCOALE v. **Răscoalele (1).**

PICIÓRUL RĂU (VNe) oron. descr. Ramificația de N a obcinii Agapia Veche, între P. Rupturilor (V) şi Valea Rea (E); (silv.) Piciorul de la Stâncă. *Ia-o la papuc, peste Piciorul Rău.* CREANGĂ, O. I (1888), 221. *Piciorul Rău.* NICODIM, M. (1899), CXXXIX. *Cobor pe Piciorul Rău.* ANCH. VNe.− (Cu ent. *plai*) *Plaiul Rău*. ARH. OC. TgN. 11 (1914). − (Precedat de ent. *culme*, în sint. homof.) *Mă duc pe Culmea Piciorul Rău*. ANCH. VNe.

− Pron.: *(Cúlmẹa) Ḱîśóru Rău̯* VNe.

− Etim.: sint. motivată de faptul că acest picior de deal este foarte abrupt, cu stânci, greu de urcat.

PICIORUL ROTUND v. **Poiana Rotundă (1.a).**

PICIORUL RUGINEI v. **Pârâul Ruginei (1.a).**

PICIORUL RUPTURII v. **Ruptura (1.a).**

PICIORUL SÂRBULUI[1] v. **Sârbu (1).**

PICIÓRUL SÂRBULUI[2] (VNe) oron. pers. Ramificația de N a d. Sihla Mare, între P. Negru[3] (V) şi Pic. Sihlei (E). *Mă duc pe Piciorul Sârbului.* ANCH. VNe.

− Pron.: *Ḱîśóru Sírbulu* VNe.

− Etim.: n. pers. **Sârbu**, neid.

PICIÓRUL SCURT (Bob) top. descr. **1.** Oron. Ramificația de N a mt. Bivolul, între P. Gheţăriei (V) şi P. la Piciorul Scurt (E). Cf. GHEORGHIȚĂ, C.P. (1922), h, ARH. OC. Pip. 5 (1987), ANCH. Bob.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în perifr.) Afl. dr. al Cracului Mare, la E de P. Gheţăriei, care izvorăşte de sub vf. Bivolul. *Pârâul Scurt.* ANCH. Bob.

− Pron.: **(1)** *Ḱîśóru* (*Ḱ́ îśóru*) *Scurt*, **(1.a)** *Pîrắu̯u Scurt* Bob.

− Etim.: piciorul este scurt şi abrupt.

PICIORUL SIHLA v. **Sihla (1.a).**

PICIORUL SIHLEI v. **Sihla (1.a).**

PICIORUL SOCILOR v. **Pârâul Socilor[2] (1.a).**

PICIORUL SPĂNĂRIEI v. **Piciorului Spănăriei.**

PICIORUL SPÂNĂRIEI v. **Piciorului Spănăriei.**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

PICIORUL STÂNA MĂNĂSTIRII v. **Stâna Mănăstirii (1.a).**

PICIÓRUL SUB CĂRÁRE (MNe) oron. descr. Ramificaţia sud-vestică a d. Cărbuna, învecinată cu Pic. lui Florea şi p. Iftimia (V). Cf. ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib*. 2 (1976), *ib*. 3 (1987), *ib*. 8 (1998), ANCH. Nem.

− Pron.: *Ḱíŝóru sub Carári* Nem.

− Etim.: pe picior urcă o cărare foarte folosită de săteni.

PICIÓRUL ŞPĂNĂRÍEI (MNe) Ramificaţia de E a pic. Piţigaia, între P. Strugăriei şi P. Adânc[3]. *Piciorul Spănăriei* [sic!] ARH. OC. TgN. 1 (1963). *Piciorul Spânăriei* [sic!] ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998). *Mă duc pe Piciorul Şpănăriei; am ajuns în marginea Piciorului Şpănăriei*. ANCH. MNe.

− Pron.: *Ḱíŝóru Şpănăríi̯i* MNe.

− Etim.: apel. **şpănărie**; sint. topon. motivată de faptul că aici era lemn bun de şpan, din care se făcea draniţă şi şindrilă.

PICIORUL TĂCIUNE v. **Obcina Tăciunelui (I.1).**

PICIORUL TĂCIUNELUI v. **Obcina Tăciunelui (I.1).**

PICIORUL TRAPEZOAIEI v. **Trapezoaia (2).**

PICIORUL TREPEZOAIEI v. **Trapezoaia (2).**

PICIORUL ŢIGĂNESC v. **Pârâul Ţigănesc (1.a).**

PICIORUL URSOAEI v. **Ursoaia (I).**

PICIORUL URSOI v. **Ursoaia (I).**

PICIORUL URSULUI v. **Ursu (2).**

PICIORUL VASANU v. **Vasanu (1).**

PICIORUL VASANULUI v. **Vasanu (1).**

PICIORUL VOVIDENIA v. **Schitul Vovedenia (1.a).**

PICIORUL VOVIDENIEI v. **Schitul Vovedenia (1.a).**

PIETRELE DOBREANULUI v. **Dobreanu (II.2).**

PIPIRIGA v. **Pipirigul (I.2).**

PIPIRÍGUL (Pip) top. descr. **I.** Hidron. (Vechi) Cursul superior al r. Neamţ, de la izvoare până la hotarul dintre ss. Pipirigul şi Pâţâligenii. (Slav.) **Дo ѳ<ѵ>ст<їѭ> Пепериговѣ** („până la gura Peperigului”) DRH, A, I (fals probabil din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1437), 427. **Дo ѵстїѭ П(є)перигѳлѣ** („până la gura Peperigului”) DRH, A, III (fals probabil de la sf. sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1496), 538. **Дo ѳсти Пепериг8л** („până la gura Peperigului”) DRH, A, XIX (1626), 47, *ib.* (1626), 50. − (Rom.) *Unde se împreună gura Mihaiului cu Pipirigul*. DIR, A, XVII-I (1604), 177 (trad. ed.), *ib.* (1604), 184 (trad. ed.). *Unde se împreună gura Mihaiului cu Peperigul*. *Ib.* 1605), 236 (trad. ed.). *În Pipirig*. DRH, A, XXI (1632), 192 (trad.). − (Precedat de ent. *râu*, în sint. homof.; slav.) **Рѣка Пепериг8л** („râul Peperigul”) DRH, A, XIX (1626), 47, *ib.* (1626), 50. Cf. CDM I (1617–1622), 408. − (Cu ent. *apă*, în sint. heterof.) *La apa Pipirigului*. DIR, A, XVII-I (1604), 177 (trad. ed.), *ib.* (1604), 184 (trad. ed.). *La apa Peperigului*. *Ib.* (1605), 236 (trad. ed.). *Apa Pipirigului.* DRH, A, XXI (1632), 192 (trad.), *ib.* XXII (1634), 17 (trad.). − (Slav.) **Водѣ Пепериг8лови** („apa Peperigului”).

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

DRH, A, XXI (1632), 220. **Вода Пеперигѹлови** („apa Peperigului”). DRH, A, XXII (1634), 157. **Воде Пеперигѹлови** („apa Peperigului”). DRH, A, XXII (1639), 148. − (Cu ent. *pârâu*, în sint. homof.) Cf. DGN (1890), 309. − (Cu ent. *vale*, în sint. homof.) *Valea Pipirigul.* DGN (1890), 309–310. ◊ (Cu ent. *depresiune*, în sint. homof.; geogr.) Depresiunea formată de p. Pipirig. *Depresiunea Pipirig.* ICHIM, S. (1979), 79.

1. P. difer. Hidron. şi oicon. (Precedat de ent. *fund*, în sint. heterof.) Zona cursului superior al p. Pipirigul; p. ext. partea s. Pipirigul din această zonă. *Oamenii ce şidem în Fundul Pipirigului*. DRA (1775), 461. *Fundul Pipirigului.* ATLAS CAD. III (1972), pl. 9.

2. P. polar. Oicon. Satul situat pe P. Pipirigul, între gura P. Izvoarelor şi gura P. Silei. *Din Pipirig.* COND. MAV., I (1742), 223. *Pipiriga.* OTZELLOVITZ (1790), 58. *Pipirigu.* GIURESCU, P. (1835), 254. *Când am venit eu cu tata şi cu fraţii mei... din Ardeal în Pipirig.* CREANGĂ, O. I (1880), 162–163. *Pipirigu(l).* CODRESCU, U. VII (1803), 257. CREŢULESCU, J. (1904), 69, GHEORGHIŢĂ, C. (1936), 18, SADOVEANU, O. XIII (1940), 707, ARH. OC. Pip. 8 (1997). *Locuiesc în Pipirig; am ajuns în marginea Pipirigului.* Pip. − (Precedat de ent. *sat*, în sint. homof.) *Satul Pipirigul*. DRA (1774), 460, UNGUREANU, I.C.D. (1841), 33, *Satul Pipirigu.* UNGUREANU, I.C.D. (1849), 58. *Satul Peperigul.* ARH. BUC., PL. 72 (1840−1850). *Pâţâligenii ţin până la Satul Pipirig*. Pâţ.− (Germ.) *Das Dorf Pipirygul.* OTZELLOVITZ (1790), 58. − (Precedat de ent. *moşie*) *În satul Pipirig şi, fiind Pipirigu moşie mânastirii Niamţului...* DRA (1775), 465.

a) P. polar. Oron. (În expr. metalingvistice; geogr.) Munţii de pe teritoriul s. Pipirigul. *Munţii numiţi ai Pipirigului.* IONESCU, G. (1887), 20.

3. P. polar. Cremnon. (Precedat de ent. *depresiune*, în sint. homof.) Depresiunea creată de p. Pipirig. *Depresiunea Pipirig.* ICHIM. M. (1973), 228.

− Pron.: **(I.2)** *Pipiríg* Pip, *Sátu Pipiríg* Pâţ.

− Etim.: prob. de la numele unei plante **pipirig** care creşte pe malurile apelor sau în locuri umede, mlăştinoase (cf. DLR); această etimologie este confirmată de descrierea din MSS 2 care însoţeşte harta lui OTZELLOVITZ (1790), unde se precizează că în vale de Pipirig, câmpiile de pe valea Neamţului sunt inundate când apele cresc.

PISCUL COTNĂRELULUI v. **Cotnărelul (2.a).**

PIŢÂLIGENI v. **Pâţâligenii.**

PIŢIGÁIA (Bob, MNe) top. pers. **I.** Oron. (Precedat de ent. *munte*, în sint. homof.) Munte situat între mt. Liciorul (V) şi D. Strugăriei (E), la cumpăna pâraielor Mânzatul (V), Izvoare (S), Nemţişorul (E) şi [Râşcuţa (N)]. *Muntele Chiţigaia.* ICHIM, F. (1971), 130, ICHIM, S. (1979), 92. *Mutările din munţi, şi anume Piţigoaia*. UNGUREANU, I.C.D. (1841), 33. − (Cu ent. *culme*, în sint. homof.) *Culmea Chiţigaia.* CHIRIŢĂ, F. (1994), 125. − (Cu elipsa ent.) *Mă sui pe Piţigaia; am ajuns în apropierea Piţigăii*. ANCH. Bob, MNe.

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.; slav.) Vârful mt. Piţigaia, în dreptul izvoarelor p. Mânzăţelul. **та до верхѹ Пицигаш** (până în vârful Piţigaia) DRH, A, I (fals probabil din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1437), 427, ib. (fals probabil din a doua

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1447), 431. та до вєрхꙋ Пицигаѧ (până în vârful Piţigaia) DRH, A, II (fals probabil din a doua jumătate a sec. al XVI-lea, datat 1455), 416. та вєрхꙋ Пицїгаѧ (pe vârful Piţigaia) DRH, A, III (fals probabil din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1496), 538. – (Rom.) *Vârful Chiţigaia*. ICHIM, M. (1973), 67, ICHIM, S. (1979), 86, ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997). *Urc pe Vârful Chiţigaia; am ajuns în dreptul Vârfului Chiţigaia*. ANCH. Bob.− (În sint. heterof.; slav.) Връχ Пицигъеи („vârful Piţigăei") DRH, A, XXII (1634), 158. – (Rom.) *Până la vârful Piţigăei*. DRH, A, XXII (1634), 17 (trad.). − (Cu elipsa ent.) *Mă duc pe Piţigaia; am ajuns în dreptul Piţigăii*. ANCH. MNe.

a) P. difer. Oron. (Cu determinantul *rea*) Vârful abrupt al mt. Piţigaia, situat la cumpăna pâraielor Izvoarele (S) şi Nemţişorul (E). *Chiţigaia Rea*. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib*. 3 (1987), *ib.* 6 (1997), ARH. OC. Pip. 6 (1997), ARH. OC. TgN. 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Am ajuns în Vârful Piţigaia Rea*. ANCH. MNe. − (Cu elipsa ent.) *Urc pe Piţigaia Rea; am ajuns în dreptul Piţigăii Rele*. ANCH. Bob.

2. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *obcină*, în sint. heterof.) Culmea muntoasă dintre Coada Bâtcii şi vf. Piţigaia Rea, care cuprinde şi vf. Piţigaia. *Obcina Chiţigaia*. ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997). *Merg pe Obcina Piţigaia.* ANCH. Bob. − (În sint. heterof.) *Merg pe Obcina Piţigăii; am ajuns în dreptul Obcinii Piţigăii*. ANCH. Pip.

3. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în perif.) Pădurea situată pe mt. Piţigaia**.** *Mă duc în Pădurea de pe Piţigaia*. ANCH. MNe.

4. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.) Ramificaţia mt. Piţigaia, ce coboară din vf. Piţigaia Rea, la E de p. Izvoare. *Piciorul Chiţigaia*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib*. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), ARH. OC. Pip. 5 (1987), ARH. OC. TgN. 6 (1997), ARH. OC. Pip. 8 (1997), ARH. OC. TgN. 8 (1998), *ib.* 10 (1998).

5. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată pe Pic. Piţigaia. *Mă duc în Poiana Piţigăii; am ajuns în dreptul Poienii Piţigăii*. ANCH. Bob, MNe.

− Pron.: **(I)** *Ĉiţîgái̯a* Bob, *Ḱiţîgái̯a* MNe, **(I.1)** *Vîrvu Ḱiţîgái̯a*, *Vîrvu Ĉiţîgái̯a* Bob, *Vîrvu Ḱiţîgắi* MNe, **(I.1.a)** (*Vîrvu*) *Ḱiţîgái̯a / Ĉiţîgái̯a Ră* Bob, MNe, **(I.2)** *ᵘÓbĉina Ĉiţîgái̯a* Bob, *Óbĉina Ḱiţîgắi* MNe. **(I.3)** *Pădúri̯a di pi Ḱiţîgái̯a* MNe, **(I.5)** *Poi̯ána Ĉiţîgái̯a* Bob, *Poi̯ána Ḱiţîgái̯a* MNe.

− Etim.: prob. de la un n. pers. **Piţigoi**, neid., posibil proprietar al unei poieni sau stâne de pe acest munte. CIUBOTARU, R. avansează posibilitatea derivării cu sufixul posesiv *-aia* de la un nume *Piţigă* (atestat în DOR), iar MOLDOVANU, R. propune ca etimon un germ. *Spitzigkeit* 'formă ascuţită'. Fiind o zonă de munte, cu posibilitatea de a găsi lemn de foc oriunde, nu ni se pare plauzibilă etimologia propusă de E. Bureţea (apud CIUBOTARU, T., 103), care propune apel. **piţigaie** 'găteje subţiri', întâlnit însă în nordul Munteniei, nu în Moldova.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

PIŢIGOAIA v. **Piţigaia (I)**.

PLAIUL ALBILOR v. **Piciorul Albilor.**

PLÁIUL BĂTRÂN (Bob) oron. descr. Versantul de NE al Obcinei Agăpenilor, între pârâiele Dolia (V) şi Doliţa (E); (vechi) dealul Boboieşti. Cf. GHEORGHIŢĂ, C.P. (1922), h. *Mă duc pe Plaiul Bătrân, am ajuns pe culmea Plaiului Bătrân.* ANCH. Bob. − (Cu ent. *deal*) *Deal Batryn*. OTZELLOVITZ H. (1790). − (Germ) *Die Berge Batrin oder Bobojestye* („Dealul Bătrân sau Boboieşti") OTZELLOVITZ (1790), 58.

− Pron.: *Plái̯u Bătrín* Bob.

− Etim.: prob. pe el merge un drum vechi, folosit de foarte mult timp.

PLÁIUL BRÂNZEI (Bob)

PLAIUL CHIRUŢII v. **Chiruţa (1).**

PLAIUL FĂGĂRIEI v. **Dealul Frăgăriei.**

PLÁIUL LUNG (Plu) oron. descr. Ramificaţia de NE a mt. Răscoalele, care coboară din vf. Muntişor între P. Dogăriei şi p. Petru-Vodă. Cf. ARH. OC. Pip. 6 (1997), *ib.* 7 (1997), ANCH. Plu.

− Pron.: *Plái̯u Luŋg* Plu.

− Etim.: sint. motivată de lungimea plaiului.

PLAIUL MĂGURII v. **Dumesnicul (I.2).**

PLAIUL RĂU v. **Piciorul Rău.**

PLAIUL RUGINEI v. **Pârâul Ruginei (1.a).**

PLÁNUL SĂRMĂŞÉNILOR (Plă) fiton. descr. Terenul situat la E de s. Dum., între pădurea Bulubeşti (SV), Şanţul Anticar (S), Movila (E) şi Domeniul Coroanei (N). *Mă duc în Planul Sărmăşenilor.* ANCH. Plă.

− Pron.: *Plánu Sărmăşánilor* Plă.

− Etim.: ent. **plan** + n. fam. **Sărmăşanu** (cărora le aparţinea acest teren).

PLANUL ZVORĂNEŞTI v. **Zvorăneştii (1.a).**

PLATONU v. **Plutonul (I.1).**

PLATOUL ROTUNDA v. **Platoul Rotunda (1).**

PLĂEŞU v. **Plăieşul.**

PLĂIÉŞUL oicon. encom. Satul situat pe st. r. Neamţ, între s. Dumbrava (V) şi s. Timişeşti (E). Cf. TTRM I_2 (1879), 885/1. *Plăeşu.* [sic] DGN (1890), 310. *Locuiesc în Plăieşu; am ajuns în marginea Plăieşului.* Plă.

− Pron.: *Plăi̯éşu* Plă.

− Etim.: denumire arbitrară.

PLÉŞUL (MNe, Nem, Lun, TgN) top. descr. **1.** Oron. Masivul deluros situat pe st. r. Neamţ, de la mt. Piţigaia până la D. Gol de lângă Târgul Neamţ; (ofic.) Muntele Neamţul. **Правѡ до слав(ъ) Плешов(ъ), тд, на вєрхѫ Плешовѣ** („drept la capul Pleşului, apoi pe vârful Pleşului") DRH, A, I (Fals prob. din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1437), 427, *ib.* (Fals prob. din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1447), 431.− (Rom.) *Pe Pleşu*. SADOVEANU, O. XIII (1940), 420. − (Precedat de ent. *culmea* sau *dealul*, în sint. heterof.; rom.) *Culmea Pleşului.* DAVIDESCU, D. (1970), 3, DUMITROAIA, C. (2000), 141). *Vin de pe Culmea Pleşului; am ajuns în vârful*

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

Culmii Pleşului. Nem. *Dealul Pleşului*. GROHOLSCHI, T. (1927), 13. − (În sint. homof.) *Culmea Pleşul.* GROHOLSCHI, T. (1927), 11. − (Cu ent. *munte*) *Muntele Pleşa.* [sic] DGN (1890), 310. *Muntele Pleşu(l)*. CREŢULESCU, J. (1904), 69, SADOVEANU, O. III (1907), 198. CARANFIL, C. (1913), 31. *Cetatea ce trona semeaţă din vârful Muntelui Pleşu.* LEMNARU, S. (1968), 151. *Dealul Pleşu.* ANCH. MNe.

a) P. difer. Oron. Vârf al d. Pleşul, neid. (Slav.; precedat de ent. *vârf* sau *cap*, în sint. heterof.) **Главо Плешови** („Capul Pleşului”). DRH, A, III (Fals prob. de la sf. sec. al XVI-lea − începutul sec. al XVII-lea, datat 1447), 538. **Вєрхъ Плешовь** („Vârful Pleşului”). *Ib.* − (În sint. homof.) **Връх Плешим** („Vârful Pleşul”) DRH, A, XXII (1634), 158. − (La pl.; rom.) *Până la Vârful Pleşurilor.* DRH, A, XXII (1634), 17 (trad.).

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Poiană situată pe d. Pleşul, neid. *Poiana Pleşu.* ARH. NŢ., MĂN. NŢ., dos. 10/1935, f. 6^{v}.

− Pron.: **(1)** *Cúlmi̯a Pléşulu* Nem, *Di̯álu Plésu* MNe.

− Etim.: adj. **pleş** substantivat în funcţie topon.

PLÓPII (Plă) fiton. descr. Terenul arabil aflat la S de s. Plăieşul, între r. Neamţ (S) şi Bicăzeni (N). *Am ajuns în dreptul Plopilor.* Plă. – (În sint. prep.) *La Plopi*. Dum.

− Pron.: *Plóḱi* Plă, *La Plóḱ* Dum.

− Etim.: erau nişte **plopi**.

PLOTUN v. **Plutonul (I.1).**

PLOTUNA v. **Plutonul (I.1).**

PLUTÓNUL top. **I.** Hidron. Afl. dr. al r. Neamţ, care se formează din p. Agăpieni şi p. Tărâţeni. – (Slav.) **До ѣст Плотѣнѣлови** („Gura Plotunului”). DRH.A, XXI (1632), 220. – (Rom.) *Dacă pleacă din fundul Plotunului.* GHEORGHIŢĂ, C. (1936), 5. *Confluenţa Plutonului cu Ozana.* ICHIM, S. (1979), 55. *Trec Plutonul.* ANCH. Plu. − (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Plotun.* ARH. BUC. PL. (1880), 130, DGN (1890), 311. *Pârâul Pluton.* ARH. OC. Pip. 6 (1997), *ib.* 7 (1997), ANCH. Dol. *Pârâul Plotonul.* ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1034 (1864), 1^{r}. (Cu ent. *râu*, în sint. homof.) *Râul Plotonului* (ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1034 (1864), 7^{r}). − (Cu ent. *vale*, în sint. heterof.) *Valea Plutonului.* ICHIM, S. (1979), 55. − (În sint. homof.) *Valea Pluton.* ICHIM, S. (1979), 55. − (În constr. geogr.) *Pluton-Dolheşti.* ATLAS CAD. III (1972), pl. 9.

1. P. polar. Oicon. Satul format pe p. Pluton şi afluenţii săi. *Platonu.* [sic] CODRESCU, U. VII (1803), 257. *Plotuna.* TTRM I_2 (1790), 893/1. *Plotun.* GIURESCU, P. (1835), 254, ARH. COM. Pip. 4 (1959). *Plutonu.* ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1034 (1964), 1^{r}, FRUNZESCU, D. (1872), 364. *Un deal, în partea despre Plotunul*. CREANGĂ, O. I (1880), 163. *Pluton.* ARH. COM. Pip. 3 (1959), *ib*. 4 (1959). ATLAS CAD. III (1972), pl. 9. − (Precedat de ent. *cătun* sau *sat*, în sint. homof.) *Cotunul Plotunu.* UNGUREANU, I.C.D. (1841), 33. *Cotuna Plotunu* (ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1034 (1864), 1^{r}. *Cotuna Plutonu.* ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1034 (1864), 3^{r}.− (Cu determin. neartic.) *Satul Plotun.* UNGUREANU, I.C.D. (1849), 58. *Satul Pluton.* DGN (1890), 311.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

a) P. polar. Terenul cu fâneață situat la N de s. Plutonul. *Țarina Plutonu.* ARH. COM. Pip. 1 (1959), ANCH. Plu.

− Pron.: **(I)** *Plutónu*, *Pîrắu̯u Plutón*, **(I.1)** *Plutónu*, **(I.1.a)** *Țárna Plutónu* Plu.

− Etim.: posibil de la un n. de pers. **Plotun**, neid. (Cf. COSTĂCHESCU, D.M., 84−91, unde boierul Plotun este miluit cu satul Plotuneştii, dela Strungă; deşi este vorba de altă localitate, această atestare arată faptul că exista în trecut numele de persoană Plotun, de la care se putea forma oiconimul). Dar nu poate fi exclusă etimologia propusă de IORDAN, T.R., 372, care consideră că la baza oiconimului stă numele comun *plotun* 'cerb'. Forma actuală, Plutonul, a rezultat prin „apropierea cu neologismul *pluton* (*ploton*), devenit popular grație serviciului militar" (IORDAN, T.R., 372).

PLUTON-DOLHEŞTI v. **Plutonul (I).**

PODÉȚELE (Lun) top. descr. **1.** Reper topon. (De obicei în sint. *La podețe*) Loc în pădurea de la N de s. Lunca, unde sunt construite podețe peste P. la Podețe. *Podețele*. COJOCARU, S. (2006), 14. *Mă duc la Podețe; am ajuns în apropierea Podețelor*. ANCH. Lun.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în perifr.) Afl. st. al P. Catrinei[2], care izvorăşte de sub Culmea Pleşului. *Mă duc pe Pârâu la Podețe*; *am ajuns în capătul Pârâului la Podețe*. ANCH. Lun.

b) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Cărarea care trece peste Podețele (**1**). *Mă duc pe Drumul la Podețe*. ANCH. Lun.

− Pron.: **(1)** *La Podéțâ*, **(2)** *Pîrắu̯u la Podéțâ*, **(3)** *Drúmu la Podi̯éțâ* Lun.

− Etim.: ent. **podețe.**

PODUL BLEBEI v. **Blebea (1.e).**

PODUL COTNĂRELULUI v. **Cotnărelul (1.a).**

PÓDUL CU DÍHORI (MNe) hodon. descr. Podul peste p. Nemțişor, situat în apropiere de gura P. Bourului. *Mă duc la Podul cu Dihori*. ANCH. MNe.

− Pron.: *Pódu cu Díhor*[i] MNe.

− Etim.: aici se ascundeau **dihori**.

PODUL CU ŞERPI v. **Pârâul Şerpilor (1.a).**

PÓDUL DE LA CÉNTRU (Pip) hodon. descr. Podul peste r. Neamț, situat la limita dintre s. Pipirig şi s. Pâțâligeni, în dreptul confluenței P. Silei cu r. Neamț. *Am ajuns la Podul de la Centru*. ANCH. Pip.

− Pron.: *Pódu di la Śéntru* Pip.

− Etim.: perifr. motivată de situarea podului în apropiere de centrul comunei.

PODUL DE LA GURA SECULUI v. **Secul (I.1.a).**

PÓDUL DE PIÁTRĂ (Stă, Pîț) hodon. descr. Podul peste r. Neamț, situat la limita dintre s. Pâțâligeni şi s. Stânca, în dreptul gurii P. Străjii. *Am ajuns la Podul de Piatră.* ANCH. Stâ.

− Pron.: *Pódu di Ḱátrâ* Stâ.

− Etim.: podul este construit din beton.

PODUL DOBREANULUI v. **Dobreanu (II.3).**

PODUL DOBRENAŞULUI v. **Dobreanu (II.5.b).**

PÓDUL LA MÂNDROÁCĂ (Pip) hodon. pers. Podul peste r. Neamț, situat în apropiere de şcoala din Popeni. *Am ajuns la Podul la Mândroacă.* ANCH. Pip.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: *Pódu la Mîndru̯ácâ* Pip.

− Etim.: de la un n. pers. **Mândroacă**, neid.

PODUL OZANEI v. **Ozana (1.b).**

PODUL PESTE OZANĂ v. **Ozana (1.b).**

PODUL PESTE PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (2.a).**

PODUL SCOBAI v. **Scobai (1.a).**

POENILE FOCŞEI v. **Focşa (2).**

POIÁNA ADĂSCĂLÍȚEI (Nem) fiton. pers. Poiana situată pe D. Chiriacului. *Mă duc în Poiana Adăscăliței; am ajuns în dreptul Poienii Adăscăliței*. ANCH. Nem.

− Pron.: *Poi̯ána Adăscălíțî* Nem.

− Etim.: de la n. fam. **Adăscăliței**, existent şi astăzi în s. Nem.

POIANA AGĂPIENI v. **Agăpeni (I.3).**

POIANA AGĂPIENILOR v. **Agăpeni (I.3).**

POIANA ARGELE v. **Argelele (1.b).**

POIANA ARGELELE v. **Argelele (1.b).**

POIANA ARŞIȚA CHIRIACULUI v. **Chiriac[2] (1.c).**

POIANA ARŞIȚEI v. **Chiriac[2] (1.c).**

POIÁNA ASCÚNSĂ (MNe) fiton. descr. Poiana situată pe Piciorul Liniei. *Mă duc în Poiana Ascunsă*. ANCH. MNe.

− Pron.: *Poi̯ána Ascún̯sâ* MNe.

− Etim.: sint. motivată de faptul că poiana nu este vizibilă de departe.

POIANA BIVOLĂRIA v. **Bivolăria (1).**

POIANA BIVOLULUI v. **Bivolul (3).**

POIANA BRĂILEANCA v. **Brăileanca (3).**

POIANA BUŞAGA v. **Buşaga (3).**

POIANA BUŞEGUȚA v. **Buşaga (3).**

POIÁNA CÁILOR (Dol) top. descr. **1.** Fiton. *Mă duc până în Poiana Cailor*; *am ajuns în marginea Poienii Cailor.* ANCH. Dol.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. heterof.) Muntele situat la S de mt. Branu, între cursul sup. al p. Mihăieț (V) şi P. Stâncilor[1] (E). Cf. ANCH. Dol. − (Cu ent. *picior*) *Piciorul Cailor.* ATLAS MOLD. (1892).

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. heterof.) *Pădurea Cailor.* HARTA MIL. (1961), ANCH. Dol.

− Pron.: **(1)** *Poi̯ána Cáilor*, **(1.a)** *Di̯álu Cáilor*, **(1.b)** *Pădúri̯a Cáilor* Dol.

− Etim.: în această poiană pasc caii.

POIANA CARPENU v. **Carpenul (I.2).**

POIANA CĂRBUNA v. **Cărbuna (2.a).**

POIÁNA CEA MÁRE (Bob) [+]fiton. descr. Fostă poiană, plantată la sfârşitul sec. al XX-lea, situată pe Plaiul Bătrân, lângă malul st. al p. Dolița. *Mă duc în Poiana cea Mare.* ANCH. Bob.

− Pron.: *Poi̯ána şe Mári* Bob.

− Etim.: sint. motivată de faptul că era cea mai mare poiană din această zonă.

POIANA CHIRIACU v. **Chiriac[2] (3).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

POIANA CHIRIACULUI v. **Chiriac[2] (3).**
POIANA CHITA MARE v. **Chitele (I.2.b).**
POIANA CHITA MICĂ v. **Chitele (I.3.a).**
POIANA COARNELOR v. **Dealul Coarnelor (1.a).**
POIANA COTNĂRELULUI v. **Cotnărelul (2.b).**
POIANA CRUCII v. **Crucea[2] (I.1.a).**
POIÁNA CU CIOÁTE (MNe) fiton. descr. Poiana situată în apropiere de gura P. Afinişului. *Mă duc la Poiana cu Cioate*; *vin din marginea Poienii cu Cioate*. ANCH. MNe.
− Pron.: *Poi̯ána cu Ŝo̯áti* MNe.
− Etim.: sint. motivată de faptul că au rămas, în urma defrişării, **cioatele**.
POIANA CURUL BRANULUI v. **Branu (II.1.a).**
POIANA DEALULUI VACILOR v. **Dealul Vacilor (1.b).**
POIANA DEALUL VACILOR v. **Dealul Vacilor (1.b).**
POIANA DE LA CRUCE v. **Crucea[1] (1.c).**
POIANA DE LA NIFON v. **Schitul lui Nifon (I.1).**
POIANA DOBREANULUI v. **Dobreanu (I.2).**
POIANA DOLIEI v. **Dolia (I.1.d).**
POIANA DOSUL TĂCIUNELUI v. **Obcina Tăciunelui (I.2.a).**
POIANA DRUGANULUI v. **Druganu[1] (2.a).**
POIANA EPĂRIEI v. **Iepăria (I).**
POIANA FOCŞEI v. **Focşa (2).**
POIANA GHIHOLĂRIA v. **Bivolăria (1).**
POIANA GRUMĂZESCU v. **Grumăzescu (2).**
POIANA GRUMĂZESCULUI v. **Grumăzescu (2).**
POIANA HĂLĂUCA v. **Hălăuca (1.c).**
POIANA IEPĂRIA v. **Iepăria (I).**
POIÁNA ILIÉNILOR (Bob) fiton. pers. Poiana situată pe Obcina Piţigăii, la obârşia P. Izvoarelor. *Mă duc în Poiana Ilienilor; am ajuns în marginea Poienii Ilienilor.* ANCH. Bob.
− Pron.: *Poi̯ána Ilii̯énilor*. Bob.
− Etim.: de la n. fam. **Ilie**, frecvent în s. Boboieşti.
POIANA LA LEMNĂRIE v. **Lemnăria (1.a).**
POIANA LA SCHITUL LUI NIFON v. **Schitul lui Nifon (I.1).**
POIANA LA SLATINĂ v. **Slatina[2] (1.a)**.
POIANA LA TREPEDELE v. **Trapezele (1).**
POIANA LA TRAPEZOAEA v. **Trapezoaia (1).**
POIANA LUI ANTON v. **Anton (3).**
POIANA LUI CHIRIAC v. **Chiriac (I.1.a).**
POIANA LUI UREACLE v. **Poiana lui Ureche (1).**
POIÁNA LUI URÉCHE (VNe) top. pers. **1.** Fiton. Poiana situată pe dreapta R. Neamţ, între Valea Rea şi P. Dobrului. **Оүрѣклєвд полѣнд** („[Am dat toată] poiana lui Ureacle”). DRH, A, II (1453), 35. *Poiana lui Ureche.* BOGDAN, S. (1742), 254, ARH. BUC. PL. 114 (1859). *Mă duc în Poiana lui*

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

Ureche; *am ajuns în marginea Poienii lui Ureche*. ANCH. VNe – (În sint. homof.) *Poiana Ureche*. ARH. COM. VNe 3 (1959).

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof.) Partea de N a Dealului Mare, unde este situată o parte a Poienii lui Ureche. ANCH. VNe. *Coasta Poieni Urechi.* ARH. COM. VNe 8 (1989). *Mă duc pe Coasta Poienii lui Ureche*; *am ajuns în marginea Coastei Poienii lui Ureche*. ANCH. VNe.

− Pron.: **(1)** *Poi̯ána lu Uréḱi*, **(1.a)** *Cu̯ásta Poi̯éni lu Uréḱi* VNe.

− Etim.: de la numele proprietarului, **Ureche**. Forma *Poiana lui Ureacle* din actul de la 1453 poate fi considerată o dovadă a conservatorismului numelor de persoană, nu şi pentru stadiul de evoluție fonetică în lexicul comun unde, la această dată, grupul consonantic *cl* evoluase la *ḱ* (MOLDOVANU, C., 110−111).

POIÁNA LÚNGĂ (Bob) top. descr. **1.** Fiton. Poiana situată între izvoarele Craculuі Mare şi Craculuі Mic. *Mă duc în Poiana Lungă.* ANCH. Bob.

a). P. polar. Oron. (Precedat de ent. *obcină*, în perifr.) Muntele situat la N de mt. Bivolul, între Cracul Mare (S), Cracul Mic (N) şi obârşia [P. Nemțişorul] (V). *Mă duc pe Obcina la Poiana Lungă*. ANCH. Bob. − (În sint. heterof.) *Am ajuns în vârful Obcinii Poienii Lungi.* ANCH. Bob. − (În sint. homof.; silv.) *Obcina Poiana Lungă.* GHEORGHIȚĂ, C.P. (1922), h. ARH. OC. Pip. 5 (1987). − (Cu ent. *munte*, în sint. heterof.) *Muntele Poienii Lungi*. ICHIM, M. (1973), 186. − (Cu ent. *deal*, cu elipsa determinatului *poiană*) *Dealul Lung.* HARTA MIL. (1961),

b) P. difer. Fiton. (Precedat de ent. *cap*, în sint. heterof.) Partea de NE a Poienii Lungi. *Capul Poenii Lungi.* ARH. OC. Pip. 3 (1954).

c) P. difer. (Precedat de ent. *cozi*, în sint. heterof.) Partea de S, cea mai îndepărtată de sat, a Poienii Lungi. *Cozile Poenii Lungi.* ANCH. Bob.

− Pron.: **(1)** *Poi̯ána Lúŋgâ* **(1.a)** *ᵘ̯Ópsina la Poi̯ána Lúŋgâ*, *ᵘ̯Ópsina Poi̯éni Lúnẑ*, **(1.c)** *Cózîli Poi̯éni Lúnẑ* Bob.

− Etim.: sint. motivată de dimensiunea poienii.

POIANA PIATRA LUI IEPURE v. **Vârful Piatra lui Iepure (1.a).**

POIANA PICIORUL CRUCEI v. **Crucea[1] (1.c).**

POIANA PICIORUL CRUCII v. **Crucea (I.1.a).**

POIANA PIȚIGĂII v. **Pițigaia (I.5)**.

POIANA PLEŞU v. **Pleşul (1.b).**

POIÁNA PÓPII (VNe) fiton. descr. Poiana situată între P. Gămănuțului (V), r. Neamț (N) şi În Fagi (SE). Cf. ARH. VNe 6 (1959). *Mă duc în Poiana Popii; am ajuns în marginea Poienii Popii*. ANCH. VNe.

− Pron.: *Poi̯ána Pópi*. VNe.

− Etim.: terenul de aici a aparținut bisericii Adormirea Maicii Domnului.

POIANA PROCOVULUI v. **Schitul Pocrov (1.c).**

POIANA ROTUNDA v. **Poiana Rotundă (1).**

POIÁNA ROTÚNDĂ (VNe) top. descr. **1.** ⁺Fiton. Fostă poiană de pe Pic. Rotund. *Poiana Rotunda.* NICODIM, M. (1897), CXXII, *ib.* (1899), CXXXVI. − (Cu ent. *platou*) *Platoul Rotunda.* BĂLAN, V. (2001), 109.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) *Piciorul Rotund.* ARH. OC. TGN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

b) P. polar. Hidron. *Rotunda.* ARH. OC. TGN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Pârâul Rotunda.* ANCH. VNe.

− Pron.: **(a)** *Kíŝóru Rotúnd*, **(b)** *Pîrắu̯u Rotúnda.* VNe.

− Etim.: prob. că poiana era **rotundă**.

POIANA RUSULUI[1] v. **Dealul Rusului (I.3).**

POIÁNA RÚSULUI[2] (TgN) fiton. pers. Terenul dintre La Calapod (N), r. Neamţ (S) şi Drumul Blebei (E). Cf. ARH. BUC. REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54[v], ARH. TgN. 4 (1959). *Mă duc în Poiana Rusului; am ajuns la Marginea Poienii Rusului.* ANCH. TgN.

− Pron.: *Poi̯ána Rúsulu* TgN.

− Etim.: de la n. fam. **Rusu**, fost proprietar al acestui teren.

POIANA RUSU MIC v. **Dealul Rusului (I.2.a).**
POIANA SÂRBIA v. **Sârbia (1).**
POIANA SÂRBU v. **Sârbu (2).**
POIANA SÂRBULUI v. **Sârbu (2).**
POIANA SÂRGHIA MARE v. **Sârbia (1).**
POIANA SÂRGHIA MICĂ v. **Sârbia (1.a).**
POIANA SÂRGHIA v. **Sârbia (1).**
POIANA SCHITUL LUI NIFON v. **Schitul lui Nifon (I.1).**
POIANA SECULUI v. **Secul (I.3.f).**
POIANA SERGHIEI v. **Sârbia (1).**
POIANA SLATINEI v. **Slatina**[1] **(1).**
POIANA SLATINEI v. **Slatina**[2] **(1.a)**.
POIANA SLĂTIOARA v. **Slatina**[1] **(1).**
POIANA STÂNA MĂNĂSTIRII v. **Stâna Mănăstirii**[2] **(1.a).**
POIANA STRUGĂRIEI v. **Strugăria (3).**
POIANA TĂCIUNELE v. **Obcina Tăciunelui (I.2).**
POIANA TĂCIUNELUI v. **Obcina Tăciunelui (I.2).**
POIANA TÂRGULUI v. **Târgul Neamţ (A.III).**
POIANA TRAPEDELI v. **Trapezele (1).**
POIANA TRAPEZĂRILOR v. **Trapezările (1).**
POIANA TRAPEZOIU v. **Trapezoaia (1).**

− Etim.: acolo se făcea var.

POIANA URECHE v. **Poiana lui Ureche (1).**
POIANA URSOAIA v. **Ursoaia (I.2).**

POIÁNA VĂRĂRÍEI (VNe) fiton. descr. Poiana de pe Piciorul Vasanu, situată în imediata apropiere a Mănăstirii Neamţ. *Mă duc în Poiana Vărăriei; am ajuns în marginea Poienii Vărăriei*. ANCH. VNe.

− Pron.: *Poi̯ána Vărărí̯i̯* VNe.

POIÉNILE GRÁJDURILOR (MNe) fiton. descr. Poienile situate pe coasta de S a D. Brăilencei. Cf. NICODIM, M. (1899), CXXXV, ANCH. VNe. − (Cu elipsa ent.) *Grajdurile.* NICODIM, M. (1869), LXXXVII. *În Grajduri sub Brăileanca.* NICODIM, M. (1873), XCI.

− Pron.: *Poi̯énili Grájdurilor* VNe.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Etim.: aici au fost **grajdurile** Cerbăriei.

POIENILE SLATINA v. **Slatina[2] (1.a)**.

POIENÍȚA LUI ȚÚCĂ (Nem) fiton. descr. Poi. situată pe D. Chiriacului, lângă Toaca Groşenilor. *Mă duc în Poienița lui Țucă; am ajuns în dreptul Poieniței lui Țucă*. ANCH. Nem.

− Pron.: *Poi̯eníța lu Țúcâ* Nem.

− Etim.: de la un n. pers., neid.

POMÉTEA (TgN) top. descr. **1.** Oicon. Cartierul, fost sat, în partea de N a or. Târgul Neamț, la E de D. Cetății. *Pometele.* TTRM I_2 (1774), 925/2. *Pometii.* TTRM I_2 (1846), 925/2. *Pometii.* [sic] ARH. BUC. PL. 116 (1846). *Pometi.* ARH. TgN. 1 (1870). *Pometea.* ARH. TgN. 2 (1959). *Mă duc în Pomete; am ajuns în marginea Pometei.* ANCH. TgN. − (Precedat de ent. *sat*, în sint. homof.) *Satul Pometili*. UNGUREANU, I.C.D. (1814), 5. *Satul Pometele. Ib.* (1820), 8. *Satu Pometi.* ARH. BUC., PL. NMȚ., 109 (1840− 1850). *Satul Pometea.* CREȚULESCU, J. (1904), 69. − (Precedat de en. *mahala*, în perifr.) *Tălpălarii din Mahalaua dinspre Pometi.* UNGUREANU, I.C.D. (1830), 14. − (În sint. homof.) *Mahalaua Pometele.* TTRM I_2 (1856), 925/2. *Mahalaua Pometea de sub Cociorva.* CREANGĂ, O., I (1880–1888), 193. *Pometa, trup (mahala) din oraşul Neamț.* DGN (1890), 317. − (În formulări metalingvistice) *Lăcuitorii mahalalelor Târgului-Neamțului numite Pometele* [...].UNGUREANU, I.C.D. (1836), 25.

a) P. polar. Reper topon. (Precedat de ent. *barieră*, în sint. homof.) Punctul de intrare în Târgul Neamț dinspre s. Pometea. *Bariera Pomete.* ARH. TgN. 1 (1870).

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *izlaz*, în sint. homof.) Imaşul pentru vite situat la N de Pometea. *Merg pe Izlazul Pometea; am ajuns în marginea Izlazului Pometea.* ANCH. TgN. ◊ (Cu determin. sufixat) *Izlazul Pometenilor.* ANCH. TgN. − (Precedat de ent. *imaş*, cu elipsa determin.) *În Imaşu*. ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1881), 45[r].

c) P. polar. [+]Fiton. Prob. terenul arabil al locuitorilor din Pometea. *Câmpul Pometanilor.* ARH. BUC, PL. NMȚ, 109/1840–1850.

− Pron.: **(1)** *Pométi̯a* (D.-G. *Pométî*), **(1.b)** *Islázu Pométi̯a*, *Islázu Pométănilor* TgN.

− Etim.: varianta regională **pomete** a ent. **pomet** ‘grădină cu pomi fructiferi, livadă’ (cf. DLR); forma *pomete* a fost considerată ca fiind de gen feminin şi articulată cu art. hot. *-a*. **(1.b)** Cu suf. col. *-eni*, desemnând locuitorii cartierului Pometea.

POMETELE v. **Pometea (1).**

POMETI v. **Pometea (1).**

PÓPA (MNe) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de E a mt. Dobreanu, între P. cu Zimț şi P. Popii. *Piciorul Popii*. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe. − (Cu determinantul la pl.) *Piciorul Popilor*. ARH. OC. TgN. 2 (1976), ANCH. MNe.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Cracul P. Magherniței, care izvorăşte de sub Obcina Dobreanului, între P. cu Zimț şi P. Chiriac. *Pârâul Popii*. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Póḱi* **(2)** *Ḱîśóru Póḱi* MNe.

− Etim.: probabil aici era chilia unui călugăr (popular, **popă**).

POPENII (Pip) oicon. pers. Fost s., azi cătun al. s. Pipirigul. GHEORGHIȚĂ, C. (1936), 18, TTRM I_2 (1954), 927/2. *Locuieşte în Popeni.* Pip.

− Pron.: *Popi̯éni* Pip.

− Etim.: n. fam. **Popa**, prezentă în această parte de sat.

PRĂUTEŞTI v. **Preuteştii (1).**

PREOTEŞTII v. **Preuteştii (1).**

PREUTÉŞTII (Pre) top. pers. **1.** Oicon. (Precedat de ent. *sat*, în sint. homof.) Satul situat pe dr. r. Moldova, la cca 3 km NV de locul de vărsare a r. Neamț în r. Moldova. *Acel vinovat a fost din satul Preuteşti*. DIR, A, XVII-II (1610), 326 (trad. ed.). *Satul Preuteşti al doamnei Roxanda*, CDM IV (1679), 95, *ib.* (1685), 207. *Satul Preuteşti de pe apa Moldovei. Ib.* (1690), 281. *La satul Preuteştii (al lui Iosif vtori logofătul)* COND. MAV., I (<1741>), 70. − (Cu elipsa ent.) *Preuteşti.* CANTEMIR, D. (1716), h. *Preoteştii.* CODRESCU, U. VII (1803), 258. *Priuteşti.* GIURESCU, P. (1835), 254. *Prăuteşti.* ARH. BUC. PL. 35 (1842). *Preuteşti.* FRUNZESCU, D. (1872), 379, DGN (1890), 319, TTRM I_2 (1772), 942/2. Cf. DRA (1743), 272. *Mă duc la Preuteşti, am ajuns în marginea Preuteştilor.* Tim.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care merge din marginea de NE a s. Timişeşti până în s. Preuteşti. *Drumul Preuteştilor.* Tim.

− Pron.: **(1)** *Preuți̯éşti*, **(1.a)** *Drúmu Preuți̯éştilor* Tim.

− Etim.: prob. un n. pers. **Preotu** + suf. col. **-eşti.**

PRISÁCA (Zvo) fiton. descr. Terenul arabil situat la SE de s. Zvorăneşti. Cf. HARTA MIL. (1961), ANCH. Zvo.

− Pron.: *La Prisácâ* Zvo.

− Etim.: ent. **prisacă** în funcție topon. Prisaca a aparținut Mănăstirii Neamț.

PRISOSUL BRANULUI v. **Branu (II.3.a).**

PRIUTEŞTI v. **Preuteşti (1).**

PROCOV v. **Schitul Pocrov (1).**

PROCOVÉNI (Plă) fiton. descr. Terenul arabil situat între La Hatic (V), r. Neamț (S), Bicăzeni (E) şi şoseaua Timişeşti − Târgul Neamț (N). *Mă duc în Procoveni; am ajuns în marginea Procovenilor.* ANCH. Plă.

− Pron.: *Procovén*^{i} Plă.

− Etim.: de la n. grup **procoveni**, desemnând călugării de la Schitul Pocrov, care lucrau pământul de aici.

PRUND v. **Prundul.**

PRUNDIŞUL UZANA v. **Ozana (1.a).**

PRUNDUL (Pre) fiton. descr. (De obicei în sint. prep. *În Prund*) Terenul situat între s. Preuteşti (V) şi r. Moldova (E). *În Prund.* ANCH. Pre. – (Neartic.; ofic.) *Prund.* ARH. COM. Tim. 1 (1959).

− Pron.: *Prúndu*, *La Prúnd* Pre.

− Etim.: ent. **prund** în funcție topon.

PRUNDUL NEMȚIŞOR v. **Târgul Neamț (A.I.3.b).**

PRUNDUL OZANEI v. **Ozana (1.a).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

PUSTIÁNU (VNe) centru de polar. topon. **1.** Hidron. Afl. st. al p. Secul, între Pic. Dohotăriei (S) şi P. Vasanului (N), care izvorăşte de sub Obcina Tăciunelui. *Pustianu.* ARH. OC. TgN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe. *Mă duc pe Pârâul Pustianu.* ANCH. VNe.

2. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) *Dealul Pustiana.* ATLAS MOLD. (1892). *Dealul Pisteana*. [sic!] HARTA MIL. (1961). − (Cu ent. *picior*) *Piciorul Pustianu*. ARH. OC. TgN. 11 (1914), *ib.* 4 (1987), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe, ANCH. VNe. −

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Pustiánu*, **(2)** *Ḱíŝóru Pustiánu* VNe.

− Etim.: prob. de la n. pers. **Pustianu**.

PUTUROSUL v. **Pârâul Puturos (1).**

RĂDENII (Plu) top. pers. **1.** Oicon. (Vechi) Tărâţenii. *Teneeny* oder *Redenii.* OTZELLOVITZ (1790), 58, TTRM I_2 (1790), 1178/2.

− Etim.: prob. de la un antrop. **Radu**.

RĂSCOÁLELE (Plu) top. descr. **1.** Oron. Muntele situat la S de mt. Hălăuca, între p. Slatina[1] (N), p. Petru-Vodă (SE) şi [p. Bolătău] (SV). *La Răscoale.* DRH, A, XXI (1632), 192 (trad.), *ib.* XXII (1964), 17 (trad.). Дaже до Ръскоалє („până la Răscoale"). DRH, A, XXI (1632), 220, *ib.* XXII (1634), 149, *ib.* (1634), 157. − (Precedat de ent.cu sems oronimic, în sint. homof.) *Obcina Răscoalelor.* GHEORGHIŢĂ, C.P. (1922), h. *Muntele Răscoalele.* NICODIM, M. (1929), CLXVI, HARTA MIL. (1961). *Piciorul Răscoale*. ARH. OC. Pip. 7 (1997). *Mă duc pe Muntele Răscoalele; am ajuns în vârful Răscoalele.* ANCH. Plu.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al p. Slatina[1], între P. Răclăriei (V) şi P. Arşiţei Pârliturii (V*). Pârâul Răscoalelor.* GHEORGHIŢĂ, C.P. (1922), h. *Pârâul Răscoalei.* ARH. OC. Pip. 7 (1997), ANCH. Plu.

b) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.) Vârful mt. Răscoalele, la obârşia p. Răscoalei. *Vârful Răscoale.* ARH. OC. Pip. 6 (1997), *ib.* 7 (1997). *Vârful Răscoalei*. ANCH. Plu.

− Pron.: **(1)** *Múntili Răscu̯álili*, **(1.a)** *Pîrắu̯u Răscu̯áli*, **(1.b)** *Vír̂vu Răscu̯áli* Plu.

− Etim.: pe acest munte se făcea toamna **răscoala** (împărţirea) oilor.

RĂZEŞIA (Pre) fiton. descr. (Uneori în sint. *La Răzeşie*) Terenul arabil şi cu păşune aflat la N de s. Dumbrava, între pădurea Făgeţel (NV), la Bălueni (S) şi pădurea Coverca (E). *Răzăşie.* ARH. COM. Tim. 1 (1959). *Mă duc la Răzeşie; am ajuns în marginea Răzeşiei*. ANCH. Pre, Tim.

− Pron.: *Răzăşíi̯a*, *Răzăşíi̯i* Dum.

− Etim.: apel **răzeşie** în funcţie topon.

RÂPA CETĂŢII v. **Târgul Neamţ (A.II.6).**

RÂPA COASTEI TÂRDEI v. **Ţârdea (1.b).**

RÂPA CORÓIULUI (VNe) top. pers. **1.** Cremnon. Râpa de pe mt. Sihla, în apropiere de Schitul Sihlei. *Am ajuns la Râpa Coroiului*. ANCH. VNe. − (Cu genitiv analitic) *Râpa lui Coroi.* ARH. MĂN. SIH. 1 (1950). − (Cu ent. *prăpastie*, în sint. homof.) *Prăpastia Coroiu*. DGN (1890), 129. s

a) P. polar. Fiton. (precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea situată în apropierea Râpei Coroiului. *Mă duc în Pădurea Râpa Coroiului*. ANCH. VNe.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: **(1)** *Ríp̦a Corói̯ulu*, **(1.a)** *Pădúri̯a Ríp̦a Corói̯ulu* VNe.

− Etim.: de la n. pers. **Coroi**. În legătură cu acest top. circulă două legende populare: a) aici se ascundeau odinioară tâlharii; b) un boier Coroi ar fi căzut în râpa care îi poartă acum numele.

RÂPA CU GROHOTIŞ v. **La Grohotiş.**

RÂPA LA CETATE v. **Târgul Neamț (A.II.6).**

RÂPA LUI BEJÁN (Pip) cremnon. pers. Râpa din marginea de NE a d. Cotnărelul. *Am ajuns la Râpa lui Bejan.* ANCH. Pip.

− Pron.: *Ríp̦a lu Beján* Pip.

− Etim.: de la n. pers. **Bejan**, care are pământ acolo.

RÂPA LUI COROI v. **Râpa Coroiului (1).**

RÂPA PÓPII (Pip) cremnon. descr. Râpa din marginea de NE a d. Cotnărelul, la V de Râpa lui Bejan. *Mă duc la Râpa Popii.* ANCH. Pip.

− Pron.: *Ríp̦a Póki* Pip.

− Etim.: pământul< de aici aparține bisericii.

RÂUL NEMȚIŞORUL v. **Târgul Neamț (A.I.3).**

RÂUL PEPERIGUL v. **Pipirigul (I).**

RÂUL PLOTONULUI v. **Plutonul (I).**

REDENII v. **Rădenii.**

RÉDIUL (VNe) top. descr. **1.** +Fiton. Fostă pădurice situată la E de satul VNe. Cf. ARH. COM. VNe 1 (1959).

a) P. difer. Fiton. (În compus) Partea de S. a Rediului situată în apropiere de Coasta Arinilor. *Rediu-Arini.* ARH. COM. VNe 6 (1959).

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *țarnă*, în sint. heterof.) Terenul arabil rezultat în urma defrișării Rediului (1). *Mă duc la Țarina Rediului; am ajuns în marginea Țarinei Rediului.* ANCH. VNe.

c) P. polar. (Precedat de ent. *țintirim*, în perifr.) Fost cimitir (al stiliștilor) din partea de E a s. Vânătorii-Neamț, unde odinioară a fost o parte din Rediu (1), în prezent mutat lângă biserică. *Mă duc la Țintirimul din Rediu.* ANCH. VNe. – (Cu elipsa determinantului) *La Țintirim.* ANCH. VNe.

– Pron.: **(1.b)** *Țárna Răd̦i̯ulu* **(1.c)** *La Țîntirímu din Răd̦i̯u, La Țîntirím* Vne.

− Etim.: apel. **rediu** ‘pădure mică şi tânără’.

REDIU-ARINI v. **Rediul (1.a).**

REZERVAȚIA DE ZIMBRI „DRAGOŞ VODĂ” (MNe) fiton. encom. (Rar; ofic.) Zimbrăria. *Rezervația de Zimbri*. DGR II (2009), 763. Cf. ANCH. VNe.

− Etim.: de la apel **rezervație.**

ROTUNDA v. **Poiana Rotundă (1.b).**

RUÍNELE CAZEMÁTELOR (Dum) reper topon. Punct situat SE de s. Dumbrava, la E de Herghelie. Cf. ANCH. Dum.

− Pron.: *Ruínili Cazemátilor.* Dum.

− Etim.: se flă aici nişte **ruine** ale cazematelor din timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

RÚNCUL (Pip) top. descr. **1.** Oron. (De obicei în sint. *La Runc*) Fâneața şi imaşul de pe fața de N a d. Cotnărelul, între P. Cujbei (V) şi Râpa Popii (E). *Mă duc*

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

la Runc; am ajuns în marginea Runcului. ANCH. Pip. − (Precedat de ent. *imaş*, în sint homof.) *Imaş Runcul.* ANCH. Pip.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al r. Neamț, care izvorăşte de sub d. Cotnărelul şi străbate Runcul (1). *Pârâul Runcului*. ANCH. Pip. − (În sint. homof.) *Pârâul Runcu.* DGN (1890), 337.

− Pron.: **(1)** *La Ruŋc, Nimáşu Rúŋculu*, **(1.a)** *Pîrắu̯u Rúŋculu* Pip.

− Etim.: ent. **runc** în funcție topon. Şi astăzi versantul sud-estic al m. este folosit ca păşune şi loc de fînaț.

RUPTÚRA (Plu) top. descr. **1.** Cremnon. (Uneori în sint. *La Ruptură*) Terenul abrupt de pe Obcina Hangului, la obârşia p. Mihăieț. Cf. ANCH. Plu.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de E a Obcinii Hangului, între p. Druganu (V) şi p. Ruptura (E). *Piciorul Rupturii*. ANCH. Plu.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) *Mă duc pe Pârâul Rupturii*. ANCH. Plu. − (În sint. homof.; silv.) *Pârâul Ruptura.* ARH. OC. Pip. 7 (1997).

− Pron.: **(1)** *Ruptúra, La Ruptúrâ*, **(1.a)** *Ḱîśóru Ruptúri*, **(1.b)** *Pîrắu̯u Ruptúri* Plu.

− Etim.: terenul este abrupt, cu alunecări de teren.

RÚSU v. **Dealul Rusului (I).**

RUSU-MARE v. **Dealul Rusului (I).**

+SAIVÁNELE (HuN) reper topon. (De obicei în sint. *La Saivane*) Fostele adăposturi pentru animalele C.A.P.-ului, situate pe malul st. al Văii Seci, lângă Tarlaua Valea Seacă (N şi E) şi Cotul Buhaiului (V). *Mă duc la Saivane; am ajuns în marginea Saivanelor.* ANCH. Hum.

− Pron.: *Sai̯vánili, La Sai̯váni* Hum.

− Etim.: apel. **saivan**, în funcție topon.

SÁSCA (Lun) top. descr. **I.** Hidron. Afl. st. al p. Nemțişorul, între P. Nebunului (V) şi P. lui Stan (E), care izvorăşte din d. Slatina. *Sasca*. Lun. − (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Sasca*. DGN (1890), ARH. VNe 3 (1959), DUMITROAIA, C. (2000), 142), ANCH. Lun. − (În sint. heterof.) *Pârâul Săştii*. Lun.

1. P. difer. Hidron. şi oicon. (Precedat de ent. *gură*, în sint. heterof.) Zona de vărsare a p. Sasca. **на оустиѣ Сасковъ** (*Gura Sascăi*) DRH, A, II (1453), 34, COSTĂCHESCU, D.S, II (1453), 445. *Gura Săştii*. Lun.

a) P. ext. Oicon. Partea s. Lunca din apropiere de Gura Săştii (**2**). *Gura Săştii*. Lun.

2. P. polar. Oron. (Cu ent. *piatră*, în sint. heterof.) Stânca de pe Culmea Neamțului, situată lângă izvorul p. Sasca. *Piatra Săştii*. ANCH. Lun, Cf. COJOCARU, S. (2006), 14.

a) P. polar. Oron. (Cu ent. *picior*, în sint. homof.) Ramificația Culmii Neamțului, ce coboară de sub Piatra Săştii, alături cu P. Sasca. *Piciorul Piatra Sasca*. ARH. OC. TgN. 8 (1998), ANCH. Lun.

– Pron.: (**1**) *Pîrắu̯u Sásca* (*Sắşti*), (**2**) *Gúra Sắşti*, (**3**) *Ḱátra Sắşti*, (**3.a**) *Ḱîśóru Ḱátra Sásca*. Lun.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

– Etim.: ucr. **Sas-ka** „(valea) saşilor”, cf. TTM, I_4, LII/1.

SATUL BĂBOEŞTI v. **Boboieşti (1).**

SATUL BLEBEA v. **Blebea (1).**

SATUL DREHUȚA v. **Drehuța (1).**

SATUL DUMBRAVA v. **Dumbrava[2].**

SATUL GRAŞII v. **Graşii (1).**

SATUL HUMULEŞTII v. **Humuleştii (1).**

SATUL LEGHIN v. **Leghin (1.b).**

SÁTUL NOU (HuN) oicon. descr. (Vechi; pop.) Humuleştii-Noi. Cf. ANCH. Hum.

− Pron.: *Sátu Nou*. Hum.

− Etim.: prin opoz. cu Humuleştii, considerat „satul vechi”.

SATUL PĂRĂUL URSULUI v. **Pârâul Ursului[2] (1.a).**

SATUL PEPERIGUL v. **Pipirigul (I.2).**

SATUL PIPIRIGUL v. **Pipirigul (I.2).**

SATUL PIȚIGĂLENI v. **Pâțâligenii.**

SATUL PLOTUN v. **Plutonul (I.1).**

SATUL PLUTON v. **Plutonul (I.1).**

SATUL POMETELE v. **Pometea (1).**

SATUL POMETILI v. **Pometea (1).**

SATUL PREUTEŞTI v. **Preuteşti (1).**

SATUL TĂRĂȚENI v. **Tărâțenii (1).**

SATUL VÂNĂTORII v. **Vânătorii-Neamț.**

SATUL ZREHUȚA v. **Drehuța (1).**

SATU POMETI v. **Pometea (1).**

SĂCUL v. **Secul (I).**

SĂCUL v. **Secul (I.3).**

SĂHĂSTRIA SĂCULUI v. **Secul (I.3.c).**

SĂHĂSTRIA ȚIHLA v. **Sihla (1.c).**

SĂSCÚȚA top. pers. **1.** Hidron. Afl. dr. al r. Neamț, la V de p. Secul, care izvorăşte de sub Bâtcile Focşei. *Mă duc pe Săscuța; am ajuns la gura Săscuței*. VNe. − (Precedat de ent. *topliță*, în sint. homof.) *Topliţa Săscuţa.* ARH. OC. Pip. 1 (1911).− (Cu ent. *pârâu* sau *apă*) *Pârâul Săscuța.* GHEORGHIȚĂ, C.P. (1922), h, ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9 (1998), *ib.* 10 (1998). *Pe firul apei Săscuța.* ARH. MĂN. SIH. 1 (1950) *Am ajuns la gura Pârâului Săscuța*. ANCH. VNe. *P[ârâul] Secuța.* [sic] HARTA MIL. (1962).

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care merge alături cu Pârâul Săscuța. *Mergi pe Drumul Săscuței*. VNe.

b) P. polar. Oron. (precedat de ent. *obcină*, în sint. homof.) Ramificaţia de NE a d. Focşei, între P. Comorii (V) şi p. Săscuța (E). *Obcina Săscuța.* ARH. OC. TgN. 4 (1987), ARH. OC. Pip. 6 (1997), ARH. OC. TgN. 9 (1998), *ib.* 10 (1998).

− Pron.: **(1) (1.a)** *Drúmu Săscúțî* VNe.

− Etim.: **Sasca** ‘Pârâul Sasului’ + suf. dimin. **-uța**.

SÂHĂSTRIA SÂCULUI v. **Secul (I.3.c).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

SÁRBIA (VNe) fiton. pers. **1.** Fiton. Poiana situată pe Obcina Agapia Veche, în aproăiere de vf. Secul. *În Sârghia.* NICODIM, M. (1873), XCIV, *ib.* (1929), CLXIII. *Merge din fundul Pahomiei până la Sirghia*. NICODIM, M. (1933), CLXX. − (Cu ent. *poiană*, în sint. heterof.) *Poiana Serghiei.* NICODIM, M. (1899), CXXXVI. − (În sint. homof.) *Poiana Sârghia.* NICODIM, M. (1897), CXXII. *Poenele Sârbia şi Pahomia. Ib.* (1899), CXXXII. *Sârbia.* ARH. OC. TgN. 11 (1914). − (Cu determinantul *mare*) *Sârghia Mare.* ARH. BUC., PL. 114 (1859), ARH. MĂN. SIH. 2 (1950). − (Cu ent. *poiană*) *Poiana Sârghia Mare*. ARH. MĂN. SIH. 1 (1950). *Mă duc în Poiana Sârghia Mare.* ANCH. VNe.

a) P. difer. Fiton.(Cu determ. *mică*, în opoz. echipol. cu *Sârbia Mare* din apropiere) Poiana situată pe Obcina Agapia Veche, la S de poiana Sârbia Mare. *Sârbia Mică.* ARH. BUC. PL. 114 (1859). *Sârghia Mică*. ARH. MĂN. SIH. 2 (1950). − (Cu ent. *poiană*, în sint. homof.) *Poiana Sârghia Mică*. ARH. MĂN. SIH. 1 (1950).

− Pron.: **(1)** *Poi̯ána Sírg´i̯a Mári* VNe.

− Etim.: prob. de la n. pers. **Sârbu** (poate acelaşi de la care s-a format şi oronimul Pic. Sârbului, desemnând ramificaţia de N a obcinii Sihla), acordat în gen cu ent. *poiană.* Forma actuală, *Sârghia*, a rezultat în urma palatalizării bilabialei *b*.

SÂRBIA v. **Sârbia (1).**

SÂRBIA MICĂ v. **Sârbia (1.a).**

SÁRBU (Dol) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificaţia de V a mt. Stâna Mănăstirii, între P. Stîncilor (S) şi p. Mihăieţul Sec (N). *Piciorul Sârbului*. ARH. OC. Pip. 2 (1944), ARH. COM. Pip. 1 (1959), *ib.* 6 (1959), ANCH. Dol. − (Cu elipsa ent.) *Sârbu.* ARH. COM. Pip. 1 (1959), *ib.* 4 (1959).

2. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Poiana de pe Pic. Sârbului. *Poiana Sârbu.* HARTA MIL. (1961). *Poiana Sârbului.* ANCH. Dol.

− Pron.: **(1)** *Kíșóru Sírbulu*, **(2)** *Poi̯ána Sírbulu* Dol.

− Etim.: prob. de la n. pers. **Sârbu**.

SÂRGHIA MARE v. **Sârbia (1).**

SÂRGHIA MICĂ v. **Sârbia (1.a).**

SÂRGHIA v. **Sârbia (1).**

SCHASTRIA v. **Secul (I.3.c).**

SCHIT SĂHLA v. **Sihla (1.c).**

SCHITENII v. **Măneştii (1).**

SCHITUL v. **Măneştii (1).**

SCHITUL CĂRBUNA v. **Cărbuna (2.c).**

SCHITUL DOBRU v. **Dobru (1.b).**

SCHITUL ICOANA[1] v. **Schitul Icoanei[1] (1).**

SCHITUL ICOANA[2] v. **Schitul Icoanei[2].**

SCHÍTUL ICOÁNA NÓUĂ (MNe) oicon. encom. Schitul situat în apropiere de confluenţa p. Bivolul cu p. Nemţişorul; (vechi) Schitul Icoanei[2], (rar) *Schitul La Rusu*. *Mă duc la Schitul Icoana Nouă.* MNe, VNe.

− Pron.: *Skítu Icu̯ána Nóuă* MNe, VNe.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Etim.: nume rezultat în urma procesului de difer. (în opoz. cu *Schitul Icoana Veche*).

SCHITUL ICOANA VECHE oicon. encom. (Nou) Schitul Icoanei[1].

− Pron.: *Skítu Icu̯ána Véki* MNe.

− Etim.: nume rezultat în urma procesului de difer. (în opoz. cu *Schitul Icoana Nouă*).

SCHÍTUL ICOÁNEI[1] (MNe) top. encom. **1.** Oicon. Schitul situat la poalele Piciorului Afinişului; (nou) *Schitul Icoana Veche.* − (În sint, homof.) *Ruinele Schitului Icoana.* HARTA MIL. (1961).

a) P. polar. Hidron. (Cu elipsa ent. *schit*, precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al p. Nemțișorul, între P. lui Bulai (V) şi P. Afinişului (E), în apropiere de schitul Icoana Veche. *Pârâul Icoanei.* ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), MNe.

− Pron.: **(1.a)** *Pîrău̯u Icu̯áni* MNe.

− Etim.: conform tradiției pop., schitul a fost construit pe locul unde, în 1821, călugării de la Mănăstirea Neamț ar fi ascuns o icoană şi alte obiecte de preț. Schitul s-a desființat la mijlocul secolului trecut, din cauza unor alunecări de teren, iar după 1990 lăcaşul a fost refăcut şi denumit *Icoana Veche*, deoarece la mijlocul secolului al XX-lea, după desființarea schitului Icoana, la circa 1 km vest, a fost construit un nou schit: *Schitul Icoana Nouă.*

SCHÍTUL ICOÁNEI[2] (MNe) top. encom. Schitul Icoana Nouă. − (În sint. homof.) *Schitul Icoana*. HARTA MIL. (1961), ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), MNe.

− Pron.: *Skítu Icu̯áni*[i] MNe.

− Etim.: schitul a fost construit la mijlocul secolului al XX-lea, în apropiere de fostul schit Icoana[1], care se dărâmase.

SCHITUL LA RUSU v. **Schitul Icoana Nouă; Dealul Rusului (I.3.a).**

SCHÍTUL LUI NÍFON top. pers. **I.** [+]Oicon. Fost schit situat pe ramificația de S a D. Focşei. Cf. BĂLAN, V. (2001), 100, ANCH. VNe. − (În sint. homof.) *Schitul Nifon.* CREȚULESCU, J. (1904), 69, UDIŞTEANU, G. (1939), 53.

1. P. polar. (Precedat de ent. *poiană*, în sint.) *Poiana Schitul lui Nifon.* NICODIM, M. (1899), CXXXVI. − (Cu elipsa ent. *schit*, în perifr.) *Poiana de la Nifon.* UDIŞTEANU, G. (1939), 54. − (În perifr.) *Mă duc în Poiana la Schitul lui Nifon.* ANCH. VNe.

2. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) Ramificația de S a D. Focşei. *Dealul Nifon.* HARTA MIL. (1961), ANCH. Leg., VNe.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.) *Vârful Nifon.* ATLAS MOLD. (1892).

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al p. Dumesnicul, care izvorăşte de sub D. Nifon. *Mă duc pe Pârâul lui Nifon.* ANCH. Leg.

− Pron.: **(I)** *Skítu lu Nifón*, **(I.1)** *Poi̯ána la Skítu lu Nifón* VNe, **(I)** *Di̯álu Nifón* Leg, VNe, **(I.2.b)** *Pîrău̯u lu Nifón* Leg.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Etim.: schitul a fost întemeiat în secolul al XVII-lea de călugărul **Nifon**; a fost distrus în sec. al XX-lea (cf. UDIŞTEANU, G., 54, BĂLAN, V., 100), iar astăzi s-a început reconstrucția sa.

SCHITUL LUI ZOSIM (VNe) top. pers. (Vechi) Mănăstirea Secul. *Schitul lui Zosin*. DIR, A, XVI, III (158521591), 267 (trad. ed.). *Sfântul schit al lui Zosim.* DIR, A, XVI, III (1589), 445 (trad. ed.). − (Cu apel. *sihăstrie*) *Sihăstria lui Zosima.* BĂLAN, V. (2001), 85. − (În sint. homof.) *Schitul Zosim*. CDM I (1588), 200. *Al schitului Zosim sălăşluitor la Secul* DIR, A, XVI, IV (1591), 37 (trad. ed.). *Sfântul schit Zosima*. DIR, A, XVI, IV (1598), 227 (trad. ed.). − (În formulări metalingvistice) *În sfânta mănăstire numită schitul Zosin.* DIR, A, XVI, III (1585–1591), 267 (trad. ed), *ib.* XVI, III (1588), 380, *ib*., XVI, IV (1596), 139 (trad. ed.), *ib.* XVI, IV (1598), 227. *Mănăstirea ce se cheamă a lui Zosim*. CDM I (1587), 198 (rez.). *Sfânta mănăstire numită schitul lui Zosin*. DIR, A, XVI, IV (1596), 139 (trad. ed.).

− Etim.: de la n. pers. **Zosim**. Alexandru A. GONȚA, A., 702− 704, cercetând documentele din epocă, în care nu află menționat niciun călugăr cu acest nume, consideră că Zosin ar fi fost un vistiernicel la Ocne, care a obținut de la Alexandru Lăpuşneanu un act de danie pentru vatra schitului pe care îl va ridica şi înzestra pe cheltuiala sa în a doua jumătate a secolului al XVI-lea.

SCHITUL MĂNEŞTI v. **Măneştii (1).**

SCHITUL NIFON v. **Schitul lui Nifon (I).**

SCHÍTUL PÓCROV top. encom. **1.** Oicon. Schitul situat pe D. Brăilencei, la cca 500 m V de vf. Brăileanca. *Schitul Procop* [sic]. DGN (1890), 320. *Schitul Procov.* DGN (1890), 321, MĂTASĂ, C.J.N. (1929), 166, ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 5 (1997), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. MNe. − (În construcții pretoponimice) *La sfânta sihăstrie ce să zice a episcopului Pahomie* [...] *unde este hramul Procovul preasfintei şi preacuratei de Dumnezeu născătoarii şi pururea fecioara Marie.* COND. MAV., I (1740), 630. − (Cu ent. *mănăstire, în sint. homof.*) *Monastirea Procopu.* FRUNZESCU, D. (1872), 381. Cf. HARTA MIL. (1961). − (Cu elipsa ent.) *Pocrovul*. COND. MAV., I (<1741>), 660, TTRM I_2 (1778), 1047/2. *Pocrov.* GIURESCU, P. (1835), 254, MĂTASĂ, C.J.N. (1929), h, SADOVEANU, O. XIII (1940), 24. *Mă duc la Pocrov; am ajuns în dreptul Pocrovului.* MNe. − (În sint. heterof.) *Schitul Procovului.* TTRM I_2 (1772), 1047/2. − (Cu ent. *sihăstrie*, în sint. heterof.) *Sihăstria Procovului*. BĂLAN, V. (2001), 85. − (În sint. homof.) *Sihăstria Procovul.* TTRM I_2 (1791), 1047/2.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *Pârâul*, în sint. heterof) Afl. dr. al p. Carpenul, care izvorăşte de lângă Schitul Pocrov; (prob., vechi) Pârâul Leghin. *Mă duc pe Pârâul Pocrovului; am ajuns la gura Pârâului Pocrovului*. MNe. −(În sint. homof.) *Pârâul Procov.* ARH. OC. TgN 10 (1998), ANCH. Leg.

b) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum* sau *cărare*, în sint. heterof.) Drumul care începe de la Podul cu Şerpi (şoseaua Târgul Neamț-Pipirig) şi merge pe la Vf. Leghinului până la schitul Pocrov. *Merg pe Drumul Pocrovului; am ajuns în dreptul Cărării Pocrovului.* ANCH. Leg.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

c) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana situată pe coasta de S a D. Leghin, pe marginea drumului Pocrovului. *Am ajuns la Poiana Pocrovului*. ANCH. Leg.

d) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *munte*, în sint. homof.) Probabil D. Dobreanului. *Magherniţa* [...] *izvorăşte din muntele Procov.* DGN (1890), 257. *Procovul, ramură de munţi* [...] *se întinde* [...] *pe la NV Monastirei Neamţul*. DGN (1890), 321.

e) P. polar. Fiton. (Cu ent. *trup*, în sint. homof.; ofic.) Pădurea din jurul schitului Pocrov. *Trupul Schitul Procov.* ARH. NM., MĂN. NT., 6/1912 (1912), 1^{v}.

− Pron.: **(1) (***Skítu*) *Prócov* MNe, **(1.a)** *Pîrắu̯u Prócov(ulu)* Leg, MNe, **(1.b)** *Drúmu Prócovulu*, **(1.c)** *Poi̯ána Prócovulu* Leg.

− Etim.: hramul schitului este **Pocrov** sau Acoperământul Maicii Domnului. *Procov* este „varianta cu metateză (cunoscută şi dicţionarelor româneşti) a apelativului pocrov” (IORDAN, T.R., 530); forma *Procop* poate fi rezultat al etimologiei populare, prin apropiere de n. pers. *Procop(ie)* (cf. *ib*).

SCHITUL PROCOP v. **Schitul Pocrov (1).**

SCHITUL PROCOV v. **Schitul Pocrov (1).**

SCHITUL PROCOVULUI v. **Schitul Pocrov (1).**

SCHITUL SĂHĂSTRIA v. **Secul (I.3.c).**

SCHITUL SIHĂSTRIA v. **Secul (I.3.c).**

SCHITUL SIHLA v. **Sihla (1.c).**

SCHITUL SLĂTIORUL v. **Slătiorul (1.a).**

SCHÍTUL ŞTÉFAN CEL MÁRE ŞI SFÂNT (Nem.) oicon. encom. Schitul Cărbuna. *Îi mai spune şi Schitul Ştefan cel Mare şi Sfânt.* ANCH. Nem.

− Pron.: *Skítu Ştéfan îel Mári şî Sfînt* Nem.

− Etim.: hramul bisericii schitului este Binecredinciosul Voievod Ştefan cel Mare şi Sfânt.

SCHÍTUL VOVEDÉNIA (MNe) top. encom. **1.** Oicon. Schitul situat pe coasta de NE a D. Brăileanca, între P. Magherniţei (NV) şi p. Puturosul (SE); (vechi) schitul Slătiorul. *Schitul Vovedenia*. CDM V (1720), 475. *Schitul Vovidenia.* DGN (1890), 344, 390, ARH. OC. TgN 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib*. 6 (1997), *ib*. 8 (1998), *ib.* 10 (1998). − (Cu elipsa ent.) *Văvedenia.* GIURESCU, P. (1835), 255. *Vovedenia.* MĂTASĂ, C.J.N. (1929), h. *La Vovidenie.* SADOVEANU, O. XIII (1940), 18. *Acolo este Ovidenia*. ANCH. VNe.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof., cu elipsa ent. *mănăstire*) Ramificaţia de NE a D. Brăilencei, între P. Magherniţei (N) şi P. Puturosul (S). Cf. ARH. OC. TgN 5 (1987), *ib.* 10 (1998). *Urc pe Piciorul Vovedeniei; am ajuns în dreptul Piciorului Vovedeniei*. MNe. − (În sint. homof.) Cf. ARH. OC. TgN 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998).

− Pron.: **(1)** *Skítu Vovidénia*, *Ovidénia* **(1.a)** *Kíšóru Vovidénii* MNe.

− Etim.: hramul bisericii acestui schit este **Vovedenia** (pop. **Ovidenie**) („Intrarea în Biserică a Maicii Domnului”). Forma *Vovidenia*, folosită frecvent, a rezultat în urma închiderii lui *e* median la *i*, trăsătură a graiurilor de tip moldovenesc.

SCHITUL VOVIDENIA v. **Schitul Vovedenia (1).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

SCHITUL ZOSIMA v. **Schitul lui Zosim**.

SCHITUL ZOSIN v. **Schitul lui Zosim**.

SCOBÁI (Ble) centru de polar topon. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în perifr.) Afl. dr. al r. Neamţ, care izvorăşte de sub d. Boiştea, la V de P. Boişteanului; (vechi) Pârâul Căpreasca. *Pârâul la Scobai*. Ble. − (În sint. homof.) *Pârâul Scobai.* ANCH. Ble.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *pod*, în sint. homof.) *Podul Scobai*. Ble.

2. Hodon. (Precedat de ent. *uliţa*, în sint. homof.) Uliţă în localit. Blebea; (ofic.) Uliţa Vadului. *Uliţa Scobai.* Ble.

− Pron.: **(1)** *Pîrâ̦u (la) Scobá̦i*, **(1.a)** *Pódu la Scobá̦i*, **(2)** *Úliţa Scobá̦i* Ble.

− Etim.: de la n. fam. **Scobai**, care a locuit la gura pârâului.

SÉCUL (VNe) top. descr. **I.** Hidron. Afl. drept al r. Neamţ, între p. Săscuţa (V) şi Valea Rea (E), care izvorăşte de sub mt. Sihla. *De la gurile Săcului, unde dau în Neamţ.* DIR, A, XVI-III (1585–1591), 267 (trad. ed.). *Al schitului Zosim sălăşluitor la Secul.* DIR, A, XVI, IV (1591), 37 (trad. ed.). *[Locul] din gura Secului, unde dă în Neamţu.* DIR, A, XVI-IV (1596), 140 (trad. ed.). *Sfintei mânăstiri de la Secul.* DIR, A, XVI-IV (1596), 144 (trad. ed.). *Secu, pârău* [...] *ce se varsă în Neamţu.* FRUNZESCU, D. (1872), 427. *Secu*. ATLAS CAD. III (1972), pl. 9, ICHIM, S. (1979), 55, ARH. OC. TgN. 4 (1987); *ib*. 9 (1998). ARH. OC. TgN. 10 (1998). *Pe lângă mănăstire curge Secul.* ANCH. VNe.− (Slv.) **Сѣкѹл** [*Săcul*] DRH, A, XXII (1634), 128. − (Precedat de ent. *pârâu*) *Pârâul Secu(l)*. DGN (1890), 346; ARH. M-RII SIHĂSTRIA 1 (1950); ib. 2 (1950). *Mă duc pe Pârâul Secu; am ajuns în gura Pârâului Secu*. ANCH. MNe, VNe. − (Cu ent. *bazin*, în sint. homof.; ofic.) *Bazinul Secu*. ARH. M-RII SIHĂSTRIA 1 (1950).

1. P. difer. Hidron. (Precedat de ent. *gura*, în sint. heterof.) Zona de vărsare a p. Secul în r. Neamţ. *De la gurile Săcului, unde dau în Neamţ.* (1585–1591) DIR, A, XVI, III, 267 (trad. ed). *De la gura Secului*. DIR, A, XVI, IV (1594), 113 (trad. ed.); ib. (1596), 139 (tr.ed.); ib. (1596), 145 (trad. ed.).

a) P. polar. Hodon. (Precedat de apel. *pod*, în perifr.) Podul peste Pârâul Sec, peste care trece şoseaua care face legătura între Târgul Neamţ şi Pipirig. *Am ajuns la Podul de la Gura Secului*. ANCH. VNe.

2. P. difer. Hidron. (Precedat de ent. *obârşie*, în sint. heterof.) Zona cursului superior al Pârâului Sec. *Obârşia Săcului.* ARH. BUC. PL. 114 (1859).

3. P. polar. Oicon. (Precedat de ent. *mănăstire*, în formulări metalingvistice) Mănăstirea situată pe p. Secul, la cca 3 km de locul de vărsare a acestuia în r. Neamţ; (vechi) Schitul lui Zosim, Xeropotam. *Sfântul locaş numit Secul, pe pârâu.* DIR, A, XVI-IV (1594), 113 (trad. ed.), *ib.* (1596), 145. *Am dăruit sfintei mănăstiri se să cheamă Săcul*. DRH, A, XVIII (1623), 141. − (Slav.) **Ѿт с(вѧ)та мѡнастир зовема Сѣкѹл** („[călugării] de la sfânta mănăstire numită Săcul”). DRH, A, XVIII (1623), 97. **Калѹгери от с(вѧ)таа монастир називаимаа Сѣкѹл** („călugării de la sfânta mănăstire numită Săcul”). DRH, A, XVIII (1623), 151. − (În perifr.) *Sfintei mânăstiri de la Secul.* DIR, A, XVI-IV (1596), 144 (trad. ed.). Săborul de la sventa mănăstire de la Săcul. DRH, A, XIX (1627), 186. − (În sint. heterof.) *Locul mânăstirii Secului*. DIR, A, XVI-IV (1597), 179 (trad. ed.). **Помилѹвал с(вѧ)тѣи**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

монастир Съкѣловъ („am miluit sfânta mănăstire Săcul”). DRH, A, XVIII (1623), 151. *Hotarul sventei mănăstiri a Săcului*. DRH, A, XXI (1632), 433. *Au fostu mai înainte a Mănăstirii Săcului*. UNGUREANU, I.C.D. (1743), 3. *La mănăstire Săcului.* PSEUDO-ENACHE KOG., L. (1768–1774), 33. *S-a dăruit monastirei Seculei*. KOGĂLNICEANU, O. V/III (1884–1885), 109. − (În sint. homof.) *Am dat* [...] *fraţilor călugări de la mânăstirea Secul.* DIR, A, XVI-IV (1598), 235 (trad. ed.). *Tot soborul de la Mânăstirea Secul.* DIR, XVI-IV (1598), 240 (trad. ed.), 240. *Mănăstirea Săcul.* M. COSTIN, O. I (1675), 135. *Nifon, egumen de la sfânta mănăstire Săcul*. DRA (1761), 363. − (Slav.) **Ѡт с(вѧ)та мнастир Съкѣл** („de la sfânta mănăstire Săcul”). DRH, A, XVIII (1624), 207. *Mănăstirea Săcu(l)*. M. COSTIN, O. (1675), 141; BOGDAN, S. (1742), 263, COND. MAV. II, (1743), 305; UNGUREANU, I.C.D. (1834), 21; ARH. BUC. PL. 72 (1840–1850). *De la mănăstire Săcul.* UNGUREANU, I.C.D. (1743), 3; PSEUDO-ENACHE KOG., L. (1768–1774), 33. IONESCU, G. (1887), 17. *Mănăstirea Secul.* ERBICEANU, I.M. (1821), 178, FRUNZESCU, D. (1872), 427, ARH. BUC. PL. 114 (1859), ARH. OC. TgN. 11 (1914), LEMNARU, S. (1968), 151, ARH. OC. TgN. 10 (1998). *Mă duc la Mănăstirea Secul; am ajuns în dreptul Mănăstirii Secul*. ANCH. MNe, VNe. − (Cu ent. subînţeles) *Călugării de la Secul.* DIR, A, XVI-IV (1597), 179. *Monahii trăitori* [...] *acolo la Secul.* DIR, A, XVI-IV (1600), 296. *Secul.* CANTEMIR, D. (1716), h. *Călugării de Săcul*. COND. MAV., I (1742), 268. *La vreo 5 zile după arderea Seculei*. ERBICEANU, I.M. (1821), 175. *Secu(l)*. ROSETTI, C. (1853), 70, GIURESCU, P. (1835), 254, VLAHUŢĂ, R.P. (1901), 192, SADOVEANU, O. III (1907), 229, MĂTASĂ, C.J.N. (1929), h. − (Slav.) **Кѣлѣгери ѡт Съкѣл** („călugării de la Săcul”). DRH, A, XIX (1628), 483.

a) P. polar. Horon. (Cu ent. *branişte*, în sint. heterof.) Teritoriul aflat în proprietatea Mănăstirii Secul. *Socotind* [...] *braniştea Săcului*. DRH, A, XVIII (1624), 314 (rez. din 1792), CDM II (1624), 61.

b) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *munţi*, în sint. heterof.) Ramificaţia de N a Obcinii Agapia Veche. *Munţii Secului.* DGN (1890), 347. − (În constr. geogr.) *Interfluviul Agapia-Secu*. ICHIM. M. (1973), 215.

α) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. homof.) Vârful de pe Obcina Agapia Veche ARH. OC. TgN. 4 (1987); *ib*. 9 (1998), *ib*. 10 (1998). − (În sint. heterof.) *Mă duc pe Vârful Secului; am ajuns în dreptul Vârfului Secului*. ANCH. VNe.

c) P. polar. Oicon. (Precedat de apel. *sihăstrie*, în sint. heterof.) Mănăstirea situată la S de Măn. Secul, pe p. Secul. *Sâhăstria Sâcului.* [sic] TTRM I_2 (1778), 1061/1. *Săhăstria Săcului.* TTRM I_2 (1851), 1061/1. *Sihăstria Secului.* TTRM I_2 (1859), 1061/1, BĂLAN, V. (2001), 108. − (Cu elipsa apel.) *Schastria*. [sic] TTRM I_1 (1774), 1061/1. *Sihăstria*. TTRM I_1 (1830), 1061/1. *Sihastria*. TTRM I_1 (1954), 1061/1, BĂLAN, V. (2001),109. *Mă duc la Sihăstria; am ajuns în dreptul Sihăstriei.* MNe, VNe. − (Precedat de ent. *mănăstire* sau *schit*, în sint. homof.) *Mănăstirea Sihăstria.* BĂLAN, V. (2001), 107, ANCH. VNe. *Schitul Săhăstria.* TTRM I_1 (1843), 1061/1. *Schitul Sihăstria.* TTRM I_1 (1830, 1904), 1061/1, ARH. BUC., PL. 72 (1840−1850).

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

d) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.) Pădurea situată pe terenurile din jurul măn. Secul. *Pădurea Secu.* FRUNZESCU, D. (1872), 427, DGN (1890), 347. − (În sint. heterof.) *Pădurea Secului.* ANCH. VNe.

e) P. polar. Hidron. − (Precedat de ent. *valea*, în sint. heterof.) *Pădurea Vasanului de pe Valea Mănăstirii Secul*. VNe. − (Cu elipsa ent. *mănăstire*) **Долина Съкѹлѹи** („valea Săculuĭ”), DRH, A, XXII, 153. *Pe Valea Secului*. BALAN, V. (2001), 85. − (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Pârâul Secul **(I)**. *Pârâul Săculuĭ* ARH. BUC. PL. 114 (1859), ARH. OC. TgN. 11 (1914). *Curge limpedele pârâu al Săculuĭ*. HOGAŞ, D.M. I (1884), 28. *Mă duc pe Pârâul Secului.* ANCH. MNe, VNe.

f) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana Dealul Vacilor. *Mă duc în Poiana Secului*. ANCH. VNe.

4. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *luncă*, în sint. heterof.) Păşunea situată pe stânga Pârâului Sec, în apropiere de locul de vărsare a acestuia în r. Neamț. *Mă duc în Lunca Secului; am ajuns în dreptul Luncii Secului*. ANCH. VNe.

− Pron.: **(I)** *Pîrắu̯u Sắcu*, **(I.1.a)** *Pódu di la Gura Sắculu*, **(I.3)** *Mănăstírea Sắcu*, **(I.3.a.α)** *Vírvu Sắculu*, **(I.3.c)** *Sihăstríia*, **(I.3.d)** *Pădúria Sắculu*, **(I.3.e)** *Pîrắu̯u Sắculu,* **(I.3.f)** *Poiắna Sắculu*, **(I.4)** *Lúnca Sắculu* MNe, VNe.

– Etim.: top. motivat de faptul că debitul pârâului scade mult în verile secetoase. Probabil forma inițială a top. a fost *Pârâul Sec*, care a evoluat la forma fără ent. *Secul*.

SELIŞTEA BĂHNENI v. **Bahna (1.b).**
SIHASTRIA v. **Secul (I.3.c).**
SIHĂSTRIA v. **Secul (I.3.c).**
SIHĂSTRIA LUI ZOSIMA v. **Schitul lui Zosim.**
SIHĂSTRIA PROCOV v. **Schitul Pocrov (1).**
SIHĂSTRIA PROCOVUL v. **Schitul Pocrov (1).**
SIHĂSTRIA SECULUI v. **Secul (I.3.c).**
SIHĂSTRIA SIHLEI v. **Sihla (1.c).**

SÍHLA (VNe) top. descr. **1.** Oron. Dealul situat la cumpăna izvoarelor p. Secul (N) şi afl. stângi al [p. Chitele] (S). *Hotarul* [...] *până sub Sihlă*. DIR, A, XVI, IV (1594), 113 (trad. ed.), ib. (1596), 145 (trad. ed.), CDM I (1596), 235. *Se începe* [...] *de la capătul cel mai de sus al Sihlei.* DIR, A, XVII-I (1604), 177 (trad. ed.). *Sihla.* ICHIM, S. (1979), 86. − (Precedat de ent. *deal* sau *munte*, în sint. homof.) *Muntile Sihla.* ARH. BUC. PL. 114 (1859). *În Munții Sihlei*. BALAN, V. (2001), 87. − (Cu ent. *obcină*, în sint. heterof.; silv.) *Obcina Sihlei*. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib*. 9 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe. ◊ (Cu determinantul *mare*) **Бръх Сихли Великїи** („vârful Sihlei Mari”). DRH, A, XXII (1634), 158. *Vârful Sihlei cei Mari*. DRH, A, XXII (1634), 17 (trad.). *Dealul Mare Sihla*. ATLAS MOLD.(1892). *Dealul Sihla Mare*. HARTA MIL. (1962).

a) P. difer. Oron. (Cu determinantul *mic*) Ramificația de N a d. Sihla **(1)**, aflată la cumpăna izvoarelor p. Secul (V) şi p. Agapia (E, s. Agapia). **Бръх Сихли Мали** („vârful Sihlei Mici”). DRH, A, XXII (1634), 158. *Vârful Sihlei cei Mici*. DRH, A, XXII (1634), 17 (trad.). − (Precedat de ent. *picior*, în sint.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

homof.) *Piciorul Sihla*. ATLAS MOLD. (1892). − (În sint. heterof.) *Piciorul Sihlei.* ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib*. 9 (1998), *ib*. 10 (1998), ANCH. VNe.

b) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful mt. Sihla **(1)**. **Вєрхѹ Сихⷭлиⷭ** („Vârful Sih<lei>"). DRH, A, I, 427 (fals din a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1437). *Urc pe Vârful Sihlei.* ANCH. VNe. − (În sint. homof.) **Вєрхъ Сихлѧ** („vârful Sihla"). DRH, A, III, 538 (fals de la sfârşitul sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, datat 1496). *Vârful Sihla*. APĂVĂLOAIEI, C. (1973), 93, ARH. OC. TgN. 4 (1987), ib. 9 (1998), ib. 10 (1998).

c) P. polar. Oicon. (Precedat de apel. *schit* sau *sihăstrie*, în sint. homof.) Schitul situat pe Pic. Sihlei **(I.1)**. *Au prădat pe săhăstria Ţihla*. COND. MAV., II (<1742>), p. 334. *Schit Săhla*. ARH. BUC. PL. 114 (1859). *Schitu(l) Sihla*. ARH. BUC., PL. 72 (1840−1850), FRUNZESCU, D. (1872), 436, DGN (1890), 352, ARH. MĂN. SIH. 1 (1950), BALAN, V. (2001), 87. − (În sint. heterof). *Sihăstria Sihlei*. BĂLAN, V. (2001), 101. − (Cu elipsa ent.) *Prada sihastrului ot Sihla*. COND. MAV., I (1742), p. 209. *Sihla.* GIURESCU, P. (1835), 254, MĂTASĂ, C.J.N. (1929), h. *În munte la Sihla.* SADOVEANU, O. XIII (1940), 72.

− Pron.: **(1)** *ᵘOpsína Sí́hli*, **(1.a)** *Kísóru Sí́hli*, **(1.b)** *Vírvu Sí́hli*, **(1.c)** *(Sihăstría) Sí́hla* VNe.

− Etim.: ent. **sihla** în funcţie topon.

SIHLA MARE v. **Sihla (1).**

SIHLA MICĂ v. **Sihla (1.a).**

SIRGHIA v. **Sârbia (1).**

SLÁTINA[1] (Plu) top. descr. **1.** Hidron. Cursul superior al P. Tărâţenilor, până la gura P. Negru[2], care izvorăşte de sub Vf. Maşinii. *Slatyna* OTZELLOVITZ H. (1790). − (Cu ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Pârâul Zlatina.* ARH. OC. Pip. 3 (1954), HARTA MIL. (1961), ICHIM, S. (1979), 109, ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997), Pip. − (În sint. heterof.) *Mă duc pe Pârâul Slatinei; trec apa Pârâului Slatinei.* Pip. ◊ (Diminutivat; silv.) *Pârâul Slătioru*. ARH. OC. Pip. 6 (1997), *ib.* 7 (1997).

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Poiana de pe coasta de S a d. Agăpieni. *Poiana Slatinei.* ARH. OC. Pip. 7 (1959), ANCH. Pip. − (Diminutivat) *Poiana Slătioara.* HARTA MIL. (1961).

b) P. polar. Oicon. Cătunul din partea de V s. Pluton. *Stă în Slatina*. Pip.

− Pron.: **(I)** *Pîrắu̯u Slátina, Pîrắu̯u Slắtini*, **(I.1.a)** *Poi̯ána Slắtini*, **(I.2)** *Slátina* Pip.

− Etim.: apel. **slatină** în funcţie topon..

SLÁTINA[2] (Lun) top. descr. **1.** Hidron. Fântâna cu apă sărată aflată în apropierea vârfului D. lui Vartic. Cf. DGN (1890), 353, CAVRUC, C. (2001), 11. Cf. GHEORGHIU, A., 28. *Mă duc la Slatină.* ANCH. Lun, VNe. − (Precedat de ent. *fântână*, în sint. heterof.) *Fântâna Slatinei*. ANCH. Lun. − (Cu formă diminutivală; livr.) *Slătioara Vânătorilor.* GHEORGHIU, A., 28.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poieni* sau *poiană*, în sint. homof.) Poienile (astăzi doar una singură) situate pe Dealul lui Vartic, în apropierea Slatinei (**1**). *Poienile Slatina*. CDM, IV (1691), 309. *Poiana Slatina.* COJOCARU, S. (2006), 14. − (În sint. heterof.) *Poiana Slatinei.*

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

DUMITROAIA, C. (2000), 41. CAVRUC, C. (2001), 11. *Merg în Poiana Slatinei*. ANCH. Lun. − (În perifr.) *Am ajuns la marginea Poienii la Slatină*. ANCH. Lun.

b) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *deal* sau *munte*, în sint. heterof.; vechi) *Munţii Slatinei*. GHEORGHIU, A., 28. *Dealul Slatinei.* ARH. VNe 1 (1959), *ib.* 8 (1989). − (În sint. homof.) *Dealul Slatina.* ARH. VNe 3 (1959). − (Cu ent. subînţeles) *Slatina*. ARH. VNe 1 (1959), *ib*. 3 (1959).

− Pron.: (**1**) *Fîntína Slắtini*, (**2**) *Poi̯ána Slắtini* sau *La Slátinâ.*

− Etim.: v. **Slatina**[1].

SLATYNA v. **Slatina**[1] **(1).**

SLĂTIOARA VÂNĂTORILOR v. **Slatina**[2] **(1)**.

SLĂTIÓRUL (MNe) top. descr. **1.** Hidron. Afl. dr. al p. Nemţişorul, între P. Maghernicei (N) şi p. Trapezeri (S).

a) P. polar. Oicon. (În formulări metalingvistice; vechi) Schitul Vovedenia **(1)**. *Schitului acestuia i se zicea mai înainte şi Slătioru*. MĂTASĂ, C.J.N. (1929), 165.

− Etim.: de la apel. **slătioară** (dimin. al lui *slatină)*; schitul este situat pe p. Slătiorul.

SLOBOZIA GRAŞII v. **Graşii (1).**

STÁNIŞTEA (Pâţ) reper. topon. descr. (De obicei în sint. *La Stanişte*) Punctul situat în partea de V a Imaşului Branului. *Mă duc la Stanişte; am ajuns în dreptul Staniştii.* ANCH. Pâţ.

− Pron.: *Stánişti̯a*, *La Stánişti* Pâţ.

− Etim.: ent. **stanişte** în funcţie topon.

STÂNA DIN DOBREANU v. **Dobreanu (I.3).**

STÂNA DIN FUNDUL PÂRÂULUI v. Pârâul Străjii (I.1.a).

STÂNA DOBREANULUI v. **Dobreanu (I.3).**

STÁNA MĂNĂSTÍRII[1] (Bob) top. descr. **1.** [+]Reper topon. Fostă stână situată pe mt. Hălăuca, la la izvoarele p. Dolia. Cf. ARH. COM. Pip. 3 (1959).

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. homof.) Ramificaţia de E a mt. Hălăuca, între P. Răchitei (N) şi p. Stâna Mănăstirii (S). *Piciorul Stâna Mănăstirii.* ARH. OC. Pip. 2 (1944), *ib.* 3 1954), HARTA MIL. (1961), ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997). *Mă duc pe Piciorul Stâna Mănăstirii; am ajuns în vârful Piciorului Stâna Mănăstirii.* ANCH. Bob. − (Cu elipsa ent. *stână*) *Piciorul Mănăstirei.* GHEORGHIŢĂ, C.P. (1922), h.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Afl. st. al p. Dolia, la S de P. Răchitei, care izvorăşte din Poiana Hălăuca. *Pârâul Stâna Mănăstirii*. ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997), ANCH. Bob.

− Pron.: **(1.a)** *Ć i̯ićóru Stí̯na Mînăstíri*, **(1.b)** *Pîrắu̯u Stí̯na Mînăstíri* Bob.

− Etim.: aici a fost odinioară o stână a Mănăstirii Neamţ.

STÁNA MĂNĂSTÍRII[2] (Dol) top. descr. **1.** [+]Reper topon. Fostă stână situată la obârşia P. Stâncilor, pe Obcina Stâncilor.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*) Poiana situată la obârşia P. Stâncilor, pe Obcina Stâncilor. *Poiana Stâna Mănăstirii*. Dol.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

b) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *munte*) Ramificaţia de S a mt. Branul, la cumpăna pâraielor Branu (NE), Domesnic (E), Stâncilor (S) şi Livezilor (NV). *Muntele Stâna Mănăstirii*. HARTA MIL. (1961).

− Pron.: **(1.a)** *Poi̯ána Stína Mînăstíri*.

− Etim.: aici a fost o stână a Mănăstirii Neamţ.

STÂNCA[1] v. **Dobreanu (II.2.a).**

STÂNCA[2] (VNe) oron. descr. (De obicei în sint. *La Stâncă*) Vârful d. Brădiţelul. Cf. ARH. COM. VNe 6 (1959); *ib.* 7 (1959); *Ocolesc Stânca.* ANCH. VNe.

– Pron.: *La Stíŋcâ* VNe.

– Etim.: sint. motivată de aspectul stâncos al vârfului.

STÂNCA CU GĂRGĂRÍŢE (VNe) reper topon. descr. (De obicei în perifr. *La Stânca cu Gărgăriţe*) Stânca situată pe pic. Tăciunele, în apropiere de Mănăstirea Secu. VNe. *Am ajuns la Stânca cu Gărgăriţe*. ANCH. VNe.

− Pron.: *La Stíŋca cu Gărgăríţî* VNe.

− Etim.: perifr. motivată de aspectul stâncii, „găurită, parcă-i mâncată de gărgăriţe” ANCH. VNe.

STÂNCILE[1] (Dol) top. descr. **1.** Oron. (De obicei în sint. *La Stânci*) Ansamblul stâncos din partea de V a Obcinii Chitelor. *Mă duc la Stânci; am ajuns în marginea Stâncilor*. ANCH. Dol.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *obcină*, în sint. heterof.) Versantul de N al Obcinii Chitelor. *Obcina Stâncilor*. ANCH. Dol.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) *Pârâul Stâncilor.* ARH. OC. Pip. 2 (1944), *ib.* 3 (1954), *ib.* 7 (1997), ANCH. Dol.

c) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. heterof.) *Mă duc în Pădurea Stâncilor.* Dol.

− Pron.: **(1)** *Stíns̑ili*, *La Stîns̑* **(1.a)** *u̯Ópsîna Stíns̑ilor*, **(1.b)** *Pîrău̯u Stíns̑ilor*, **(1.c)** *Pădúri̯a Stíns̑ilor* Dol.

− Etim.: aici sunt stânci mari, multe.

STÂNCILE[2] (VNe) top. descr. **1.** Oron. (De obicei în sint. *La Stânci*) Ansamblul stâncos de pe culmea Pic. Rău. *Am ajuns în dreptul stâncilor*. ANCH. VNe.

a) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în perifr.; silv.) Piciorul Rău. *Mă urc pe Piciorul de la Stâncă.* ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9 (1998), ANCH. VNe.

− Pron.: *La Stîŋs̑*, *Kís̑óru di la Stíŋcâ* VNe.

− Etim.: în zonă sunt mai multe **stânci**; **(1.a)** ent. **stâncă** la sg. cu valoare col.

STÂNCILE DOBREANULUI v. **Dobreanu (II.2).**

STÂNCILE DOBRENAŞULUI v. **Dobreanu (II.5.c).**

STEJÁRUL (Tim) fiton. descr. (De obicei în sint. *La Stejar*) Terenul dintre Izlazul Comunal (N), Movila (V). Şanţul Anticar (S) şi La Patruzeci (E). *La Stejar*. ARH. COM. Tim. 1 (1959), ANCH. Tim.

− Pron.: *La St̬ejár* Tim.

− Etim.: apel. **stejar** în funcţie topon.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

STRADA 30 DECEMBRIE (TgN) hodon. comem. (Vechi) Strada Mihail Sadoveanu. Cf. ARH. TgN. 9 (1959).

– Etim.: denumire dată în amintirea abdicării regelui Mihai la 30 Decembrie 1947.

STRADA CERBĂRIEI v. **Cerbăria (1.c).**

STRADA CETATEA NEAMȚU v. **Târgul Neamț (A.II.5).**

STRADA CETĂȚII v. **Târgul Neamț (A.II.5).**

STRÁDA CÚZA-VÓDĂ (TgN) hodon. comem. Stradă în or. Târgul Neamț, la S de str. Ştefan cel Mare; (vechi) Str. Prundului. Cf. GROHOLSCHI, T. (1927), 4, ANCH. TgN.

− Pron.: *Stráda Ştéfan îsel Mári* TgN.

− Etim.: denumire dată în cinstea domnitorului **Alexandru Ioan Cuza**.

STRÁDA GAROÁFELOR (TgN) hodon. descr. Stradă în or. Târgul Neamț; (vechi) Strada Puşkin. Cf. ANCH. TgN.

– Pron.: *Stráda Garo̯áfilor* TgN.

– Etim.: denumire nemotivată, dată de administrație.

STRÁDA GRĂDÍNILOR (Hum) hodon. descr. Stradă din Deleni. Cf. ANCH. Hum.

− Pron.: *Stráda Grădínilor*. Hum.

− Etim.: aici erau grădinile oamenilor.

STRÁDA HÁNGULUI (HuN) hodon. Strada secundară din Humuleştii-Noi. Cf. ANCH. HuN.

− Pron.: *Stráda Hángulu* HuN.

− Etim.: aici locuiesc multe familii venite din localitatea Hangu.

STRÁDA ION CREÁNGĂ (Hum) hodon. comem. Drumul care face străbate localit. Humuleşti şi duce până la s. Ocea; (sinon. parțial; pop.) Drumul Ocea. Cf. ANCH. Hum, TgN.

− Pron.: *Stráda I̯on Cre̯áŋgâ* Hum, TgN.

− Etim.: nume dat în cinstea scriitorului Ion Creangă, născut în Humuleşti.

STRADA I.V. STALIN (TgN) hodon. encom. (Vechi) Str. Mărăşeşti. Cf. ARH. TgN 9 (1959), LUCA, T.N. (2008). 22.

– Etim.: denumire dată în cinstea lui **I.V. Stalin.**

STRADA MARE[1] (TgN) hodon. descr. (Vechi) Strada Ştefan cel Mare. Cf. GROHOLSCHI, T. (1927), 4. − (Cu ent. *uliță*) *Uliţa Mare.* CONSTANTINESCU, T. (1850), 17, LUCA, T.N. (2008), 21.

− Etim.: sint. topon. motivată de faptul că este cea mai mare (lungă) stradă din localitate.

STRÁDA MÁRE[2] (Tim, Dum) hodon. descr. Drumul Mare. *Merg pe Strada Mare până la Plăieşul*. Tim.

− Pron.: *Stráda Mári* Tim.

− Etim.: este principala şosea care trece prin comuna Timişeşti.

STRÁDA MĂRĂŞÉŞTI (TgN) hodon. comem. Stradă din or. Târgul Neamț; (vechi) I. V. Stalin, Strada Veche, Uliţa Veche. Cf. LUCA, T.N., 21, ANCH. TgN.

− Pron.: *Stráda Mărăşéşti* TgN.

− Etim.: top. comem., în amintirea bătăliei de la **Mărăşeşti**.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

STRÁDA MIHAÍL SADOVEÁNU (TgN) hodon. comem. Strada principală din Humuleştii-Noi; (vechi) Strada Pietrei, Strada Principele Ferdinand, Strada 30 Decembrie.

– Pron.: *Stráda Mihaíl Sadoveánu* TgN.

– Etim.: denumire dată în cinstea scriitorului **Mihail Sadoveanu**.

STRADA PETRII v. **Strada Pietrei.**

STRADA PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (2.b).**

STRADA PIETREI (TgN) hodon. descr. (Vechi) Strada Mihail Sadoveanu. *Strada Petrii.* GROHOLSCHI, T. (1927), 4.

– Etim.: pe aici se merge spre Piatra Neamț.

STRADA PRINCIPELE FERDINAND (TgN) hodon. encom. (Vechi) Strada Mihail Sadoveanu. Cf. GROHOLSCHI, T. (1927), 4.

– Etim.: denumire dată în cinstea Principelui Ferdinand.

STRADA PRUNDULUI (TgN) hodon. descr. (Vechi) Strada Cuza-Vodă. Cf. GROHOLSCHI. T. (1927), 4.

– Etim.: sint. topon. motivată de faptul că se învecina cu **prundul** Ozanei.

STRADA PUŞKIN (TgN) hodon. comem. (Vechi) Strada Garoafelor. Cf. ARH. TgN 9 (1959).

– Etim.: denumire dată în cinstea poetului **A. Puşkin**.

STRÁDA ŞTÉFAN CEL MÁRE (TgN) hodon. comem. Principala stradă a or. Târgul Neamț, care îl traversează de la E la V; (vechi) Strada Mare, Ulița Mare, V.I. Lenin. Cf. GROHOLSCHI, T. (1927), 4, LUCA, T.N. (2008), 21, ANCH. TgN. − (Cu ent. *bulevard*; ofic.) *Bulevardul Ştefan cel Mare*. ANCH. TgN.

− Pron.: *Stráda Ştéfan îsel Mári* TgN.

− Etim.: top. comem., în amintirea domnitorului **Ştefan cel Mare**.

STRÁDA VÁDULUI (Ble) hodon. descr. (Ofic.; rar) Ulița Scobai. Cf. ANCH. Ble.

− Pron.: *Stráda Vádulu* Ble.

− Etim.: ent. **vad**.

STRADA VECHE (TgN) hodon. descr. (Vechi) Str. Mărăşeşti. Cf. GROHOLSCHI, T. (1927), 4, LUCA, T.N. (2008), 22. − (Cu ent. *uliță*, în sint. heterof.) *Ulița Veche.* LUCA, T.N. (2008), 21.

− Etim.: este cea mai veche stradă din or. Târgul Neamț.

STRADA V.I. LENIN (TgN) hodon. comem. (Vechi) Strada Ştefan cel Mare. Cf. ARH. TgN 9 (1959), LUCA, T.N. (2008), 21.

− Etim.: top. encom.

STRUGĂRÍA (MNe) centru de polar. topon. descr. **1.** Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) Dealul situat la E de mt. Pițigaia, la cumpăna pâraielor Nemțişorul (S), Bivolăria (E) şi [Bolovanului(N)]. *Dealul Strungăriile.* ATLAS MOLD (1892) [sic]. *Dealul Strugărița* [sic] HARTA MIL. (1961). *Mă duc pe Dealul Strugăriei; am ajuns în vârful Dealului Strugăriei.* ANCH. VNe.

2. Oron. (precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) Vârful d. Strugăria. *Vârful Strugăriei*. ARH. OC. TgN. 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 11 (1998).

3. Fiton. (precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) Fostă poiană de pe D. Strugăriei, acum plantată. *Poiana Strugăriei*. ANCH. MNe, VNe.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

4. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Cracul stâng al p. Nemţişorul, ce izvorăşte de sub vf. Piţigaia Rea. *Pârâul Strugăriei*. ARH. OC. TgN. 1 (1963). *Mă duc la Pârâul Strugăriei*. ANCH. VNe.

5. Fiton. (precedat de ent. *pădure*, în sint. heterof.) Pădurea de pe d. Strugăria. *Mă duc în Pădurea Strugăriei; am ajuns la marginea Pădurii Strugăriei*. ANCH. VNe.

− Pron.: **(1)** *Di̯álu Strugăríi̯i* VNe **(3)** *Poi̯ána Strugăríi̯i* MNe, VNe **(4)** *Pîră̯u Strugăríi̯i* **(5)** *Pădúri̯á Strugăríi̯i* VNe.

− Etim.: de la apel. **strugărie**.

STRÂMTURA PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (1.a).**

SUB BRAN v. **Branu (II.4).**

SUBRANU v. **Branu (II.4.a).**

ŞÁNŢUL ANTICÁR (Plă, Zvo) cremnon. descr. Şanţul care traversează terit. de S al com. Timişeşti. *La Şanţul Anticar.* Zvo. − (Cu elipsa apel. *şanţ*) *La Anticar.* Plă, Tim.

− Pron.: (*Şánţu*) *Anticár* Plă, Tim, Zvo.

− Etim.: şanţul a fost săpat în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, pentru lupta împotriva tancurilor.

ŞIPOTUL LUI MOŞ BOBOC v. **Boboc (1).**

ŞOSEAUA OCEA v. **Ocea (1).**

TARHÓNUL (TgN) fiton. descr. Terenul arabil situat la E de or. Târgul Neamţ, între Izlazul Oraşului (V), LIvada (S) şi p. Geangu (E). *Mă duc în Tarhon; am ajuns în marginea Tarhonului*. TgN.

− Pron.: *La Tarhón* TgN.

− Etim.: prob. de la numele plantei **tarhon**.

TARLAUA DRUMUL ROŞU v. **Drumul Roşu (1.a).**

TARLÁUA LA DULÁMĂ (Hum) fiton. pers. Terenul arabil situat între Tarlaua Ocea (N), Str. I. Creangă (V) şi hotarul s. Ocea (S). *Mă duc pe Tarlaua la Dulamă; am ajuns în marginea Tarlalei la Dulamă*. ANCH. TgN.

− Pron.: *Tarláu̯a la Dulámâ* TgN.

− Etim.: n. fam **Dulamă**, care avea casa pe acest teren.

TARLAUA MĂNEŞTI v. **Măneştii (1.a).**

TARLAUA OCEA v. **Ocea (2).**

TARLAUA VALEA SEACĂ v. **Valea Seacă (1.a).**

TĂCIUNELE v. **Obcina Tăciunelui (I), (I.2).**

TĂRÂŢÉNII (Plu) top. pers. **1.** Oicon. Cătunul, fost s., situat în partea de V a s. Plutonul; (vechi) Hălăuca; (vechi) Rădenii. Cf. TTRM I_2 (1790, 1827), 1178/2. *Tărâţeni*. GIURESCU, P. (1835), 254. *Teneeny* oder *Redenii.* OTZELLOVITZ (1790), 58, TTRM I_2 (1790), 1178/2. *Locuieşte în Tărâţeni.* ANCH. Pip. − (Precedat de ent. *sat*, în sint. homof.) *Satul Tărăţeni.* DGN (1890), 368.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) Cracul dr al p. Plutonul, care izvorăşte de sub Vf. Maşinii, cursul său superior numindu-se Slatina. *Pârâul Tărăţeni.* DGN (1890), 368, HARTA MIL. (1961). *Pârâul Tărâţeni.* ANCH. Pip., Plu. − (Cu elipsa ent.) *Tărâţeni.* ATLAS CAD. III (1972), pl. 9, ICHIM, S. (1979), 55.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *imaş*, în sint. homof.) Păşunea de pe coasta de E a d. Agăpieni. *Imaş Tărâțeni.* ARH. COM. Pip. 7 (1959), ANCH. Pip, Plu.

− Pron.: **(1)** *Tărâțăn*^{i} Pip., **(1.a)** *Pîrâ̯u Tărâțăn*^{i}, **(1.b)** *Nimáşu Tărâțăn*^{i} Pip, Plu.

− Etim.: n. fam. **Tărâță**, frecvent în această parte de sat. Printre cei care semnează un document din 1841 se află Iacob Tărâță şi Nicuță Tărâță din Pipirig (UNGUREANU, I.C.D., 35).

TÂRGUL v. **Târgul Neamț (A).**

TÁRGUL NEÁMȚ top. pers. **A.** Oicon. Localitatea situată în partea de SE a Culmii Pleşului, la 15 km de locul de vărsare a r. Neamț în r. Moldova. – (Rus.) *Neameač.* TTRM I_3 (1388–1391), 168/2. – (Slav.) **Оу Нѣмци.** („La Neamț"). DRH, A, I (1422), 74. **Оу Нѣмцѧ.** („La Neamț"). *Ib.* (1443), 315. **Ѭндрика wт(ъ) Немца** („Andrica de la Neamț). *Ib.* (1443), 342. – (Lat.) *Nyemcze.* TTRM I_3 (1445), 169/1. *Nyemiecz. Ib*. (1468), 169/1. *Nemcz.* TTRM I_3 (1644), 168/2. – (Rom.) *Neamțu(l)*. M. COSTIN, O. I. (1684), 236. ROSETTI, C. (1843), 57. *Neamțul este unul din puținele oraşe ale Moldovei...* CREȚU, C.N., 1 (1906), 9. *Biserica are o fațadă ca aceea de la Neamț.* IORGA, P.A. I (1939−1940), 129. − (Neart.) *Neamț.* M. COSTIN, O. (1677), 216. − (Fr.) *Nimietz.* TTRM I_3 (1695), 169/1. – (Precedat de ent. *târg*, în perifr.) Târgoveții de Târgu de Niamț. COND. MAV., II (<1742>), 466.− (În sint. heterof.) *Târgul Niamțului*. TOMESCU, T. (1812), 13, ARH. BUC. PL. 35 (1942). *Târgul Neamțului*. UNGUREANU, I.C.D. (1743), 3, *ib*. (1815), 10, *ib.* (1836), 25, LEMNARU, S. (1968), 60. *Să-l deie* [...] *la Târgu Neamțului*. KOGĂLNICEANU, S. (1849), 230. *Plecarăm la Târgul Niamțului*. BOLINTINEANU, C. (1859), 295. *Iar în stânga, Târgul Neamțului, fiul umil* [...] *al cetății mândre, se ascunde în bogăția de frunziş a copacilor*. IORGA, P.A. I (1939−1940), 139. − (În sint. homof.) *Care sănt tot în hotarul târgului Neamțul.* UNGUREANU, I.C.D. (1743), 4. *Târgul Neamțul.* DRA (1779), 489, ROSETTI, C. (1843), 57, KOGĂLNICEANU, S. (1848), 198, BRAHĂ, I. (1877), 11^{r}, VLAHUȚĂ, R.P. (1901), 197, CREȚU, C.N., 1 (1906), 11. – (Neart.) *Târgul Neamț*. UNGUREANU, I.C.D. (1829), 11, SADOVEANU, O. XIII (1940), 304, LEMNARU, S. (1968), 59. *Locuiesc în Târgul Neamț.* ANCH. TgN. − Cu ent. *oraş*: *Cetatea Neamțul în ruine lângă oraşul Neamț.* IONESCU, G. (1887), 18. – (Fr.) *Foire de Niamtzo.* TTRM I_3 (1844), 169/1. *Ville Niamtzou.* TTRM I_3 (1850), 169/1. – (Lat.) *Niemec oppidum.* TTRM I_3 (1600), 169/1. − (Cu elipsa determinantului) *Ne înturnarăm la Târg*. BOLINTINEANU, C. (1859), 303. *Până la Târg.* SADOVEANU, O. XIII (1940), 69. *E dus la Târg.* ANCH. Tim.

I. P. polar. Hidron. Afl. principal dr. al r. Moldova, în dreptul s. Timişeşti, care izvorăşte de sub obcina Poiana Lungă şi trece pe lângă Târgul Neamț; (sinon.) Ozana. (Slav.) **На ѳсти Нѣмца** („ la gura Neamțului"). DRH, A, I (1407), 29, *ib.* II (1470), 241. **Чересъ) Немецъ** („peste Neamț"). DRH, A, I. (1427), 67. **На Нѣмцѣ** („pe Neamț). DRH, A, II (1458), 99. **Матка Нѣмцѳлов** („pe matca Neamțului"). DRH, A, XIX (1626), 47. − (Slav., cu top. în rom.) **Маткѳ Нѣмцѳлѫ.** („Matca Neamțulu") DRH, A, XIX (1626), 35. **Нѣмцѳл.** („Neamțul") DRH, A, XXI (1632), 220. − (Rom.) *Mori în Niamțu.* DIR, A, XVI-II (1569), 204. *În Neamț. Ib*. XVI-III (1585−1591), 267. *În matca Neamțului.* DRH, A, XXI (1632), 192 (trad.). *Neamț.* ATLAS. CAD. III (1972), pl. 9. *Treci Neamțul.* TgN, VNe. − (Cu determin. *mare*;

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

slav.) **На Велики Немецъ** („pe Neamţul Mare”). DRH, A, II (1453), 34. − (Slav, cu determ. în rom.) **Даже до Великою Нѣмцѣ** („până la Neamţul Mare”). DRH, A, XXII (1634), 158. − (Rom.) *Până la Neamţul cel Mare*. DRH, A, XXII (1634), 17 (trad.). *Neamţul Mare.* CREŢULESCU, J. (1904), 69.− (Precedat de ent. *pârâu* şi *râu*, în sint. heterof.; slav.) **Рѣка Немеческа.** („Pârâul Neamţului”) DRH, A, III (fals de la sfârşitul sec. XVI sau începutul sec. XVII). − (Rom.) *Pârâul Niamţului.* DIR, A, XVI-II (1569), 204 (trad.), ARH. CCOM. VNe (1959), 1. − (Cu ent. *apă*) *Apa Neamţului.* DIR, A, XVI-III (1582), 196, CDM I (1617−1622), UNGUREANU, I.C.D. (1829), 11, ARH. BUC. PL. 35 (1842), ARH. BUC. PL. 116 (1846). *Treceam puntea peste apa Neamţului.* CREANGĂ, O. I (1880), 165. *Malul pruntului apei Neamţului.* ARH. BUC., REF. 1864, 1010 (1880), 25^{v}. *Apa Neamţului aleargă nebunatecă prin întinsul câmp înverzit.* IORGA, P.A. I (1939−1940), 139. − (Slav.) **Млини въ водѧ Нимецского.** („mori în apa Neamţului”) DRH, A, XXI (1632), 53. − (Cu ent. *pârâu* sau *râu*, în sint. homof.; slav.) **Рѣка Нѣмцѣл** („Pârâul Neamţul”). DRH, A, XIX (1626), 47. − (Rom.) *Neamţu, pârău în j. cu asemenea numire, primesce în sine pâraele: Nemţişoru, Secu şi Domesnicu*. FRUNZESCU, D. (1872), 314. *Pârâul Neamţ(u).* IONESCU, G. (1887), 20, DGN (1890), 267, ICHIM, S. (1979), 55. *Ne coborâm pe valea râului Neamţ.* IORGA, P.A. I (1939−1940), 136, ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* (1997). *Râul Neamţ.* LEMNARU, , S. (1968, 22. – (Germ.) *Bach Njamtz.* TTRM I_3 (1822), 170/1. − (Cu ent. *apă*, în sint. homof.) *Apa Neamţu.* ARH. OC. Pip. 1 (1911). – (Precedat de ent. *pârâu* şi *apă*) *Pârâul Apa Neamţului*. ARH. BUC. PL. (1880), 130. ◊ (Cu ent. *microdepresiune*; geogr.) Depresiunea formată de valea r. Neamţ. *Depresiunea Neamţului*. Cf. DAVIDESCU, C. (1968), 213.

1. P. polar. Oicon. Mănăstirea situată pe Pârâul Maghernitei, în apropiere de locul de vărsare a acestuia în Pârâul Nemţişorul. − (În fază pretoponimică; slav.) **Монастыръ вл(а)д(ы)чьства ми, еже wт(ъ) Нѣмца** („Mănăstirea vlădiciei mele care este la Neamţ”). DRH, A, I (1407), 29. − (Precedat de ent. *mănăstire*, în perifr.; slav.) **Дадоχ(ъ) монастирv от(ъ) Нѣмца** („Am dat mănăstirii de la Neamţ”) *Ib.* (1427), 98. **деамъ и потвръждаемъ села монастирѫ нашего wт(ъ) Нѣмца** („întărim satele mănăstirii noastre de la Neamţ”). DRH, A, I (1446), 380. **монастиръ wт(ъ) Нѣмци** „mănăstirea... de la Neamţ” DRH, A, I (1447), 386. − (Rom.) *Sfânta mânăstirea de la Neamţ.* DIR, A, XVI-III (1579), 124 (trad. ed.). *Sveataa mânastirire de la Neamţu.* DRH, A, XXI (1632), 40. *Svânta mănăstire de la Niamţu.* DRA (1705), 105, *ib*. (1720), 141. − (În sint heterof.; slav.) **Хотар монастир Немецчомѣ.** („Hotarul Mănăstirii Neamţului”). DRH, A, XIX (1626), 47. − (Rom.) *Mănăstirea Neamţului.* DIR, A, XVI-III (1579), 124 (trad.ed.), *ib.* (1581), 159 (trad. ed.) *Sfintei mănăstiri a Neamţului.* DRA (1705), 105. *Moşia Gemeneştii, a mănăstirii Neamţului*. COND. MAV., I (1742), 219. *Mănăstirea Neamţului.* TOMESCU, T. (1812), 13. *Mănăstirea Niamţului*. UNGUREANU, I.C.D. (1815), 7. *Veniturile mănăstirii Neamţului*. BOLINTINEANU, C. (1859), 296. *Să fi fost aşa ceva şi la Mănăstirea Neamţului* CREANGĂ, O. I (1880), 163. *Monastirea Neamţului*. UNGUREANU, I.C.D. (1829), 12, KOGĂLNICEANU, S. (1837), 107, BRAHĂ, I. (1877), 1^{v}, IONESCU, G. (1887),17, ERBICEANU, I.M. (1821), 175,

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

ARH. BUC., PL. 72 (1840−1850), ROSETTI, C. (1853), 69, VLAHUȚĂ, R.P. (1901), 192, SADOVEANU, O. III (1907), 46, IORGA, P.A. (1939−1940), 131. − (În sint. homof.; slav.) **Хотар свѣтаа монастир Немеччомѹ** („Hotarul sfintei Mănăstiri Neamțul"). DRH.A, XXI (1633), 438. − (Rom.) *Hotarele Mănăstirii Neamț.* DIR, A, XVII-II (1607), 99 (trad. ed.), CDM I (1617−1622), 407. *La mănăstire Niamțul*. COND. MAV., II (<1742>), 466. *Sfânta mănăstire Niamțul.* DRA (1756), 324. *Îndată l-au răpezit pe ascunsu de l-au luat de acolo şi l-au dus la Niamțu.* PSEUDO-ENACHE KOG., L. (1768−1774), 33. *Ctitor sfintei monastiri Neamțu*. MELCHISEDEC, N. (1802), 6. *Tocmala ce au avut cu sfânta Mănăstire Neamțul*. UNGUREANU, I.C.D. (1833), 18. *Se află în această monastire Neamțul.* BRAHĂ, I. (1877), 2[r]. *Monăstirea Neamțul*. ERBICEANU, I.M. (1821), 179, ROSETTI, C. (1853), 70. *Mănăstirea Neamț.* LEMNARU, S. (1968), 51, ARH. OC. TgN 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 8 (1998). *Merg la Mănăstirea Neamț.* VNe. – (Fr.) *Couvent de Niamtz.* TTRM I_3 (1828), 169/2. – (Germ.) *Kloster Niamtz.* TTRM I_3 (1793), 169/2. − (Cu elipsa apel.) *Egumen ot Niamț*. COND. MAV., I (1742), 10. *Călugărilor de la Neamț.* DIR, A, XVI-I (1530), 323 (trad. ed.). *Ardere care să aştepta din ceas în ceas şi la Neamț*. ERBICEANU, I.M. (1821), 175. − (În formulări metalingvistice) **Свѣтаа монастири глаголемаа Нѣмцѹл** („Sfânta mănăstire numită Neamțul). DRH, A, XXII (1634), 156.

a) P. polar. Oicon. Satul din vecinătatea Mănăstirii Neamț. Cf. TTRM I_1 (1774), 697. *Mănăstirea Neamțu*. FRUNZESCU, D. (1872), 314. − (Cu elipsa determ. *Mănăstire*) *Neamț.* GIURESCU, P. (1835), 254, ANCH. MNe.

b) P. polar.Horon. (Cu elipsa determin.) Teritoriul aflat în proprietatea Mănăstirii Neamț. *Branişte*. ANDREI, D.H. (1850), ARH. COM. VNe 1 (1959), ib. 3 (1959), ib. 8 (1989). *Braniştea.* Cf. ARH. OC. TgN. 11 (1914), VNe. *Trece peste Branişte.* NICODIM, M. (1929), CLXIII, *ib.* (1933), CLXX.

α. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure* sau *dumbravă*, în sint homof.; ofic.) Pădurea situată în Branişte. *Sub Dumbrava Braneşti*. [sic] ARH. BUC., REF. 1864, dos.1010 (1864), f. 12[r]. *Dumbrava Braniştei.* NICODIM, M. (1929), CLXVI. *Pădurea Braniştea.* ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54[v], *ib.* dos.1011 (1864), f. 9[v]. *Cantonul Dumbrăvii Braniştea.* ARH. NT., MĂN. NT., 8/1911 (1911), 12[r]. − (În compus; silv.) *Pădurea statului Dumbrava-Branişte.* ARH. NT., MĂN. NT., 8/1911 (1911), 23[r]. − (Cu apel. *trup*, în sint. homof.; silv.) *Trupul Braniştea.* ARH. NT., MĂN. NT., 6/1912 (1912), 1[v]. − (Cu elipsa determinantului *Braniştea*) *Prin Dumbravă.* NICODIM, M. (1929), CLXV. *Dumbrava.* ARH. COM. VNe. 6 (1959), ANCH. MNe, VNe. − (În sint. *Dumbrava de stejari*) Cf. NICODIM, M. (1929), CLXIII, *ib.* (1933), CLXX. − (În formulări metalingvistice) *În marginea Dumbravei numită Braneşti.* ARH. BUC., REF. 1864, dos.1010 (1864), f. 13[r].

β. P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care traversează Braniştea. *Merg pe Drumul Braniştei; marginea Drumului Braniştei*. Lun.

γ. P. polar. Oicon. Partea satului Vânătorii-Neamț situată în această zonă. *Braniştea.* ANCH. VNe.

c) P. polar. Oron. (Precedat de ent. *munte*, în formulări metalingvistice; ofic.) Muntele Pleşul. **Пл<ан>инѫ зовет кѫ Нѣмца.** („Muntele ce se cheamă Neamțul"). DRH, A, I (fals din a doua jumătate a sec. XVI − începutul sec. XVII,

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

datat 1437), 427. − (În sint. heterof.) *Muntele Neamţului.* DIR, A, XVI-I (1501), 2 (trad. ed.), DRH, A, XIX (1628), 385, *ib.* XXI (1632), 40. *Hotarul sventei mănăstiri ce să chiiamă muntele Neamţului*. DRH, A, XIX (1628), 385. *Mai aruncăm... câte-o căutătură jalnică spre munţii Neamţului*. CREANGĂ, O. IV (1888), 223. *Bradul apare pe înălţimile tot mai mari, şi peste puţin el le-a cucerit pe de-a întregul, ca în Munţii Neamţului.* IORGA, P.A. I (1939−1940), 128. *[Cetatea] din Munţii Neamţ.* LEMNARU, S. (1968), 70. − (Cu ent. *dealuri*, în sint. homof.) *Dealurile Neamţu.* DGN (1890), 279. − (Cu ent. *culme*, în sint. heterof.) *Culmea Neamţului.* ARH. Oc. TgN 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 8 1998), *ib.* 10 (1998). *Mă urc pe Culmea Neamţului; am ajuns în vârful Culmii Neamţului.* ANCH. Lun.

α. P. ext. Munţii din j. Neamţ. *Ar fi murit* [...] *în munţii Neamţului.* SADOVEANU, O. III (1907), 340.

d) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.)Pădurea din jurul Mănăstirii Neamţ. *Pădurea Mănăstirea Neamţ.* GHEORGHIŢĂ, C. (1936), 25.

2) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care merge alăturea cu r. Neamţ. **Нѣмца Дороги.** („Drumul Neamţului”). DRH, A, III (fals de la sfârşitul sec. XVI − începutul sec. XVII, datat 1496), 538.

3) P. difer. Hidron. (Prin derivare cu suf. dim. *-işor*) Afl. st. al r. Neamţ, care izvorăşte de sub Piţigaia Rea şi se varsă în r. Neamţ pe teritoriul s. Vânătorii-Neamţ. − (Slav.) **Монастꙑреви ... што на Немцишори** („Mănăstirea ... care este la Nemţişor”). DRH, A, I (1409), 38. − (Cu top. în rom.) **Черезъ вѣрхїю Немцишора·** („şi peste obârşia Nemţişorului”). DRH, A, I (fals din a doua jumătate a sec. XVI − începutul sec. XVII, datat 1437), 427. **Немцишорѣл** („Nemţişorul”). DRH, A, XXI (1632), 220, *ib.* XXII (1634), 157. − (Rom.) *Nemţişor.* DRH, A, XXI (1632), 192 (trad), *ib.* XXII (1634), 16. *Morile de pe Nemţişor.* CREANGĂ, O. III (1881), 193. *Mă scald în Nemţişor; am ajuns la malul Nemţişorului.* ANCH. Lun. − (Cu ent. *apă* sau *vale*, în sint. heterof.) *O babă în Lunca, peste apa Nemţişorului.* SADOVEANU, O. XIII (1940), 807. *Am ajuns la apa Nemţişorului*. ANCH. Lun. *Monastirea Neamţului, pe apa Neamţului, pe valea Nemţişorului*. UNGUREANU, I.C.D. (1829), 12. *Valea Nemţişorului.* SADOVEANU, O. XIII (1940), 23, ICHIM, S. (1979), 91. *Mă duc pe Valea Nemţişorului.* ANCH. MNe. − (Precedat de ent. *apă, pârâu* sau *râu*, în sint. homof.) *Apa Nemţişor.* ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54^{v}. *Apa Neamţişoru.* [sic] ARH. BUC. PL. 123 (1898). *Pârâul Nemţişor.* DGN (1890), 243. *Râul Nemţişorul.* DAVIDESCU, D. (1970), 12, GROHOLSCHI, T. (1927), 8. − (Cu elipsa ent., artic.) *Nemţişoru(l).* ATLAS CAD III (1972), pl. 9, ARH. OC. TgN 2 (1976), *ib.* 7 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), ib. 10 (1997).

a) P. polar. Oicon. Satul situat pe p. Nemţişoru, între p. Cărbuna (V) şi P. Adânc[4] (E); (vechi) Căcâţi, Cetăţeni. Cf. DGN (1890), 243, ARH. COM. VNe 3 (1959), ATLAS CAD III (1972), pl. 9, ARH. OC. TgN 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Locuieşte în Nemţişor.* ANCH. Nem, VNe.

α. P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în sint. heterof.) Drumul care face legătura între ss. Lunca şi Nemţişorul. *Drumul Nemţişorului.* Lun.

b) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *prund*, în sint. homof.; ofic.) *Prundul Nemţişor.* ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54^{v}, ARH. COM. VNe 1 (1959). − (Cu elipsa determin., în sint. prep.; pop.) *Mă duc în Prund.* Nem.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

II. P. polar. Oicon. Fostă cetate situată la N. de Târgul Neamț, pe Dealul Cetății. (Pol.) *Wira pana Szandra ot Nimcia* („credința panului Șandru de la Neamț"). DRH.A, I (1403), 24. – (Lat.) *Nempch*. TTRM I_3 (1436), 169/1. *Nemecz.* TTRM I_3 (1552), 169/1. − (Slav.) **Вѣра пана Шандрова wт(ъ) Нѣмца.** („credința panului Șandru de la Neamț") *ib*. (1403), 26. **Wт(ъ) Нѣмца.** [de la Neamț] *ib*. (1407), 31. **Вѣра пана Дѹмы Немецкого**. („credința panului Duma de la Neamț") *ib*. (1436), 231. **Развѣ да слоүхаетъ къ нашемоү градѹ, къ Нѣмцѹ** („numai să asculte de cetatea noastră, de Neamț") *ib*. (1437), 237. − (Rom.) *Tătarii prin năvăliri neîncetate au pustiit aceste țări, deşi ele aveau câteva cetăți, ca Hotin şi Neamț.* M. COSTIN O. (1684), 237. *Nu mai departe, la cetate, la Neamț* [...] *sunt nouă poloboace cu galbeni.* SADOVEANU, O. I (1904), 596. − (Cu ent. *cetate*, în sint. heterof.; slav.) **Єст(ъ) виноград(ъ) выше Немецчого города** („via este mai sus de Cetatea Neamțului"). DRH, A, I (1443), 342. **Wкол града Немецсчаго** („ocolul Cetății Neamțului"). DRH, A, XIX (1626), 92. − (Lat.) *Castrum Nemecz.* TTRM I_3 (1476), 169/2. *Castrum Nemiz.* TTRM I_3 (1476), 169/2. – (Rom.) *Cetatea Neamțului.* CDM V (1708), 211. *I s-au închinat şi cetatea Sucevei şi a Neamțului*. M. COSTIN, O. (1675), 16. *Pără la cetatea Neamțului*. CCM, I (1720), 766 (copie din 1742). *Oştirile... se retraseră spre Cetatea Neamțului*. BOLINTINEANU, C. (1859), 291. *Pe vârful unui deal nalt şi plin de tihărăi, se află vestita Cetatea Neamțului*, CREANGĂ, O. I (1880), 193. *Ozana... în care se oglindeşte cu mâhnire Cetatea-Neamțului*. *Ib*. (1888), 219. *Cetatea Neamțului.* DGN (1890), 118. *Se văd ruinele cetății Némțului*. *Fantastica ruină a Cetății Neamțului*. VLAHUȚĂ, R.P. (1901), 193. *Se ridică pe coasta unui munte aproape gol falnica Cetatea Neamțului.* CREȚU, C.N., 2−3 (1906), 20. *Suiră încet prin râpa pietroasă, la cetatea Neamțului.* SADOVEANU, O. III (1907), 228. *Odinioară Cetatea Neamțului era aici.* IORGA, P.A. (1939−1940), 138. *Cetate Niamțului.* ARH. BUC. PL. 116 (1846). Cf. BRAHĂ, I. (1877), 8r, ARH. OC. TgN 8 (1998), ANCH. TgN, VNe. − (În sint. homof.) *Cetatea Neamț.* CDM V (1703), 59. *Neamțu, cetate mare sau castelul lui Ştefan eroul Moldovei.* FRUNZESCU, D. (1872), 316. *Aflându-se în cetatea Neamțul*. IONESCU, G. (1887),18. *Cetatea Neamțu.* DGN (1890), 272. − (Cu ent. *cetățuie*, în sint. heterof.) *Ştefan se duse la Cetățuia Neamțului*. BOLINTINEANU, C. (1859), 292. – (Fr.) *Chateau d'Anetz.* TTRM I_3 (1692), 169/2. *Forteresse de Niamtzo.* TTRM I_3 (1844), 169/2. − (Cu elipsa determin.) *Am văzut Cetatea, „cuibul aprigilor războinici de odinioară"*. SADOVEANU, O. III (1907), 46. *Cetatea*. ARH. BUC., PL. 72 (1840−1850). *Mă duc la Cetate; am ajuns în dreptul Cetății.* Lun, TgN.

1. P. polar. +Oicon. (Precedat de apel. *mănăstire*) Fostă mănăstire din interiorul Cetății Neamțului. *Mănăstirea Cetatea Neamțului.* CDM V (1706), 134. − (În perifr.) *Mănăstirea de la Cetatea Neamț.* CDM IV (1691), 308. *Mănăstirea din Cetatea Neamțului.* CDM V (1706), 134.

2. P. polar. Oicon. (prin derivare cu suf. col. *-eni*; vechi) Satul Nemțişor. *Cetățenii*. TTRM I_1 (1871), 772/1.

3. P. polar. Oron. (Precedat de ent. *culme* sau *deal*) Dealul situat la N de Târgul Neamțului, la cumpăna Pârâului lui Stan şi a [p. Sărata]; (vechi) Muntele. *Se duc ... la biserica Sfântului Lazăr de sub dealul Cetății*. CREANGĂ, O. I (1881),

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

196. *Dealul Cetății se numea înainte muntele Timuș*. GROHOLSCHI, T. (1927), 29. *Dealul Cetății*. TgN. *Urc pe Culmea Cetății; am ajuns în vârful Culmii Cetății*. Lun.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*) Pădurea de pe Dealul Cetății. *Pădurea Dealului Cetății*. VNe. (Cu elipsa determinatului *deal*) *Mă duc în Pădurea Cetății; am ajuns în marginea Pădurii Cetății*. VNe.

4. P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*) Afl. stâng al r. Neamțul, care izvorăşte de sub Dealul Cetății şi curge la E. de Cetatea Neamțului. *Am ajuns la Pârâul Cetății; apa Pârâului Cetății*. Lun, TgN.

5. P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *stradă*) Strada situată în partea de N a Târgului Neamțului, în dreptul Cetății. *Strada Cetății*. ANCH. TgN. *Strada Cetatea Neamțu*. CREȚU, C.N., 1 (1906), 13.

6. P. polar. Cremnon. (Precedat de ent. *râpă*) Porțiunea abruptă a versantului sudic al Dealului Cetății, lângă Cetatea Neamțului. *Am ajuns la Râpa Cetății; marginea Râpei Cetății*. VNe. − (În perifrază) *Râpa la Cetate*. TgN.

III. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, slav., cu topon. în rom.) **Гл҃ав Поєни Тръгѹлови** („În capul Poenii Târgului”). DRH, A, XIX (1626), 47, *ib.* 50.

− Pron.: **(A)** *Tấrgu Nʟ̥ámț* TgN, *La Târg* Tim, **(A.I)** *Nʟ̥ámțu* TgN, VNe, **(A.I.1, A.I.1.a)** *Mănăstírʟ̥a Nʟ̥ámț*, **(A.I.1.b)** *Brániştʟ̥a* VNe, **(A.I.1.b.α)** *Dumbráva* MNe, VNe, **(A.I.1.b.β)** *Drúmu Bránişti* Lun, **(A.I.1.b.γ)** *Brániştʟ̥a* VNe, **(A.I.1.c)** *Cúlmʟ̥a Nʟ̥ámțulu.* Lun, **(A.I.3)** *Nʟ̥emțîşór* Lun, **(A.I.3.a)** *Nʟ̥emțîşór* Nem, VNe, **(A.I.3.b)** *În Prund* Nem, **(A.I.3.c)** *Drúmu Nʟ̥emțîşórulu* Lun, **(A.II)** *Ŝetátʟ̥a* Lun, TgN, **(A.II.3)** *Dʟ̥álu Ŝetắțî* TgN, *Cúlmʟ̥a Ŝetắțî* Lun, **(A.II.3.a)** *Pădúrʟ̥a (Dʟ̥álulu) Ŝetắțî* VNe, **(A.II.4)** *Pîrắʟ̆u Ŝetắțî* Lun, TgN, **(A.II.5)** *Stráda Ŝetắțî* Lun, TgN, **(A.II.6)** *Rípa Ŝetắțî* VNe, *Rípa la Ŝetáti* TgN.

− Etim.: apel. **neamțu** (sg. cu valoare col.), indicând prob. un grup de saşi stabiliți aici.

TÂRGUL NEAMȚULUI v. **Târgul Neamț (A).**

TEMIŞEŞTI v. **Timişeştii.**

TENEENY v. **Tărâțenii (1).**

TIHĂRĂILE (VNe) top. descr. **1.** +Fiton. (Neartic.) Fostă pădure situată pe o parte din ramificația de NE a D. Mare, între r. Neamț şi p. Cacova. *Tihărăi*. ARH. COM. VNe 6 (1959); *ib.* 5 (1959). − (Precedat de ent. *pădure*, în sint. homof.; ofic.) *Pădurea Tihărăi; vin din marginea Pădurii Tihărăi*. ANCH. VNe.

a) P. polar. Fiton. (În sint. *La Tihărăi*) Izlazul de pe locul fostei păduri Tihărăile. *Am ajuns la Tihărăi.* ANCH. VNe.

b) P. polar. Cremnon. (Cu ent. *gropi*, în sint. heterof.) Terenul accidentat de la N de izlazul Tihărăile. *Gropile Tihărăilor.* ANCH. VNe.

− Pron.: **(1)** *Pădúrʟ̥ea Tihărắʟ̥i*, **(1.a)** *La Tihărắʟ̥i*, **(1.b)** *Grókĺili Tihărắʟ̥ilor* VNe.

− Etim.: de la ent. **tihărăi**.

TIMISCHESTYI v. **Timişeştii.**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

TIMIŞÉSCU (Hum) oicon. pers. (De obicei în sint. *La Timişescu*) Cartierul din partea de SE a localit. Humuleşti. *La Timişescu.* ARH. TgN. 2 (1959). *Mă duc la Timişescu; am ajuns în margine la Timişescu.* ANCH. Hum.

− Pron.: *La Timişắscu* Hum.

− Etim.: de la n. fam. **Timişescu**; aici locuiesc multe familii Timişescu.

TIMIŞÉŞTII (Tim) oicon. pers. Satul situat pe r. Neamț, la gura de vărsare a acestuia în r. Moldova. – (Slav.) **Тимишєцїи** („Timişeşti") COSTĂCHESCU, D.M. II (1446), 251, DRH, A, II (1454), 61, COSTĂCHESCU, D.M. II (1454), 517. **Темишєцїи** („Temişeşti") DRH, A, I (1447), 386, COSTĂCHESCU, D.M. II (1447), 288. − (Rom.) *Timişeştii pe Moldova, la Niamțu.* BOGDAN, S. (1742), 242. *Timişăştii*. CODRESCU, U. (1803), 258. *Timişeşti*. DRA (1780), 495, GIURESCU, P. (1835), 255, ARH. BUC. PL. 35 (1842), ANDREI, D.H. (1850), 100, FRUNZESCU, D. (1872), 484. *Podul de la Timişeşti, de pe Moldova*. CREANGĂ, O., I (1880–1888), 223. – (Germ.) *Timischestyi.* TTRM I_3 (1822), 225/2.

– Etim.: prob. de la un n. pers. **Temeş, Timiş**, neid. (Cf. COSTĂCHESCU, D.Î.S., 55.), Ib., 495: doc. de la 30 nov. 1435: **єдно сєло на оустн нємца татарсчоє, на имѧ Темишєцїи** (a dat „un sat tătăresc la gura Neamțului, anume Temişeştii"). deci era sat de robi tătari, dăruit m-rii

TIMÓFTE (VNe) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în perifr.) Înălțimea situată pe versantul nordic al D. Mare, la N de Vf. la Maici. *Vârful la Timofte.* ANCH. VNe.

2. Oron. Panta care coboară din Vf. la Timofte spre N, între Valea Rea şi P. Dobrului. (Precedat de ent. *coastă*, în perifr.) *Coasta la Timofte*. ANCH. VNe.

− Pron.: **(1)** *Vî́rvu la Timófti* **(2)** *Cu̯ásta la Timófti* VNe.

− Etim.: n. pers. **Timofte**, probabil fostul proprietar al locului.

TOÁCA GROŞÉNILOR (Nem) reper top. Locul situat pe Culmea Neamțului, între Oul Cărbunei (V) şi Vf. Chiriacului (E). *Am ajuns la Toaca Groşenilor*. ANCH. Nem.

− Pron.: *Tu̯áca Groşắnilor* Nem.

− Etim.: sint. motivată prin faptul că aici există o **toacă** pe care bat **groşenii** (locuitorii din satul Groşi, situat de cealaltă parte a Culmii Neamțului), ca să anunțe că au ajuns pe culme.

TOÁCA MOIŞÉNILOR (MNe) reper topon. Punctul situat pe Culmea Neamțului, la izvoarele p. Iftimia. *Am ajuns la Toaca Moişenilor*. ANCH. Nem.

− Pron.: *Tu̯áca Moi̯şắnilor* MNe.

− Etim.: sint. motivată prin faptul că aici există o **toacă** pe care bat **moişenii** (locuitorii din satul Moişa, situat de cealaltă parte a Culmii Neamțului), ca să anunțe că au ajuns pe culme.

TRAPÉZELE (MNe) centru de polar. topon. descr. **1.** Fiton. Trapezerile. *Trapedele.* [sic!] NICODIM, M. (1897), CXXV. *Trapezele.* ARH. NȚ., MĂN. NȚ., dos. 8/1911, f. 12^{r}. − (Precedat de ent. *poiană*, în perifr.) *Poiana la Trepedele. Ib*. (1897), CXXII. − (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) *Poiana Trapedeli.* [sic!] *Ib.* (1899), CXXXV.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Pârâul Trapezeri. *Pârâul Trapezelor.* ARH. OC. TgN. 5 (1997), *ib.* 10 (1998).

− Etim.: apel. **trapeză** la pl.; probabil odinioară aici existau nişte *trapeze* ‘mese’ la care mâncau cei care lucrau la grajdurile mănăstirii. Forma *trapede* din copii ale unor documente este probabil redarea formei scrise *trapeḑeri*.

TRAPEZĂRILE (MNe) centru de polar. topon. descr. **1.** Fiton. Poiana situată la cca 1,5 km S de măn. Neamţ; (sinon.) Trapezele. *Trapezerile.* NICODIM, M. (1869), LXXXVII. *La Trapezare, sub culmea Brăileanca.* GROHOLSCHI, T. (1927), 28. *La Trapezări.* MNe. − (Precedat de ent. *poiană*, în sint. heterof.) *Poiana Trapezărilor.* Lun.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al p. Nemţişorul, la S de p. Puturosul, care izvorăşte de sub Pic. Brăilencei. *Pârâul Trapezări.* ANCH. MNe.

− Pron.: **(1)** *La Trapezắr*^{i}*, Poi̯ána Trapezắrilor* **(2)** *Pîrắu̯u Trapezắr*^{i} MNe.

− Etim.: vezi **Trapezele.**

TRAPEDELE v. **Trapezele (1).**

TRAPEZĂRILE v. **Trapezările (1).**

TRAPEZOÁIA (VNe) centru de polar. topon. descr. **1.** $^{+}$Fiton. Fostă poiană pe coasta de V a obcinii Agapia Veche. *Poiana la Trapezoaea.* NICODIM, M. (1897), CXXII. *Poiana Trapezoiu*. *Ib.* (1899), CXXXVI.

2. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificaţia de V a obcinii Agapia Veche, între p. Trapezoaia (S) şi Pic. Crucii (N). *Piciorul Trapezoaiei.* ANCH. VNe. *Piciorul Trepezoaiei.* [sic!] ARH. MĂN. SIH. 2 (1950). ARH. MĂN. SIH. 1 (1950).

3. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. dr. al p. Secul, între P. Alb[2] (S) şi P. Crucii[1] (N), care izvorăşte de sub obcina Agapia Veche. *Pârâul Trapezoaiei*. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib.* 9 (1998), *ib.* 10 (1998), ANCH. VNe. − (În sint. homof.) *Pârâul Trepezoaia.* [sic!] ARH. MĂN. SIH. 2 (1950).

− Pron.: **(1)** *Kíșóru Trăpezo̯ái̯i*, **(2)** *Pîrắu̯u Trăpezo̯ái̯i* VNe.

− Etim.: aflăm din unele hotarnice ale măn. Secul că hotarul merge pe „la trapeze şi în bour” (DIR.A, XVII-I, 177, 184). Probabil cuvântul slavon *trapeze* trebuia echivalat prin *mese*, care puteau fi nişte pietre sub formă de masă, situate în vreo poiană din zona deluroasă a Secului (sau poate chiar nişte mese de lemn, făcute de călugării ciobani din braniştea mănăstirii). Astfel de „trapeze” sau, în cazul acestui toponim, „trapezoaie” (o masă mai mare) vor fi fost în diverse locuri din proprietatea mănăstirilor Secul şi Neamţ (vezi toponimul *Trapezeri*, desemnând un loc şi un pârâu aflate la cca 1,5 km S de mănăstirea Neamţ).

TRÓIŢA (VNe) reper. topon. (De obicei în sint. *La Troiţă*) Punctul de la gura P. Alb, unde se află o troiţă. Cf. ANCH. VNe.

− Pron. *Tróiţa*, *La Tróiţă* VNe.

− Etim.: apel **troiţă** în funcţie topon.

TRUPUL BRANIŞTEA v. **Târgul Neamţ (A.I.1.b.α).**

TULÁN (Nem) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *deal* sau *picior*, în sint. heterof.) Dealul situat în continuarea pic. Neamţ, între P.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

Şubei (V) şi P. Neamţului[2] (E). *Piciorul lui Tulan*. ARH. OC. TgN 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Dealul lui Tulan; mă duc pe Dealul lui Tulan*; *am ajuns în faţa Dealului lui Tulan*. ANCH. Nem. − (În sint. homof.; adm.) *Dealul Tulan*. ARH. Vne 1 (1959), *ib.* 2 (1959).

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. stâng al p. Nemţişorul, între P. Şubei (V) şi P. Neamţului (E), care izvorăşte de sub Dealul lui Tulan (1). *Pârâul lui Tulan*. ANCH. Nem. − (Cu ent. *izvor*, în perif.) *Mă duc la Izvorul la Tulan; am ajuns la capătul Izvorului la Tulan*. ANCH. Nem.

− Pron.: (**1**) *Dʲiálu lu Tulán*. (**2**) *Pîrău̯u lu Tulán, Izvóru la Tulán* Nem.

− Etim.: mai multe familii **Tulan** au pământ pe acest deal.

ŢÁRINA[1] (Ble, TgN) fiton. descr. (Vechi) Terenul arabil situat la SE, E şi NE de Târgul Neamţ. Cf. ARH. BUC., PL. NMŢ., 109 (1840−1950), *ib.* 110 (1852), ANCH. Ble.

− Pron.: *Ţárna* Ble.

− Etim.: ent. **ţarină** în funcţie topon.

ŢÁRINA[2] (Tim) top. descr. **1.** Fiton. Terenul agricol situat la S de s. Timişeşti, împărţit astăzi în mai multe tarlale. *Merg în Ţarină; am ajuns în dreptul Ţarinii*. Tim.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de apel. *gard*, în sint. heterof.) Terenul arabil din marginea de SE a s. Timişeşti, care desparte terenul intravilan de Ţarină. *Gardul Ţarinei Timişeşti.* ARH. COM. Tim. 1 (1959). *Merg la Gardul Ţarinii; am ajuns în dreptul Gardului Ţarinii*. ANCH. Tim.

− Pron.: **(1)** *Ţárna*, **(1.a)** *Gárdu Ţărni* Tim.

− Etim.: ent. **ţarină** în funcţie topon. **(1.a)** Hotarul dintre ţarină şi grădinile localnicilor era despărţit printr-un **gard**.

ŢARINA AGĂPIENI v. **Agăpeni (I.4).**
ŢARINA AGĂPIENILOR v. **Agăpeni (I.4).**
ŢARINA ARINILOR v. **Arinii (1.b).**
ŢARINA BRANU v. **Branu (II.3).**
ŢARINA BRANULUI v. **Branu (II.3).**
ŢARINA DUMESNICULUI v. **Dumesnicul (I.6).**
ŢARINA FOALE v. **Foalele (1.c).**
ŢARINA MIHĂIEŢ v. **Pârâul Mihăieţ (1.a).**
ŢARINA OLARULUI v. **Olaru (1.a).**
ŢARINA PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (1.b).**
ŢARINA PLUTONU v. **Plutonul (I.1.a).**
ŢARINA REDIULUI v. **Rediul (1.b).**
ŢARNA BOMPII v. **Bompa (1.f).**
ŢARNA LUNCII[2] v. **Lunca (1.a).**

ŢÁRDEA (Pip) centru de polar. top. pers. **1.** Oron. (Precedat de ent. *coastă*, în sint. heterof.) Coasta de S a d. Bompa. *Mă duc pe Coasta Ţârdei.* ANCH. Pip.

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu* sau *râpă*, în sint. heterof.) Pârâul care izvorăşte de sub d. Bompa, între P. Izvoarelor şi P. Morii. *Pârâul Coastei Ţârdei*. Pip. *Râpa Coastei Târdei*. ANCH. Pip.

2. Hodon. (Precedat de ent. *uliţă*, în sint. heterof.) Uliţa situată în partea de E a s. Pip. *Uliţa Ţârdenilor.* ANCH. Pip.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: **(1)** *Cu̯ásta Ţîrdi*, **(1.a)** *Pîrău̯u (Rîpa) Cu̯ásti Ţîrdi* **(2)**, *Úliţa Ţîrdénilor* Pip.

− Etim.: de la n. fam. **Ţârdea**, care locuieşte sau are pământ aici.

ŢIGÁNII (Hum) oicon. descr. (De obicei în sint. *La Ţigani*) Partea de NE a localit. Humuleştii, pe malul dr. al r. Neamţ. *Mă duc la Ţigani; am ajuns în dreptul Ţiganilor.* ANCH. Hum.

− Pron.: *La Ţîgán*^{i}, *Ţîgáni* Hum.

− Etim.: aici locuiesc mai multe familii de **ţigani**.

ŢIMÚREA (VNe) centru de polar. topon. pers. **1.** Oron. Ramificaţia vestică a D. Mare, între p. Ţimurea şi P. Dobrului. Cf. ARH. COM. VNe 2 (1959), *ib*. 6 (1959). − (Precedat de ent. *deal*, în sint. homof.) *Dealul Ţimurea*. *Ib*. 3 (1959).

a) P. polar. Fiton. Păşunea de pe d. Ţimurea. *Mă duc la Ţimurea; am ajuns în marginea la Ţimurea*. ANCH. VNe.

2. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. homof.) *Mă duc pe Pârâul Ţimurea; am ajuns în capătul Pârâului Ţimurea*. ANCH. VNe.

− Pron.: **(1.a)** *Ţîmúri̯a*. **(2)** *Pîrău̯u Ţîmúri̯a.* VNe.

− Etim.: de la un n. pers. neid. **Ţimurea**.

ŢINTIRIMUL DIN REDIU v. **Rediul (1.c).**

ŢUŢUIÉNII (TgN) oicon. pers. Cartierul, fost sat, al or. Târgul Neamţ, de la P. Cetăţii (V) până în dreptul Podului la Ozana. *Ţuţuienii.* TTRM I_2 (1803), 1239/2. *Dascălul Simeon Fosa din Ţuţuieni.* CREANGĂ, O. I (1880), 161. *Ţuţuienii, veniţi din Ardeal.* CREANGĂ, O. I (1880), 193. *Mă duc în Ţuţuieni; am ajuns în marginea Ţuţuienilor.* TgN. − (Precedat de ent. *mahala*, în sint. heterof.) *Mahalaua Ţuţuienilor.* TTRM I_2 (1858), 1239/2, CREŢULESCU, J. (1904), 69. − (În sint. homof.) *Mahalaua Ţuţuienii.* CREANGĂ, O., I (1880–1888), 193.

− Pron.: *Ţuţu̯iéni* TgN.

− Etim.: prob. n. pers. **Ţuţuianu.**

ULIŢA MARE v. **Strada Mare**[1]**.**

ULIŢA PETRU-VODĂ v. **Petru-Vodă (2.b).**

ULIŢA SCOBAI v. **Scobai (2).**

ULIŢA ŢÂRDENILOR v. **Ţârdea (2).**

ÚLIŢA UNGURÉNILOR (Ble) hodon. pers. Uliţa din partea de E a localit. Blebea. *Mă duc pe Uliţa Ungurenilor*. Ble.

− Pron.: *Úliţa Ungur̯iénilor* Ble.

− Etim.: sint. motivată de faptul că mai multe familii **Ungureanu** locuiesc pe această uliţă.

ULÚCELE (Lun) reper topon. (De obicei în sint. *La Uluce*) Loc situat în partea de sud a Poienii Slatinii. *Mă duc la Uluce; am ajuns în apropierea Ulucelor.* ANCH. Lun.

− Pron.: *La Ulús*, *Ulúsili* Lun.

− Etim.: aici sunt amenajate nişte **uluce** din ciment.

ULÚCUL (Hum) reper. topon. (De obicei în sint. *La Uluc*) Punctul de lângă fântâna de pe Str. M. Sadoveanu, la ieşirea din localit. Humuleşti. Cf. ANCH. Hum.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: *Ulúcu*, *La Ulúc* Hum.

− Etim.: apel. **uluc**, în funcţie topon.; odinioară aici era amenajat şi un uluc pentru adăpatul vitelor.

UNGUROÁICA (Plă) fiton. pers. (De obicei în sint. *La Unguroaică*) Terenul arabil între La Băluşeni (V), pădurea Coverca (N), s. Plăieşul şi şoseaua Timişeşti − Târgul Neamţ. Cf. ANCH. Plă.

− Pron.: *La Uŋguru̯ái̯câ*, *Uŋguru̯ái̯ca* Plă.

− Etim.: **Unguroaica,** numele soţiei unui Ungureanu, proprietar al terenului.

URSOAIA IMAŞ v. **Ursoaia (I.3).**

URSOÁIA (Dol) centru de polar. topon. pers. **I.** Oron. (Precedat de ent. cu sens oronimic) Muntele situat la S de d. Cotnărelul, la obârşia pâraielor Cotnărelul (N), P. lui Anton (SV) şi p. Ursoica (E). *Piciorul Ursoi.* DRH, A, XXI (1632), 192 (trad.). **Нога Урсоаеви** („piciorul Ursoaei"). DRH, A, XXI (1632), 220, *ib* XXII (1634), 148, *ib.* 157. *Până la piciorul Ursoaei.* DRH, A, XXII (1634), 17 (trad.). *Muntele Ursoaia.* UNGUREANU, I.C.D. (1841), 33. *Dealul Ursii*. [sic] OTZELLOVITZ H. (1790). *Muntele Ursoaica.* [sic] HARTA MIL. (1961). − (Cu elipsa ent.) *Ursoaia.* ARH. COM. Pip. 3 (1959). *Mă duc în stâna pe Ursoaia.* ANCH. Dol.

1. P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vîrf*, în sint. homof.) Vârful m. Ursoaia, aflat la obârşia p. Ursoaia. *Mă duc pe Vârful Ursoaia*. ANCH. Dol.

a) P. difer. Oron. (Derivat cu suf. dimin. *-ica*, precedat de ent. *vîrf*, în sint. homof.) Vârful m. Ursoaia, situat la cca 1 km E de vf. Ursoaia. *Mă duc pe Vârful Ursoica*. ANCH. Dol.

2. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Poiana situată pe coasta de S a m. Ursoaia. *Poiana Ursoaia.* ANCH. Dol.

3. P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *imaş*, în sint. homof.) Imaşul de pe coasta de E a m. Ursoaia. *Imaş Ursoaia.* ARH. COM. Pip. 1 (1959). *Ursoaia Imaş.* ARH. COM. Pip. 7 (1959).

II. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Pluton, ce izvorăşte de sub vf. Ursoaia. *Pârâul Ursoi.* ARH. COM. Pip. 1 (1959). *Pârâul Ursoaiei.* ANCH. Dol. − (În sint. homof.) *Pârâul Ursoaica.* [sic] HARTA MIL. (1961). *Pârâul Ursoaia*. ARH. OC. Pip. 2 (1994), *ib.* 7 (1997).

1. P. difer. Hidron. (Precedat de ent. *gură*, în sint. heterof.) Locul de vărsare a p. Ursoaia în p. Pluton. *Gura Ursoaiei.* ANCH. Dol.

− Pron.: **(I)** *Ursu̯ái̯a*, **(I.1)** *Vírvu Ursu̯ái̯a*, **(I.1.a)** *Vírvu Ursu̯ái̯ca*, **(I.2)** *Poi̯ána* **(I.1)** *Vírvu Ursu̯ái̯a*, **(II)** *Pîrău̯u Ursói̯i*, **(II.1)** *Gúra Ursói̯i* Dol.

− Etim.: prob. de la un n. pers. **Ursu** (acordat cu genul ent. *apă* ori *stână*) sau **Ursoaia**.

ÚRSU (Bob) centru de polar. topon. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al r. Neamţ, între P. Druganului[1] (V) şi P. Alb[1] (E), care izvorăşte de sub Obcina Druganului. Cf. ARH. OC. Pip. 3 (1954), *ib.* 5 (1987), *ib.*8 (1997). *Mă duc pe Pârâul Ursului; am ajuns la gura Pârâului Ursului*. ANCH. Bob. − (În sint. homof.) *Pârâul Ursu.* ICHIM, M. (1973), 110, ARH. OC. Pip. 6 (1997).

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *arşiţă*, în sint. heterof.) Fâneaţa situată la gura P. Ursului. *Arşiţa Pârâului Ursului*. ANCH. Bob.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

2. Oron. (Precedat de ent. *picior*, în sint. heterof.) Ramificația de SE a Obcinii Druganului. *Piciorul Ursului.* ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 8 (1997). *Mă duc pe Piciorul Ursului; am ajuns în vârful Piciorului Ursului.* ANCH. Bob.

a) P. difer. Oron. (Precedat de ent. *vârf*, în sint. heterof.) *Vârful Ursului.* HARTA MIL. (1961), ANCH. Bob.

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u Úrsulu*, **(1.a)** *Árşîţa Pîrắulu Úrsulu*, **(2)** *Ĉiĉóru Úrsulu*, **(2.a)** *Vírvu Úrsulu* Bob.

− Etim.: prob. de la un n. pers. **Ursu**, neid. (în com. Pipirig au existat persoane numite Ursu, de ex. Neculai Ursu în UNGUREANU, I.C.D. (1841), 35 sau Ioan Ursu în *ib.* (1852), 86.

URZICĂRÍA (Plu) top. descr. **1.** Fiton. (De obicei în sint. *La Urzicărie*) Izlazul de pe versantul de E al Obcinii Agăpenilor, pe malul dr. al P. lui Anton. *Mă duc la Urzicărie; am ajuns în dreptul Urzicăriei*. ANCH. Plu.

− Pron.: *La Urzîcărí̯i* Plu.

− Etim.: ent. **urzicărie** în funcție topon.

VALEA DOLHEŞTI v. **Dolheştii (1.a).**
VALEA DOLIA v. **Dolia (I).**
VALEA DRĂHUȚEI v. **Drehuța (1.a).**
VALEA DUMESNIC v. **Dumesnicul (II).**
VALEA DUMESNICULUI v. **Dumesnicul (II).**
VALEA MÂNZATUL v. **Mânzatu (2).**
VALEA NEMȚIŞORULUI v. **Târgul Neamț (A.I.3).**
VALEA OZANEI v. **Ozana (1).**
VALEA PEREU STRĂZEI v. **Pârâul Străjii (I).**
VALEA PIPIRIG v. **Pipirigul (I).**
VALEA PIPIRIGUL v. **Pipirigul (I).**
VALEA PLUTON v. **Plutonul (I).**
VALEA PLUTONULUI v. **Plutonul (I).**

VÁLEA REA (VNe) hidron. descr. Afl. drept al r. Neamț, ce izvorăşte de sub obcina Agapia Veche, între P. Sec şi P. Dobrului. Cf. ARH. BUC. PL. 114 (1859), ARH. BUC., REF. 1864, dos. 1010 (1864), 54^{r}, *ib.* 1011 (1864), f. 9^{r}, ARH. OC. TgN. 11 (1914), ARH. COM. VNe 3 (1959), ARH. OC. TgN. (1998), ANCH. VNe. *Gura Văei Rele.* NICODIM, M. (1897), CXX, *ib.* (1929), CLXIII, *ib.* (1933), CLXX.− (Precedat de ent. *pârâu*) *Pârâul Valea Rea.* ARH. BUC. REF. 1921, dosar 94 (1934), f. 198^{v}, NICODIM, M. (1929), CLXV, ARH. MĂN. SIH. 1 (1950), ARH. OC. TgN 4 (1987), *ib.* 9 (1998). − (Prin reinterpretarea sint.) *Pârâul Rău*. HARTA MIL. (1961).

− Pron.: *Válẹa Ră* VNe.

− Etim.: sint. motivată de faptul că zona pe care o străbate acest curs de apă este „rea”, adică foarte accidentată.

VÁLEA SEÁCĂ (Hum) top. descr. **1.** Hidron. Afl. st. al p. Topolița. Cf. ANCH. Hum. − (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) *Pârâul Văii Seci.* ANCH. Hum.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

a) Fiton. Terenul arabil situat lângă Valea Seacă, între localit. Humuleştii-Noi (V) şi str. I. Creangă (E). Cf. ARH. TgN. 2 (1959), *ib.* 5 (1959). − (Precedat de ent. *tarla*, în sint. homof.) *Mă duc pe Tarlaua Valea Seacă.* ANCH. Hum.

− Pron.: **(1)** *Vál̦ia Sácâ*, *Pîrắu̯u Vắi̯i Săś*, **(1.a)** *Tarláu̯a Vál̦ia Sácâ* Hum.

− Etim.: apa pârâului seacă în verile foarte secetoase.

VALEA SECULUI v. **Secul (I.3.e).**

VALEA STRĂJI v. **Pârâul Străjii (I).**

VALEA URSULUI v. **Pârâul Ursului (1).**

VARTÍC (Lun) centru de polar. topon. pers. **1.** Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint. heterof.) Afl. st. al p. Nemţişorul, între P. Adânc[4] şi P. Nebunului, care izvorăşte de sub Culmea Neamţului. *Mă duc pe Pârâul lui Vartic; am ajuns la capătul Pârâului lui Vartic.* ANCH. Lun. − (În sint. homof.; adm.) *Pârâul Vartic*. ARH. VNe 3 (1959).

2. Oron. (Precedat de ent. *deal*, în sint. heterof.) Dealul situat la NE de s. Lunca, între P. lui Vartic şi p. Sasca; (vechi) Dealul Slatinei. *Dealul lui Vartic*; *am ajuns pe culmea Dialului lui Vartic*. ANCH. Lun. – (În sint. homof.; adm.) *Dealul Vartic*. ATLAS MOLD. (1892), ARH. VNe 8 (1989). *Dealul Vaiţi*. (sic) HARTA MIL. (1962).

− Pron.: **(1)** *Pîrắu̯u lu Vartíc*, (**2**) *Di̯álu (lu) Vartíc* Lun.

− Etim.: de la familia **Vartic**, ce îşi avea casa la poalele dealului, alături de pârâu. COJOCARU, S., 40−41 avansează ipoteza conform căreia doar în satul Lunca s-ar păstra numele de familie *Vartic*, care în limba slavă înseamnă „străjer”; „*Varticii*, locuitorii de/din satul de la poalele Cetăţii Neamţ [...] au fost *străjeri ai Cetăţii Neamţ*. În acest caz, calitatea care le-a dat porecla şi apoi numele derivă de la termenul slavo-ucrainean *varta* = *străjer*. Fără putinţă de tăgadă, Varticii de sub poalele Cetăţii Neamţ sunt strănepoţii Varticilor români, străjeri ai Cetăţii şi ai Românismului”. Această ipoteză nu poate fi admisă deoarece antroponimul şi toponimul Vartic nu apare în niciun document vechi care se referă la zona noastră de anchetă, iar existenţa unei comunităţi a Varticilor ar fi fost menţionată în unele acte, dacă ar fi existat. Antroponimul Vartic este atestat însă în alte zone ale Moldovei, deci familia Vartic din s. Lunca poate proveni din altă parte a ţării.

VASÁNU (VNe) top. encom. **1.** Oron. Ramificaţia de E a D. Tăciunelui, între Bâtcile Focşei (NV) şi pic. Pustianu (S). *Această poiană este la poalele Vasanului.* UDIŞTEANU, G. (1939), 21. − (Precedat de ent. *picior*, în sint heterof.) *Urc pe Piciorul Vasanului; am ajuns în dreptul Piciorului Vasanului*. ANCH. VNe. − (În sint. homof.; silv.) *Piciorul Vasanu*. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib*. 9 (1998), *ib.* 10 (1998).

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *pădure*, în sint. heterof.) Pădurea de pe Pic. Vasanului. *Mă duc în Pădurea Vasanului*. ANCH. VNe.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâu*, în sint heterof.) Afl. st. al p. Secul, la cca 500 m S de măn. Secul. *Mă duc pe Pârâul Vasanului; am ajuns la gura Pârâului Vasanului.* ANCH. VNe. − (În sint. homof.; silv) *Pârâul Vasanu*. ARH. OC. TgN. 4 (1987), *ib*. 9 (1998), *ib.* 10 (1998). ◊ (Cu ent. *bazin*; ofic.)

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

Bazinul hidrografic al p. Vasanu. *Deasupra Bazinului Vasanul.* ARH. MĂN. SIH. 1 (1950).

− Pron.: **(1)** *Ḱíŝóru Vasánulu*, **(1.a)** *Pădúrḭa Vasánulu*, **(2)** *Pîrā̆u̯u Vasánulu* VNe.

− Etim.: prob. denumire encom. dată de către preoții de la mănăstirea Secul, după mt. **Vasanu** din Vechiul Testament.

VÁTRA VÚLPILOR (MNe) top. descr. **1.** Reper. topon. Locul situat pe coasta sudică a Pic. Cerdacului. Cf. ARH. OC. TgN. 2 (1976).

a) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *pârâul*) Afl. dr. al p. Nemțișorul, între P. Cerdacului (NV) şi P. Magherniței (SE), ce izvorăşte de sub Pic. Cerdacului. *Pârâul Vatra Vulpilor*. ANCH. MNe.

− Pron.: **(1)** *Vátra Vúlḱilor* **(1.a)** *Pîrā̆u̯u Vátra Vúlḱilor* MNe.

− Etim.: aici se adunau multe vulpi, era vulpărie.

VĂNETORII v. **Vânătorii-Neamț.**

VĂVEDENIA v. **Schitul Vovedenia (1).**

VÂNĂTORI DE NEAMȚ v. **Vânătorii-Neamț.**

VÂNĂTORII v. **Vânătorii-Neamț.**

VÂNĂTORII LA NIAMȚU v. **Vânătorii-Neamț.**

VÂNĂTORII-NEAMȚ (VNe) oicon. descr. (Cu elipsa determin.; precedat de ent. *sat*) Satul situat pe dr. r. Neamț, între Bâtcile Focşei şi Obcina Tăciunelui (V), Obcinile Sihlei şi Agapia Veche (N), p. Cărăgița (N) şi P. Adânc (E). *Satul Vânători.* DIR, A, XVII-II (1607), 99 (trad. ed.). *Loc în satul Vânători.* CDM I (<1617>), 404. (Slav., cu determin. în rom.) **Сєло Вънътори** („Satul Vânători"). DRH, A, XXII (1634), 150. − (Cu determin. artic.) *Satul Vânătorii.* DIR, A, XVII-II (1609), 192 (trad. ed.), UNGUREANU, I.C.D. (1838), 28, DGN (1890), 386.− (Slav., cu determin. în rom., artic.) **Сєло Вънътоpїи** („Satul Vânătorii"). DRH, A, XXI (1632), 47. − (Cu elipsa ent.) *Hotarul* [...] *Vânătorilor.* DRH, A, XXI (1632), 191 (trad.). *Vânători.* CDM IV (1691), 309, DRA (1768), 431, GIURESCU, P. (1835), 255. *Vănetorii.* [sic] ARH. BUC. PL. 116 (1846). *Şi din sus de Vânători, cum treceam puntea peste apa Neamțului...* CREANGĂ, O, I (1880), 165. *Vânătorii.* ARH. BUC., PL. 72 (1840−1850), CREȚULESCU, J. (1904), 69, LEMNARU, S. (1968), 33. *Trecuse mai departe spre Cetate, spre Vânători.* SADOVEANU, O. XIII (1940), 10. *Stă în Vânători.* ANCH. VNe. − (Cu determin. *Neamțul*, în sint. heterof.) *Vânătorii Neamțului ce sunt supuşi mănastirii Săculuі*. DRA (1752), 304. *Satul Vânătorii Neamțului.* IONESCU, G. (1887), 14. *Din sus de Humuleşti vin Vânătorii Neamțului.* CREANGĂ, O. I (1881), 192. − (În perifr.) *Vânătorii la Niamțu.* BOGDAN, S. (1742), 263. *Vânători de Neamț.* DRA (1759), 347. *Vânătorii ot Niamțu*. DRA (1761), 363. − (În compus) *Vânători-Neamț.* ATLAS. CAD. III (1972), pl. 9. − (Cu determin. *Secul*, în sint. heterof.) *Vânătorii Săculuі*. DRA (1768), 431.

− Pron.: *Vânătórḭi̯* VNe.

− Etim.: **vânătorii** erau slujitori domneşti de pe lângă Cetatea Neamțului care vânau pentru domnitorul țării. La 1771 sunt menționați ca fiind Vânătorii Secului, iar din 1833, vor aparține de Mănăstirea Neamț şi se vor numi Vânătorii Neamțului.

VÂNĂTORII NEAMȚULUI v. **Vânătorii-Neamț.**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

VÂNĂTORII OT NIAMȚU v. **Vânătorii-Neamț.**
VÂNĂTORII SĂCULUI v. **Vânătorii-Neamț.**
VÂRFUL ALUNULUI v. **Pârâul Alunului (I.1.a).**
VÂRFUL ARGELELOR v. **Argelele (1.a).**
VÂRFUL BIVOL v. **Bivolul (2).**
VÂRFUL BIVOLU v. **Bivolul (2).**
VÂRFUL BIVOLULUI v. **Bivolul (2).**
VÂRFUL BOMPA v. **Bompa (1.a).**
VÂRFUL BOMPEI v. **Bompa (1.a).**
VÂRFUL BRĂILEANCA v. **Brăileanca (2).**
VÂRFUL BÚȚII (Plu) oron. pers. Vârful situat pe Obcina Agăpienilor, lângă Poiana Agăpenilor. Cf. HARTA MIL. (1961), ANCH. Plu.
− Pron.: *Vîrvu Búțî* Plu.
− Etim.: de la un n. pers. **Bute**, neid.
VÂRFUL CĂPRIÓRULUI (Plu) oron. descr. Înălțimea de pe mt. Răscoalele, în dreptul izvoarelor p. Răscoalele. *Mă duc pe Vârful Căpriorului*. ANCH. Plu.
− Pron.: *Vîrvu Căpriórulu* Plu.
− Etim.: iarna se vede **căpriorul** păscând acolo.
VÂRFUL CĂRPINIȘULUI v. **Dealul Cărpiniș (1.b).**
VÂRFUL CÂRLÁNULUI (MNe) oron. pers. Vârful de pe Culmea Pleșului, situat la obârșia P. Alunișului. Cf. ANCH. MNe.
− Pron.: *Vîrvu Cîrlánulu* MNe.
− Etim.: prob. n. pers. **Cârlanu.**
VÂRFUL CEL ÎNALT v. **Vârful Înalt.**
VÂRFUL CEL MÁRE (Bob) oron. descr. Vârful de pe Obcina Mânzatului. Cf. ARH. OC. Pip. 6 (1997). *Mă urc la Vârful cel Mare; am ajuns în dreptul Vârfului cel Mare*. Bob.
− Pron.: *Vîrvu șel Mári* Bob.
− Etim.: e cel mai înalt dintre vârfurile din această zonă.
VÂRFUL CERDAC v. **Cerdacul[1] (1.a).**
VÂRFUL CERDAC v. **Cerdacul[3] (1.a).**
VÂRFUL CERDACULUI v. **Cerdacul[1] (1.a).**
VÂRFUL CERDACULUI v. **Cerdacul[3] (1.a).**
VÂRFUL CHIRIAC v. **Chiriac[1] (2.a).**
VÂRFUL CHIRIAC v. **Chiriac[2] (1.b).**
VÂRFUL CHIRIACULUI v. **Chiriac[2] (1.b).**
VÂRFUL CHITELE v. **Chitele (I.1).**
VÂRFUL COASTEI FAGULUI v. **Coasta Fagului (1.b).**
VÂRFUL COMÓRII (MNe) oron. descr. Cf. ARH. OC. TgN. 1 (1963), *ib.* 2 (1976), *ib.* 3 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1998), *ib.* 10 (1998). *Mă duc pe Vârful Comorii.* ANCH. MNe. *Vin de pe Vârful Comorii*. ANCH. VNe.
– Pron.: *Vîrvu Comóri* MNe, VNe.
– Etim.: prob. noaptea se vedeau aici flăcări, ceea ce în tradiția populară ar însemna că acolo este ascunsă o comoară.
VÂRFUL DE LA CERDAC v. **Cerdacul[4] (1.a).**

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

VÁRFUL LA CHITÍC (VNe) oron. pers. Vârful din partea de N a D. Mare. *Mă duc în Vârf la Chitic.* ANCH. VNe. − (În sint. homof.) *Am ajuns pe Vârful Chitic.* ANCH. VNe

− Pron.: *Vírvu (la) Kitíc* VNe.

− Etim.: n. fam. **Chitic**, căreia îi aparţine terenul de aici.

VÂRFUL COJOCARULUI v. **Dealul Cojocarului (1.a).**

VÂRFUL COTNĂRELULUI v. **Cotnărelul (2.a).**

VÂRFUL DEALULUI VACILOR v. **Dealul Vacilor (1.a).**

VÂRFUL DOLIEI v. **Dolia (I.1.c).**

VÂRFUL DOMESNIC v. **Dumesnicul (I.1).**

VÂRFUL HĂLĂUCA v. **Hălăuca (1.b).**

VÂRFUL HĂLĂUCII v. **Hălăuca (1.b).**

VÂRFUL HUMULEŞTI v. **Humuleştii (1.b).**

VÁRFUL ÎNÁLT (VNe) oron. descr. Înălţimea din partea de NE a D. Mare, învecinată la V cu Tihărăile, la S cu cătunul Drehuţa şi la NE cu cătunul În Fagi. Cf. ARH. COM. VNe. 3 (1959). − (Cu art. demonstrativ) *Mă duc la Vârful cel Înalt; am ajuns la poalele Vârfului Înalt*. ANCH. VNe. − (Prin reinterpretarea sint.) *Dealul Înalt*. HARTA MIL. (1962).

− Pron.: *Vírvu (sal) Nalt* VNe.

− Etim.: sint. motivată de înălţimea acestui vârf, în raport cu altele din imediata apropiere a vetrei satului; aici este amplasat şi un releu.

VÂRFUL LA MAICI v. **La Maici (1.a)**.

VÁRFUL LA STÁNĂ (VNe) oron. descr. (De obicei în perifr. *În Vârf la Stână*) Vârful din partea de E a d. Brădiţel, la E de P. Sărăturii. Cf. ARH. COM. VNe 6 (1959). *Mă duc în Vârf la Stână; am ajuns în dreptul Vârfului la Stână.* ANCH. VNe.

– Pron.: *Vírvu la Stína* VNe.

– Etim.: pe vremea când aici încă mai era pădure, pe acest **vârf** de deal era o **stână**.

VÁRFUL LA ŞTÉVIE (Bob) oron. descr. Înălţimea situată în partea de V a Obcinii Druganului. *Urc în Vârf la Ştevie; am ajuns în dreptul Vârfului la Ştevie.* ANCH. Bob. − (În sint. heterof.) *Vârful Stegii.* ARH. OC. Pip. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997).

− Pron.: *Vírvu la Stézi* Bob.

− Etim.: aici ar fi fost o poiană în care era multă **ştevie**, în prezent împădurită.

VÂRFUL LA TIMOFTE v. **Timofte (1).**

VÂRFUL LEGHENUL v. **Leghin (1.a).**

VÂRFUL LEGHENULUI v. **Leghin (1.a).**

VÂRFUL LEGHIN v. **Leghin (1.a).**

VÂRFUL LEGHINULUI v. **Leghin (1.a).**

VÂRFUL LUI BODAI v. **Bodai (1.a)**.

VÂRFUL MAŞINII v. **Maşina (1).**

VÂRFUL MĂGURII v. **Dumesnicul (I.1).**

VÂRFUL MÂNZATULUI v. **Mânzatu (1.a).**

VÁRFUL MOŞNEÁGULUI (Plu) oron. pers. Înălţimea de pe Obcina Hălăucii, în dreptul izvoarelor p. Agăpieni. *Mă duc pe Vârful Moşneagului*. ANCH. Plu.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

− Pron.: *Vírvu Moşnḭágulu* Plu.

− Etim.: prob. de la un antrop. **Moşneagu.**

VÂRFUL MUNŢIŞÓR (Plu) oron. descr. Înălţimea de pe culmea m. Răscoalele, situată la obârşia P. Negru[2]. Cf. HARTA MIL. (1961), ANCH. Plu. − (Germ.) *Die Berge Montischor und Ardziel* („Dealurile Muntişor şi Argel"). OTZELLOVITZ (1790), 58.

− Pron.: *Vírvu Munţîşór* Plu.

− Etim.: sint. motivată de aspectul înălţimii, „ca un deal, ca un munţişor".

VÂRFUL NIFON v. **Schitul lui Nifon (I.2.a).**

VÂRFUL PÂRLEI v. **Pârlea (1.a).**

VÂRFUL PIÁTRA LUI IÉPURE.(Bob) top. pers. **1.** Oron. Înălţimea situată pe Obcina Poiana Lungă, la obârşia Cracului Mare. Cf. HARTA MIL. (1961), ICHIM, M. (1973), 187, ARH. OC. 5 (1987), *ib.* 6 (1997), *ib.* 8 (1997), ANCH. Bob.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *poiană*, în sint. homof.) Poiana situată pe Obcina Poiana Lungă, lângă vf. Piatra lui Iepure. *Mă duc în Poiana Piatra lui Iepure*. ANCH. Bob.

− Pron.: **(1)** *Vírvu Ĉátra lu Ḭépuri*, *Vírvu Ḱátra lu Ḭépuri*, **(1.a)** *Poḭána Ĉátra lu Ḭépuri*, *Poḭána Ḱátra lu Ḭépuri* Bob.

− Etim.: vârful este stâncos; prob. de la un n. pers. **Iepure**.

VÂRFUL PIŢIGAIA v. **Piţigaia (I.1)**.

VÂRFUL PIŢIGĂEI v. **Piţigaia (I.1)**.

VÂRFUL PLEŞUL v. **Pleşul (1.a).**

VÂRFUL PLEŞULUI v. **Pleşul (1.a).**

VÂRFUL PLEŞURILOR v. **Pleşul (1.a).**

VÂRFUL OSOIULUI v. **Osoiul (1.a).**

VÂRFUL RĂSCOALE v. **Răscoalele (1.b).**

VÂRFUL RĂSCOALEI v. **Răscoalele (1.b.2).**

VÂRFUL RUSULUI v. **Dealul Rusului (I.1).**

VÂRFUL SECULUI v. **Secul (I.3.b.α).**

VÂRFUL SIHLA v. **Sihla (1.b).**

VÂRFUL SIHLEI v. **Sihla (1.b).**

VÂRFUL STEGII v. **Vârful la Ştevie.**

VÂRFUL STRUGĂRIEI v. **Strugăria (2).**

VÂRFUL TĂCIUNELE v. **Obcina Tăciunelui (I.3).**

VÂRFUL URSOAIA v. **Ursoaia (I.1).**

VÂRFUL URSOICA v. **Ursoaia (I.1.a).**

VÂRFUL URSULUI v. **Ursu (2.a).**

VÉLNIŢA (VNe) fiton. descr. Terenul arabil situat între P. Porcului şi Izvorul la Budăi. Cf. ARH. BUC., REF. 1864, dos.1011 (1864), f. 9^{v}, *ib.* dos.1010 (1880), f.25^{v}. *Mă duc în Velniţă; am ajuns în marginea Velniţei.* ANCH. VNe. – (În sint. prep.) *La Velniţă.* ARH. COM. VNe 6 (1959). *Mă duc la Velniţă.* ANCH. Vne.

– Pron.: *(La) Vélniţâ* VNe.

– Etim.: apel. **velniţă** desemnând o fostă instalaţie de rachiu.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

VILLE NIAMTZOU v. **Târgul Neamț (A).**

VULPĂRÍA (Ble) reper topon. descr. (De obicei în sint. *La Vulpărie*) Loc pe coasta de NV a d. Boiştea, alături cu P. Limpede. *Am ajuns la Vulpărie*. ANCH. Ble.

− Pron.: *La Vulpărí̯ii*.

− Etim.: ent. **vulpărie** în funcție topon.

XEROPOTAM (VNe) top. descr. (Vechi) Mănăstirea Secul. *Întăreşte mănăstirii Xeropotam satul Borceşti.* CDM, I (1604), 279. [Hotarele] *să fie sfintei mânăstiri Xeropotam, care se numeşte Secul.* DIR, A, XVII-I (1604), 178 (trad. ed.). *Mânăstirea Xeropotam numită Secul.* DIR, A, XVIII-I (1604), 182. – (În formulări metalingvistice) *Călugării de la sfânta mânăstire numită Xeropotam*. DIR, A, XVII-I (1604), 150 (trad. ed.). *Am dat această carte* [...] *întregului sobor de la sfânta mânăstire numită Xeropotam*. DIR, A, XVII-I (1604), 171 (trad. ed.). Cf. DIR, A, XVII-I (1604), 180 (trad. ed.). − (În sint. heterof.) *Mănăstirea Xeropotamului*. IORGA, I.R.C. (1920), 214. – (Cu elipsa ent.) *Monahii de la Xeropotam*. DIR, A, XVII-I (1604), 183.

− Etim.: Denumirea Xeropotam este datorată cunoştințelor de greacă ale scribilor, care au tradus (*Mănăstirea de pe*) *Pârâul Sec* prin *Xeropotam* (ξηρός ‘sec, secat’ şi ποταμός ‘râu’). V. şi supra, capitolul *Probleme etimologice*.

ZIMBRĂRÍA (MNe) top. descr. **1.** Fiton. (De obicei în sint. *La Zimbrărie*) Terenul cu fâneață şi pădure situat pe coasta de E a Dealului Brăilencei, de o parte si de alta a p. Trapezeri; (rar; ofic.) Rezervația de Zimbri „Dragoş-Vodă”. Cf. ARH. OC. TgN. 3 (1987), *ib.* 8 (1998). *Mă duc la Zimbrărie; am ajuns în marginea Zimbrăriei.* ANCH. MNe.

a) P. polar. Hodon. (Precedat de ent. *drum*, în perifr.) Drumul care duce la Zimbrărie. *Drumul la Zimbrărie.* ANCH. MNe.

b) P. polar. Hidron. (Precedat de ent. *iazuri*, în sint. heterof.) *Iazurile Zimbrăriei*. ANCH. MNe.

− Pron.: **(1)** *La Zîmbrărí̯ii*, *Zîmbrărí̯ia*, **(1.a)** *Drúmu la Zîmbrărí̯ii*, **(1.b)** *Í̯ázurili Zîmbrărí̯ii* MNe.

− Etim.: aici este amenajată o **zimbrărie**.

ZVORĂNÉŞTII (Zvo) top. pers. **1.** Oicon. Satul situat la SE de s. Timişeşti, pe dr. r. Moldova. – (Slav.) **Дворинєци** („[satul] Dvorineşti”) DRH, A, I (1446), 377, COSTĂCHESCU, D.M. II (1446), 251. **Цр҃ковъ wт(ъ) Дворинєщєх(ъ)** („biserica din Dvorineşti”). DRH, A, I (1446), 378. **Дворенєци** („[satul] Dvoreneşti”). *ib.* (1466), 380, *ib.* II (1454), 61, COSTĂCHESCU, D.M. II (1454), 517, DRH, A, II (1482), 373. **Дворєници** („[satul] Dvorenişti”) *ib.* (1447), 386, COSTĂCHESCU, D.M. II (1447), 288. **Дворенєци на Молдавѣ** („Dvoreneşti pe Moldova”) BOGDAN, D.Ş. I (1482), 263. – (Rom.) *Izvorineştii.* [sic] ARH. BUC. PL. 35 (1842). *Mă duc la Zvorăneşti*. Tim.

a) P. polar. Fiton. (Precedat de ent. *plan*, în sint. homof.) *Planul Zvorăneşti.* HARTA MIL. (1961), ANCH. Zvo.

– Pron.: **(1)** *Zvoronéşti*, **(1.a)** *Plánu Zvoronéşt*[i] Tim.

− Etim.: n. pers. **Dvorean** + suf. col. **-eşti**; în hotarnica satelor Timişeşti şi Cristeşti de la 1427 este menționat şi toponimul **Лѣсокъ Дворѣновъ**, sintagmă

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)

tradusă de redactori prin „Pădăricea Curteanului”. Acest **Дворѣнъ** va fi fost întemeietorul viitorului sat Dvorineşti, astăzi Zvorăneşti (DRH, A, I, 98). Considerăm că acest toponim este personal, deci nu provine de la apel. **дворъ**, cum afirma Mihai COSTĂCHESCU, D.M., 193: „Pădurea Dvoreneştilor ne aminteşte de satul Zvorăneşti, din comuna Timişeşti [...] Satul este străvechiu, poate din veacul al XIV-lea. Numele îi vine de la **дворъ,** curte”; Ioan BOGDAN, D.Ş. I, 264 susținea că „Dvoreneştii sunt *Dvorâşte, slav. din apropierea Buzaților, ca şi aceştia pe apa Moldovei; cf. Zvorâşte din **дворище**”.

BDD-B809-10 © 2011 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 22:47:02 UTC)